CORNEL UDREA

DUMINICA LA IARBA VERDE

Coperta de arh. DAN RUSU

CORNEL UDREA

DUMINICA LA IARBA VERDE

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA, 1985

Motto:

„Bade-nstrună-ti cetera Cîntă-mi un etcaetera“ **(strigătură disco)**

MĂRTURISIRE

Umoristul, după opinia majorităţii, este o fiinţă ciudată, cam neserioasă, în orice caz atinsă de aripioara roz a frivolităţii. Prozatorii îl numesc romancier ratat, poeţii îi strigă, de pe Pegas: „fereşte, neică, aici e *drum literari”,* iar criticul, care în intimitate rîde cu gura pînă la urechi de Donald Răţoiul, tuşeşte în pumn la vederea unei cărţi de umor şi ridică din umeri, dar nu ridică stiloul să scrie ceva. Dacă totuşi scrie, o face ca pentru vărul venit de la ţară, cu nepotul ăl mic, să-l înscrie la şcoală . ..

Alţii au impresia că umoristul rîde cu şi fără motiv, scoate porumbeii vorbei de spirit pe gură chiar şi atunci cînd pupă mîna unei proaspăt văduve, cocoşată de dantele în bernă; este capabil să transforme noaptea nunţii în- tr-un calambur care dă mireasa jos din pat în căutare de oxigen, ştiut fiind că oamenii au prostul obicei de a trăi cu oxigen.

Eu, de exemplu, ca să folosesc prenumele modestiei, nu mai rîd de mult: un medic stomatolog mi-a început o delicată lucrare de arhitectură dentară — vorbea de un pod, pînă acum n-a reuşit decît să îmi pună la punct pilonii şi un tablier — şi s-a pensionat lăsîndu-mă cu un spaţiu gol în cavitate, pe care trebuie s-o ţin închisă, fiindcă cea mai vagă pală de aer îmi produce un curent grozav şi îmi pocnesc urechile ca pietrele-n deşert.

Un alt stomatolog la care m-am dus, văzînd cofrajul dentar făcut de confratele său de breaslă, a spus că el nu bagă mîna în gura mea, după cele zărite ... nici eu n-am băgat mîna în buzunar, dar bag mîna în foc că dacă aş băga-o în buzunar şi-ar

vîrî şi dumnealui degetele în gura mea. Lipsindu-mi mie, deci, utilajul cu care să atac şi fier vechi (mestec pîine moale şi o rumeg şi pe asta ca un bou gîndit) nu mi-a mai ars de zîmbit, darmite de rîs!

Astfel, mi-a ieşit un colţ de portret: „e om rău, dom’ne, posac, nu-l vezi cum strînge gura ca o pungă de un leu şi roteşte ochii în căutare de victime?"

Cu rotitul ochilor s-o lăsăm mai moale, dacă se poate foarte moale: am dioptrii cu care pot să văd în locul tuturor cetăţenilor din Europa cum îşi dojeneşte cangurul puii în Australia cînd ziua se îngînă cu noaptea. Cît despre rotitul ochilor, dacă am curajul nebun să fac treaba asta, mi-i adun de jos cu aspiratorul.

Da, sînt tăcut ca un peşte care saltă pe plită, cînd n-am ce face vorbesc singur, zbier fragmente din marii umorişti, citesc contorul şi modul de întrebuinţare al deter- genţilor, pun cartea de telefon în versuri şi prefixele număr de pantofi. După aia îmi închipui cum arată un tip cu piciorul 908.

Da, sînt curajos, asta nu poate nimeni să nege! Nici nu mai ştiu cîţi chelneri am criticat, cîţi şoferi am dărî- mat cu muzicuţa, am izbit berbeceşte în coafezele care încarcă nota de plată la „permanente", fiindcă nu sînt prea mari speranţe ca în următorii 230 de ani să mă duc să mă coafez, numai dacă n-am să ies să pretind dulce în piaţă că eu sînt Ramses bis şi sînt necăjit, fiindcă băieţii n-au dat investiţia la timp, respectiv piramida.

Am ajuns umorist în urmă cu un deceniu, pe la orele 17, dar din ce cauză nu aş putea să spun, ţin minte ora, luna, anul, ştiu că ploua şi eu îmi căutam umbrela în cutia de poştă, dar de ce, asta nimeni nu ştie, poate posteritatea va afla ceva că o să mă mir şi eu, cum am să pot. în orice caz, de atunci viaţa mea s-a schimbat uluitor de mult; ce satisfacţie, să vezi oamenii tremurînd în faţa ta ... cînd aşteaptă un autobuz, în decembrie!

Uite-aşa, vorba locotenentului de aţă, Dub, pînă acum mi-aţi cunoscut numai partea bună . ..

ILQ

EGO ŞI FRATE-SAU, ALTER EGO

Un reporter novice, căruia cred că i s-a urît cu binele şi foarte binele din caracterizarea anuală, mi-a solicitat un interviu — întrebările le-a pus în plic ca şahiştii, şi după exact 48 de ore a fost prezent la domiciliul meu, în timp ce eu făceam baie. L-am invitat în vană, dar m-a refuzat, alunecînd pe săpunul care-mi scăpase din mînă.

A ieşit din baie cu un pieptene în gură, care se afla tot pe jos, a smucit plicul din guriţa cîinelui de salon pe care-l am de la frate-meu, ţăranul agrar (ca să nu fugă prin odaie, cîinele, nu reporterul, îi lăsasem la gît lemnul acela, cam groscior; luat pe părţi, cîinele era simpatic, în totalitate dulău) şi a încercat să iasă pe uşă, dar nu a ţinut cont de un adevăr elementar: locuiesc numai de cîteva zile într-un apartament nou-nouţ şi îmblînzirea uşilor n-o începusem încă, adică n-apucasem să le conving că locul lor e în tocul uşii...

S-a lipit de geam, s-a uitat jos, etajul V rămîne tot Ve, oricît ai vrea să negi chestiunea asta şi, resemnat, s-a prins de inimă, am ieşit din baie cu halatul meu strategic — flori portocalii pe fond negru şi guler verde — şi l-am poftit să ia loc într-un fotoliu lipsă, fiindcă adusesem numai un pat pliant, şi în el a răbufnit adolescentul recent pensionat: „lasă-mă, nene, să ies, nu mai fac!“

în ăst timp dulăul se culcase lîngă mine şi visa că lupul s-a prezentat la stînă; cînd a zgîriat parchetul a ridicat tot linoleumul, plus că a umblat şi prin structura celui de jos, fiindcă a început să salte vesel prin cameră cu o lampă cu cinci braţe, prinsă de gheare. Mie mi-a plăcut la nebunie inocenţa lui, reporterul a trecut în baie şi nu l-am scos de acolo, numai după ce i-am vîrît buletinul

meu de identitate pe sub uşă — se putea lesne — şi o declaraţie scrisă că nu-l voi muşca de nas, pînă ajunge în curte. Cu ocazia asta am aflat şi cine l-a trimis la mine ca să-mi solicite un interviu despre cunoştinţele mele în domeniul informaticii; eu încă din clasele primare fac alergie şi corigenţe la aritmetică; dificultăţile număratului din doi în doi pînă la 500 le-am învins numai după ce am sărutat prima fată din viaţa mea. In rest am avut de-a face numai cu femei, inclusiv soţia care este o fată bună.

A discuta despre mine şi informatică e ca şi cum ai cere unui mecanic de locomotivă să-ţi interpreteze singur „Lacul lebedelor". Reporterul şi-a luat valea şi magnetofonul, un capăt de bandă i-a rămas pe scări şi cu ajutorul ei l-am recuperat aproape sugrumat ca să-i înmînez plicul cu răspunsurile mele, fiindcă, impertinent cum sînt, le-am scris.

lată-le:

„Informatica m-a interesat de timpuriu: încă de la vîrsta de cîteva luni mă informam cînd mă schimbă mama. Pînă astăzi nu m-a schimbat, ca dovadă că a dat naştere unui element social bun, util, harnic, care sănătate să fie şi la dumneavoastră. Sînt abonat la „Informatica Bucureştiului" şi, în general, citesc tot ce-mi cade pe mînă. Recent mi-a căzut un fier de călcat şi am citit ur- lînd instrucţiunile de băgare în priză, aflate pe o plăcuţă care frigea cumplit. Mă interesează foarte de îndeaproape informatica spaţială, respectiv lîngă mine s-a mutat o tînără colocatară şi seara mai ascult cîte ceva din singurătatea ei cosmică.

Am depus activitate obştească la strîns fier, la curăţat peluza ... de suporteri adverşi, şînt fruntaş în activitatea negentropică, iar faptul că E(x)=E pi $\log_2$ Pi(bit) nu mi-a i=l dăunat mersului pe jos şi încălzirii supei.

Nu ştiu dacă robotul este inteligent sau tîmpit, fiecare om cu ale sale, iar cît despre eidetism sau imageria vizuală voluntară atîta pot să spun că n-am fost de faţă, deci nu dau nimic în scris, nici în citit, de acolo de unde m-am mutat, vecinii pot să spună numai lucruri bune, datorită faptului că am

locuit singur în curte. în viaţa mea nu am asistat la cum funcţionează un computer, dar ştiu foarte bine cum nu funcţionează o maşină de tocat nuci căreia îi lipseşte partea de sus“.

L-am văzut recent pe prietenul meu, reporterul, discuta în stradă cu un tip mustăcios şi cînd m-a zărit, l-a luat în braţe şi l-a sărutat, chipurile aplica scene din filme văzute, cînd doi tineri care doreau să scape de urmărire se pupau. Nu ştiu ce a înţeles mustăciosul, dar a început să răcnească, să fluture mîinile, iar reporterul a luat-o la fugă, chiar dacă l-am strigat afabil şi pe nume.

N-am fugit după el, mi l-a adus dulăul înapoi, din- tr-un aprozar, unde se deghizase în conopidă . ..

SUPREMAŢIE ONOMASTICA

în aşteptarea unui tovarăş director la care fusesem trimis de un fost director, pentru a mă recomanda unui Director, am profitat de lipsa secretarei şi am îndrăznit să răsfoiesc o carte de telefoane, după ce am recitit (şi recitat) anunţurile publicitare de pe un calendar şi am numărat florile zugrăvite discret pe pereţi — 2 344 — şi una ştearsă, care semăna cu orice, în funcţie de timpul de aşteptare şi imaginaţia celui care prindea muşchi acolo, pe un scaun.

Recunosc, prima oară am deschis la litera U, eram acolo, *publicat,* încă o dovadă că atunci cînd mi-am făcut autobiografia şi am menţionat locul debutului nu am minţit. E ruşinos, e aproape clinic ceea ce am făcut, dar nu cred că alţii procedează altfel, ori deschid la *Agrosem,* dacă n-au ceva rude acolo, ori nevoie de seminţe pentru scatiu.

Ei, cum stăteam eu aşa citind acest roman

palpitant — dacă ai privilegiul de a cunoaşte cîţiva *protagonişti* — am remarcat nu ştiu cum, dar unele lucruri sînt frumoase pentru că nu simţi nevoia să explici de ce sînt frumoase — că numele de *Ion* se repetă cel mai mult; aveam la mine hîrtie şi creion, am trezit statisticianul din mine (fiindcă există şi un statistician în orice om cu scaun la cap) şi i-am dat de lucru!

ION apare în cartea de telefoane — românească — în proporţie de 67,4%, ceea ce este mult şi spune multe! Vă rog respectuos verificaţi şi dumneavoastră, treziţi sta- tisticianul...

Nici nu l-am mai aşteptat pe director, pentru a fi recomandat Directorului; m-am dus aţă acasă (nu ştiu cum e asta, dar aşa am citit şi auzit, aşa redau) şi am trimis o scrisoare la „Cartea prin poştă" cu rugămintea de a-mi expedia, contra cost, 4 manuale de geografie, un atlas lingvistic australian, 5 studii de onomastică, 8 referate de la ultimul Congres internaţional de toponomastică. Mi-au trimis cu promptitudine: o carte pentru copiii dornici de muncă de la vîrste fragede, „Bondocei învaţă o meserie", „Scule aşchietoare şi prelucrarea capetelor de strung cu vidia“ şi „Istoria literaturii române" a lui Călinescu, pe care le-am trimis retur, cu reînnoirea comenzii.

Dornici să-şi repare greşeala, de altfel unică în acel an, mi se pare, mi-au onorat doleanţele, adăugind de la ei şi cartea de telefoane a oraşului Singapore (fără unităţile economice) şi o interesantă interpretare a psihologiei samurailor, în limba sanscrită.

în clipa aceea mi s-a deschis în faţa ochilor uimiţi şi exaltaţi un orizont formidabil, mi-am dat seama că am şansa de a intra în rîndul nemuritorilor pe uşa din faţă şi cu fruntea sus; am hotărît să-mi dedic cei mai buni ani (la mine merge aşa: unul bun, altul rău) studiului comparat al numelui ION, date şi indice bibliografic, o aden- da de întîmplări neobişnuite cu oameni care poartă sau au purtat acest nume.

Eu respect redactorul de carte şi munca sa, pe culegătorul de tipografie, drept care nu vă redau decît esenţa esenţei, un eşantion de maximă concentrare din cele ce am descoperit.

Comentariile le-am suprimat cu totul, din aceleaşi motive.

*

Ion este un nume scurt, economicos, moştenit de la romani, presat, compresat, sucit, învîrtit — în timp şi spaţiu — dovedindu-şi etanşeitatea, inoxidabilitatea, vigoarea, structura, arhitectura. Suportă doar diminutivele, vocativele regionale, savuroase toate: *Neluţu, Ioanea, Nuţu, Ionel, Netă.* Face frumos şi la feminin, dar pe noi nu ne interesează ce face la feminin.

într-un *Guiness Book* ad-hoc, cîteva fapte ale unor oameni purtători ai acestui nume, credem că şi-ar găsi cu prisosinţă locul:

— *1608, atestat documentar.* Ion Braşov, cioban din tată în tată (părinţii părinţilor săi neavînd urmaşi în linie dreaptă de sex bărbătesc) în timp ce mulgea oile la stînă, a fost atacat de 15 turci ieşiţi la pîndă în sectorul ovine, apropiindu-se ramadanul. Ciobanul Ion B. nu s-a oprit nici o clipă din îndeletnicirea lui strămoşească: cu o mînă mulgea oaia (mulţumind lui Dumnezeu în gînd, pentru prima oară, că stă ca proasta) iar cu cealaltă înşfăcă de grumaz cîte-un agresor pe care îl lovea cu capul de copita măgarului care o ţinea ridicată şi indica astfel prin răgete numărul celor veniţi de la Sublima Poartă fără delegaţie, care zăceau deja în iarbă. Ultimul atacant a vrut să fugă cu calul, dar acesta l-a aruncat jos, într-o vale, calul fiind şi el de furat. Pe cînd Ion termina de făcut urda, a poposit la stînă un folklorist florentin, mes- ser Balduccio Fioravanti. Măgarul a ridicat copita, dar Ion l-a plesnit cu ciomăguţul sesizînd confuzia acestuia; florentinul a avut parte astfel — nesperat — de urdă proaspătă şi de o poveste caldă.

— *legendă orală, scrisă pe frunze de arţar* (mînăsti- rea Cupşa). Călugărul Ioan — pre numele său mirenesc — fratele Eudoxiu, după cin, a avut 34 de copii, toţi trăitori, care au crescut la Cupşa. Călugării cei mititei au învăţat psaltirea, grădinăritul, paremiile, trasul vinului din butoi fără a se umbla la cep, şi la rîndul lor au avut 200 de urmaşi, de ambe sexe, care au puit şi ei, astfel că

la vîrsta de 87 de ani, cînd s-a stins din viaţă, Ioan avea urmaşi care lăsau urmaşi deja, chiar şi la curtea unui şef de trib african, fapt sesizat de un explorator englez, stupefiat de prezenţa acelor blonzi acolo, care foloseau graiul local, dar strecurau ne-nţelese cuvinte — pe care le-a crezut de cult — de genul „Ioane, strigă-l pe buzat să-mi deie şi mie glaja!“

Călugărul a murit împăcat, ultimul său descendent direct fiind cel care a inspirat textul romanţei „Călugărul din vechiul schit". Procesul legat de acordarea unor tantieme nu ţine de studiul nostru.

Balcani: Ivan Gorev, haiduc bulgar, ţintea cu flinta o monedă de 5 ţechini. Dar n-o nimerea. El a rămas în cîntece prin frumuseţea sa neobişnuită, neoclasică chiar, fapt pentru care i se mai spunea şi „Urîtu“. După deces, flinta a ajuns la un alt haiduc care nimerea, dar nu ţintea. Astăzi flinta a dispărut, i-a rămas doar cocoşul care face *cucurigu* de pe tumul primăriei din Stării Drago.

Iannis Cristomatos, palicar, l-a învăţat pe Byron înotul. A trăit 104 ani, fără a se atinge de trup de femeie, a avut grijă pînă la propria moarte, survenită în 1881, de buna sa măicuţă care l-a crescut şi îngrijit. Un pisc de munte în Pind şi o staţie de benzină îi poartă numele. El a rămas în istoria nescrisă — balade — prin faptul că a trăit atît de mult şi pentru ştiinţa sa de a cînta din- tr-un fluier fără găuri. Fluierul a dispărut, s-au găsit găurile.

Iusuf ben Din, agă de ieniceri sub Mahomed al II-lea, cuceritorul Bizanţului, om înzestrat cu o forţă neobişnuită, proporţională cu pofta sa de mîncare. Duşmanii l-au pierdut la un ospăţ punîndu-i came de porc în talger, lusuf a dovedit şi neaşteptate talente de arhitect: este autorul unor găuri în pereţii Seraiului...

Ioan Bizantinul, renumit ascet, care după o îndelungă viaţă de post şi meditaţie s-a stins la frumoasa vîrstă de 19 ani. Postul lui s-a păstrat (era gospodar cu peceţile de edicte împărăteşti)'ca şi postul: apă cu apă sau — în zilele de duminică — coajă de pin cu apă, ori ca puniţie pentru un păcat sau altul, adesea inventate, nimic cu apă. S-a stins

lin, ca o apă. Ultimele sale cuvinte au fost: *mai multă apă!* Sanctificarea sa a avut loc pe o plută.

Europa: Ivan (Brovkin Adelardovici) iobag, autodidact, a inventat o moară de vînt care mergea cu apă, un aparat de zburat în jos, o lampă fără fitil, fără petrol, fără nimic, ce dădea lumină şi ziua, un abur fără locomotivă — în colaborare — şi a fost matroz pe corabia „Kreposti“ la asediul Narvei, în războiul ruso-suedez din 1706.

Cînta neasemuit de frumos la armonică, a înfiinţat chiar o formaţie, destrămată însă de regulile aspre ale războiului respectiv. A căzut vitejeşte de pe cal, fiind imediat în picioare şi a stîrnit chiar şi admiraţia lui *Carolus rex* prin felul măiestrit în care a suduit neşansa. Mor- mîntul lui este necunoscut de alte popoare, de exemplu de laponi.

Juuhani Nanuk — tată de familie exemplar, autor al unor iglou-uri din prefabricate (PFL de gheaţă), iscusit vînător de foci, mare cîntăreţ din os de balenă (putea să cînte o iarnă polară, avînd în vedere că folosea tot scheletul balenei) rapsod popular şi din os de caşalot. S-au păstrat unele refrene: „Fluieraş de os / Caşalot frumos / Fluieraş de fag / Mult zice cu drag“, evident influenţă balcanică, în a doua parte. Cîntecul caşalotului a fost preluat în varianta teutonică „Oh, brad frumos", minus aripioarele dorsale.

Johan Kremvurstch — un bavarez solid, rumen în obraji, straşnic băutor de bere, meşter ceasornicar, a inventat cucul. La petrecerile de primăvară se îmbăta Krupp, dar nu era violent, se ţinea numai de pozne care făceau deliciile micilor kinderi, aflaţi în preajmă. Una dintre acestea a rămas de pomină: a tradus „Cîntecul Nibelungilor" în germană. A fost încorporat la panzere, ţinător de cai şi s-a întors acasă cu două răni şi un deget lipsă.

John Nevermore conte de Bird — descendent al unei ilustre şi străvechi familii, de pe timpul lui Richard Inimă de Leu; a terminat studiile la Cambrige — seral — şi a împărţit toată averea moştenită, ceea ce i-a atras simpatia populaţiei şi internarea. înaintea lui Darwin a vizitat Insulele Galapagos unde a dus un număr de 160 de broaşte

testoase uriaşe (din grădina lui) apoi a încercat să-i înveţe pe chinezi cultivarea viermilor de mătase, drept care a fost din nou internat, cu domiciliul chiar pe moşia sa. Ultima oară a fost văzut la Derby, participînd la un derby, pe care l-a cîştigat lejer. Pe post de cal.

UN INTERLOCUTOR AGREABIL

Cînd am intrat în biroul redactorului-şef mi-am dat seama că nu voi fi pupat pe frunte: tocmai citea articolul meu. A ridicat ochii, apoi a reluat lectura, eu stă- team ca frunza frăsinelului şi am studiat îndelung şi cu sincer interes zugrăveala de pe pereţi şi urechile mari ale redactorului-şef.

După cîteva minute a ridicat iar ochii la mine, a înşfăcat din nou manuscrisul şi l-a recitit; probabil vroia să-l înveţe pe de rost, ca să-l dea exemplu celorlalţi colegi. Cînd a reluat lectura pentru a treia oară, m-am speriat, dar mai speriat părea el fiindcă urechile sale mari, răspunzînd unor cine ştie ce tare atavice s-au ridicat pur şi simplu în sus şi au început să freamăte. Am auzit un zgomot enervant, făcut cu piciorul, un fel de ritm de sambă, picioarele lui erau nemişcate, era clar că eu băteam ritmul ăla ... am tras aer în piept că mi-a sărit un nasture de la haină şi am aşteptat cu calmul celui care n-are de pierdut altceva decît viaţa, debutul dialogului. Şi a debutat:

— Spune, prietene, în copilărie părinţii te-au neglijat?

Am dat din umeri.

— Ai avut scarlatină?

Am dat afirmativ din cap.

— Ceva la cutiuţă n-ai avut?

Am dat în chip negativ din cap.

— Ba, eu cred că totuşi ai fost scăpat din braţe! Ţi-ai citit articolul înainte să mi-l predai?

— L-am citit în timp ce-l scriam! m-am sumeţit eu, credincios logicii.

— Ţi se pare!

Puteam să-l contrazic? Dacă eram eu în locul lui nu mai apuca să-mi vadă urechile în mişcare, aia-i sigur, dar aşa ... ca să vedeţi că era pus pe şicane, vă redau articolul meu; în numele adevărului, vreau să specific numai faptul că nici eu, personal, nu-l consider ca un reportaj care face gaură în cer, dar nici aşa, să-l citeşti cu o vînă pe frunte şi să-i mototoleşti spasmodic colţurile, nu accept.

Tot pentru a dovedi bunele mele intenţii — fără ostentaţie — doresc să specific că numai în urmă cu două săptămîni am fost avansat disciplinar, de la secţia culturală la cea economică, profil agrar, ceea ce iniţial mi-a creat nişte coşmărele, dar pe teren mi-au trecut cu repeziciune.

Optimismul meu robust — nu ştiu dacă e moştenit — fiindcă toate mătuşile mele au scris poezii la viaţa lor, în care cavourile, crucile putrezite de ploaie, fetele palide în geam pîndind după vreun amploaiat care să le seducă, măcar prin gesturi, erau recuzita de bază — deci, încrederea mea în viitorul personal ascendent în chip continuu nu mi-a îngenuncheat entuziasmul cu care am pornit la drum.

Mărturisesc că ştiinţa mea într-ale agriculturii se rezuma la foarte puţine noţiuni, extrem de teoretice, indiscutabil vagi, dar nu era momentul să mă pierd cu firea cînd, în sfîrşit, puteam să dovedesc că un ziarist de calibrul meu nu-l găseşti zilnic în toate redacţiile. Mie articolul pe care îmi permit să vi-l reproduc, nu ca un argument, mi-a plăcut, iar interlocutorul meu, pînă m-am suit în tren, mi-a tot zîmbit:

Ţăranul e călare pe cai putere

In basmele moşilor şi strămoşilor noştri, ca şi în culegerile de folclor, ţăranii protagonişti apăreau

pe bidivii de foc care să hrăneau cu jăratic, scoteau foc pe nări şi dădeau cu copita în zmeu.

Făt-Frumosul contemporan nu mai saltă pe armăsari cu combustie externă, nici nu se mai războieşte cu zmeii, ci declară incompatibilitatea sa cu neghina şi răsadurile. Aceste gînduri mi-au venit lîngă un pat germinativ, unde la 9 dimineaţa nu eram decît eu şi paturile, cu un factor de la ceapeu care îmi zîmbea deschis ... la haină.

în aceste cutii de lemn creşteau alene fire de roşii, ardei şi spanac timpuriu; tovarăşul factor, Nelu Mişoagă, specialist în zootehnie, mi-a explicat pe îndelete ce şi cum e cu răsadurile tîrzii şi timpurii. După spusele sale, am înţeles că e bine. Sărim sprinteni peste un teanc de îngră- şămînt natural. Alături se unduia în bătaia vîntului o holdă de porumb cu ştiuleţi mustăcioşi, din care se face mălaiul siloz. Pe o tarla mai îndepărtată, porumb necules, care stătea în grămăjoare aurii, iar şi mai departe ferma pomicolă unde mieii zburdau fără grija zilei de mîine. Alături berbeci din renumita rasă Hotel Palace merinos îşi poartă cu graţie podoaba capilară coronoasă. „Vom avea lînă bună anul acesta!" spune mîndru factorul des-

cheiat la haină şi smulge un fir de pălămidă pe care şi-l pune cu o graţie bărbătească în colţul gurii. Rîde şăgalnic şi mă invită să vizităm ferma de reproducţie, cu tauri uriaşi, unde harnicii mulgători tocmai se apucă de treabă.

— Cît lapte veţi obţine de la aceste exemplare superbe? îl întreb eu.

Se gîndeşte o clipă, apoi mă întoarce cu spatele spre saivanul oilor unde nu e nimeni, oile fiind la munte. Carnetul meu de însemnări se umple repede şi- interlocutorul meu zîmbeşte din ce în ce mai des, aplecat peste umărul meu. Mă întreabă dacă voi publica cele ce le-am scris şi e rîndul meu să zîmbesc. Zîmbim amîndoi şi vîntul se joacă în părul nostru. Factorul de la ceapeu poartă o căciulă brumărie şi copiii ies de la şcoală umplînd satul cu glasurile lor cristaline.

Redactorul-şef e vînăt pe un obraz şi alb pe celălalt; ar trebui să consulte un medic, aşa i s-a întîmplat şi unui unchi de-al meu: s-a făcut albastru şi aşa a rămas.

— Teanc de îngrăşămînt natural, zici? mormăie el gros. Mulgătorii se apucă de treabă, zici? ridică el glasul.

— Am măsluit un pic realitatea, tovarăşe redactor-şef, încă nu începuseră mulsul, dar aveau găleţile în mînă şi se îndreptau cu ele spre tauri. Frumoşi, unul şi unul, cît casa!

— Ştii ceva? Aşteaptă răspunsul meu.

Cîte ceva ştiu şi eu, că am făcut carte la viaţa mea, dar nu ştiu în ce domeniu vrea să mă încerce.

— Du-te la dracu! urlă el şi sare de la birou.

Ies în anticameră şi mă duc la Sempronia Camfor, secretara noastră.

— Fă-mi o delegaţie pe timp nelimitat! Mă duc la dracu!

Buna noastră colegă alunecă uşurel de pe scaun şi de jos mă întreabă dulce:

— Iei şi bani de deplasare?

— Ştiu eu? Pune vreo 300 acolo, cine ştie ...

îmi completează delegaţia şi mă mir că stiloul îi sare de pe hîrtie pe masă. O fi avînd necazuri, sărmana, ştiu că unul dintre colocatari l-a bătut pe

soţul ei; am intervenit eu, în calitatea mea de coleg al ei. M-a bătut şi pe mine, dar asta n-o ştim decît noi doi, fiindcă a făcut-o în pivniţă lingă un butoi de varză; nu ne-a văzut decît butoiul.

Mă întorc în birou şi îmi adun hîrtiile, colegii mă privesc în tăcere, unul îşi face de lucru cu un capsator de vreo jumătate de kilogram pe care-l cumpăneşte gînditor în palmă. Tipul ăsta nu mi-a plăcut niciodată, pe cuvîntul meu, are gura plină cu dinţi de metal, cu un magnet poţi să-l duci unde doreşti.

îmi pun perdesiul şi ies salutînd elegant cu capul. Mi se răspunde tot cu capul, dar clătinat de la dreapta la stînga .. .

*

Aşa cum mi-a sugerat — mă rog, tonul putea să fie unul mai potolit — redactorul-şef, m-am dus la dracu; era foarte ocupat, s-a scuzat că nu mă poate primi, dar m-a rugat să-i trimit o listă cu întrebări şi între picături o va completa. într-o jumătate de oră am însăilat întrebările şi, avînd acum experienţa necesară de a ataca un domeniu nou, m-am axat pe aspectul uman al problemei. Anexez şi lista, completată.

A

— înainte de toate, vă rog să vă prezentaţi. ..

— Dracu!

— V-a mai spus cineva, aşa cum o făcea în copilărie buna dumneavoastră mamă, altfel decît Dracu?

— Da! *Ghiavole!* Fiindcă mămica mea era o femeie simplă. Eh, copilărie ce puţin ne aducem aminte de ea . . .

B

— Dacă n-aţi fi fost ce sînteţi, ce-aţi fi dorit să fiţi?

— Nu m-am gîndit la treaba asta, drac sînt de cînd mă ştiu, îmi plac drăciile, n-aş putea trăi fără ele. Vedeţi dumneavoastră, cînd omul, adică dracul, îndrăgeşte un lucru, greu renunţă la el.

c

— Succese profesionale?

— Nu mă plîng... dar trebuie să spun că le-am aflat gustul şi savoarea deosebite, numai cînd am trecut peste insuccese. Ele fac parte din noi înşine, dar după izbînda asupra lor, am trecut cu şi mai multă înverşunare la drăcovenii ... am un colectiv de draci minunat, media de vîrstă 2 345 de ani, deci tineri toţi, cred că le-am insuflat dorinţa de a face pe dracul în patru pentru a fi mereu cu fruntea şi corniţele sus.

D

— Povestiţi-ne o întîmplare plăcută din viaţa dumneavoastră!

— într-o zi l-am ajutat pe un cetăţean să treacă puntea; poate că gestul nu pare deosebit, dar după trecerea punţii, edilii şi-au dat seama de starea punţii şi au făcut-o ca nou-nouţă.

E

— Ce întrebare aţi dori să vă pun în finalul discuţiei noastre?

— Cine v-a trimis la mine?

— Tot dracu'!

*

Am dat şi eu o mînă de ajutor la căratul tărgii pe care redactorul-şef stătea acoperit cu o pătură pînă sub bărbie. A deschis ochii înainte de-a fi suit în maşină, m-a privit, a vrut să spună ceva, dar a început să sughiţe cumplit. Un picior îi atîrna afară şi i l-am pus sub pătură, lîngă mînă, cred.

Mă duc să bat interviul la maşină, am timp acum, mai ales că redactorul-şef adjunct a plecat subit în concediu; nu m-a primit în biroul lui, cred

că vorbea la telefon cu cineva, fiindcă l-am auzit strigînd: „ai milă de mine, copiii încă n-au împlinit 5 ani!“

CUM AM DEVENIT UMORIST ŞI CUM AM SA AJUNG REDACTOR-ŞEF

Acum, după atîţia ani — nu sînt chiar aşa de mulţi, însă face impresie — îmi dau seama că a fost simplu; dar nu o spun nimănui, pentru că e vorba de simplitatea mea, în fond, nu? Totul a început la birou.

Lucram la o mare întreprindere de brînză, acolo mă angajase tata, după cele două nereuşite prezentări la I.A.T.C., la ultima uitînd să mă înscriu. M-am întors acasă cu coada între picioare (figură de stil destul de echivocă) şi cu nasul în pămînt. Am impresionat favorabil, mai ales partea femeiască a familiei, astfel că o jumătate de an am fost lăsat în pace şi după aceea, la 1 an şi 4 luni, lăsat la vatră.

Era timpul să mă apuc de ceva; m-am apucat cu nădejde de tocul uşii în timp ce tata lucra conştiincios la cîteva aspecte anatomice proprietate personală. în două zile eram la fabrica de brînză într-un birou unde scriam cifre de sus în jos, apoi le adunam de jos în sus, să le verific pentru a nu ieşi cu brînză lipsă. N-am avut lipsuri: n-am întîrziat niciodată de la servioiu, cînd mi s-a spus să combat am dat, am scris şi procese verbale şi anonime, în fine duceam o viaţă de om normal. într-una din zile, după ce terminasem cu adunatul... firimiturilor de pe masă, m-a lovit exact în moalele capului o idee: ce-ar fi să scriu ceva? Spun asta pentru că am văzut cîţiva scriitori în viaţa mea cu ocazia venirii lor la întreprindere şi mi-a plăcut că ei aveau voie să fumeze în club şi noi, care pe deasupra îi mai şi ascultam, nu. Plus că tovarăşa de la cultural a băgat capul pe uşă de cîteva ori şi a făcut semn că e gata cafeaua, parcă noi, ăştialalţi, „un grup de citi- tori“ nu simţeam aroma şi caimacul.

Zis şi făcut, mi-am golit biroul de dosare şi m-

am pus pe treabă. Iniţial am pornit cu intenţia de a scrie o poezie, dar la sfîrşit mi-a ieşit proză curată. Am citit-o logodnicei mele, Melisanda, care a rîs şi m-a întrebat de ce i-am citit-o, vreau să ne despărţim? Eu i-am zis: „Taci tu, proastă mică, aşa făcea şi Moliere cu bucătăreasa lui“ şi ea a rîs din nou, dacă tu crezi că am să-ţi gătesc atunci e bine . . .

Adevărul e că fata asta, de care îmi aduc aminte cu plăcere, nu era nici pe departe ceea ce eu îi spusesem, poate nasul un pic cam borcănat îi dădea un aer imposibil, dar în rest era de familie bună; taică-său, după cîte ştiu din auzite, era un bun stomatolog, sau orelist de femei.

Orele fiind înaintate, m-am despărţit de Melisanda şi m-am dus acasă unde n-am dormit toată noaptea, la noi fiind botez: născuse soră-mea. Tatăl copilului plecase să aducă nişte vin, în urmă cu două săptămîni şi n-a mai venit. Familia plictisită de aşteptare a făcut botezul în lipsa lui. Aia-i rău că soră-mea, fiinţă eterică, toată ziua umbla cu eter, lucrînd la o farmacie, n-a ţinut minte decît numele mic al lui Miticuţă, dar vorba aia, cîţi Mitici sînt în Europa asta?

A doua zi dimineaţa m-am învoit de la contabilul-şef care era plecat şi m-am dus la redacţia unei reviste de umor. Am zis că nu-i bine să mă încurc cu orice redactor, aşa că am bătut la uşa unde era mai mare liniştea şi capitonajul mai barosan. Nimerisem bine, adică la contabilitatea lor, unde un tovarăş mi-a făout semn cu abacul, prima pe stingă. Am intrat la prima pe stînga şi acolo am găsit un ins care se uita în tavan şi rodea un capăt de carioca verde. Deh, gesturi şi gusturi. Carioca nu se asorta cu costumul lui bleumarin.

I-am spus că sînt un tînăr al zilelor noastre şi am venit cu o proză umoristică.

— Adă! face el şi-mi ia alene manuscrisul din mînă.

— E bună? întrebarea am lansat-o înainte ca el să citească, aşa, numai ca să vadă că sînt spiritual.

— E foarte bună! mi-a răspuns, ca să-mi arate că e spiritual.

După ce a citit-o a mormăit amabil:

— Ai vînă, băiete! Aveam o vînă pe frunte, e

adevărat, că îmi întinsesem gîtul să văd ce citeşte, era o revistă cu poze, în nici un caz „Paza contra incendiilorToată povestea, zice el, e scrisă bine, curge, are şi poante, dar nu e umor, pricepi. .. ce-i aia, să te legi de un director general care a citit la o şedinţă raportul din anul trecut?

— Păi, m-am inspirat din viaţă!

— Foarte just, băiete, dar viaţa asta trebuie trecută prin filtrul metaforei, pricepi?

Cred că figura mea l-a lămurit fiindcă a adăugat: Uite, îţi dau eu un subiect, aşa la întîmplare.. . scrie ceva des- pre un om care la cofetărie îşi scapă o savarină pe pantaloni. Bine? Fă lumea să rîdă, e un subiect, trebuie să re- cunoşti! Dar sondează problema, găseşte-l resorturile, pune-o în ecuaţia generalizării... la revedere!

Am ieşit ca vai de capul meu. Ce problematică poate să fie într-un crac de pantalon murdar de frişcă, ce scot eu din savarină, eventual, untul... ei, cu ideile astea m-am dus acasă şi m-am pus pe lucru. Iată ce am scris:

„După o zi plină de bogate satisfacţii, Ion I. Ion a intrat într-o cofetărie. Ion I. Ion n-a pus în viaţa lui strop de alcool în gură, n-a gustat amarul nicotinei, face gimnastică după radio (are un radio- combină, îl trage în mijlocul camerei şi acolo execută mişcări ca să nu-l vadă vecinul care este un mic duşman de al său), face muncă obştească, strînge fier, la şedinţele de bloc vine cu idei, în fine savarina din ziua aceea i se cuvenea pe drept.

în timp ce mînca, un copilaş fermecător şi zburdalnic, ce alerga prin cofetărie, s-a împiedicat din greşeală de masa lui, iar savarina a aterizat pe 340-ul lui Ion I. Ion, tergal. Calm, zîmbind, fiindcă avea şi el copii mari dar care nu alergau prin cofetării, şi-a scos batista şi şi-a întins frişca, cum a putut mai bine pe nădragi. Scăpînd batista din mînă, s-a aplecat după ea şi s-a lovit la cap în colţul de fier al mesei. Din lovitură i s-a declanşat o con- gestie cerebrală şi s-a prăbuşit în plină cofetărie dînd din picioare spasmodic, ca un gîndac de bucătărie, ori ca o broscuţă ţestoasă întoarsă cu ţestoasa în sus.

Oamenii au încercat să-l anime cu diverse

sucuri, dar mai rău i-au făcut, fiindcă aceste sucuri sînt fabricate din plante aromate şi aroma l-a dat gata. Salvarea n-a mai avut ce să transporte decît un trup inert, un Ion I. Ion chiriaş al veşniciei.

Toate eforturile bravilor medici de gardă şi avangardă au fost inutile — electrocardiograful emitea o linie dreaptă ce parcă acuza nefasta savarină.

Acasă, Ion era aşteptat cu masa pusă şi dorit sărbătoreşte de o familie emoţionată ce vroia să~i aducă un modest omagiu cu ocazia zilei sale de naştere. La orele 20 impacienţa puse stăpînire pe cei trei membri ai familiei: soţia, fata cea mare şi mezinul. Cei doi copii începură să mănînce şi terminară repede cu aperitivele.

în momentul cînd buna sa soţie ducea la gură a 34-a sarma, sună telefonul, un telefon negru, funebru, posac.

Vestea se abătu asupra lor ca un taifun asupra unui băţ de chibrit.

Înmormîntarea luă proporţiile la care nu se aştepta nimeni; de altfel, cofetarii oraşului, bănuind diversiunea în operaţiile mentale ale multora dintre invitaţii la groapa lui Ion, rămaseră acasă, în laboratoare, frămîntînd cu gesturi aparente şi nepăsătoare cocă şi vanilie.

Familia suportă cu stoicism avalanşa de prostii spuse de rude şi cunoscuţi în asemenea ocazii, băiatul cu o energie miraculoasă centraliză conţinutul telegramelor, pe ca- re-l prezenta mamei abandonată unui fotoliu, pentru a nu o mai deranja din somnul în care se prăbuşise răpusă de evenimentul zilei.

A doua zi viaţa îşi intră în normal, dar resortul malefic al destinului nu era decît pe departe destins total; următoarea sa zvîcnire mai aduse o vizită la cimitir: mama, cu mintea răvăşită, trecu strada pe loc nemarcat şi o maşină, pentru a o evita intră într-un stîlp; în maşină se aflau doi tineri ce mergeau în voiaj de nuntă — începător mirele — iar mama văzîndu-i grav răniţi îşi pierdu şi bruma de minte şi fu dusă pe braţe la urgenţă unde medicii, aceiaşi din păcatele lor, nu avură ce face decît să constate că biata ei inimă de casnică

intrase în cîmpul eli- seu, unde inimile nu mai au treabă.

Evenimentele se derulau înfricoşător; fata cea mare se dădu, trup şi trup, unui om pe care nu-l iubea, iar după o săptămînă bău nişte bicarbonat pe care-l confundase cu bună ştiinţă. Mezinul sparse geamul unui magazin cu cotul şi fură în plină zi o roată de brînză penteleu, aşa că îşi începu restul zilelor în pavilionul II. Savarina lucrase pînă la capăt“.

Cu povestioara asta, pe care n-am mai recitit-o, fiind noapte cînd am pus punct savarinei, m-am dus la redactor. A citit-o şi pe măsură ce eu dădeam la cap personajelor, a început să rîdă cu lacrimi cît dovleacul, i-am împrumutat batista şi pînă în ziua de azi tot la el este.

M-a luat de mînă şi tot rîzînd m-a plimbat prin toate birourile spunînd că sînt descoperirea sa, că e mîndru de flerul ce-l are. Toţi au fost de acord, iar unul dintre ei m-a introdus şi la redactorul-şef care a rîs în chip ierarhic şi m-a invitat să trec pe Za eZ săptămînă viitoare. M-am dus la el săptămînă viitoare şi mi-a propus să lucrez acolo fiindcă are nevoie de infuzie de tineret şi m-a pus în locul redactorului care mă descoperise.

Acesta lucrează acum la fabrica de brînză, eu fiind acela care i-am sugerat postul. A încercat, la început să mă ia cu niscaiva aluzii, cum că unul Capek a scris ceva similar, dar i-am retezat-o scurt, nu cunoaştem, mai bine să-şi vadă de brînză, să mai încerce să scrie şi în cazul în care descopăr vreo vînă la el, îl programez într-unul din numerele viitoare.

De cînd sînt în noua funcţie nu am scris nimic, aştept să mă cheme redactorul-şef şi eu am să-l rog umil să-mi dea un subiect de umor.

Cine nu crede că aşa am ajuns umorist să dea o raită pe la fabrica de brînză, biroul 12 şi acolo va găsi un ins care-i va povesti totul. Să aibă o batistă curată la el.

PĂŞEŞTE CU DREPTUL!

Te-am primit, tinere, în casa mea, fără să-ţi vîr în mină o pereche de papuci, aşa cum face Ahile Bilă, care îşi dă aere de parcă ar locui în palatul lui Talleyrand de pe strada Bac. Te-am văzut uimit, te-ai fi aşteptat să mă găseşti în dosul unui birou barosan pe care să se afle în mare şi estetică neorînduială manuscrise, cărţi subtile, reviste colorate şi fotografia unei admiratoare din Singapore care m-a cunoscut la balul fruntaşilor.

Iartă-mă că îţi spun „tinere", chiar dacă ne despart numai cîţiva ani, nici măcar zece la număr, dar eu am văzut la timpul meu şi numere interesante ale revistei „Urzica" şi umor de rîs la televiziune, ceea ce nu ştiu dacă poţi afirma şi tu. Bănuiam de ce ai venit la mine, varza aia albă care-ţi ieşea din buzunar era un manuscris pe care l-ai plimbat prin redacţii şi l-ai citit cunoscuţilor pe unde ai apucat, urlînd interior că tu eşti umorist, că eşti mai bun ca alţii, de ce naiba nu te ia nimeni în seamă? Uite de aia; ştiu că eşti umorist, figura ta prelungă şi deznădăjduită, conversaţia ponderată, sub care însă se ascundea praful de aur al spiritului dinamic, m-au convins şi fii sigur că şi eu aveam asemenea manuscrise, asemenea figură, cînd mă postam pe la uşa vreunei redacţii, servind curierul cu ţigări lungi şi punînd la punct unele şi altele, nelămurite, din geneză şi partenogeneză.

Tu eşti un drăguţ, ca să nu folosesc alt cuvînt, vrei să intri în cetatea umoriştilor pe uşa din faţă, fără cal troian şi luptători dibaci; de încercat poţi să încerci, efortul tău merită laude, chiar magna cum, însă eu nu ştiu dacă am să mai trăiesc atunci cînd vei reuşi prin această metodă. De aceea, şi nu e pentru prima oară, îţi întind mîna şi cu ea şi ajutorul meu, aşa cum nu mi-a întins-o nimeni mie, cu o singură excepţie, la un colţ de stradă, un paralitic care la vederea miliţiei a luat-o la fugă cu un fuleu care dovedea ceva atletism făcut cu rîvnă.

Tocmai acum mi-au plecat din casă admiratorii, un cîrd de fetişcane inteligente şi nervoase şi doi

necunos- cuţi importanţi care m-au felicitat prin viu grai pentru curajul cu care am nimicit în schiţa mea, recent publicată, pe o vecină de la parter care avea în dotare două pisici, una desigur nebună, fiindcă nu mieuna deloc, dormea tot timpul zilei pe o cutie de scrisori, cea a stăpînei, şi cînd venea poştaşul, îi lua scrisoarea din mînă şi o citea ea întîi.

Acum sînt singur şi a venit vremea să te iniţiez niţel în ceea ce se numeşte subiect major şi minor şi, astfel, să-ţi dau pe „la“ de jos, cu care tu să ataci simfonia. Unde lovim, deci?

Lovim unde doare mai tare. Ca să se simtă. Să alegem acel moment în care victima noastră este îmbrăcată mai uşor, fie şi lejer, ca să simtă usturimea satirei şi să se îndrepte, în cel mult 24 de ore. Cum lovim, deci?

Fără menajamente. Nominalizăm, nu ne uităm dacă scaunul e capitonat ori nu, uşa idem sau nu, dacă are ore de audienţe, maşină mică la scară şi nevastă care merge la piaţă cu maşina statului, să-i înfunde portbagajul cu gogoşari, pregătiţi din timp.

Deci, cu aceste două direcţii principale în faţa ochilor, punem punctul pe I şi îi luăm pe rînd, fiindcă datoria noastră sacră este ca să îndreptăm urîtul, să facem oamenii să gîndească, nu numai să rîdă, fiindcă Ionescu a în- tîrziat de la serviciu şi şeful de birou îl aşteaptă. Recunoaşte, totuşi, că e un subiect colosal, ţi-l las ieftin, pe gratis.

Un subiect grav ni-l furnizează, de la Villon încoace, chelnerii, poţi să te desfăşori în mai multe volume, ele vor primi girul binevoitor, fiindcă anumite lucruri nu merg bine tocmai din cauza acestor pinguini mieroşi care — îţi vînd un secret — încarcă nota de plată şi nu pun gheaţă în frapiere. Că Twain, Ilf şi Petrov, Hasek şi Caragiale s-au ocupat de ei, nu trebuie să te demobilizeze. Inteligenţa mea i-a descoperit, filon curat şi necercetat, arde-i!

După ce ţi-ai făcut cît de cît mîna, treci la subiecte care cer o anume mlădiere de spirit, o aplicare, cea optimă, a nuanţei: de pildă, poţi să pui oamenii pe gînduri, descriind — fără a sări în clinic — negul de pe nasul administratorului de

bloc, ori marile urechi clăpăuge ale fiului său. în treacăt, atinge şi problema butoiului cu varză, pe care-l ţine pe balcon. Nu te feri de subiectele mai lunecoase, ca acesta, e vremea să înveţi să patinezi şi pe gheaţă şi pe nisip. Dacă acest administrator veros şi oneros îşi va cauteriza negul ori va călca cu fierul urechile progeniturii, să ştii că eşti pe drumul cel bun care duce musai acolo unde muza o să-ţi îndese pe cap o cunună cu lauri, că n-ai să mai vezi nimic de frunze.

Mi-ai adus printre filele manuscrisului şi o schiţă despre un cineva care îşi înşală nevasta şi îndrăzneşte în şedinţe să propovăduiască, împroşcînd cu saliva elocinţei, curăţenia morală, dacă îl dai şi cu numele, cu locul de muncă, te asigur că publicarea nu va fi decît chestiune de alegere a literei cu care să apari şi a avocatului cu care să te aperi.

Uite, gospodinele nu găsesc praf de copt; dospeşte matale un material acolo, demolează-i pe producătorii de praf de copt, fă-i praf, coace-i la focul mic şi iute al satirei; înţelegi, deci, că subiectele nu lipsesc, ceea ce îţi lipseşte este curajul şi nu cred că vreo redacţie te va refuza. Povestea asta cu generaţiile este un basm; tocmai cei care de ani de zile ţin rubrica, cu dinţii, cu scrisul, cu pixul, ţi-o vor ceda şi să nu te miri dacă ţi se va spune: „eşti mai bun ca mine, tinere, m-ai învins, şi încă frumos. De mîine rubrica mea e a ta“.

Pentru a ne despărţi în termeni cordiali, îţi vînd, în loc de „la revedere", un pont bun, sînt convins că-l vei exploata mai bine ca mine: vînzătoarea de la *alimentara* din colţ mi-a dat în loc de compot de mere compot de pere. Să te vedem sănătoşi!

PROBLEME NEREZOLVATE

Un timp am fost martor pasiv al stării conflictuale, dar în momentul cînd ameninţa să se transforme într-o irevocabilă tragedie, cu consecinţe greu de calculat, am pus piciorul în prag şi am hotărît să împac capra cu varza, sau invers, nu conta ordinea verzei şi caprei, important era să le aşez pe masa verde. Desigur că nu mă gîn- deam nici un moment ca din rolul meu de mediator să trag vreun folos, mie publicitatea îmi repugnă şi cel mai mult îmi displace publicitatea TV.

Am discutat întâi cu capra, ea fiind mai aproape de mine, chiar şi din suferinţa regnului comun; m-a urmărit cu atenţie distributivă, şi-a mîngîiat gînditoare bărbiţa şi mi-a behăit destul de suburban s-o las în pace fiindcă de atîţia ani umblă pe propriile picioare, plus că mai are şi trei iezi de crescut, lucru care nu-i deloc uşor pentru o femeie, mai ales la vîrsta ei.

Vizita ce am făcut-o verzei n-a fost nici ea mai dătătoare de speranţă; s-a făcut roşie în faţa monologului meu pe care l-am împănat cu gesturi patetice, apoi a dat din umeri — cotor — şi a început să se joace absent cu o grămăjoară de superfosfaţi depreciaţi.

Mi-am lăsat demnitatea la garderobă şi am implorat-o să participe măcar la o întrevedere cu capra; după cîteva ore, cînd gura îmi era deja un colţişor fermecat de Saha- ră, a acceptat bombănind să vină a doua zi să se întîl- nească cu „bestia aia rumegătoare".

M-am îmbrăcat frumos, am pus casa în ordine şi am aşteptat cu emoţie să se facă ora 17, ora întîlnirii în care îmi pusesem atîtea speranţe; varza a venit punctuală la conciliere, dar şi-a pus mîinile la spate şi s-a uitat tot timpul pe geam, astfel că am vorbit de unul singur şi din cauza emoţiei am ajuns să mă şi întrerup în timp ce vorbeam.

Capra a apărut pe la 8 seara şi, pentru a pune de la început o nuanţă lipsită de echivoc în atitudinea ei faţă de această întîlnire, în primul rînd faţă de mine, mirosea de te trăsnea a şliboviţă. Cunosc acest miros, n-are importanţă de

unde, dar cred că ar fi putut să miroasă a whisky, chiar şi dintr-un respect pur teoretic şi inoperant. Cînd i-am propus să facă prima gestul reparator, a rîs de i s-au îndreptat coarnele şi a început să scurme prosteşte cu copitele pe covor pînă mi-a scămoşat bunătatea de iută din Persia, via Cisnădie.

Am făcut aceeaşi invitaţie verzei şi a umflat-o şi pe ea rîsul. Cînd le-am spus: „întindeţi-vă mîinile!“ ■— s-au răsturnat în fotolii şi-au început să necheze pur şi simplu, făcîndu-şi, nu ştiu de ce, cu ochiul. Am căzut şi eu pe un scaun, statuie vie şi mută a deznădejdii, şi am stat să ne uităm cum se lasă amurgul. Am ajuns la concluzia că amurgul se lasă de sus în jos.

Pe la 10 capra s-a uitat la ceas şi a zis verzei:

— Fetiţo, e tîrzior, mîine am mult de lucru, apoi m-a bătut pe umărul stîng: Dom’le, îţi apreciem gestul, e *mişteaux,* ştim că eşti prost de sincer şi pus pe fapte bune, aşa că îţi vom dezvălui adevărul.

Varza m-a bătut pe umărul drept şi mi-a şters o foaie peste obraz, în chip de consolare:

— Noi doi sîntem demult împăcaţi, pot să spun că prietenie ca a noastră n-au pupat nici Oreste cu Pilade. Dar nu se face să deteriorăm legenda despre noi. Aşa, sîntem lăsaţi în pace, ne doare în cot... or de ce zic unii şi alţii!

în continuare, făcînd eforturi să îmi închid gura căscată, am aflat că varza urma cursuri de limbă valonă, iar capra se perfecţionase într-atît încît obţinuse o diplomă de capră de lemne.

— Cel mai bine ar fi să încerci în altă parte! a strigat voioasă capra. La cîine şi pisică, la şoarece şi pisică, la om ...

După asta au spus frumos „noapte bună“ şi s-au urcat în lift, capra i-a ţinut verzei uşa pînă aceasta şi-a instalat confortabil frunzele şi, ca niciodată, liftul a funcţionat perfect. Am constatat că liftul, ca şi amurgul, cînd este la etaj coboară de sus în jos. Caut acum o cale să incit la un dialog sincer amurgul şi liftul.

încep să plîng încet şi mă ridic din pat, fiindcă nu are nici un sens să mai veghez cu genunchii la gură, privind ca un tîmpit în întunericul camerei unde, în celălalt capăt, colegul meu de cameră sforăie. Mint ca un laş! Nu sforăie, se lasă înjunghiat de nişte samurai isterici şi geme ca un purcel la vederea mărului care l-a alungat pe Adam din rai şi care îi va fi pus în gură, cînd va sta în pielea goală pe tavă.

Explicaţia e lungă, dar incompletă; fondul principal de cuvinte n-are încă echivalente lingvistice pentru ceea ce face omul ăsta în noapte. .. ieri dimineaţă am căutat în dicţionarul de neologisme ... mint ca un laş! Am vrut să-i dau cu el în cap în timp ce se bărbierea în faţa oglinzii şi fluiera printre dinţi cîntece, am gîndit cu cruzime zeci de variante cu care să-l şterg de pe faţa pămîntului. După plecarea lui din cameră m-am azvîrlit pe pat cu intenţia fermă să-i trag un pui de somn, dar de vreo două decenii n-am mai dormit de la ora 8 în sus: pleoapele par- că-s de gumă, am nisip în orbite şi ajung în faţa oglinzii de unde mă priveşte un tip holbat, cu părul vîlvoi şi — aşa în general — cu un aspect care nu insiră mare încredere în capacităţile lui de a număra rar, pînă la cinci, pe degete.

La combinat unde aveam treabă, am ajuns cu o întîr- ziere zdravănă şi primul lucru care l-am făcut a fost să mă aşez pe un scaun, să dorm cumplit zece minute, apoi să le propun oamenilor ălora cumsecade să le achiziţionez tot utilajul fiindcă seara plec cu primul tren în oraşul meu, „în pat la mine".

Toate hîrtiile pe care ar fi trebuit să le semnez au dispărut de pe masă duse de un curent misterios, mi s-a oferit apă cu paharul şi cana, şi o maşină care m-a dus înapoi la hotel; şoferul m-a condus pînă sus în cameră şi cînd eu am intrat în baie să rîd — nu ştiu de ce — el a intrat în dulap, l-am găsit acolo cînd mi-am luat cravata pe care mi-am pus-o la pijama. S-a enervat şi el, dar de pe hol,

fiindcă era evident: cravata aia albastră nu mergea la pijamaua mea verde.

M-am îmbrăcat frumos şi şoferul, mascat acum în ficusul mare din hol, m-a urmărit discret pînă am terminat de citit toate anunţurile de la recepţie, a rîs deşteptul, de a căzut din hîrdăul cu pămînt, cînd am rugat-o pe recepţioneră — o blondă fără experienţă de viaţă — să mă asculte pe dinafară tarifele în lei şi valută.

După asta am văzut un film, am vizitat o expoziţie de artă plastică, m-am cam ameţit la cel mai bun restaurant din oraş, iar m-am dus la film, am acostat la ieşire o tî- nără cu plete unduioase care s-a dovedit a fi un tînăr cu mustăţi în furculiţă, m-am frecat pe obrazul unde-mi lipise o lopată cu degete şi la ora 23 m-am dus înapoi la hotel. Pe şofer l-am închis într-o anume instalaţie sanitară de la cinematograf să poată cugeta în linişte despre deznodămîntul filmului...

Vecinul meu, joagărul Europei, era în pat deja şi citea; m-a privit pe sub sprîncene, a mormăit şi el un „bună seara, tovarăşe", cu care puteai băga în boale un piton şi s-a vîrît bine sub plapumă, eu am stins lumina şi cu inima ticăind de emoţie m-am culcat... în clipa cînd cetăţeanul Ene a trecut şi pe la mine pe la gene, individul cu polipii cît parîmele a început tăiatul lemnelor; întîi a făcut surcele pentru un foc de tabără, după aia a atacat cei mai barosani copaci din codru, iar peste jumătate de oră se opintea să scoată pe nas un munte, în interiorul căruia orchestrele James Last, Ray Coniff şi Sile Dinicu se bă- teau cu viorile şi pianele. Foarte repede au cîştigat contra- basiştii, eu m-am dat din nou jos din pat şi de astă dată m-am dus la el, hotărît să-i curm mîrşava existenţă de noapte pe care o dezvăluia unui întreg judeţ; zăcea cu faţa în sus, cu mîinile înşirate cuminte pe plapumă şi zîmbea ca un cal.

Mi-am adus aminte de diferitele sisteme cu care poţi să-l faci pe un tip care sforăie să renunţe la operaţia asta; primul lucru ce mi-a venit în minte a fost „taci cu mama! tipul chiar a tăcut şi m-a întrebat destul de speriat: „vă e rău, cumva?“; m-am dus înapoi la patul meu de suferinţă şi de acolo am început să fluier cu triluri. Deşertăciunea

deşertăciunilor, toate-s deşertăciuni, inclusiv Sahara...

Cînd zorile se băteau cap în cap cu noaptea şi eu cap în cap cu noptiera, colegul meu de 234 a trecut la o altă interpretare, recunosc, surpriză absolută care m-a suit pe masă; a început să vorbească limpede şi rar, trăind cu zbucium şi plapumă zvîrlită jos, cele relatate. De exemplu:

— *Mai dau şi eu un rînd!*

— *Nu, Miţi, nuuu!* Probabil Miţi îl pălea cu obiecte contondente, fiindcă a venit tîrziu acasă şi pe scări a adunat varul de pe pereţi cu paltonul cel nou.. .

— *Bate Rapidul, nu mă înveli că mi-i cald, tot nu te iau de soţie!* Aşa deci, promiţi marea cu natriuclor cu tot şi după aia îi vorbeşti de fotbal...

— *Sînt cardiac, tovarăşe inginer, de mic sufăr cu gîtul!*

M-am suit din nou în pat şi am aşteptat cu perna pe urechi dimineaţa şi plecarea cetăţeanului stereofonic, apoi m-am dus jos la recepţie şi am cerut o altă cameră care mi s-a dat pe loc, fiindcă colegul meu sforăitor a lăsat o plîngere scrisă la recepţie, cum că i s-a repartizat un turist de apartament, poate scăpat de la glumeţi, care noaptea umblă prin odaie, stă pe masă, spune rugăciuni şi îşi fringe cu zgomot mîinile în întuneric ...

O SITUAŢIE 9

De mic copil mi-au plăcut hîrtiile, toate accesoriile legate de munca de birou; la un an am băut o călimară cu cerneală verde şi medicul a aşteptat să înfrunzesc, dar
n-am păţit nimic. Mama mă culca seara într-un sertar de birou şi odată, desigur din greşeală, tata m-a capsat şi m-a anexat la un dosar de succesiune matrimonială. Am fost înapoiat familiei, învelit în

indigo, fiindcă scutecele cu care fusesem îmbrăcat au rămas la dosar, ca probe materiale.

Revelaţia cea mare am avut-o în ziua cînd am desluşit taina cifrelor: am înţeles că am 2 (doi) părinţi, tata a primit numărul 1, mama, în chip firesc, numărul 2; cu bunicii a fost mai greu, dar i-am numerotat şi pe ei, cu IA şi 1 B; sora mea cea mare n-a primit număr, fiindcă la 17 ani a fugit de acasă cu un aviator din aviaţia utilitară, care a dus-o să-i arate cum stîrpeşte el gîndacii de Colorado. La vîrsta adolescenţei m-am îndrăgostit nebuneşte de fiica unui arhivar cu mînecuţe şi limbă albastră de atîta creion chimic... cu fata aceasta, ce păcat că n-a înţeles nimic din farmecul tinereţii, ne plimbam prin parc, eu ţinînd-o de 5 degete şi îi povesteam despre capitolul pasiv şi activ, despre bilanţuri trimestriale, ea stătea pasivă şi am aflat mai tîrziu că s-a măritat cu un sportiv care număra din doi în doi pînă la zece, după care îl apuca somnul.

Visul cel mare mi s-a împlinit şi am fost angajat într-un birou, unde răspundeam de hîrtii — cred că numai marii descoperitori trăiau asemenea voluptăţi, ca mine, atunci cînd aplicam sub ştampilă semnătura, numărul de înregistrare şi, ce fericire!, cînd scriam apăsat şi citeţ: „nu se aprobă, reveniţi". Unchiul meu a venit într-o zi cu o cerere de reparaţie a unui burlan, dar în buletin era trecut în loc de Marin, Marina şi n-am putut să-i eliberez aprobarea de reparaţie. L-am plimbat vreo 6 luni... înmormîntarea a fost foarte frumoasă şi măreaţă, au participat 110 oameni şi un popă.

In biroul alăturat lucra o frumuseţe de domnişoară bă- trînă, aproape de vîrsta mea şi i-am înaintat în dublu exemplar o scrisoare de dragoste. Mi-a răspuns printr-o aprobare, dar pînă să fac referatul, să mă interesez la cadre de viaţa ei, s-a măritat cu un altul, tot de la noi, care nu i-a cerut date biografice şi nici ce au făcut părinţii. Am rămas singur, dar nu aş putea spune că-mi displace. Am îmbătrînit, e drept. O călimară de cerneală pe care am băut-o de ziua mea, mi-a produs nişte arsuri grozave şi medicii mi s-au adresat cînd îmi făceau spălături,

cu *tovarăşe conte,* fiindcă aveam sîngele albastru. De cî- teva zile mă sună insistent o femeie îmbrăcată în negru, stă la uşă cîte o oră şi sună . .. are la ea o coasă, inventar fix. Cred că vine de la muncile cîmpului.. . vrea să discute cu mine, dar am rugat-o pe vecină să-i transmită să vină luna viitoare .. . chiar dacă e femeie, n-are dreptul să mă deranjeze cu probleme de serviciu în afara orelor de lucru şi apoi, n-a prezentat nici o dovadă din cîmpul muncii, nici o adresă. Unde ajungem dacă vine cine vrea şi cine nu vrea şi se prezintă cu tot felul de cereri.. . desigur că am să-i scriu pe hîrtia ce mi-o va prezenta „nu se aprobă“. în caz că directorul îmi spune să îi satisfac cererea, asta-i altceva .. .

REACŢIE ÎN LANŢ

Acum îmi este evident de ce m-au invitat Icsuleştii la masa de prînz! Nici vorbă să pice jos de admiraţie pentru nemuritoarele mele producţii literare. Cred că nici nu le-au citit, au auzit de la alţii că sînt „un tînăr care vine puternic din urmă" şi au hotărît să fie împreună cu mine ia finiş, să îşi înmoaie şi ei guriţele în cupa de şampanie care se oferă, de obicei, învingătorului...

De unde am certitudinea asta? De acolo. Tocmai cînd ne pregăteam să ne aşezăm la masă, Icsulescu, desigur dresat pînă la cele mai mici amănunte, se uită la ceas şi zice fals jovial:

— N-auzi, frate, că sună? O fi Mirandolica! Ştii, se apleacă el spre mine şi roşeşte cînd îl privesc fix, noi avem o fetiţă; ai s-o cunoşti imediat!

Nenorocirea pentru el era că încă nu sunase nimeni, probabil „fetiţa" nu-şi potrivise ceasul cu al lor, aşa cum se procedează, de obicei, în acţiuni de comando, fiindcă, evident, eu eram fabrica de apă

grea care trebuia în- tîi cucerită, apoi distrusă.

— Nu mai sună, se miră el ca prostul şi mi se face milă de chinurile prin care trece. Mi s-a părut!

— O să sune, îl liniştesc eu şi îi reped pe genunchiul de viitor prezumtiv socru ciocanul pumnului, în chip de consolare. Bătrînul încă are reflexe tinere, aşa că mă trezesc cu un genunchi în falcă şi ochelarii pe covor.

Vrea să murmure o scuză, dar din gîtlej nu-i ies decît sunete cromagnoneşti. Umblăm în patru labe după ochelari şi nu auzim cum sună „fetiţa". Cînd intră madam Icsulescu, o femeie-arhetip de soacră, voluntară, masivă, cu un puf uşor pe buza de sus care se vede şi în amurg de pe partea cealaltă a străzii, noi sîntem frunte-n frunte, sub masă, şi discutăm despre viaţă.

— Cucu! face mămica monumentală şi glasul ei seamănă leit cu vocea unui bas-bariton aflat în momentul maxim de efort.

Zicem şi noi un „cucu!" de complezentă şi pentru destinderea atmosferei, dar nu ne putem compara cu doamna Şaliapina. îl las pe bătrîn să iasă înainte şi am o poftă delicat-canibalică de a-l muşca de piciorul care pendulează pe lîngă ochelarii mei regăsiţi. Ne scuturăm hainele, nechezăm de mama focului, schimbăm zîmbete şi „fetiţa" vine spre mine cu mîna întinsă la pupat. I-o pup, n-am ce face, doar n-am s-o invit la încercarea puterii pe un colţ de masă. Ne fandosim de mai mare dragul!

— Scuzaţi-mă că am întîrziat! piuie fiica Icsuleştilor, Mirandolica.

— Nu face nimic! dau eu din cap.

— Să ne aşezăm la masă! strigă voios bătrînul. Bem o ţuiculiţă şi îmi face cu ochiul, de parcă treaba asta-i mare scofală. îi fac şi eu cu ochiul, şi tanti Şaliapina duduie fericită spre bucătărie, în timp ce fiica ei se joacă cu ciucurii feţei de masă pînă o trage jos. O aranjăm, faţa de masă, nu pe Mirandolica şi bătrînul toarnă ţuică în două degetare.

— Tu nu ai voie să bei! îi explică fetei, adică să priceapă prostul că Mirandolica este încă un copil. După cum arată, cred că este un copil foarte dezvoltat care a mîn- cat calciu sandoz cu

polonicul.

Discuţia lîncezeşte, suferim toţi trei, dar n-am să mă apuc eu să încep vorba, cine ştie, chiar dacă am să spun că e cald afară, ei ne şi binecuvîntează.

— Oamenii care tace e misterioşi! conchide simplu Mirandolica şi eu aş vrea să îl string de gît pe fostul ei învăţător care nu a învăţat-o la timp gramatică.

Ne salvează viitoarea mea soacră, cu o intrare triumfală; ţine ridicată în faţă o oală cu supă, şi miopia îmi joacă feste: mi se pare că aburii ies din nările ei, cred că va scoate curînd şi fum cînd am să le spun ferm (?) şi răspicat (?) că nu intenţionez să mă căsătoresc încă, şi mai vîrtos cu fiica lor, care să-mi scrie scrisori în plic roz şi să pună virgulă între subiect şi predicat.

Dacă mi-ar place de ea, n-aş zice nimic chiar dacă ar susţine că avionul este verb. După ce terminăm de mîncat, am să atac subiectul predicatului nominal substantival şi evoluţia lui istorică, de la latina vulgară pînă în clipa aceea. Cei care au fost în situaţii de astea ştiu că mîncatul supei, într-o linişte de cavou, este cea mai grea treabă de pe lume; pîndeşti sunetele care-ţi pot ieşi pe gură şi preferi să laşi supa acolo sau te gîndeşti că încă nu eşti familiarizat cu problema: din ce parte se duce lingura spre tine? De la marginea farfuriei spre gură, sau de la gură în capătul opus şi înapoi? Mie nu-mi pasă fiindcă nu vreau să mă însor cu „fetiţa“, sorb temeinic şi-i văd cum schimbă priviri, dar pentru a pune mîna pe mine, sînt convins, nu i-ar deranja nici dacă aş mînca supa cu degetele.

în aşteptarea felului doi mă joc cu cocoloaşe de pîine pe care le rostogolesc galeş pînă la Mirandolica; de bucurie, aceasta face şi ea nişte cocoloaşe de mărime importantă şi mi le returnează. Pun sare pe unul dintre ele şi-l mănînc zîmbind. „Fetiţa[u] nu mai face nici un cocoloş. Icsulescu dă iama în ţuică, şi mai pune două degetare, face cu ochiul, eu indigo şi el surîde: „avem şi patru sticle cu bere!“

Mă, îmi spun, ăştia-s de-o dărnicie absolut nesăbuită! Ajung în sapă de lemne foarte repede. E

foarte limpede că şi alţi nefericiţi ca mine au aşteptat să sune Mirandolica şi după ce s-au ospătat bine, s-au uitat pe sus după avioane cînd trecea pe lîngă ei „fetiţa“.

Vine mama soacră, da’ nu a mea, cu felul doi. Dezastru! Peşte! Mie nu-mi place peştele! E puţin spus: îl urăsc, îl detest, i-aş da picioare în fund la saramură, aş strînge de gît orice ostropel, aş trece cu buldozerul peste icre. Rămîn statuie şi privirea mea îl alarmează pe Icsu- lescu:

— S-a întîmplat ceva?

Mai şi întrebi, tată bicisnic! După ce ţi-ai blestemat zilele cînd ţi-ai cunoscut viitoarea jumătate, după ce ai roşit în faţa mea pentru comedia prost regizată şi jucată, după ce te-ai plimbat hai-hui cu mine pe sub masă, mai şi pui întrebări?

Mie mi se dă bucata cea mai mare. împing scaunul înapoi şi mă uit la un tablou de pe peretele de vizavi:

— Frumoasă pictură! spun cu glas gîtuit.

Trei capete se întorc ca la comandă, eu profit de prilej şi o jumătate de peşte o pasez sub masă; dacă au lăsat uşa deschisă, atunci cu siguranţă că vine şi pisica din celălalt capăt al cartierului, fiindcă aroma mujdeiului e capabilă să mişte şi limba unui clopot.

Mimez mestecatul, vîr în gură un cocoloş barosan, din cele făcute de Mirandolica, şi cuget asupra posibilităţii de-a o lua din loc cu peste 150 de kilometri la oră.

Cei trei reîntorc capetele spre masă şi Mirandolica îi trăsneşte încă o înţelepciune:

— Da! E o pictură frumoasă... pe pictoriţă o cheamă Cromolitografia! Aşa scrie jos, în dreapta.

Trebuie să beau apă. Beau apă şi îmi mai torn un pahar, îl aranjez şi pe ăsta, simt un sentiment de cloncă- nit pur şi simplu, un zidar m-ar putea folosi la verificarea orizontalităţii cărămizilor.

Decît să mi se spună „luaţi peşte!“ mai bine iau eu măsuri:

— Dacă n-aveţi nimic împotrivă, vă cer mîna fiicei dumneavoastră!

Familia uită de peşte, se ridică ca hipnotizată, Mirandolica pune mîna la inimă şi de acolo smulge

un „ah!“, care sună la fel cu exclamaţia unui stadion de 40 000 de nebuni, cînd se ratează de la 1 metru de poartă, în ultimul minut, la scorul de 0 :0. Cine-i suporter cunoaşte . . .

îmi închei haina şi adaug solemn:

— Mă duc s-o aduc şi pe buna mea mamă, să ne bucurăm împreună. Ajung jos fără lift şi nu mă opresc decît acasă, unde baricadez uşa.

Telefonul a sunat toată seara, o bună parte din noapte şi nu mai ştiu, fiindcă am plecat într-o deplasare urgentă de două săptămîni.

La întoarcere n-am găsit nimic în cutia de poştă, aşa că încetul cu încetul m-am liniştit. Ceva însă îmi spunea că doar n-am să scap aşa uşor, fără să fac nota de plată. Mă aflam într-o vizită la o familie care avea o fată ce îmi plăcea tare mult. Ce mai, eram îndrăgostit! Viitorul meu prezumtiv tată socru îmi spune la un moment dat:

— Vin şi Icsuleştii! I-am invitat şi pe ei, fiindcă ne cunoaştem de mult! Am zis să fim mai multi la bucuria asta!

Halal bucurie! Primul lucru ce l-a făcut Icsuleasca, atunci cînd a duduit pe parchet, a fost să mă privească scurt şi să spună:

— Domnule! Cînd ai fost la noi în vizită, după plecarea dumitale, am observat că ne lipseşte o linguriţă de argint cu *kinogramă* pe ea. E moştenire de la mama...

Şi în ziua de azi sînt burlac. Dar şi linguriţa e la mine.

PUTEREA OBIŞNUINŢEI

Buna mea soacră ne-a scris că doreşte să vină pînă la noi să petreacă cîteva zile lîngă mult-adorata ei fiică şi deosebit de iubitul ginere, ceea ce a declanşat în mine un proces de gîndire rapid, mai ceva ca la armată cînd trebuie să decid foarte repede care este stîngul şi care dreptul; eu nu mă pot lăuda că aş fi un om de acţiune, dacă cineva mi-ar spune „argint-viu“ l-aş trimite la oculist să-i recomande binoclu ...

De astă dată însă, toate reflexele mele au intrat în acţiune; cît o fi omul de mototol, în anumite momente ale vieţii umblă ca o fuzee şi leagă ideile ca un computer. Eu tocmai trăiam un asemenea moment.

Al de-a inventat roata rotundă a plecat de la cea

pătrată; aşa am procedat şi eu: decît un rău irevocabil, mai bine o serie de rele care pot fi atenuate. Deci:

— Draga mea, de ce să facă maică-ta .drumul pînă aici? E frig, noaptea e întuneric pe la noi. . . ce-ar fi să te duci tu la ea, să stai cit îţi doreşte inima? Inima mea bă- tea ca un ciocan pe-o foaie de tablă, cred că de aia a şi închis nevastă-mea geamul.. .

A acceptat cu bucurie, după ce mi-a lăsat pe masă o listă eu ce am de făcut şi ce nu am voie de făcut şi am condus-o la gară cu mîinile în buzunare pentru a nu fi obligat să fac faţă dorinţei de zbor. Am sărutat-o tandru pînă m-a dat jos de pe scară controlorul, i-am şters şi lui din mers un pupic, ceea ce l-a făcut să-şi scape cleştele nestomatologic jos, i l-am azvîrlit eu înapoi pe o fereastră închisă.

M-am întors acasă pe jos, alene, calm, cu fruntea sus şi pălăria în mînă ea să nu salut pe nimeni şi să-mi savurez din plin bucuria. Am făcut o haltă de ajustare şi am savurat o sticluţă cu vin fără să mă uit la ceas, am mîncat şi un grătărel cu castraveciori, am dat un bacşiş că s-a speriat şi tîlharul ăla cumsecade, crezînd că sînt de la ziar.

Iată, ce va să zică inteligenţa care se mulează pe datele inedite ale unei probleme inedite, îmi spuneam eu cu inima rîzînd şi behăind de fericire. în starea asta am intrat la cinematograful din cartier, dar n-am apucat să văd de- cît jumătate din film, o tragedie cu părăsiri, mîini pe piept, lacrimi şi flori (pe mormînt), pentru că am fost scos afară de guler, de o namilă cu ochii înlăcrimaţi care mi-a şuierat la ureche, în timp ce-mi aplica între omoplaţi o ştampilă cu cinci degete:

— Suflet de piatră! Oamenii moare pe capete şi tu rîzi!

Lacrimile l-au podidit şi mai abitir fiindcă nu ştia nimic despre armele albe care îmi ţin mie loc de omoplaţi — de ei poţi agăţa, fără teamă c-o să-ţi cadă jos, şi-o traistă cu ouă . ..

Am ajuns acasă sătul, culturalizat, am scos din dulap un pacheţel de *long-uri* din care am savurat două, una după alta. Am dormit fără vise şi la ora 5 făceam gimnastică în faţa ferestrei închise, să nu

speriu copiii vecinilor de vizavi, care s-ar fi întîmplat să treacă pe acolo, în drum spre oliţă. Eu în maieu sînt ceva ce nu se poate descrie, nici picta, nici pune pe muzică... nevastă-mea are o vedere slabă şi, chiar dacă ne-am cunoscut vara, am dus-o la ştrand dar numai după ora 11 seara şi numai pe partea neluminată.

Cînd am ajuns totuşi în acelaşi pat era prea tîrziu, îi dădusem eu ochelarii jos şi a mîngîiat sfioasă cotorul unui Grande Larousse aflat pe noptieră, crezînd că-i umărul meu şi a murmurat: „voinieule". Cu vorba asta a stricat o noapte care promitea să fie frumoasă, fiindcă m-a umflat un rîs istoric, care m-a ţinut pînă în zori...

Mă încerca foamea, dar cu un efort de jumătate oră am reuşit să aprind focul, să pun la încălzit oala cu mîncare din care îmi lăsase din belşug. Tîrziu am observat că era altă oală; în oala asta, în schimb, erau nişte ouă. Nu ştiu din ce cauză au început să explodeze — cred că nu pusesem apă destulă, adică nu pusesem deloc —, şi să sară în toate părţile. După al doilea *game* am abandonat partida şi-am ieşit din bucătăria zugrăvită într-un galben, pe care l-ar fi invidiat toţi pictorii din perioada lor galbenă, dacă au avut aşa ceva, adică gălbenare... Albuşul, în schimb, ascultînd de alte legi ale fizicii cinetice, s-a scurs numai pe jos, astfel că m-am gîndit să folosesc bucătăria ca patinoar public, în cazul cînd aş fi rămas fără bani.

La serviciu am cîntat toată ziua o romanţă drăguţă care n-a fost primită cu aplauze. Fizic n-am eu, dar pot să afirm că vocea e un dezastru...

îmi era foame, visam deja grătărelul cel fraged, însă mi-am spus că ducînd-o tot în ritmul ăsta, după o săptă- mînă, o chem pe nevastă-mea înapoi, dacă mai am bani de telefon cu taxă inversă.

M-am hotărît să mă hrănesc cu propriile forţe, din ceea ce îmi lăsase soţia; lista de pe masa din sufragerie era de nefolosit, datorită stilului grăbit în care fusese redactată:

— *pr. pîinea, să nu te doară st., bei lapte frt., atenţie cum umbli cu chrbt.*
— *untul se pune cu cuţitul şi nu inv.*
— *inc. ciorba, e în oala albs., cu toarta Is. şi n-o*

laşi toată noaptea pe arg.

Te srt.

Srtă-mă, acum sigur că da, am mîrîit eu şi mi-am tătet o felie de pîine, groasă ea, cam cît toată pîinea şi am mîn- eat-o cu o bucată de franzelă ce am găsit-o în acelaşi loc. Nici chef de fumat nu aveam, aşa că m-am culcat la ora 18 n-am aşteptat nici 1 001 de seri; ce era să fac? Am început să citesc o carte de bucate. Bine că nu era nimeni în preajmă, m-am mirat şi eu ce urît pot să mă exprim.

M-am sculat, m-am îmbrăcat şi m-am dus la un cinematograf, de astă dată la o comedie, unde am plîns tot timpul şi iar am dat de namila aia cinefilă căreia i-am spus în timp ce mă ducea pe sus: „omule, dacă faci muncă manuală de finețe nu mai da în omoplaţii mei!“ M-a scăpat din mînă şi m-am adunat încet de pe jos, fiindcă nu aveam de ce şi unde să mă grăbesc.

începuse să plouă şi-am intrat sub un gang, unde am aşteptat ca ploaia să nu treacă decît peste cele 20 de zile, după ce urma să revină nevastă-mea... nu pleacă omul aşa, tam-nisam dacă plouă, nu? Mai ales că-mi schimbaseră umbrela într-o cofetărie. Rîsul cel mare era că eu nici nu am umbrelă . . .

Am întins mîna să văd dacă mai plouă şi o femeie cumsecade mi-a pus în mînă 3 lei, monedă. M-am gîndit că nu strică să-i dau un telefon soţiei, dar orgoliul mi-a dat un ghiont, aşa că am băgat banii în buzunar şi-am zbierat după cucoana aia milostivă: „bogdaproste, tovarăşă!" Am rămas numai eu în gang, ceilalţi au găsit subit de cuviinţă că ploaia torenţială nu-i incomoda prea mult...

Am pornit şi eu prin ploaie, spre casă, cu gîndul să *inc. mine, din oala albstr.,* ori ce-o fi; m-am ciocnit de-un cetăţean, am spus pardon, el a spus: „servus, mă, ce, te-au luat ăştia de la meteorologie de pluviometru?"

Era bunul meu prieten, Augustin Cremalieră, reputat coleg de bancă în a VI bî, actualmente ceva constructor de roboţi, sau aşa ceva. Fusesem o dată la el în vizită şi-am ieşit în fugă, fiindcă mi-a deschis o alcătuire de oţel şi becuri colorate care

mi-a spus „bună-ziua“ cu o voce care putea provoca naşteri spontane şi la o bibilică ...

Am intrat la o bere şi i-am spus toată tragedia mea. M-a ascultat cu atenţie, m-a privit la fel cum lingeam pînă şi modelul cu flori din farfurie, şi mi-a spus conspirativ, privind în toate părţile:

— Eşti un om norocos, prietene!

Am dat din cap cu un optimism capabil să-l facă pe un milionar să treacă pe numele meu toţi bănuţii lui.

— Zău! lartă-mă că ţi-o spun de la obraz, dar ţi-a pus Dumnezeu mîna în cap!

— De ce? Să mă pieptene?

— Dragul meu. .. aici a făcut o pauză de efect şi eu am profitat de ea să mănînc şi sarea ce mai rămăsese în solniţă.

Ieri am terminat unul dintre cei mai perfecţionaţi roboţi ai mei, pe tante Hildegard!

— Auzi, mă, Cremalieră! Tu încă din şcoală erai cu fontanela buzunar ... ce-ţi veni? Ce mă interesează?

— Ţi-o împrumut pe cîteva zile, ea îţi va face tot menajul, va găti, va lustrui, va spăla, va scutura, te va înveseli, te va îmbăia .. .

— Minunat! Vine nevastă-mea acasă şi tante Hildegard cu becurile aburite mă spală pe spate! Am dat să mă ridic, dar orgoliul mi-a făcut din nou semn. Ce mai încolo şi încoace, am acceptat! Cramalieră, sînt de acord cu tine, dar cu o condiţie!

— Orice, dragul meu! a acceptat el cu entuziasm.

— Te muţi şi tu cu mine! Dacă tanti asta vrea să scuture covorul în timp ce eu sînt cu picioarele pe el? Asta în cel mai bun caz!

Am ieşit rapid şi ne-am pierdut în noapte ca doi conspiratori din cărţile proaste, că ăia numai noaptea se pierd în noapte, ziua nu se pot pierde în noapte...

*

Mi-am schimbat foarte repede părerea despre fostul meu coleg, A. Cremalieră, fiindcă tante Hildegard, într- adevăr făcea cît un harem, din punct de vedere gospodăresc. Casa arăta ca o

farmacie curată, cămăşile aveau un guler atît de tare că puteai să tai pîine cu el, mi se oglindeau seara toate firmele în pantofii superlustruiţi.

După orele de serviciu, procuram cele necesare prînzului şi cinei, ne dezmăţam cu nişte bucătării polineziene şi japoneze, tanti asta făcea totul şi cînd masa era gata pusă, ne chema din cameră unde păcăneam din ţigări în faţa unei table de şah:

■— Ma-sa es-te ser-vi-tă! Pof-titi la ma-să! Să vă spă-laţi pe mîini, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0... pof-tă bu-nă!

Augustin o programase să-mi spună şi poveşti, dacă uitam s-o scot din priză, cum vedea că mi se închid pleoapele de care aveam conectat un electrod epic, pentru că aveam şi electrozi de poezie, mă strîngea uşurel de braţ, să mi-l frîngă ...

Mă gîndeam cu nostalgie la faptul că numai neşansa a făcut să nu-l întîlnesc pe Augustin Cremalieră înainte să mă duc la primărie îmbrăcat frumos . .. eh, nu-s toate în viaţă aşa cum doreşte omul, oftam eu şi-i comandam lui tante Hildegard un cocteil Riobravomarasquino, o compoziţie capabilă să facă viţelul să zboare.

Intr-o seară m-am întors mai tîrziu şi l-am găsit pe Augustin pradă unei deznădejdi totale:

— A dispărut Hildegard! Cînd am venit acasă totul era vraişte, vasele nespălate, apa dădea afară din vană ...

— Copilul plîngea?

— Care copil, că tu nu ai copil?!

— Păi, aşa se spune în ocazii de astea .. .

Am început s-o căutăm în dulap, sub dulap, aşa cum cauţi un lucru mare pe care l-ai avut cu cîteva minute mai înainte în mînă şi în faţa ochilor. Tante Hildegard, lipsă la apel! începuse să plouă şi am ieşit în stradă, cuprinşi de presimţiri sumbre (ca în romanele proaste, în alea bune presimţirile sînt frumoase), pe stradă nu se vedea picior de om (brrr!). Descurajaţi, am colindat tot cartierul, ne-am întors şi chiar lîngă bloc, în spatele toboganului copiilor, am auzit rîsete stridente. Da, era tante Hildegard, o ţinea în braţe un robot zdravăn care cînd ne-a văzut s-a întors alene spre noi şi ne-a spus limpede:

— Sara bună, dară!

Hildegard, cu toate becurile roşii, a murmurat, atît cît putea ea să murmure din pieptul ei amplificat de 50 de W:

— El es-te un văr de al meu de la ţa-ră!

Cine nu crede povestea asta nici să n-o citească .. .

MAI ORBI CA MONTAGU ...

Aştern cu sufletul răvăşit de tristeţe aceste rînduri, Jacrimile mi-au inundat obrajii şi zăresc inocenta coală albă de autor, doar ca pe o pînză în depărtare; am crezut că pot să fiu bărbat, dar unele întîmplări, chiar dacă ţin de vremi demult apuse, răposate sub colbul istoriei, pot să trezească în oricine are măcar un gram de simţire la el, o suferinţă sfîşietoare, ca de părtaş direct la aceste întîmplări.

Obiceiul meu demodat de-a zăbovi mai mult prin biblioteci decît discoteci mi-a adus săptămînă trecută pe masa mea de sub geam, de unde se văd atît de frumos castanii, un manuscript îngălbenit, scris cu litere gotice, adnotat cu chirilice şi completat cu scriere latinească, *vulgaris,* ceea ce mi-a procurat o imensă satisfacţie. Par- curgînd cu lacomă privire cîteva file, am rămas încremenit: aveam în faţă celebrul manuscris al *„Dragostei nefericite şi plină de pilde, dintre Terchea-Berchea şi domniţa cea bălaie, Hodoronk-Tronc, scrisă de Elixiriu de Tramontana, călugăr ursulin, carele le-a vegheat ultima suflare”!*

M-am ridicat năucit, m-am îndreptat împleticit spre bunul şi bătrînul distribuitor de cărţi, care mirosea de la o poştă a şliboviţă şi l-am întrebat cu glasul — pînă la genunchi — înecat în emoţie, cum a găsit acest nepreţuit manuscris. A rîs prosteşte şi s-a apucat să îmi facă avansuri străvezii, despre o

cinzeacă pe care ar bea-o cu plăcere, dacă „domnul şorecar de bibliotecă" ar binevoi să-l jignească cu a zecea parte dintr-o sută de lei. M-a asigurat că dacă sînt atent faţă de setea lui istorică, îmi va aduce săptămînal şi la domiciliu, cîte un *terfelog de ăla,* iar pentru o sticlă cu ţuică de Turţ îmi procură şi planurile de construcţie ale Turnului Babei. I-am dat 10 lei, mi-am luat preţiosul manuscris sub braţ şi am alergat spre casă, dornic să-l savurez în noaptea ce-o aveam îmbietoare înainte.

Acum, după ce l-am citit, tradus, adaptat la epocă (aşa sînt eu inteligent, cînd e vorba să fac ceva serios), stau în faţa hîrtiei şi bocesc ca un nevolnic, dar e un plîns estetic şi lacrimile se opresc toate pe vîrful nasului. Mila pentru cei doi mă opreşte să le şterg, de asemenea n-am nici o batistă la îndemînă.

Desigur că pătimaşii istoriografiei au oftat nu o dată nirvanic, gîndind că ar putea măcar să pipăie coperţile acestui manuscris; eu l-am citit, dar l-am şi dus înapoi, că aveau inventar la biblioteca municipală, secţia cărţi pentru copii, şi bătrînul beţiv a ameninţat că nă spune la „organe" dacă nu-i aduc *mucigaiul.* Şansa m-a paralizat o clipă, nu-mi venea să cred, era prea frumos pentru a fi manuscrisul, dar realitatea şi febrila lectură m-au pus în faţa evidenţelor şi eu mă închin înaintea acestora.

Pentru cei care n-au auzit de acest manuscris, un echivalent mult mai de preţ decît diamantul Koh-y-noor, aş vrea să fac o scurtă şi sintetică introducere în subiect; s-a ştiut pînă acum că el se bazează pe fapte reale, petrecute cam în secolul al XIV-lea, spre sfîrşit, întîmplări care prin neobişnuitul lor, prin desfăşurarea cu deznodămînt tragic au zguduit serios conştiinţe ale evului de mijloc şi au favorizat o eflorescenţă aparte a renaşterii, care s-a pierdut apoi în marile şi generoasele ei subiecte, tocmai prin unicitatea lor.

Desigur că pentru acea perioadă, o întîmplare romantică era cel puţin ca un trăsnet din senin şi oamenii nu erau pregătiţi ca s-o înţeleagă, s-o perceapă în întreaga ei unicitate. Se mai ştie că faptele s-au consumat în munţii Bavariei, acolo

unde mărcile şi ducatele erau numeroase, ca ciupercile după ploaie, iar lupta pentru putere îmbrăca, cel mai adesea, forme sîngeroase, în care erau sacrificate destine, oameni şi spirite, fără discernămînt; era epoca în care vorbeau spada, ciolanul trîntit pe masa de stejar între blide, focul pus mîrşav, biciul zvîcnind; ţiterele zdrobite plîngeau în băltoace de vin şi sînge. Feudalii mari luau, cei mici luau, biserica lua, tîlharii luau, te miri că bieţii oameni mai aveau ce da, şi cînd nu mai aveau ce da, plecau încotro vedeau cu ochii, depopulînd ţinuturi, lăsînd în paragină cîmpul, livada şi izvorul. în asemenea condiţii a înflorit şi s-a uscat dragostea dintre cei doi, lipsită de oxigenul înţelegerii, de mediul propice dezvoltării, afirmării şi împlinirii depline.

Terchea-Berchea era unicul fiu al markgrafului Nimbus Zehrgut, rămas văduv de tînăr, tocmai datorită felului brutal în care înţelegea să-şi trăiască viaţa şi să se poarte cu semenii săi, indiferent dacă îi erau apropiaţi sau nu. Soţia i s-a stins în tăcere, cu o dureroasă discreţie; ceea ce a ţinut-o un timp în viaţă a fost rodul pîntecului, zămislit brutal, după o noapte de beţie şi o vînătoare fără rezultat. Nimbus, mereu neschimbat, a încredinţat copilul, pe atunci de 3 ani, unei bătrîne menajere, care l-a legănat şi pe el, înainte să se scufunde o dată pentru totdeauna în zale, şi şi-a reluat vechile obiceiuri. Copilul a crescut departe de tumultul grosolan al obiceiurilor părinteşti, a învăţat carte cu un grădinar şi era de multe ori văzut zăbovind printre cărţile şi manuscrisele pe care Nimbus le furase din dreapta şi din stînga, şi pe care le folosea, din cînd în cînd, să lumineze calea vreunei ibovnice către alcov. La 15 ani l-a luat pe băiat la vînătoare, i-a pus spada în mînă şi nevîrstnicul Terchea-Berchea a înţeles că va scăpa de îngrozitorul său tată şi de insistenţele lui, numai dacă va deprinde meşteşugul armelor şi arta cron- ţănirii piciorului de mistreţ în dinţi; s-a achitat conştiincios de datorie, a dat cu zgaibele în sus cîţiva cavaleri cu ocazia unor ciocniri fără importanţă şi tatăl său, tot mai mult cufundat în beţie şi desfrîu, s-a declarat mulţumit că fiul său merge pe căi bune şi l-a lăsat

în pace. Terchea însă, după ce a trecut stagiul de grosolan profesionist, s-a întors liniştit la cărţi şi la urmăritul stelelor pe boltă, la studierea plantelor.

La o depărtare de o zi de mers călare şi o noapte pe jos, se aflau domeniile lui Gustav Tronc, copie a lui Nimbus, la fel văduv şi din aceleaşi motive, care avea însă o fată, pe Hodoronk, menită încă de mică să ia calea mînăstirii, fiindcă tatăl ei nu suporta picior de femeie la castel, în- afara acelora care îi încălzeau lui ţurloaiele păroase.

între cei doi era o duşmănie alimentată de sute şi sute de incidente pe care le întreţineau cu înţelepciune, mai ales iarna, cînd se plictiseau între pereţii groşi de piatră; de altfel, încheiaseră şi un acord tacit, de atacare alternativă a domeniilor, dar ei stăteau deoparte, urmărind cu sadică satisfacţie cum slujitorii se măcelăresc între ei.

Cu timpul, au ajuns să creadă într-adevăr că există motive reale de ură şi nu se sfiau să se ameninţe, prin curieri sau viu grai, că-şi vor găsi liniştea în castel numai cînd adversarul va atîrna cu limba pînă la genunchi spîn- zurat de gratiile ferestrelor, ori în chip de porc prăjit, cu ocazia vreunui incendiu definitiv.

Trecerea principelui de Hessa prin ţinutul lor i-a obligat, vrînd-nevrînd, să se afle alături la primirea acestuia; cei doi tineri s-au zărit preţ de cîteva minute şi privirile lor au spus tot ceea ce era de spus. Din acest moment se declanşează tragedia. Hodoronk-Tronc s-a interesat printr-un slujitor credincios despre tînărul acela chipeş şi a aflat cu amară jale că e fiul celui mai bun duşman al tatălui său. Terchea-Berchea a grăbit fatalitatea In ziua cînd slujitorii tatălui său se pregăteau să atîrne de un stejar pe cîţiva slujitori ai lui Gustav. S-a opus, i-a alungat cu latul săbiei şi le-a dat drumul nenorociţilor nevinovaţi; Gustav a aflat cel dinţii şi i-a trimis vorbă lui Nimbus: „Aflu că bastardul tău nevolnic a îndrăznit să-mi dovedească cum că în burdihanul lui zace milostenie pentru nişte netrebnice de slugi ale mele, care n-au ştiut să-ţi spintece oamenii ca pe nişte oi. Fereşte-te de mînia mea, am să vin chiar la castelul tău dărăpănat, să mătur podelele cu

barba ta slinoasă şi rîncedă şi să-ţi tai cu un cosor neascuţit. . . prăpădite. După aia am să ar pe locul unde a fost cocioaba familiei Zehrgut, şi-am să plantez urzici". Esenţialul cam acesta e, invectivele se întindeau pe mult mai mult spaţiu, iar curierul care le-a exprimat prin viu grai a avut un sfîrşit deloc plăcut. Ca să nu-şi irosească oamenii, Nimbus l-a pus pe un călugăr să-i scrie lui Gustav Tronc.

Epistola sa este la fel de înfricoşătoare şi semnificativă: „Fătălăule, care nu poţi să faci decît fete, curierul tău e ghindă acum în stejarul din faţa ferestrei mele. Te aştept să vii, era şi vremea să-ţi fac din fălci pungă în care să-mi ţin ierburile de strănutat. Pînă să ari tu la mine pe moşie, castelul tău va fi han pentru bufniţe, iar în cocina cu baldachin la care tu îi zici pat, o să doarmă bete slugile mele. Jos tirania!" Asta a adăugat călugărul şi pentru iniţiativa lui a primit cîteva bice pe spinare.

Casus belli depăşise faza de premise şi cei doi se pregăteau, fără să se ascundă, pentru răfuiala finală care avea să le aducă supremaţia în regiune. Terchea-Berchea, atins şi el iremediabil de dragoste, căuta cu disperare o cale pentru a aplana conflictul, despre iubirea sa nicî gînd să-i pomenească nebunului de Nimbus. Hodoronk-Tronc a îndrăznit însă ca să îl roage pe Gustav să înceteze cu această pregătire înfricoşătoare şi l-a ameninţat că se va arunca din tumul castelului; Gustav, fără a se opri din lustruitul unei spade, i-a deschis o fereastră şi a invitat-o pe muţeşte să-şi ia zborul. Zarurile erau aruncate; Ter- chea, disperat, l-a trimis pe grădinar la slujitorul credincios al Hodoronkăi, cu o misivă; din păcate, fata era cam analfabetă de carte, iar grădinarul îşi lăsase ochelarii la castel. Pînă la urmă i-a spus prin viu grai că stăpînul său vrea să o răpească şi să fugă cu ea în lume. Fata a acceptat, cu inima zbătîndu-se ca un porumbel în colivie (din punctul ăsta de vedere, emoţiile n-au evoluat prea

mult, ca formă de manifestare) şi Terchea a început să pregătească fuga, ce avea să le aducă fericirea într-o lume de neînţeles şi ostilă. într-o noapte eu ploaie, însoţit de fiul grădinarului, Terchea-Berchea a pornit spre castelul fetei în alb. Aceasta îl aştepta la o portiţă secretă şi s-a urcat, fără vreun cuvînt, în spatele lui Terchea, prinzîndu-l strîns pe după mijloc. Zorii zilei i-au găsit, flămînzi şi uzi şi fără de-adăpost, departe de cei doi taţi, dar mereu cu spaima în suflet că li se va lua urma. Fiul grădinarului, întors la castel, s-a dus la Nimbus Zehrgut şi i-a spus totul; încălecarea a fost chestiune de minute şi după o raită colaterală pe la castelul lui Gustav, care se pregătea să dea şi el o raită colaterală pe la castelul vecin, cele două grupuri au pornit în goană după fugari.

Calul lui Terchea-Berchea suferea de tignafes, aşa că a trebuit să-l părăsească, cel de schimb urmînd să ducă povara. Tentativa lor era astfel diminuată simţitor şi primejdia plutea în aer.

Spre amurg au auzit în spatele lor tropote înfundate; Terchea a vîrît cu deznădejde pintenii în burta calului, grăbindu-l spre discul sîngeriu al soarelui ce apunea. O săgeată vîjîi scurt şi se înfipse într-un stejar noduros; în epoca aceea stejarii creşteau peste tot, astfel că celei de a două săgeţi nu i-a fost greu să se înfigă în alt copac. Deodată .. .

Aici, fir-ar al dracului, mi-a bătut bătrînul beţiv la geam şi mi-a spus să-i dau manuscrisul; zbiera ca un apucat şi n-am avut ce să fac, aşa că i l-am dat. A plecat bombănind şi eu n-am mai apucat să aflu finalul urmăririi şi, în general, consumarea tragediei, fiindcă numai tragedie putea să iasă din toată treaba asta. Pe bătrîn l-a călcat o maşină de pîine, iar înlocuitorul lui, o înlocuitoare, preia inventarul de vreo zece zile şi nici nu dă vreun

semn că vrea să-l termine. Eu am dat tîrcoale bibliotecii şi pentru chestiunea asta am dat şi o declaraţie ... Aşa am pierdut posibilitatea de a dezlega pînă la capăt povestea de dragoste dintre Terchea-Berchea şi domniţa cea bălaie, Hodoronk-Tronc. Păcat...

CLEPSIDRA CU MINUTARE

UN CONCEDIU NEPLĂCUT

Ahile Bilă deschise ochii tocmai cînd un crab mititel se pregătea să-i escaladeze nasul; sări scîrbit în picioare şi rămase cu gura căscată: în jur, cît se vedea, vălurea o apă imensă, albastră, iar pe un deal foşneau agale nişte palmieri. Căzu direct în fund, uimirea şi şocul erau prea mari, nu ştia unde se află, şi dacă se află acolo unde nu credea că se află, de ce se găsea acolo?

Se ciupi de braţ şi senzaţia de durere îi mări şi mai mult panica; se ridică din nou şi începu să meargă repede prin nisipul moale şi ud, incapabil să lege două idei una de alta. Destinul i se părea monstruos, de ce tocmai lui să i se întîmple un asemenea coşmar real, fiindcă trebuia s-o recunoască, trăia o realitate crudă, pînă şi aerul sărat, cu miros de alge putrede pe care-l inhala i se părea o grozăvie. încercă să plîngă, dar dezvăţat fiind de treaba asta, nu reuşi să scoată decît cîteva mugete, absolut inestetice şi caraghioase; ridică din umeri, oricum nu era cine să-l audă pe insula aia, fiindcă insulă era. Coborî din palmier şi se rezemă cu spinarea de trunchiul colţuros.

„Ia-o încet, băiete, pune-ţi gîndurile în rînd, fă analiză şi sinteză pînă nu începi să rîzi fără să te poţi opri“. Brusc, în timp ce urmărea o furnică roşie ce trăgea după ea o furnică neagră care încerca să tragă furnica roşie, îşi aduse aminte de toate, eu o precizie dureroasă: da, nu era un vis, trăia adevărul şi încă în forma lui concretă!

Plecaseră în urmă cu două săptămîni într-o excursie sindicală în Micronezia, excursie organizată pentru fruntaşii în producţie. Desigur, Ahile în ultimii douăzeci de ani nu fusese fruntaş,

dar trebuia să fie cineva în grup care să ştie microneziana, nu-l verificase nimeni din punct de vedere lingvistic, aşa că se trezise în avionul care-i depusese, după cîteva escale drăguţe în mari metropole şi mici metropole, în insula reşedinţă a Microneziei. Chiar pe

aerodrom, s-au trasat sarcini fiecărui excursionist în parte: tovarăşul Mădular avea să viziteze partea de vest a insulei Tumotumakuku, tovarăşa Frusinella se va ocupa de est, nordul îi revenea lui, sudul îl vor cunoaşte din prospecte, pentru economie la vedere.

Bilă rămase să stilizeze procesul-verbal şi să-l transcrie pe curat. Ieşi din incinta aeroportului şi se îndreptă spre un debarcader unde nişte domnişoare microneziene, cu busturi macro, îl îmbiau lasciv, dar el refuză cu demnitate ofertele lor şi închirie o barcă cu care se avîntă în larg, pe un ocean calm şi paşnic ca un bunic. Vîslea harnic şi fericit şi din cînd în cînd pipăia geanta cu procesul-verbal. Ţărmul se zărea din ce în ce mai puţin, pînă cînd dispăru cu totul din raza lui vizuală. Legănă barca, cu gînd să se întoarcă la ţărm pentru a mai adăuga două propoziţii la proces, dar deodată azurul cerului se posomori brusc prin întunecare. Nori sonori se apropiau cu repeziciune, oceanul ridica tot mai mult din umeri, de la nervos la furios.

Cunoştinţele lui Bilă în domeniul navigaţiei erau zero şi nu se putea compara vîslitul pe lacul Băneasa cu trasul la rame pe oceanul Pacific dezlănţuit. Cu sufletul în gură asistă la dispariţia unei vîsle — băţ de chibrit pe un val cît două — şi care împărtăşi soarta beţelor de chibrit: crrrac!

Sunetul acesta îi întoarse în stomac un cuţit cu lama foarte bine ascuţită şi se trezi — între cer şi apă — mur- murînd ceva ce nu mai spusese de foarte mulţi ani: înger,, îngerelul meu.

Reminiscenţa asta nu-l ajută cu nimic, fiindcă o namilă cu coamă înspumată prinse barca în fălcile ei lichide, o aruncă în sus, dar nu se mai osteni s-o prindă. Bilă se pomeni zburînd prin aer, apoi totul dispăru din faţa ochilor săi închişi. . .

Iată-l acum pe această insulă nelocuită, probabil ocolită de cursele de vapoare, un petec de nisip oglindindu-şi cei cîţiva palmieri sfrijiţi în undele unui golf mititel şi stîncos. Regretă amarnic că nu-l citise la timp pe Robinson Crusoe, dar nu disperă într-atîta la cît se aşteptase. Scoase

procesul-verbal din geanta pe care n-o lăsase din mînă şi începu să-l recitească mecanic, pe sărite: „ . .. tovarăşul Pruncuţiu propune un prezidiu format din el. Se înscrie la cuvînt tovarăşul Pruncuţiu .. Veniamin Kărâ- midă doreşte să afle de unde ar putea să-i cumpere soţiei cizmuliţe de iarnă, numărul 39, din piele . . . unde dormim? întreabă tovarăşa Vionela Suprafaţă privind cu speranţă spre tovarăşul Pruncuţiu care tuşeşte în pumnul deschis. .. lăsaţi sticlele cu ţuică pe vapor, mai spune dumnealui... pentru că tot sîntem aici, spune tovarăşul C. Lian, să adunăm banii pentru pomul de iarnă ... se sistează înscrierile la cuvînt, se pleacă înspre locurile stabilite . . .“

Ahile îşi aprinse o ultimă ţigară stroşcotită şi umedă, o „mărăşească“ cu gust de „carpaţi“ şi se urcă din nou în palmier; peisajul nu se poate spune că era unul dintr- acelea care te îndeamnă să chiui fericit. In partea opusă a insulei zări o îngrămădire neagră de stînci şi se gîndi să înnopteze acolo pînă îşi va aranja spaţiul locativ *temporar;* repetă acest lucru cu glas tare şi înşfăcînd geanta se îndreptă cu paşi mari spre pietrele din nord.

Şocul ce-l trăise nu-i permitea încă să se raporteze, deodată cumplit de solitar, la imensitatea nepăsătoare a oceanului, la lipsa unui interlocutor. Colectivul de oameni ai muncii în care trăise şi nu muncise, recunoscu sincer treaba asta, i se părea o neîngăduită promisiune de fericire, îşi jură că va fi cel mai bun la locul său de muncă — era singurul arhivar al întreprinderii — că îşi va iubi soţia cum n-a făcut-o nici în săptămînă de miere, cînd a dus-o cu el la prins ştiucă pe Mureş.. .

Intuiţia lui se dovedise bună: îngrămădirea de stînci adăpostea o peşteră cu două încăperi, cu intrări separate, din obişnuinţă căută baia şi bucătăria, dar trebui să constate că încăperea din faţă va deveni bucătărie, iar grup sanitar şi baie mărăcinişul care cobora pînă aproape de stîncile spălate de valuri.

Un izvor lustruia partea stingă a pietrelor şi bău cu lăcomie, o foame parşivă i se insinua şi-l seca la lingurică, dar noaptea care cotropise deja orizontul

îl obligă să-şi pună geanta sub cap şi să încerce să doarmă. Nu-i era deloc frică, doar teamă ...

*

Soarele îl izbi puternic în faţă şi, fără să deschidă ochii, strigă: „Minodora! Adu-mi, dom'le, cămaşa aia albastră!“ Se ridică în capul oaselor şi cuprins de o nesfîrşită milă faţă de el însuşi, îşi prinse genunchii în braţe şi începu să-i legene ca pe un copil. Nu putea prea mult să stea aşa fiindcă o foame grozavă îl proiectă pe plajă, cu ochii iscoditori în sus şi pe jos. Işi suflecă pantalonii, dar după un minut de gîndire îi dădu jos, apoi renunţînd şi la altele şi uitîndu-se sfios în toate părţile, cu mîna dreaptă dusă frunză de smochin, intră în apă. După o oră de eforturi cumplite prinse cîţiva peştişori amărîţi pe care-i fripse la un foc încropit din jumătate de palmier aruncat de valuri pînă lîngă peşteră.

Ronţăind toate anatomiile acelea, fără gust de pui cu mujdei, medită o clipă asupra vieţii, după care continuă explorarea insulei; se înarmă pentru orice eventualitate cu un ciomag respectabil, dar după două ore îşi dădu seama că nu avea de cine să se teamă: insula nu avea ca locatari decît cîteva maimuţe prăpădite, care aruncaseră în el cu lemne, şi papagali spălăciţi care nu-i dădură nici o atenţie.

Ajunse din nou la locul unde oceanul îl scuipase ca pe un sîmbure şi redescoperi nostalgic chiştocul de ţigară, uscat de soare, din care mai stoarse două fumuri extrem de delicioase. Restul zilei îl petrecu prin a amenaja peştera şi cu fixarea în vîrful celui mai înalt palmier a unei batiste cam murdare, în chip de S.O.S. cadrilat, sau subconştientul îi ceruse să abordeze marele pavoaz al singurătăţii sale.

„Vine tov. Pruncuţiu, lasă, nu-i el omul să uite un vechi arhivar, cu cotizaţia la zi!“ Acesta fu gîndul cu care se scufundă în somn, după prima zi de naufragiu. Doar spre dimineaţă îl visă pe directorul întreprinderii pescuind crabi cu maşina

de scris, dar visul acesta nu-l tulbură prea mult; simţea o detaşare stranie de toate lucrurile lăsate pe continentul Europa, dorul de Minodora se transformase într-un surîs superior.

Avu surpriza ca în a treia dimineaţă să găsească lîngă peşteră, într-un palmier care-i slujea ca punct de observaţie al oceanului, un papagal prietenos care-l privea cu nedisimulată curiozitate:

— Ce faci, tu, aici, fratele meu? se trezi Ahile întrebînd.

Papagalul îşi înfoie penele, apoi, după cîteva minute răspunse:

— Ce faci tu aici, frrratele meu?

Primele zece zile trecură cu repeziciune, împărţite între căutarea hranei şi învăţarea papagalului, evident singurul papagal micronezian care spunea „bravo, neică, mi-o făcuşi!", sau „hai, sictir, nu-ţi mai dau de băut!"

Ahile împinse perfecţiunea pînă la rafinament, astfel că şedinţele fură reluate, e drept, cu un număr scăzut de participant, dar procedura era — de bine, de rău — îndeplinită. Papagalul i se aşeza pe umăr şi întreba serios:

— Cine se mai înscrrrie la cuvînt? iar după cîteva secunde imita nişte aplauze.

Ahile aştepta terminarea aplauzelor şi răspundea grav:

— Eu aş avea cîteva cuvinte de spus! dar papagalul îi strica intrarea ea la carte prin invariabilul:

— Tromboane!

Pentru asta Ahile îi smulse la început cîteva pene, dar papagalul îl izbi cu clonţul în obraz şi Ahile nu mai luă cuvîntul.

într-o duminică ademeni două maimuţici la peşteră, dar cînd le ceru prin gesturi, cam echivoce, banane, la care nu putea ajunge nicicum, acestea, ca şi cînd ar fi fost înţelese, îi arătară fundurile şi o zbughiră în primul palmier de unde îl bombardară cu ţipete ascuţite.

Papagalul, imperturbabil, conchise:

— Neamuri proaste, tovarrrrăşe!

*

De cîtva timp sărea în picioare în timpul nopţii şi asculta încremenit foşnetul calm al valurilor şi scîncetele papagalului care visa cine ştie ce prostii. Adormea greu şi ziua, cînd se plimba pe insulă, întorcea des capul ca şi cînd ar fi simţit un urmăritor. Presentimentele lui aveau un temei tainic, fiindcă într-o dimineaţă îngrozitoare, cînd ploaia părea să nu mai contenească, auzi nişte gemete, apoi strigăte, indiscutabil era glasul unui om aflat la mare necaz. Alergă orbeşte prin pînza deasă a ploii şi găsi, ce stranie coincidenţă!, tot în acelaşi loc unde naufragiase el, un tînăr mulatru. Iluminat interior spuse tare:

— De azi înainte te va chema Joi!

Mulatrul îi repezi într-o parte piciorul pe care vroia să i-l pună pe creştet şi-i întinse un petec de hîrtie ud. Ahile citi emoţionat:

„Nu mă aşteptam din partea ta, tovarăşe Bilă" — şi urma semnătura lui Pruncuţiu.

Ahile scoase un răcnet deznădăjduit şi ochii i se umplură de lacrimi: „Cum am să mă justific acum în faţa colectivului? Ce-i voi spune directorului, Minodorei?“

Papagalul fîlfîi greoi în jurul lui, îngreunat de ploaie: — Tromboane!

Aruncă după el cu un lemn dar îl nimeri pe proaspăt botezatul Joi care-l privi urît:

— Mai încearcă o dată şi-ai să vezi stele verzi! După aceea se urcă în barcă şi începu să vîslească în forţă.

Ahile încerca să-şi smulgă picioarele din nisip, dar nu reuşea şi îngrozit văzu barca pierzîndu-se în ceaţă.

Căzu în genunchi şi urlă:

— Vreau să mă înscriu la cuvînt!

Papagalul îşi ciuguli cu atenţie penele umede şi cîrîi: — Trrromboane!

*

Bilă începu să-şi adune fizicul de pe covor, dar nu reuşea să ducă treaba la capăt; Minodora, fericită că avea spaţiu, se întinsese în tot patul

fornăind fericită. Ahile o împinse sălbatic, şuierîndu-i la ureche:

— Trrreci la locul tău, batoză! Trebuie să prind barca! Se strecură sub plapumă şi închise ochii, aşteptînd somnul. Prima secvenţă îi aduse din nou sub pleoape papagalul, dar de această dată stînd pe umărul tovarăşului Pruncuţiu care-l privea mustrător ...

NEA MACHIAVELLI

Am spus întotdeauna că Ahile Bilă are ceva diabolic în el, nu îi cunosc familia, dar sînt convins că — în linie dreaptă — vreun strămoş al său a semnat o hîrtiuţă cu diavolul, fiindcă toate datele care concură la construcţia lui, pînă şi cele fizice, te duc cu mintea la un tropotit de copite lustruite de la natură, pe o podea de sabat, unde sufletele se achiziţionează cu kilogramul.

Poate de vină sînt şi cele două corniţe de păr de pe craniul său strălucitor, ţîşnind pe lîngă tîmple în sus, la vederea directorului, dar suferind un fenomen de pleoştire în prezenţa noastră, a celorlalţi. Ultima oară cînd a fost cineva de la minister, a scos şi scîntei pe cele două şuviţe verticale, tremurînd respectuos; micul său foc bengalez a fost greşit interpretat şi pompierul de serviciu l-a amendat că umblă cu foc deschis în incintă. M-a pus dra... pardon, m-a luat gura pe dinainte, şi l-am propus generator de rezervă, el a auzit şi de atunci mă priveşte cu dragostea lupului care o ia alene după mielul ieşit la plimbare fără cioban şi mămică.

Pe mine m-a spus în scris şi la două exemplare,

că după ras folosesc *substanţe englezeşti;* i-au trebuit pentru a duce la bun sfîrşit treaba asta, să mă miroasă vreo două zile, să dea fuga pe la magazinele de specialitate ca să se lămurească de unde provine respectivul *after shave* (horribile dictu!), apoi s-a năruit brusc şi trist cînd tovarăşul director m-a întrebat de unde am loţiunea aia; chiar a doua zi mi-a întins cu un gest nenorocit jumătate din pîinea lui cu unt, am refuzat demn şi regal, ceea ce mi-a adus altă scrisorică de amor prin care mă tăvălea în smoala criticii, pentru a adăuga fulgii regulamentari ai părerii de rău că unii dintre colegi umblă cu nasul pe sus, faptul că sînt cîrn nefiind decît urmarea exerciţiului meu dintotdeauna de a-mi purta trompa spre cumuluşi.

Totuşi, eu îl iubesc, cu un sentiment ciudat, care dacă mi-ar lipsi, aş fi un om iremediabil trist; cu ce se pot compara emoţiile pe care ni le furnizează cu marea şi exersata sa incompetenţă, la sfîrşit de trimestru, cînd calculele lui se dovedesc greşite şi, bineînţeles, munca noastră se duce de rîpă?

Ce ne-am face fără măruntele seisme pe care le iscă cu setea lui nepotolită de activitate şi iniţiativă? Ideile îi vin cum vă vine dumneavoastră să strănutaţi cînd aveţi gripă; dacă îl laşi singur şi de capul lui, gîndeşte la repeziciune nişte *formidabilităţi* din care reuşeşte să pună în aplicare, mereu, măcar cîte una, de obicei pe cea mai păguboasă.

Cu Ahile în echipă ai toate şansele să guşti din cupa insuccesului, ca să te înveţi minte şi altă dată să guşti din cupa de vizavi; înfrângerea pentru el este un mod de viaţă şi respiraţie, fără ea n-ar putea să-şi ducă crucea (făurită în atelierul autocompătimirii), pe cîte-o golgotă fabricată din sterilul ideii că toţi sînt împotriva lui, pe cînd el este pentru toţi. Ce anume, nu se specifică în monolo- gurile sale îndoliate.

Ultima lui invenţie, în domeniu de anonime, ne-a lăsat pe toţi cu plombele la vedere şi mare lipsă de aer, necesar, totuşi, unor procese minore acolo, respiraţia de exemplu. Unii au acuzat asfixia apoplectică în stil personal, în sensul că o colegă

m-a cerut de soţie, iar contabilul nostru a întrebat pe fiecare în parte cît fac 5X6, pentru că 6x5 ştie cît fac ...

Nici mai mult, nici mai puţin, Ahile Bilă a scris o autoanonimă!

„Tovarăşe director!

Ştim cu toţii că la dumneavoastră în birou se intră oricînd ai chef; e bine că oamenii nu au chef, fiindcă băutura este un lucru urît şi distruge familia, iar unde nu e familie nu sînt nici copii, bucuria unei familii. Eu nu doresc să intru în acel birou, aveţi multă treabă, adesea nu sînteţi în birou şi ce să fac acolo singur?

Vreau să vă sesizez un om care nu ne respectă, stă pînă seara tîrziu şi chinuie becul de 100 de W al biroului.

în acest timp colegii lui sînt acasă, se distrează în sînii familiilor, poate şi petrec, iar acest Ahile Bilă stă şi îşi continuă munca, fără a se bate cu pumnul în piept, sau în cap, fără a pretinde nimic. El consumă şi aduce prejudicii de electricitate, ar fi bine să îl surprindeţi o dată asupra muncii peste 8 şi să-l mustraţi aspru că nu se află acasă, la odihnă, ci continuă să se epuizeze fizic şi din punctul de vedere al organismului său.

Să curmăm acest obicei al tovarăşului Ahile Bilă de a lucra pînă seara tîrziu, fără a pretinde ceva, ori concediu în iulie!

Cu stimă, Un Om, ca Dumneavoastră”

MISTICISM CU SOS DE ROŞII

M-a vizitat Minodora, venind direct de la piaţă. S-a trîntit într-un fotoliu, i-a sărit o găină din plasă şi a început să fertilizeze mocheta, dar jumătatea

lui Ahile Bilă era prea surescitată pentru a lua în seamă asemenea chestiuni minore. în aşteptarea monologului, fiindcă Minodora nu admite într-o discuţie colectivă decît o singură voce, pe a ei personală, am umblat harnic cu fărăşul după găină, şi într-un final, cînd şi-a găsit de lucru pe lîngă baie, am sechestrat-o acolo, să răcească şi să facă gripă.

— Domnule! — a strigat deodată Minodora.

Cînd mă ia cu „domnule" înseamnă că s-a întîmplat ori urmează să se petreacă ceva grav. în familia Bilă catastrofele fac parte din meniu, dacă tiece o lună şi nu se întîmplă nimic, spaima mea şi a Minodorei se dublează, din cauze binecunoscute: Ahile pune ceva la cale, în stil mare, pe lîngă care jefuirea unui tren poştal este o joacă de diletanţi. Sînt sigur că Ahile şi-a ratat cariera, am mai spus-o, el este omul marilor combinaţii, indiferent dacă eşuează sau nu, dar mintea lui nu poate să stea mai mult de o oră liniştită în cutiuţa craniană, trebuie să dea pe-afară, ca laptele, cînd e de vacă.

— Eu plec, domnule, mă duc la soru-mea, lîngă Focşani, e grav bolnavă şi nu mă vrea decît pe mine; pe medic l-a scos în brînci afară!

Săraca femeie, mi-am zis, ce lipsită de puteri e, cît şi cum zace de greu, dacă a putut să facă aşa ceva. Bineînţeles că era la mijloc o combinaţie a Minodorei, fiindcă, prin simpatie, Ahile i-a trimis neastîmpărul neuronilor.

— Ai grijă de Ahile, nu-l scăpa din ochi! Du-l la un film, hai la o bere, verifică-l noaptea cu telefonul şi cînd mă întorc îmi raportezi cum s-a comportat ca atare.

— Bine, Minodora! Am grijă de el, numai lapte bătut o să bea şi o să-l plimb prin toate cinematografele pînă se cere cronicar de specialitate.

Minodora s-a declarat mulţumită, a înşfăcat găina, care picotea pe un anume capac şi a plecat ca o vijelie, nu înainte de a mă pupa drept mulţumire pentru promisiunea mea; sărutul a fost atletic, ca dovadă că o plombă a început să dea din

umeri în gura mea.

Am condus-o pe Minodora la tren şi Ahile a făcut cu batista pînă miliţia gării l-a poftit, cu precauţiuni, să părăsească incinta. Ne-am întors pe jos, Ahile cu mîinile la spate şi gînditor ca un filozof înainte de revelaţie. Am încercat să înnod discuţia, dar n-aveam cu cine. Ahile mă privea cu capul pe un umăr, foarte grav şi îşi relua mersul calm, păstrînd mîinile la spate, ca şi cînd i-ar fi fost ruşine de ele. L-am invitat la o bere şi mi-a spus „nţ!“, după care a sărit într-un autobuz şi s-a dus, după eum mi-a gesticulat, acasă.

Nici eu n-am buletin de ieri, aşa că peste vreo două ore i-am dat un telefon; era acasă! L-am întrebat cu ce se ocupă şi mi-a spus că citeşte o carte foarte interesantă şi mi-a închis telefonul. Ahile e un depozit de surprize, un diavol cu resort, dar de aici şi pînă la a se cufunda în cele sfinte, e totuşi o cale lungă! Mi-am pus paltonul şi peste cîteva minute sunam la uşa lui, fără să-mi pară rău că dădusem banii pe taxi. Ahile, într-adevăr, citea Biblia! Fără un cuvînt i-am întors pleoapa pe dos, dar nu prezenta nici un semn de inflamare. Nici temperatură nu avea. M-a lăsat să fac din el mănuşi şi în tot acest răstimp mă privea cu marii lui ochi albaştri, fără nici un reproş. I-am făcut un ceai fierbinte, dar am nimerit unul laxativ şi el a îndurat stoic efectele, aşa că nu mai avea rost să discut de unul singur. Am plecat acasă, de data asta cu mîinile la spate. A doua zi a fost punctual la serviciu, şi-a văzut de treabă, mi-a refuzat invitaţia la o bere şi mi-a spus că dacă e ceva urgent îl găsesc acasă.

în următoarele zile, uimirea căpătase proporţii clinice; nu mai reuşeam să-mi închid gura, Ahile se comporta anormal de normal şi era o plăcere să-l vezi cum era de acord cu toate, cum întorcea spatele bîrfei, cafelei şi altor plăceri mărunte.

Pe stradă, dacă cineva se ciocnea de el, îşi cerea umil scuze şi ridica de mai multe ori pălăria — în totală contradicţie cu atitudinile lui anterioare, cînd un asemenea impact declanşa o niagară lingvistică ce făcea gol în jurul lui.

începuse să umble cu ochii înlăcrimaţi, ca un viţel orfan, spinarea i se încovoiase şi mergea aşa, îi mai lipsea o pereche de ochelari fumurii şi strîngea în cîteva ore bani pentru un chef la „Intercontinental*.

De bună voie şi nesilit de nimeni, a curăţat zăpada din toată curtea blocului, a înlocuit din banii lui becurile sparte şi s-a oferit ca după-amiază să aibă grijă de copiii celor care erau la serviciu. Cînd îl întrebam ce îl doare i se umpleau ochii de lacrimi şi dădea din umeri, depăşit, muţenia lui era tragică şi la asta concura şi spatele gîrbov, felul umil de a se purta, încît îţi venea să-i ceri scuze din senin.

M-am hotărît să-l urmăresc, m-am gîndit că a făcut ceva infamant şi acum îl mustră conştiinţa, pe care însă nu ştiam unde o ţine, fiindcă la purtător n-am prea întîl- nit-o. .. am aşteptat răbdător în faţa blocului, mi-am pus o pereche de mustăţi false, o pălărie borsalină, am luat paltonul lui Beniamin, cumnatu-meu, care-mi era bun şi de plapumă; gerul pişcă amarnic, dar nu m-am clintit de acolo; aşteptarea mi-a fost răsplătită pe la ora 7: a ieşit din bloc şi uitîndu-se în toate părţile a aruncat cu o pietricică într-un geam de la parter. Lumina s-a aprins şi s-a stins de două ori. Eram lămurit: Ahile o înşela pe Mi- nodora, acum, aproape de deceniul 6 al vieţii sale, îşi dăduse în petic. Totul fusese regizat, ca să mă inducă în eroare, să-mi distragă atenţia de la adevărata lui ocupaţie. Dacă-i spuneam Minodorei chestiunea asta, îl aveam pe Ahile pe conştiinţă, fiindcă Mino nu era femeie care să accepte că Ahile e bărbat ca toţi bărbaţii.

Peste cîteva minute a ieşit din bloc, trecînd strada în chip nepăsător, o *femeie mare,* pe lîngă care Minodora era o biată fiinţă atinsă de caşexie, şi să reţinem că Mino a reuşit într-o singură după-amiază, într-un parc de distracţii, să deregleze două cîntare.

Culmea, că era şi mai în vîrstă ca Minodora! I-a dat lui Ahile o sacoşă de dimensiuni respectabile şi acesta a urmat-o, la o distanţă care nu-i implica; m-

am suit şi eu în autobuzul lor şi în clipa cînd am cerut bilet mi s-a des- cleiat mustaţa; mi-am ţinut-o cu mîna pînă la staţia terminus unde am coborît — punînd între mine şi ei o distanţă care să nu le trezească suspicii.

Au intrat într-o curte mare, în fundul căreia se afla o casă cu toate ferestrele luminate — se auzeau voci cîn- tînd şi am înţeles că pe Ahile l-a ciupit gaia mare: se făcuse sectar! Mi-am aprins o ţigară, cu filtrul în faţă şi am tras din ea pînă mustaţa mi s-a lipit la loc. Nu mai simţeam nici gerul, stăteam ca prostul sub un felinar, care pînă la urmă s-a dovedit a fi o ladă cu gunoi, dar creierul meu nu mai funcţiona ca în zilele lui bune. Am hotărît să-l bat pur şi simplu, decît să-l spun Minodorei. L-am aşteptat acasă, în casa scărilor şi fără o vorbă l-am îmbrîncit în bucătărie; s-a supus, conform mai noii sale pasivităţi şi a zîmbit sărman şi strîmb:

— Nu e ceea ce crezi tu! Intre mine şi Bombonica nu este nimic!

— Ce-ai căutat acolo, mă, Ahile felLĂ?

— Şi de data asta te înşeli! Ştii că doctorul şi Mino- dora mi-au interzis să mănînc sosuri şi rîntaş. . . acolo la ăia, după fiecare reuniune corală se servesc ardei umpluţi, cu sos de roşii! Şi aici a început să zbiere la mine: Şi eu mă omor după ardei umpluţi, înţelegi! N-am mai mîncat de doi ani! Bombonica face cel mai bun rîntaş din Europa, pentru asta am mormăit şi eu ceva dar am mîncat de trei ori ardei umpluţi! Şi-acum du-te la dracu, că mi-i rău!

Aşa am şi făcut...

O BĂTĂLIE INEGALA

în preajma unui ajun de An Nou, Ahile Bilă s-a întors de la rudele sale cu un număr impresionant de trofee gastronomice, printre care la loc de cinste se afla *ceva,* într-un sac de ciment, pe care el şi Minodora îl ţineau cu amarnică trudă, fiindcă sacul avea curioase iniţiative de umblat, sărit pe loc, smucindu-i pe cei doi cum şi unde dorea.

La început am crezut că Ahile, în marea şi nemăsurata sa lăcomie, le-a devalizat cocina, dar chiar porcăria asta n-a făcut-o, fiindcă chiar şi cu substanţialul aport al Minodorei, capabilă să-ţi facă harcea-parcea emisferele de Magdeburg prin aşezare, n-ar fi fost în stare să ia la subsuoară un purcel de aproape 150 de kilograme, care intuieşte, ca tot omul, că e ultima zăpadă pe care o mai vede.

în sacul de ciment făcea spume la cioc un curcan uriaş care era legat ca Gruia lui Novac de turci — i-am spus clar lui Ahile că eu mă mut în alt cartier atunci cînd vor dezlega curcanul, fiindcă şi aşa culcat pe-o parte era înspăimîntător; mărgelele îi atîrnau pe o suprafaţă de aproape un metru pătrat, iar ghearele apucaseră deja să scurme o groapă pe care colocatarii au folosit-o în primăvară ca groapă de var. Cu un ochi cît o farfurie, se uita numai la Ahile şi acesta îi evita privirea împingînd-o în faţă pe Minodora, dar se pare că ea nu era genul de material necesar pentru satisfacerea unor sadice pofte curcă- neşti.

— Ahile! ăsta ţi-a pus gînd rău, i-am spus. Cînd îl dezlegi, eu ţin uşa deschisă la casa scărilor şi tu barica- dează-te acolo. Poţi să te aperi cu cutiile de poştă, dar cred că sînt o armură prea fragilă pentru iataganele ăstuia.

Ahile a mormăit ceva referitor la buna mea mamă, dar nu eram dispus să-i răspund, îmi ajungea spaima pe care o citeam pe chipul lui rotofei, acum în colţuri. Tata curcanilor din Balcani s-a oprit din săpat groapa şi a început să gluguie duios, că a trezit toţi copiii între 5 zile şi 5 ani, din cartier. După o serie de asemenea sunete care numai galinacee nu erau, îşi trîntea mărgelele în zăpadă şi Minodora se prindea de inimă.

— Mă, Ahiluţă, eu mă ocup de curcan pînă dai tu o fugă la Paris, i-am spus plin de importanţă.

M-a privit cruciş (sau curciş) de uimire şi a ridicat din umeri: „locul tău, prietene, nu-i aici...“

— Te duci la Muzeul de istorie din Paris, arondismen- tul nu-l ştiu dar orice francez cumsecade te îndrumă şi le ceri pe bază de bon ghilotina mare, fiindcă numai cu ea ai să răzbeşti să-l vezi pe gigant culcat pe varză.

Cu asta m-am dus hotărît la curcan şi l-am dezlegat; a fost o scenă pe care isteţii cu filmele lor de groază ar fi cumpărat-o fără să clipească ... de spaimă. Ahile a paralizat în zăpadă; dimineaţa, dacă mai ningea, îl putea achiziţiona primăria oraşului ca statuie ecvestră, cu calul plecat la păscut, fiindcă stătea cu picioarele desfăcute, iar Minodora a dus o sacoşă la ochi să nu vadă masacrul.

Curcanul şi-a întins picioarele, şi-a pocnit ghearele, şi-a scuturat mărgelele şi s-a îndreptat spre Ahile; s-a oprit foarte aproape de el şi după un moment de gîndire — alegea locul — i-a dat un clonţ în ţurloiul drept; Ahile a înviat subit şi şi-a adus aminte de sfatul meu; ţinea de uşa mare de la casa scărilor şi geamurile zăngăneau uşor, ca la trecerea unor blindate spre cîmpul de instrucţie.

După asta curcanul a venit la mine şi s-a lipit de şoldul meu, cam pe-acolo îmi ajungea; blocul tot la geamuri, era primul număr în premieră mondială de dresaj spontan al unui curcan supradimensionat fără noimă. Amar de oameni plimbă cîini, cresc pisici, numai eu pot să mă laud că am mers cu curcanul la picior, ca un cîine lup deştept, pînă la etajul unde locuia Ahile, el era în pod, mascat în cleşte de rufe.

Curcanul, fudul şi isteţ, dar nu atît cît trebuia, s-a lăsat convins prin vorbă bună să intre în baie şi să se spele, după un drum atît de lung şi, mai ales, în condiţii atît de incomode. L-am închis în baie, deci, şi m-am rugat ştiu eu cui, ca uşa să ţină pînă vom stabili prin ce modalitate îi trimitem sufletul în rai şi pieptul la cuptor. Ahi- leştii au apărut la vreo jumătate de oră, timp în care strategul care

dormitează mereu în mine rezolvase şi problema cîştigării victoriei împotriva unui duşman brutal, foarte puternic şi decis să dea cu clonţul pînă ce apartamentul lui Ahile va ajunge un caşcaval cu dependinţe.

— Mă, Ahile, jumătate e al meu, dacă îl pun cu botul pe labe?

A dat din cap, mai palid ca o poezie de Cîrlova, şi de astă-dată l-am crezut pe cuvînt şi nu i-am cerut să-mi dea în scris că îl respectă.

Scurt şi cuprinzător, fiindcă băiatul ăla gigant se plictisea în baie şi începuse să nituiască vana cu ciocul, am trimis-o pe Minodora să cumpere o sticlă cu rom. S-a întors foarte repede şi am intrat la curcan cu un pahar de vreo 50 de grame. L-a băut tacticos, cu înghiţituri mici, ca un beţivan înrăit şi s-a uitat la mine întrebător.

— Ahile, dă sticla, că mai vrea un rînd!

Minodora a mai adus un litru, pe care l-am băut de astă dată în sufragerie că doar oameni sîntem, ai musafir în casă, cum să bei cu el aşezat pe marginea vanei?

Curcanul s-a suit singur în fotoliul din faţa televizorului şi ca să agrementăm întîlnirea şi cheful care se *construia,* i-am dat drumul televizorului; rula un film drăguţ,
din viaţa animalelor şi curcanul, uşor încălzit de rom, a început să dea din aripi.

Ahile mi-a cerut rom, i-am umplut şi lui un pahar, la fel de mare cu cel din care degusta curcanul şi peste un sfert de ceas Bilă era chior de beat. La următorul pahar a ciocnit cu curcanul, la al treilea i-a propus să se tutuiască.

A treia sticlă a debutat cu un monolog al lui Ahile, care plîngea sfîşietor; din cuvintele cam dezlînate şi ideile risipite, am înţeles că Ahile regreta gîndurile negre care-i trecuseră prin cap şi că era dispus contra unei sume modice să-l găzduiască pe curcan, iar pentru 100 de lei în plus, Minodora îi şi spală lenjeria. Curcanul începuse şi el să se ameţească. Ba îşi punea capul pe umărul lui Ahile şi atunci Bilă nu mai era decît o anexă a

mărgelelor, ba sughiţa omeneşte, ce să mai spun, mi-am pus şi eu un păhărel, iar Minodora, care se ocupase şi ea de a doua sticlă, ne-a cîntat, ceea ce l-a enervat şi pe curcan.

Am trecut peste incident, nu era să ne stricăm cheful pentru atîta, mai ales că Ahile l-a invitat pe curcan la dans, urlînd: „damen vals, oamenii aleg“! Curcanul n-a vrut să danseze, i-a trîntit lui Ahile o aripă peste ochi şi l-a trimis pe canapea şi s-a dus în baie să tragă un pui de somn. S-a întors din uşă, a înhăţat sticla cu ciocul şi dus a fost; peste cîteva minute sforăia cumplit, iar Ahile dormea şi el pe un fotoliu. Minodora rîdea prostește și mirosea o garoafă din plastic, ţîţîind din limbă. Mi-am luat paltonul din cui şi am plecat. Ce-a fost mai departe nu ştiu, fiindcă Ahile a făcut primul revelion din viaţa lui acasă, cu Minodora. Numai cu ea?

O ZENEALA

Cînd am ajuns la serviciu, secretara tovarăşului director mă aştepta în capul scărilor, scuturată de un frison mare, parcă venea din mlaştinile Amazonului; am vrut să trec

precaut pe lîngă ea, dar m-a prins de mînâ şi-am intrat şi eu în reverberaţie; pentru avansarea mea, dacă despre ea e vorba, nu trebuie s-o scuture nimic pe domnişoara Pamela Sucală. Dacă e vorba să mă dea de sus în jos, atunci cu atît mai mult nu avea nici un temei să-mi scă- moşeze sacoul.

Prea mare lucru n-am înţeles, atîta tot doar că tovarăşul director e cu un englez în birou şi vorbesc franţuzeşte; m-am uitat cu justificată milă la sărmana Pamela Sucală şi mi-am spus în gînd cu voce tare că-i fac cunoştinţă cu cineva din cartier, trecut de 30 şi foarte aproape de 50. Mi-am pus servieta pe scaun, colegii se uitau la mine drept în ochi, după aia am văzut că erau încremeniţi de uimire şi am luat-o la fugă către modestul cabinet al directorului.

Pamela era acolo şi încerca să bage o hîrtie în maşina de scris, dar reuşea de fiecare dată să bage maşina în hîrtie; indigoul îl ţinea cu dinţii, de aia mi-a zîmbit albastru. Am intrat cu mult curaj demn şi după ce mi-am dezdoit nemernicul de spate (la care eu una îi spun acasă, şi el altceva face la serviciu) am răcnit un „să trăiţi“ că nu l-am auzit decît eu. în birou, tolănit confortabil, era un cetăţean mai în vîrstă, extrem de cărunt şi zîmbitor. Nu era de acolo de unde m-am gîndit că e, fiindcă eu numai la preschimbarea buletinului am drum în direcţia aia, aşa că m-am aşezat neinvitat în faţa lui, am rînjit şi eu, păcat că nu mi-am dat cu cretă-n cap să arăt ca el.

— Dînsul se ocupă de ozeneuri! mi-a spus directorul pe un ton neutru de parcă mi-l prezenta pe furnizorul de ţevi de la Roman.

— Oh, captivant! m-am trezit eu vorbind.

— Dumneata ştii englezeşte, aşa că te vei descurca mai bine! Cu asta s-a ridicat, a mormăit ceva într-un dialect velş din Periceii Mari şi ne-a lăsat singuri.

Pe scurt, ca să nu-mi reactivez puiul de infarct care m-a vizitat vreo două săptămîni, vă spun că cetăţeanul cărunt era chiar englez, într-adevăr se ocupa cu ozeneurile şi îmi spunea că a primit o scrisoare de la Ahile Bilă care îi relata pe cîteva

pagini cum şi cînd a văzut el ozeneuri.

Eu am văzut stele verzi! Ahile, desigur, s-a tîmpit complet şi în marea lui plictiseală s-a gîndit să-l deranjeze pe fiul Albionului pînă la biroul „Plăţi-balanţă-evidenţe“ de la noi. Omul, englez din Anglia, s-a conformat şi, iată-l bîţîind alene din picior în faţa mea şi trăgînd dintr-o pipă umplută, cred, cu muşeţel.

Ahile era plecat să ducă nişte situaţii, pe dracu, la ora asta era din nou sub plapumă şi *surcelea.* Domnul Malcom Donovan vroia să îl chestioneze personal despre întîmplare şi mi-a adăugat, la fel de zîmbitor, că el obţine răspunsurile sub hipnoză ... să-l văd pe Ahile al meu umblînd ca ciocănitoarea Woody în transă, asta da, merita toate paralele, în valută sau nu. I-am promis lui nea Malcom să i-l aduc urgent pe Ahile şi chiar aşa am făcut; cînd i-am relatat în ce ... mă rog, în ce situaţie s-a băgat, s-a ascuns în baie, dar l-am scos de acolo şi l-am îmbrăcat cu ce-am găsit; rolingul Minodorei l-a impresionat plăcut pe domnul Donovan fiindcă a spus *beautiful* cînd i-a văzut pectoralii de halterofil super-grea.

Am luat cheia de la sala clubului şi l-am dus pe Ahile în ghionţi acolo, urmat de Malcom care-l liniştea prin intermediul meu:

— Hipnoză ţi-a trebuit, Ahile, acum o să ai, o să ră- mîi cu ochii ca doi nasturi pînă la sfîrşitul vieţii şi Mino- dora o să te alimenteze cu sugestii-pane.

Am închis uşa şi englezul i-a spus lui Bilă că-l va hipnotiza într-un minut; nu-l cunoştea pe Bilă al meu. Pînă să-l facă ţeapăn şi cu ochii în tavan i-au trebuit vreo 30 de minute, timp în care şi-a înghiţit jumătate din pipă şi i-au încărunţit şi sprîncenele.

Nici pînă în ziua de azi nu ştiu dacă Ahile a intrat într-adevăr în transă, ori a bolborosit cu ochii închişi numai aşa, să-i adoarmă capitalistului naivitatea, sau să mă oblige pe mine să-mi reconsider părerile pe care le cunoştea foarte bine. Mai erau şi alte variante ale mobilului acţiunii sale ozeniste, dar pe acestea numai sufletul său *înseifat* le cunoştea. Dialogul dintre medium şi doctor s-a desfăşurat de mai mare dragul şi a trebuit să ies

de cî- teva ori afară, să rîd sub un panou.

— Acum dormiţi, sînteţi departe de astăzi şi vă readuceţi în memorie cele întîmplate.

— O.K., meştere!

„Meşterul" a holbat ochii şi i-am auzit respiraţia prin pipă.

— Trebuie să vă aduceţi aminte de tot, să-mi povestiţi ce aţi văzut întîi!

— Întîi am văzut lumina zilei, din părinţi muncitori; tata era pădurar, mama femeie de 24 de ani.

Eu traduceam cît mai atenuat, nu de alta însă dom' Malcom transpira şi mă gîndeam la consecinţe.

— Unde aţi avut întîlnirea de gradul I?

— La balul utemiştilor din cartierul vechi; cînta Gică Petre seu.

Englezul a scris numele lui Gică Petrescu.

— Eraţi singur cînd a avut loc întîlnirea?

— Nu! Venisem cu un văr de-al meu, solid, că pusesem mai demult ochii pe Minodora, dar o păzea un frate»..

Malcom a scris numele Minodorei.

— Cum arătau fiinţele acelea?

— Pe atunci superb! Dacă ştiam cum va arăta mai tîrziu, stăteam acasă şi mă uitam pe geam.

Dialogul a durat vreo 40 de minute, timp în care Ahile s-a zbuciumat, mi-a scăpat mie un picior în burtă fiindcă l-am scos din pat, a mugit fermecător, ceea ce l-a impresionat deosebit pe nenea Donovan, care mi-a spus că asta-i reacţia după întîlnirile de gradul III.

în mare, Bilă i-a turnat specialistului în hipnoză şi UFO o poveste pe care eu, personal, n-aş recomanda să fie povestită nici copiilor care se laudă cu primii doi dinţi ieşiţi.

în urmă cu o lună se afla la ţară, la sora lui, în obişnuitul raid de adunare a unor mici bunuri materiale; un granulom parşiv îl ţinea de două nopţi prin curte, singuri, el, luna şi berbecul legat de un dud; medicul de la dispensar nu-l putea ajuta, fiindcă era ginecolog, iar la oferta amabilă a unui felcer, născut pentru a fi dulap cu picioare, a

întors demn spatele şi s-a dus acasă. A încercat cu toate leacurile, le-a acceptat şi pe cele empirice; i-au dat ţuică şi asta a ajutat să nu se mai ţină pe picioare şi să treacă la inventarierea găinilor ouătoare, prin testul tactil. I-au dat ceva zeamă combinată într-un mixer făcut dintr-un bostan şi felcerul i-a administrat o spălătură pe lîngă care tragerea în ţeapă era o binefacere.

Chior de somn, stătea pe banca din faţa casei şi gemea încetişor; în asemenea momente viaţa, într-adevăr, ţi se pare o povară şi îţi juri că odată scăpat din braţele primitoare ale torturii vei începe o existenţă nouă, departe de superficialitate, meschinării şi cît mai aproape de familie.

Deodată, cum stătea aşa şi-şi bălăngănea picioarele încălţate cu papucii Minodorei, a zărit o lumină, la mare înălţime, care se îndrepta vizibil spre sol; nu i-a dat atenţie, avea el altele pe cap, dar lumina aceea a devenit în cîteva minute un şir de lumini colorate, ce se apropiau cu repeziciune spre el. Paralizat, cu măseaua vindecată subit, a asistat la aterizarea unui obiect, mare cît „un obiect foarte mare“, din pîntecele căruia au ieşit două fiinţe îmbrăcate bizar, cu capete enorme acoperite de căşti opace. Cei doi au încadrat pe bancă un Ahile Bilă pietrificat şi au început să-i zumzăie în urechile ridicate ca la cîinii lup un text din care nu a înţeles decît: „cicicimicipaci“, timp în care îl trăgeau binevoitor şi stăruitor de pantalonii de pijama, şi iar o luau cu *cicicimicipaci;* Ahile le-a şuierat ferm: „lasă-mi, dracului, nădragii!"

Cei doi, care se exprimau şi comportau sincron, s-au oprit o clipă, apoi şi-au reluat ciripeala, pînă s-a rupt elasticul din pantalonii lui Ahile şi acesta, jignit a fugit în casă; a ieşit la geam şi cei doi erau acolo, îi făceau semne disperate de rechemare, dar Ahile le-a spus „sictir!", gălăgia se cam înteţise şi Bilă a strigat la ei:

— Tăceţi, mă, noctambulilor, o sculaţi pe Minodora!

Aia îi dădeau înainte cu refrenul şi Ahile a aruncat în ei cu o vază cu flori; unul a băut apa din

vază, celălalt a mîncat florile şi, se vede că le-a plăcut, fiindcă au mai cerut.

Disperat, Ahile a coborît în curte şi a dezlegat berbecul, o fiară de apocalips care a sărit poarta şi şi-a înfundat coarnele în nădragii de aluminiu ai unui ozenaut; cei doi au rupt-o la fugă, şi peste cîteva minute farfuria zburătoare s-a ridicat de la pămînt şi a luat-o în direcţia saivanelor; s-a auzit apoi un zgomot ca de tunet îndepărtat şi totul a reintrat în normal, inclusiv pumnalul care perfora gingiile lui Ahile.

Asta a fost povestea lui Ahile, englezul şi-a notat-o conştiincios şi extrem de satisfăcut. Eu n-am mai discutat cu Ahile vreo două luni, sărise evident peste cal şi nu mai eram dispus să-i înghit toate prostiile. într-o seară a venit pe la noi, ca şi cînd de-abia de la prînz ne despărţi- sem cu pupături, şi mi-a vîrît sub nas o revistă de specialitate, *UFO STORY,* în care la loc de cinste se afla un
articol, unde se descria în amănunţime, fără a se găsi însă explicaţia, captarea unui mesaj radio-astral, în care revenea obsesivă înşiruirea de litere *nădragii.*

Au început pe IOG să mă doară toate măselele.

TRISTAN Y SOLDA

(fragmente din scrisorile schimbate între Ahile Bilă şi Minodora, din ziua cînd s-au cunoscut, pînă în 11 mai 1981, cînd le-am găsit eu, în momentul cînd Mino vroia să şteargă geamurile cu ele)

Stimată tovărăşică graţioasă

Dacă îmi spuneţi că sînt un îndrăzneţ nici nu mai continui scrisoarea mea, care sper să vă afle în cele mai fericite momente ale vieţii dumneavoastră şi sănătoasă tun. Nici nu ştiu dacă memoria vă spune ceva referitor la mine, dar alaltăieri am dansat două tangouri, un vals şi un dans capitalist, cea-cea, ceea ce mi-a adus aminte de cum mîna tata boii acasă şi noi după el.

Eu sînt cetăţeanul acela destul de interesant, cu costum bliomaren şi cravată asortată, ce v-a spus chiar din prima clipă „dansaţi?" Am dansat chiar din prima clipă şi vă mărturisesc că am fost impresionat aşa de tare încît după bal am rupt-o la fugă de fericire. Poate nu credeţi în sentimentele fireşti la prima vedere, însă eu sînt convins că este o fatalitate sentimentele astea care înalţă omul, îl ridică pe culme şi îl ţin acolo pînă la deplina satisfacţie morală şi nu numai.

Iereaţi cam taciturnă, nici n-aţi vrut să tăceţi o clipă ca să auziţi bătaia inimii mele şi bătaia din hol, iscată din gelozie, dar care s-a dovedit neîntemeiată, iar iniţiatorul s-a dovedit cu nasul spart. Eu detest violenţa ca atare, dar pentru un zîmbet de-al dumneavoastră, i-aş rupe muzicuţa la orice ins îndrăzneţ.

Aş avea atîtea să vă spun, de aia scriu şi să mă iertaţi dacă o fac pe hîrtie de aritmetică, dar alta nu am în casă decît creionul ăsta chimic, sper să fie creionul care ne va uni sufletele pe vecie.

Sînt murdar la gură ca un porc, dar e din cauza că-l înmoi în gura mea, pentru ca să înţelegeţi bine literele şi cuvintele!

A! Pieptul mi se zbuciumă de o doleanţă mai presus de toate şi dacă îmi cereţi jertfa supremă sînt gata s-o fac, în chiar faţa casei dvs., să vă împiedicaţi de trupul meu inert. Aştept răspuns, e bine să mi-l daţi, altfel întorc foaia şi mai scriu.

Ahile Bilă

Domnule!

Nu sînt o tovărăşică graţioasă, sînt o tînără a zilelor noastre şi mă cheamă Minodora. Am primit scrisoarea voastră şi mărturisesc că am şi citit-o. Am înţeles din ea că aveţi ceva faţă de mine şi vreţi să-i distrugeţi gura oricui ar atenta la mine. E un lucru care vă face demn de laude, bravo!

Mi-e teamă să iubesc, presimţesc că este o tragedie care-mi va întuneca restul zilelor şi nopţilor mele. A se citi Romeo şi Julieta, Mănăstirea din Parma, Ocolişul pămîn- tului în 80 de zile şi alte romane de dragoste, capră şi sfadă. Cred că le-aţi frunzărit cu mare atenţie. Mi-aţi plăcut şi mie, de ce să neg? Felul în care aţi dansat acel ultim tango ca la Paris, m-a convins că în picioarele dumneavoastră zace un mare dansator. Fetele m-au şi întrebat pe cine călcam pe picioare. Credeţi că le-am spus? Nu! Fiindcă nu ştiam cum vă cheamă. Aşa că păstrez secretul şi ele mor de ciudă, invidie, curiozitate şi interes ca atare.

Cred că exageraţi referitoar la luarea vieţii cu propria mînă. Eu nu vă cer aşa ceva, ar fi inutil să ne mai întîl- nim şi matale mort.. .

Dacă am înţeles bine, dumneata eşti un tînăr cinstit şi cumsecade, ce nu doreşti să abuzezi de anumite naivităţi ale mele. I-am povestit mămicii mele despre tine (dă-mi voie să-ţi spun pe nume, fac eu primul pas) şi m-a întrebat dacă bei, ori eşti beţiv. I-am spus că nu eşti nimic din toate acestea, ceilalţi băieţi am văzut că au băut cu fetele, le-au invitat şi pe ele la o bere rece pe zăpuşeala aia.

Consimt să ne revedem, sîmbăta viitoare, tot la bal, ca semn de recunoaştere să porţi asupra dumitale tot costumul bleumarin, care îţi vine foarte bine, păcat că haina e cam scurtă, dar ai cămaşa aia albă care acoperă. Gîndeş- te-te bine, e în joc un sentiment ce se naşte în chiar clipa aceasta. Eu sînt dispusă, nu te juca, am un frate care-i docher şi-l chem de la Constanţa dacă e ceva inoportun. Rămîn în aşteptare, pe sîmbătă la bal.

Cu gratitudine
Mino

Stimată Minodora

Iată, e miezul nopţii, a bătut clopotul de peste drum de două ori şi eu nu pot să adorm, fiindcă te am în faţa ochilor, icoană vie-a sufletului meu. Pe lîngă plopii fără soţ adesea am trecut, mă cunoşteau vecinii toţi, tu nu. Romantismul mi-a invadat sufletul şi îţi transcriu aceste versuri, fiindcă n-am cuvinte.

Cît am dansat noi, în seara ce a trecut! Erai transpirată şi ţi se boţise rochia într-un hal incredibil, dar şi aşa erai fermecătoare şi îţi tot făceai avînturi cu batista să ne răcorim din acest punct de vedere.

îţi mărturisesc un mare secret: data trecută nu aveam bani la mine, că ţi-aş fi luat o bere, ce dracu? ai văzut că azi am luat una şi am băut-o amîndoi, iar eu îndrăznesc să zic că mi-am pus buzele unde ţi-ai pus tu gura, astfel te-am pupat fără să ştii! Sînt maxim de fericit, cred că a trebuit să vină balurile astea să ne întîlnim noi doi, locuitori ai acestei planete şi vecini de cartier, ca să ne ţinem de mînă şi să ne privim cu interes.

Şi pe mine m-au întrebat băieţii cine eşti, ce crezi că le-am spus? Ha! Ha! Ha! Şi ei au spus Ha! Ha! Ha!, dar eu rîdeam cu „ha“ de ceva şi ei de altceva, sînt nişte egoişti şi vicleni invidioşi, am şi rupt-o cu ei!

Avem de înfruntat ca nişte matrozi valurile, lumea şi oprobiul ei sincer, fiindcă noi ne iubim ca în exemplele ce le-ai dat, mai puţin în Jules Verne, am căutat în el cîteva scene de amor, de-am căpiat, dar n-am găsit nimic, numai un băieţel pe care l-a luat vulturul în gheare. Musai ne vom revedea. Le-am vorbit părinţilor mei despre mine şi ei au fost de acord cu tine. Mai urmează să faci şi tu aşa cu ai tăi şi într-o zi, ca din întîmplare, să vin cu ei în vizită la ei şi să se cunoască mai intim. Ce zici? Răspun- de-mi, cît mai repede, eu nu pot lipsi de la serviciu ca să te aştept, dar te aştept cu rîndurile tale care mă ameţesc ca gazu’.

Cu sărutări de

Ahiluţă

Astăzi se împlinesc cîteva luni de cînd ne cunoaştem, trei. Mîine să veniţi la noi în vizită şi să îţi pui costumul cel bleumarin şi să iei anumite flori — fără soţ — că aşa se procedează în vizită, nu vii ca neamul prost, cu mîna goală, mai ales că mama face sandviciuri şi prepară prăjituri cu mere de export.

Mi-e aşa de dor de tine încît lăcrimez mereu, doctorul a zis că e conjunctivită. Ce contează, ştiam că voi suferi din dragoste, dar acum e prea tîrziu să mă mai tratez. Simţesc ceva deosebit pentru tine, iar flirturile ce le-am avut pînă la balul acela au fost apă de ploaie, aşa că nu le lua în seamă, am fost o gîscă proastă că'i-am crezut pe cuvînt, prefer să rămîn aşa şi îţi destăinui că unul dintre băieţi a dorit să îmi fure o sărutare şi s-a apropiat de gura mea, dar tocmai atunci a apărut fratele meu, despre care ţi-am mai descris aspecte şi i-a pierit dorinţa, fiindcă a fost fugărit cu mici şuturi pînă în comuna suburbană din vecini. De atunci nu l-am mai văzut pe partea pe care mergeam eu spre ocupaţiile mele cotidiene. îţi mărturisesc totul, ca să nu crezi că am pete în trecutul meu. Nu am şi sînt o mîndră din acest motiv, merg cu fruntea sus şi din cauza asta mă mai izbesc de oameni, dar nu contează.

Ştiu că eşti foarte ocupat şi că de aia mi-ai citit **la** telefon ti'ei poezii de Minulescu, după care s-a întrerupt, dar mai dă-mi un semn de viaţă, fie chiar şi un fluierat sub geam, în momentul cînd pătrundeţi în curte ca să începeţi să ne vizitaţi. Dragul meu logodnic, asta o repet pînă mă apucă rîsul nervos, o voi repeta atîta timp cît vom fi logodiţi! După aia, dacă ne ţinem de sentimente, poate vom ajunge şi ziua cînd să ne vedem amîndoi la primărie, cu cununiţă şi voal alb.

Stau şi mă gîndesc: ce ţi-i şi cu întîmplarea asta! în general nu dai doi bani pe ea, şi după aia

ai da şi o sută de lei. . .

Te sărut sfios pe tîmpla
ta Minodora —
logodnică

Dragoste mică

Nu crezi că lungim prea mult logodna asta? Mă aflu la hotel şi afară plouă torenţial; te-am căutat la telefon şi maică-ta a spus că ai plecat la şcoală şi n-ai mai venit. Şcoala vieţii e mai importantă însă, ai încredere în ce-ţi spun eu, fiindcă am dat cu capul şi de pragul de sus şi de pragul de jos şi m-am convins că aşa e: doare.

Mă simt tare departe de tine în deplasarea asta şi ţi-am cumpărat din diurnă o mică atenţie care-ţi va face o plăcere mare. Abia aştept să mă întorc, să te vizitez acasă, iar buna ta mamă şi viitoarea mea soacră să mă întrebe cînd mă duc acasă... eu n-aş pleca, fiindcă noaptea e întuneric şi singurătatea mă apasă ca un balsam, dar trebuie, fiindcă nu sîntem încă în aşa hal încît să stăm împreună mereu.

Mai gîndeşte-te mult şi bine la propunerea din fruntea scrisorii şi pune piciorul în pragul de care eu m-am lovit şi pune, de asemenea, întrebările respective ca să ştim cînd ne vom căsători, ca să ştiu şi eu ce fac, umblu după verighete sau stăm în vecii vecilor, ca proştii, pînă la zece seara şi bem sirop de coacăze?!

Noi o să fim un cuplu perfect; eu am să fiu soţul tău, tu ai să fii soţia mea şi astfel vom fi amîndoi căsătoriţi. Visul meu ăsta e: să stăm la casa noastră, nu să umblăm pe la filme şi alte manifestări, acolo umblă cei care n-au unde să se pupe şi ţinea de mîini. Noi avem unde, tata a zis că ne dă nouă camera din faţă şi ei se mută la fratemeu, care stă în garsonieră. Vezi ce jertfă fac ai mei, ai tăi ce au hotărît să jertfească în direcţia asta? Ştiu că aveţi o casă la ţară, de ce să n-o vindeţi şi să ne facem noi casă la oraş? Timpul trece, oh, tempora, o mores, cum s-ar zice în

asemenea situaţii, şi noi îmbătrînim, mîine-poimîine, peste două luni am 23 de ani şi parcă văd cum o să-mi sară ghiocei la tîmple şi riduri bătrîneşti. S-a oprit ploaia şi nu mai plouă. încetez aici scrisoarea mea, ţi-o aduce un coleg par avion, să fii acasă, dacă nu pleci.

Te string în braţele mele
şi te mai şi sărut,
Ahile

Micul meu viteaz

Am aflat despre fapta ce ai comis-o, ajutînd bătrîna aceea să treacă strada prin loc nemarcat, fapt pentru care autobuzul acela inconştient te-a pălit cu bara în direcţie. Am discutat şi cu acea bătrînică şi este o ingrată, fiindcă susţinea că ea nu vroia să treacă strada; altă dată, fă bine şi nu mai fă bine, eu am nevoie de un soţ integru corporal şi nu invalid moral, cum eşti tu acum, în salon, plin de ghips şi suferind atroce.

Voi veni mîine cu familia, şi după cum ai înţeles simplu din rîndurile mele, ne vom căsători în curînd, după ce ţi se va scoate ghipsul, cu ghips de ginere încă nimeni nu s-a prezentat să spuie afirmativ „da“.

Ţi-am cumpărat compot de gutui cu mari sacrificii şi 7 lei borcanul, pe sub mînă, fiindcă acest compot e rar şi plin de vitamine, ce trebuie să te repună pe verticală. Am tras o spaimă extrem de rapidă, cînd am auzit tragica şi ireversibila întîmplare care te-a dus la spitalul de urgenţă. Mi-am dat seama că numai dragostea declanşează asemenea spaime; mama, neavînd alt calmant în casă, mi-a dat bicarbonat cu apă şi oţet şi eu am sughiţat în neştire, speriindu-i pe cei din jur.

Mîine, pe marginea patului tău, punem la punct amănuntele care vor face din noi doi soţ şi soţie, uniţi pentru vecie. Sănătatea însă stă la baza oricărui om; fără ea nu putem să mişcăm nici un deget, aşa cum am dori să-l mişcăm, stăm trişti în pat şi bolim, iar viaţa se tot implică pe lingă noi

nefavorabil. M-am întîlnit cu o prietenă, care mi-a spus că ai mai avut o prietenă. E adevărat? Totul s-a terminat între voi doi, ai lichidat-o? Nu mă interesează trecutul tău amoros, dar trebuie să ştiu tot, altfel vei purta la tine taine ce mă vor pune pe gînduri şi orice vei face, tot tristă voi privi în zare.

Fă, te rog, un efort şi pune-ţi costumul albastru, pijamaua poţi s-o laşi sub haină. Nu trebuie ca părinţii mei să vadă o victimă zăcînd, ci un om tînăr care trece cu uşurinţă pe sub autobuz şi înfruntă tonele lui.

închei acum, o ajut pe mama să se tapeze să arate bine la spital.

Te pup de multe
ori Minodorei

Libelulo

Nici n-a trecut bine luna de miere şi iată-mă din nou în deplasare în interes de serviciu; plouă, extrem de zguduitor şi lucrul acesta mă melancolizează, aşa cum e de melancolică pisica, atunci cînd casa în care a locuit ea se demolează şi nu se hotărăşte să plece de pe ruine.

Ştiu că atunci cînd mă'aflam pe patul de suferinţă mi-ai pus o întrebare despre o prietenă ce am avut-o anterior. Da! A existat *motamot,* era să devină logodnică şi a devenit, dar nu a mea, ci a altuia. Motivele sînt clare: mi-a spus că o plictisesc cumplit şi că sînt un zgîrcit enorm, fapt pentru care i-am întors spatele şi m-am dus în drumul meu ce se deschidea înainte îmbietor. La capătul lui erai tu, aşa cum te am şi acum în memorie, numai că erai niţel mai slabă, cu vreo 10 kilo, ceea ce zic eu te prindea. Acum nu te mai cuprinde nici cordonul de la capot, nu te delăsa!

Minodoro, existenţa noastră merge bine; pînă acum nu ne-am certat, numai ne-am pupat în văzul nostru, fiindcă sîntem singuri şi nimeni nu ne tulbură cu prezenţa, ci cu absenţa. Spune-i de aceea maică-ti să nu ne mai viziteze aşa des, pune-te în pielea şi indispensabilii ce îi avem cînd maică-

ta a dat buzna cu cheile în casă, seara la ora 9 să te înveţe să faci micul dejun. Maică-mea nu vine, fiindcă din păcate sînt un orfan, dar dacă se mai întîmplă, îl chem pe tata şi el are astm, tuşeşte că dărîmă, aşa că ia măsurile ce crezi că se cer.

Du-te la magazinul „Pescarul" şi întreabă de cîrlige de ştiucă şi momeală plastic nr. 4; dacă nu au fă scandal şi scoate 10 lei, că scot şi ei cele de cuviinţă, de sub tejghea. Tu şi pescuitul sînteţi pasiunea vieţii mele, dar în primul rînd tu şi după aia rîma.

Eu am mare încredere de cum am pornit la drum, ne ţinem bine să ştii, şi, mare minune dacă ţi-aş arunca vreun cuvînt greu, sau tu un obiect greu. Deci, cîrlige, temperarea lui maică-ta şi să plăteşti telefonul ăla la care vorbeşti mai mult numai tu.

Sărutări mari
Ahile

Dragul meu soţ

Iată, cum au trecut cei 10 ani din căsnicia aceasta **a** noastră pe care am edificat-o acum un deceniu. Te afli departe de mine, singur în concediu şi înţeleg că ai nevoie de singurătatea asta ca să poţi prinde peşte mult şi în linişte. Am acceptat să pleci singur, fiindcă şi eu am rămas singură, puteai să faci măcar gestul să spui: „proasto, hai şi tu!“ şi n-aş fi venit decît pînă la gară.

Tu te-ai răcit faţă de mine, te comporţi ca o bucată de gheaţă rece, dormi cu spatele la mine şi cînd ai timp liber pui nailon pe beţe, ori scrii anonime calde despre unii şi alţii.

Iartă-mă, dragul meu, că ţi-o scriu verde, de la obraz: de muncit nu te străduieşti, pe mine mă ţii acasă să văd de gospodărie şi alte femei muncesc şi cîştigă, mie îmi numeri banii de piaţă şi eu am descoperit că ai ascuns sub cămăşile tale 100 de lei. De ce, mă?

Soţule, ce eşti! Dacă aş fi ştiut că aşa te vei

dezvolta ulterior, n-ai fi dansat cu mine nici măcar doi paşi înainte şi unul lateral. Era pe atunci un băiat mai altfel, însă l-am repugnat violent fiindcă mă înşelam asupra ta care făceai numai figură de cumsecade. Plus că ai venit la băl fără bani... nu-i nimic, astea au trecut, dar eu nu uit nimic, te am scris pe agenda mea mintală şi vine ziua cînd vei da socoteală. Mă simt cumva jignită, în orice caz derutată de comportamentul tău; azi-noapte am visat că stai pe plajă cu o femeie şi îţi pune nivea pe nas. Am sărit foarte sus şi la mine visele se adeveresc. Ai grijă, Ahile, te cunoaşte multă lume şi nu e exclus să aflu cîte ceva. In cazul ăsta e mai bine să nu vii pe acasă decît să-ţi iei anumite haine. Mă bucur că plouă la Marea Neagră.

Pe curînd
Minodora Bilă, născută Ratză

Măi, Minodora

Eu înţeleg că maică-ta e suferindă, dar nici să laşi casa aşa ca după năvălirea otomanilor nu se poate. Vasele nespălate, covorul scămoşat, pisica lihnită de foame, florile fleaşcă în ghiveci, geamurile murdare, frigiderul scos din priză, fierul uitat în priză, noroc că pe ciment.

Nu mi-ai lăsat hrană. A trebuit să mănînc la marile restaurante, nu să consum acele bunătăţi pe care tu nu mi le-ai lăsat. Iţi anexez şi meniul lor, să vezi ce ştiu ăia şi ce nu ştii tu. Transmite-i, oricum, Ia cea care ţi-a dat viaţă, însănătoşire şi să-ţi dea cocoşul ăla pintenog, fiindcă nu mai e bun decît de gălăgie, îl vom face noi supă şi vom supa, ca în vremurile bune cînd mă iubeai pătimaş. Acum nici nu mai pui problema aşa. Pui mîncarea pe masă şi te apuci de făcut curăţenie, după aia speli şi eu stau singur cuc numai cu micul ecran şi n-aud o vorbă bună din partea ta, fiindcă drăcovenia aia de maşină de spălat zumzăie infernal.

Ce s-a ales, mă întreb eu, în faţa acestei coli virgine de hîrtie, din căsnicia noastră, după 15 ani?

S-a ales ceva? Fii sinceră cu tine însuţi, femeie, pune-te la oglindă şi analizează-te, uită-te la tine, de cînd îţi cînt că te-ai îngrăşat peste. Ce, aia e mişcare zilnică, de mers pînă la piaţă şi înapoi? Te-am văzut şi cum foloseai autobuzul, în loc să vii pe jos, să mai activezi sîngele din tine.

Mi-am luat pentru seara asta nişte parizer şi pîine, dar mîine voi mînca? Vreau hrană caldă, un suflet cald lîngă mine, cînd îmi pune ciorba în faţă. Tu nu mi-o pui, fiindcă îi pui la maică-ta; mira-m-aş să fie ea *maladă,* n-are nici pe dracu, numai să mai stai cu ea, nu cu mine care-ţi sînt legitimul. Oftez adînc şi închei aici

Ahile

Ahile. Dragă

Mult am cugetat să-ţi scriu scrisoarea asta; acum e 11 mai 1981 şi se împlinesc ani mulţi conjugali. Şi să numeri pe degete e mult, ai nevoie de multe degete, darmite să-i trăieşti. Se vede că asta mi-a fost soarta, împreună, trebuie să recunoşti, noi am făcut destule, mai ales tu, fiindcă ai un caracter pistruiat şi eşti un mare burghezo-moşier. Te interesează numai osînza ta, scaunul tău, restul îţi este indiferent. Scrisoarea aceasta o vei primi pe sub uşă, fiindcă sînt foarte supărată pe tine, mai ales că nici măcar nu ţi-ai cerut scuze atunci cînd eu ţi-am spus „cere-ţi iertare, altfel te îmbrac cu vaza asta!“

Se poate, Ahile, să ajungi în gura lumii, să te ocolească această lume? N-ai vrut să avem copii şi acum sîntem singuri şi cu bunăstare, dar puteam să am un copil mare şi cu armata făcută. Ai impresia că tu eşti totul, tu eşti buricul şi pămîntul se învîrte cu celelalte planete în jurul tău. Ei, nu e chiar aşa. Tu eşti ce eşti, dar ceea ce crezi că eşti nu eşti.

Acum e tîrziu să mai plec de la domiciliu, că n-am de ce, mîine vine în vizită prietenul ăla al tău, scriitorul, şi am să-i spun totul ca să te scrie, repede, în cărţile lui. Asta nu moare de foame atîta

vreme cît tu exişti. Pentru ca să-mi umplu viaţa conjugală mă voi apuca de citit pe rupte şi am să învăţ una dintre limbile de circulaţie ca să te complexez. Voi discuta cu diverşi oameni interesanţi în aceste limbi şi tu ai să stai ca mutu' şi vei întoarce capul după noi. Ce-am să mai rîd!

E ora de culcare şi mă culc, din cauza somnului, voi veghea pînă în zori şi voi cugeta asupra vieţii noastre comune. Dacă citeşti scrisoarea şi vrei totuşi să-ţi ceri iertare, poţi să vii, dar în vîrful picioarelor, să mă trezeşti blînd că eu cînd sînt sculată din somn fac urît. Aştept. Sau, sau... rămîne de văzut cum vei proceda.

Minodora, hotărită

RETUŞURI FOTOGRAFIATE

BOLOVANUL FILOZOFAL

în fiecare dimineaţă, la ora 6 fix, cînd cocoşul din ogradă bătea cu ciocul în geam, fiind bolnav de o larin- gită cronică, Sisif sărea jos din pat — un fel de-a spune, fiindcă dormea pe o rogojină — şi se ducea la lucru, hă- păindu-şi micul dejun pe drum. După ce pontă, îşi lua bolovanul şi se apropia de munte.

Ofta, ridica ochii spre vîrful muntelui, spunea ceva de paşte şi se apuca de rostogolit bolovanul, insensibil la zbierătele responsabilului cu protecţia muncii, fost ofiţer în armata veche (a lui Al. Macedon) care îşi exhiba corzile vocale, aflate mereu în poziţia drepţi. Sisif îl privea amabil şi-i spunea răspicat:

— Măi, grămăjoară! după care se apuca din nou de împins bolovanul la deal, pe munte.

Prinsese şi un tic nevos, de om ticăit, dădea mereu din cap aprobator, avea şi de ce, nevastă-sa îl bombănea permanent cu mîinile în şolduri, rotindu-şi îngrozitor de repede ochii bulbucaţi:

— Mă, plafonatule! Alţii care au pornit odată cu tine acum sînt la coborît bolovani, la chipuri cioplite, numai tu împingi de-ţi ies privirile din cap. De carte nu te-ai ţinut, cu mintea ta ai fi putut acum să lucrezi la contabilitate, pe ţărm, la inventarierea firelor de nisip. Trei sute de controale au îngropat ăia de acolo şi tot ei sînt călare pe situaţie! Fac şi castele şi nimeni nu-i întreabă nimic în Spania.

—• Cînd m-ai cunoscut, ştiai cu ce mă ocup! se răţoia el ponderat şi dădea a lehamite din mînă.

Asta se întîmpla zilnic, dacă nu chiar mai des. Din această cauză, Sisif devenise un posac, căruia nu-i intra nimeni în voie, iar rutina se instală cu

mare şi deplină eficienţă. Singurele lui momente de satisfacţie i le furniza vreun concurs profesional de tăvălit bolovani prin

praful cărărilor, dar din lipsă de împingători de bolovani, rămăsese cu timpul singur în meseria asta. în anul în care fusese anunţat că concursul nu va mai avea loc se îmbătă pentru prima oară, şi tot întîia dată îi dădu soţiei o bătaie temeinică.

Ridică ochii spre vîrful muntelui: acesta se zărea la mare depărtare, semeţ şi învăluit într-o ceaţă fină. începu să împingă bolovanul la deal, atent să nu-şi dea cu el peste picioare. „Acuşica îl scap şi se duce la vale", îşi spuse cătrănit.

Se uită la clepsidra de mînă şi, într-adevăr, era ora cînd bolovanul devenea sanie. Dar astăzi, nimic! îşi spuse că-i întîrzie ceasul, aşa că se odihni un pic, proptind bolovanul cu genunchiul.

Reîncepu urcuşul, dar piatra nu dădea semne de năbă- dăioşenie, era cuminte, se supunea docilă mişcărilor sale agere, perfect sincronizate.

Uimit peste măsură de ieşirea din firesc, Sisif nu observă că vîrful muntelui era foarte aproape, îi distingea acum şi piscul, un cuib de vulturi de unde se auzea o gălăgie remarcabilă. Precaut, cu inima bătînd nebuneşte, înfipse umărul sub bolovan şi—1 depuse lin, ca pe un ou, pe chiar vîrful de granit unde nu se mai afla decît o tăbliţă indicatoare (din ce cauză indicatorul era cu vîrful în jos nu se ştie) pe care scria: „Cabana Olimp 3 kilometri. Camping, bar de zi, specialităţi de grătar şi alte băuturi". Minunea se înfăptuise!

Puse palmele la gură şi strigă din toate puterile:

— Măi! Nevastă! Uite ce-am făcut! Contabil să fiu zici, hăi?

Bolovanul, lăsat fără stăpîn, se clătină uşurel şi o luă spre vale duruind greoi, apoi prinse viteză şi în curînd se pierdu într-un nor de praf.

Cei de la comisia de omologare îi rîseră în nas şi-l sfătuiră să îşi vadă de ale lui, dacă vrea concediu fără plată să depună o cerere în dublu exemplar.

Soţia plecă la părinţi, iar Sisif nici nu remarcă acest lucru, preocupat de litigiul cu un amărît din

vale căruia bolovanul îi făcuse purcelul harcea-parcea ...

LOVESTORI

în după-amiaza aceea de noiembrie, în orăşelul Nî., parcă plîngeau toate clavirele Europei; ploua (de sus în jos, conform obiceiului local), era o lacustreală de mai mare jalea. Străzile gemeau sfîşietor după vreun pieton întîrziat, dar aceştia erau punctuali, stăteau la gura sobei şi priveau în sobe, casele stăteau într-o rînă, numai primăria, restaurantul mare şi gara stăteau în două rine, iar la fereastra unei c.î.r.[1] făcea găuri în pervaz domnişoara Margareta Durduletz, dactilografă de zece degete, romantică incorigibilă şi cîteodată blondă. Sufletul ei plîn- gea cu sughiţuri mici, era o plictisealăăă!, şi îi treceau pe sub zulufi gînduri negre ca un tunel noaptea. Imaginea asta mă strînge şi acum de gît (arăt ca o combinaţie între un mulaj de la Mina Minovici şi Boris Karloff bind chinină cu ricin); şi peste atîtea decenii, stop-cadrul Margaretei într-un geam aburit şi nu prea îmi provoacă un plîns bărbătesc în hohote.

Derula, cu încetinitorul, puţinele ei clipe fericite, puţinele strîngeri de mînă de care avusese parte, cele ■două săruturi furate de un sublocotenent de cavalerie ce fusese mutat la artilerie cu cal cu tot, jurămintele mincinoase, cele 15 grame de scrisori ce le primise de-a lungul şi de-a latul tinereţii sale.

Deodată tresări brusc: portiţa, ce se ţinea numai într-o balama fiartă de rugină, scîrţîi plîngăreţ: prin curtea năpădită de iarbă veştedă, unde numai zuruitul de lanţ al unui cîine plictisit ce-şi preumbla lătratul răguşit pînă la poartă, amintea că este viaţă, păşea încet, trăgînd al său picior, tuşind adînc şi rar şi gîjîit şi vai de el, poştaşul mahalalei. îi făcu Margaretei un semn şi începu iar să tuşească. Ea îşi aruncă pe ambii umeri un şal nou cu defecte de fabricaţie şi alergă spre poştaş. Acesta îşi trase răsuflarea şi tuşi:

1 c.î.r. — casă într-o rină

— Cîh, cîh! ai o scrisoare de la o persoană necunoscută.

Margareta îşi duse mîna sub sînul stîng pentru a-şi calma palpitaţiile, astfel observă că genunchiul îi îngheţase şi ochii i se umplură de aproximativ cîteva lacrimi cît harbuzul.

— Cine e persoana necunoscută, moş Ilarion?

— Cîh, cîh, hrrr, grrr, nu ştiu! după care i-o înmînă scăpînd-o jos.

Margareta se repezi uliesc şi o culese din noroi, o şterse cu şalul, cu grijă, o strînse la piept şi după ce se dezdoi de spate, alergă în casă.

Aprinse becul miop ce răspîndea o lumină amărîtă şi deschise scrisoarea cu degetele bătute de vînt. Pămîntul începu să se învîrtească şi cu ea. Era o scrisoare de iubire.

Iată conţinutul ei pe sărite, fiindcă Margareta sărea de pe un picior pe altul:

„Autumnalo,

De două săptămîni hazardul mi-a îndrumat paşii spre- biroul de copiat acte. Prin geam te-am văzut cum copiai acte. Tristeţea ce o răspîndeai, la două rînduri şi în trei exemplare mi-a luat graiul şi am ştiut în momentul acela- că iubirea nu e departe: trebuia numai să sparg geamul;, am ştiut că trebuie să te ocrotesc, floare albă din Pireu,, să fiu în preajma ta, pentru a te ocroti cum puiul e ocrotit de mamă-sa.

Pur şi simplu nu-mi mai ieşi din cap. S-a trezit peste- noapte în mine un poet sadea, lasă-mă să-ţi transcriu o poezie, ea să fie, în vecii vecilor amin, declaraţia mea de dragoste bărbătească. Vreau să urcăm şi să coborîm împreună Golgota... ei[1] de viaţă, să răzbatem împreună prin ploaie şi prin furtună. Iaca versurile:

„Tu eşti +, eu sînt un minus
UNIVERSUL doare tare eu Apollo şi tu
Venus[2] foarte dulce arătare ...“

Aş putea să continui poezia, dar sper şi îndrăznesc- să sper că ne vom întîlni într-o bună zi, cînd vrei tu, chiar joi, vin cu bicicleta, am să-ţi ţîngălesc la poartă o dată lung, de două ori şi mai lung.

„F[a]

[1] aici era şters, dar nu destul de îngrijit

[2] necunoscutul autor adăugase aici indicaţia: „Venus a se cită englezeşte[1]*.

Biata fată simţi la lingurică o mare sfîrşeală şi trebui să se aşeze pe un scaun; pînă îl găsi se aşeză pe pat. Fericirea dăduse buzna în existenţa ei, destinul n-o lăsase de căruţă, o lăsase mută.

Deci, peste două zile, F. venea cu bicicleta, oh cît îndrăgea ea bicicletele din lume, indiferent de care erau: de bărbaţi, de dame, de curse, în tandem, în etc. Afară ploua năucitor de egal, dar pentru Margareta răsărise soarele, mieii zburdau pe diferite pajişti, pajiştile acestea diferite erau verzi şi în floare, mieii aveau ochii negri, botul umed şi făceau măslinuţe amuzante, primăvara venise în noiembrie pentru sufletul ei atît de necăjit. începu să valseze prin casă un tango şi fu una din primele ei nopţi de insomnie în care dormi buştean, istovită de fericire.

*

Cît ţine veşnicia, se întreba Margareta Durduletz, amărîtă foarte. Şeful biroului de copiat acte o mustra părinteşte şi-o făcea troacă, pentru că bătea alandala şi ala bala, dar ea trecea peste toate şi băga radiera în litere.

*

Margareta blestema inerţia calendarului care parcă se blocase, dar acesta surîzînd şiret îşi vedea de treabă, într-un sfîrşit sosi şi ziua de joi, parcă era o primăvară deghizată, Margareta îmbrăcă cea mai frumoasă rochie ce o avea — singura de altfel — şi se puse în geam să audă ţîngălitul bicicletei, aducător de fericire.

Inima-i bătea să spargă geamul. 11 deschise, trase în piept cu drag mirosul ce venea de la fabrica de bere din apropiere şi îşi aranjă aproape mecanic o şuviţă rebelă de păr ce-i cădea pe bărbie.

Toate catapetesmele căzură asupra creştetului

ei lins şi îşi înfipse unghiile în carne pînă-n cot: da, F. venise, se auzea soneria nerăbdătoare a bicicletei paradisiace. Alergă spre portiţă cu paşi mici, fermecători, din doi paşi fermecători fu în stradă şi curtea avea vreo 10 metri, da, era el, inconfundabil, viril, brunet, fumînd nepăsător, rezemat de bicicletă. Ea se opri în preajma lui — în preajma
stîngâ — dar el, aruncînd ţigara fără un cuvînt, o cuprinse cu un braţ puternic o puse pe cadrul bicicletei şi încălecă.

Margareta era pe jumătate moartă. Respiraţia lui puternică, egală mărturisea un bărbat şi un biciclist sadea, îi şopti bubuitor la ureche: „Te iubesc, Margareta, tot ce-ţi scrisei e purul adevăr, jur că spun adevărul, numai adevărul!"

— Care este numele tău? murmură pierită Margareta.

— Ef!

— Asta e nume de roman, dragul meu F. Rosteşte-te!

— Mai încolo, acum mi-s mîinile ocupate.

O duse la marginea oraşului şi acolo se aşezară pe dig, bălăngănindu-şi picioarele. El rupse din nou tăcerea:

— Numele nu contează, gestul contează! Vreau să fii a mea, pe vecie, numai a mea, nu şi a altuia!

— A ta, sigur că da! Alţii nici nu se există! exclamă fericită mica noastră bătătoare la maşină. El o cuprinse de umeri, ea se făcu mică la pieptul lui. Stătură aşa pînă intră frigul în ei şi Margaretei începu să-i joace un dinte prost pus.

Bicicleta îi duse, parcă singură acasă, şi F. o însoţi la uşă, Margareta îl privi întrebătoare, dar privirea lui spunea totul. Ea îi dădu atunci cheia.

*

Margareta parcă înflorise; obrajii îi erau rumeni, mersul mîndru ca al unei femei care iubeşte şi ştie că e iubită, răspîndea în jurul ei lumină, de-ajuns ca să lumineze un oraş de 10 000 de locuitori. Colegele o bîrfeau cu răutate, chiar şeful ei o privi cu alţi ochi ca şi pînă atunci şi începu să-i încredinţeze lucrările cele mai uşoare.

într-o zi încercă să o ciupească de obraz, dar Margareta îi spuse un astfel de „mă, tată!“, încît acesta se retrase în biroul său şi începu să-şi roadă unghiile.

După terminarea orelor de serviciu alerga spre căsuţa lor unde în chip miraculos înfloriseră, în chiar faţa geamului ei, nişte lalele roşii, enorme, pe care toată mahalaua se aduna să le privească, pomenindu-l des pe Cel de Sus şi calităţile sale. F. venea spre seară, ostenit, se spăla pe mîini îndelung şi se aşeza la masă. Margareta în tot timpul cît el mînca se uita la el, cu coatele puse în unghi ascuţit să-l vadă mai bine, zîmbindu-i cald. Din cauza asta nici nu făceau foc în cameră.

Cu toată beatitudinea ei, un fir de nelinişte o trezea noaptea din somn: F. nu vorbea prea mult, e drept, aducea banii la 1 şi 15 ale lunii, bani mulţi pentru acele vremuri, nu era băutor, fuma din cînd în cînd ţigări ciudate, dar numai în curte, niciodată în faţa ei, ţigări ciudate pentru că miroseau a sulf. Dar ce contau toate acestea pentru Margareta? îl întrebă odată ce e cu lalelele acelea minune şi el răspunse posac: „un văr de-al meu, lucrează la sere!“, asta a fost totul şi la fel primea răspunsuri monosilabice de cîte ori încerca să-l descoase.

— Margarete! spuse el într-o seară, trezind-o brusc din reverie, nu te gîndi la prostii, că tot nu ne căsătorim.

Margareta făcu ochii foarte mari, F. îi ghicea pînă şi gîndurile.

— Nu pot să mă căsătoresc cu tine!

— Eşti însurat, F., spuse ea cu amărăciune.

— Nu fi copilă, nu e vorba de aşa ceva... astea-s nimicuri de-ale voastre ... şi tăcu brusc înghiţindu-şi cuvintele.

Din seara aceea, F. deveni tot mai tăcut, n-o mai îmbrăţişa pe Margareta. Acesteia îi pieiră culorile din obraji, şeful biroului de copiat acte o trecu din nou la greu, simţea că viaţa ei se duce încet de rîpă.

într-o dimineaţă, în vreme ce el se bărbierea, Margareta se duse în baie, fermă, chiar dacă genunchii îi bîţîiau:

— F., aşa nu se mai poate! Sînt la vîrsta cînd vreau un cămin al meu, copii!

Acesta o privi o clipă apoi continuă să dea cu clăbuc.

— Copii, zici? Rîse strident, aspru ca o hîrtie de şmir- ghel trecută peste un arici.

— Da, şi asta vreau! Şi ca să fiu sigură, continuă Margareta, că n-ai să mă laşi cloşcă într-o bună zi, uite aici hîrtie şi stilou şi semnează că n-ai să mă părăseşti!

F. scăpă briciul jos, alergă în cameră, se îmbrăcă la iuţeală şi o zbughi pe uşă. Margareta după el.

— F. ai înnebunit? Unde pleci?

F. întoarse capul spre ea şi urlă:

— Auzi, să-mi facă mie una ca asta ... tocmai mie! Din poartă se întoarse iar şi strigă: am să mă plîng lu' domnu' Bulgakov, da' unde te trezeşti, nebuna dra... pardon!

De atunci Margareta nu l-a mai văzut niciodată pe F. La o săptămînă se mărită cu şeful biroului de copiat acte şi avu copii.

DIN ISTORIA MEDICINEI

Medicina a apărut înainte de descoperirea omului de către om şi invers. Medicina este de două feluri: umană şi inumană. Medicii care lucrează la oraş sînt interni, cei de la ţară externi. Medicii sînt ajutaţi de surori de caritate, de calitate, de gardă şi cu gardă inversă. Ei mai sînt ajutaţi şi de bolnavi. Aceştia pot suferi de două feluri de boli: boli nervoase şi boli calme. Moartea clinică este moartea petrecută în clinică. Cînd se petrece în mai multe spitale deodată atunci putem vorbi de moarte policlinică. Omul este studiat de studenţi, pe bază de planşe, pe bază de internare şi pe bază de auscultare. Auscultarea se face cu

stetoscopul şi, uneori, cu periscopul, ca să vedem ce are... în buzunar. Cine n-are nimic în buzunar este sănătos, poate să moară liniştit cînd dă ochii peste cap. Omul are mai multe sisteme, că de aia este un sistem: sistemul osos, mai ales la cei slabi, sistemul nervos, cu organe de simţ şi bun simţ, sistemul muscular şi sistemul loto-prono la care dacă joci regulat ajungi din om sărao om bogat, în spatele uşilor închise.

Sistemul osos este foarte osos şi e format, cam în toate cazurile, inclusiv în acuzativ, din oase. Oasele sînt: lungi, late, scurte, depinde de înălţimea omului şi de cît pune periostul la treaba asta. Oasele sînt importante pentru că ţin omul să nu se împrăştie; dacă nu am avea oase ne-am face fleaşcă la prima adiere de vînt. Aşa nu ne facem fleaşcă. La pubertate copiii au mîinile mai lungi decît picioarele. După aia cresc invers şi au picioarele mai lungi, cu care fug uneori foarte bine de la şcoală.

Omul are 233 de oase... poate avea şi 234 cînd primeşte un os de ros.

Să trecem la creier; el se formează încetişor în cutiuţa craniană. La unii se formează mai mult decît încetişor» dar cine-i prost s-o spună? Creierul este format din ence- fal, dolicocefal, cerebelul mare, cerebeluşul mezenter şi mezanfan, mezinul cenuşiului, scoarţele, dintre care renumite sînt scoarţele maramureşene. Cu capul am terminat. El are anexe exterioare, adică nişte lucruri de din-afară. Intervenţiile la anexe se cunosc din cele mai vechi timpuri, aşa cum zice şi folclorul: „Sări-ţi-ar ochii!", un exemplu de autoterapie, ori „Ce boldeşti ochii la mine?", fiind exoftalmie, iar „Ochii care nu se văd se uită", fiind o dovadă de privire. Schimbul de anexe, ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte a devenit recent lentilă pentru lentilă şi proteză pentru proteză.

Aparatul digestiv. Acesta este format din tuburi şi tubuleţe, ca televizorul. Aici se petrec digestia şi indigestia.

Un reflex este atunci cînd dăm unui cîine un picior şi el sună din clopoţel.

Cu bolnavii am terminat; să vorbim despre medici. Cei mai vechi doctori cunoscuţi sînt babele

în etate. Ele au dispărut, dar au apărut babele tinere.

Denumirile s-au păstrat: babă primară, babă secundară, babă de circumscripţie, soacră. Farmaciile erau amenajate în aer liber, omul, dacă îl durea burta, ieşea pe cîmp şi păştea. Dacă nu-l durea burta ieşea pe cîmp şi cosea. Astăzi pe mulţi îi doare burta. Medicamentul cel mai folosit pentru uz intern era otrava, dar pacientul nu mai trebuia internat. Cea mai mare doctoriţă a Evului mediu a fost Caterina de Medici. Alţi medici cunoscuţi au fost Avicena şi Ave Caesar. După tratamentul lor se cînta Ave Maria. Babele care se ocupau cu cîştigul suplimentar deveneau combustibili, în cadrul unor manifestări culturale.

Anestezia se cunoştea din cele mai vechi timpuri şi se practica prin izbire cu ciomagul în moalele capului; extracţia dentară se făcea tot prin izbire, dar cu pumnişorul strîns în falcă. Pe atunci nu se prea vedeau cozi la stomatolog. în fond stomatologii nici azi nu au cozi.

Sîngele omului este rotund, fiind format din cercuri şi cerculeţe roşii şi albe. Cel mai mare cerc alb este cercul polar. Sîngele omului curge în el de sus în jos şi de colo- colo, cum îl taie hemoglobina.

Cînd nu este cointeresat se coagulează producîndu-se hemoragia.

Funcţia de reproducere este atunci cînd omul poate să reproducă exact ceea ce a auzit. De aia e bine să folosim casetofoanele, de la o anumită vîrstă în sus.

DESPRE FIZICA

Este ştiinţa care studiază corpurile calde cînd sînt reci, pe cele reci cînd sînt solide — astfel a apărut fizica solidelor şi preocupări pentru fizicul solizilor — şi alte manifestări gazoase ale

obiectelor lichide; atracţia fizicii o prezintă *gravitatea,* manifestată prin învîrtelile pămîn- tului, ceea ce a adus la naşterea legii gravităţii pămîntului care susţine că orice măr care cade de sus în jos, fie că e copt, fie că nu, se ştie de ce. Legea aparţine unui grădinar englez, Isaao Newton, şi a fost îmbogăţită de fiica acestuia, Olivia Newton, măritată John. Precursorii grădi- năritului care au avut de suferit de pe urma aceasta au fost G. Bruno şi Fenimore Copernicus, decapitaţi pe rug.

Multă vreme s-a crezut că Terra este buricul pămîntului în sistemul solar; dar n-a fost chiar aşa. Antichitatea mişuna de legi fizice, dintre care se detaşează cea a numitului Arhimede, care a observat că stînd sub apă mai mult de 5 minute omul nu mai face mare scofală. Astfel înotul a luat un mare avînt, pe baza legii care afirmă că orice corp scufundat într-un lichid de sus în jos este îm- pins de jos în sus nici pînă azi nu se ştie de către cine. Se fac încercări de a scufunda un obiect de jos în sus, dar rezultatele sînt sărăcuţe. Şi alţii au făcut, tot în acea perioadă, alte legi, spre satisfacţia miilor de elevi de la ei încoace, care îi pomenesc cu drag de cîte ori sînt scoşi la tablă. Boyle şi Mariotte au descoperit principiul vaselor comunicante, lege care nu se aplică la îmbutelierea în sticle, cel puţin la produsele de vinificaţie. Metalele se împart în mai multe categorii: din prima fac parte cele fandosite, rare şi nobile, care nu intră în reacţie cu acizii, numai cu omul. Metalele încălzite la roşu devin indecente. Fierul trebuie bătut cît e cald, iar copiii cît sînt mici, dar nu cu aceleaşi unelte.

Electricitatea ocupă un loc important în fizică; atunci cînd curentul electric stă pe loc, putem vorbi de electricitate statică şi de economii; el s-a obţinut întîi prin frecarea unei blăni de pisică domestică cu o baghetă de sticlă, după care s-a observat că de această baghetă se lipesc bucăţele de hîrtie, iar cercetătorul are mîinile zgî- riate şi e scuipat bine de tot. încercarea de a introduce iluminatul electric cu pisici a dat greş; mai ales primăvara, becurile fugeau după alte becuri, pe acoperişuri.

Fizica se ocupă şi de viteza luminii (organele de circulaţie au mereu probleme cu ea, nerespectînd viteza legală în oraşe) şi s-a constatat că este mare de tot. Ea a fost măsurată fugind în paralel cu ea, avîndu-se un cronometru în mînă. în acest domeniu se pare că în curînd se vor obţine unele rezultate îmbucurătoare; după cum sîntem informaţi, un grup de cercetători este foarte aproape, după mulţi ani de cercetări, de ruperea razei de lumină în două şi mai multe părţi, ceea ce va rezolva în totalitate problema energiei luminoase, fiecare cetăţean putînd să aibă asupra sa cîte-o răzuţă, ori o bucată mai mare, în funcţie de ocupaţii şi locul ocupat, astfel că circulaţia de noapte va deveni o joacă, mai ales în timpul zilei.

LEGENDA PIEZOELECTRICA

Sibaritismul zeilor i-a permis lui Prometeu să le fure focul, a fost mult mai uşor decît s-a crezut pînă acum; paza contractuală a Olimpului dormea pe rupte, zeii la fel şi Prometeu, care se descălţase la uşa Olimpului, pentru a nu produce zgomot, şi-a reîncălţat sandalele cu tălpi de lemn şi a intrat tropăind voinic şi calm. A luat focul şi a coborît cu el pe pămînt.

Zeii au convocat o şedinţă fulger şi au hotărît să-l sancţioneze pe imprudentul care a îndrăznit să *ia fără aprobare.* El însă habar nu avea de norii ce se adunau asupra capului său, alerga înaripat spre pămînt, purtînd în chip olimpic flacăra dătătoare de viaţă.

Ajuns pe Terra ieşi în întîmpinarea oamenilor cu gura uscată de emoţie; aceştia se strînseră în jurul lui, politi- coşi, şi-l priviră cum încearcă să vorbească. Intr-un tîrziu prinse grai şi strigă patetic:

— V-am adus focul, oameni! De aici înainte totul

va fi bine!

Oamenii, strînşi în cerc, îl priviră neutru.

— Focul, oameni buni! Cel care nu se va stinge niciodată! Ca o scurgere de gaz metan ...

Atunci, unul dintre ei ieşi în faţă şi-i spuse:

— De ce nu te interesezi înainte să ai idei? Şi-i aprinse sub nas o brichetă piezoelectrică.

După asta vulturii îşi începură treaba ...

VARIANTE-ARHETIP

Nu trebuie eu să vă povestesc din nou basmul *Scufiţei Roşii,* îl cunosc pînă şi părinţii, oameni ca dumneavoastră. Ceea ce doresc este să vă întind o dezinteresată mînă de ajutor, să ieşiţi bine la capăt şi fără reputaţia fleaşcă în faţa copiilor, care nu iartă şi nu uită. Aveţi, oameni buni, fiecare o meserie, asta vă intră în sînge fără să vreţi, copiii n-au habar de fenomenul acesta şi cer cîte-n lună şi în stele. Eu vă ofer, pe meserii, modul cum se poate povesti basmul acesta, ca să împăcaţi şi copiii (capra) şi stereotipele (varza profesională), astfel ca ambele părţi să iasă în cîştig: dumneavoastră să adormiţi povestind, copiii să chicotească în pumn şi să vă arate cu degetul ud de salivă.

INGINER DE DRUMURI ŞI PODURI

Fiica lui Scufiţu Roşu, muncitor la terasamente, primi într-o zi sarcină de serviciu de la maică-sa, pentru a se duce la bunica, în scopul optimizării aprovizionării acesteia; primi o scufiţă portocalie nouă, care respecta NTS-ul, un ochi de pisică pe geanta cu de-ale gurii şi ale spiritului (o sticlă cu vin negru, Cadarcă) precum şi indicaţii de traseu,

prilej cu care trebuia să verifice şi starea drumurilor vicinale; ajunse fetiţa la o ramificaţie NNV, către E 15, unde se aflau un podeţ, o grămadă de pietriş şi o tablă semnalizatoare „Atenţie, transport muncitori!" şi se întrebă în sinea ei de ce nu se fac şi tăbliţe cu „Atenţie, transport funcţionari şi alt personal TESA!“

O luă pe DN 23 şi curînd ajunse într-o pădure, parchetul forestier A-14, unde se întîlni, la un fost punct de lucru, staţie de asfalturi calde, cu Lupu’.

Acesta reuşi s-o abată de la traseu pentru o vreme, timp în care scurtă drumul şi ajunse la casa bunicii pe care o înfulecă. Scufiţa Portocalie, la rîndul ei, se află în situaţia de înfulecată. Tocmai trecea pe acolo un echipaj de control DDP, condusă de tov. Vînătoru’ care sesiză starea de lucru negativă şi-l surprinse pe Lupu’, 'care luă un alt drum de atunci încolo ...

BIOLOGUL

Nu era pentru prima oară că subiectul Scufiţa Roşie părăsea ambientalul natal pentru a intra în alte zone de existenţă modificată; o bună ereditate maternă, cu cromozomi AADF, plus un aparat circulator optim (conduce substanţele digerate şi oxigenul la celule cu ajutorul sîn- gelui. Transportă la rinichi, plămîni şi piele substanţele nefolositoare. Sîngele apără organismul contra infecţiilor) îi permit să parcurgă cu succes experimentul bioso- matio de transfer catabolic Mamă — Pădure — Mama Mamei — Retur.

Intervenţia corpului străin (codificăm L — Lupul) produce modificări de funcţionare a aparatului respirator (aici se produce schimbul de gaze la plămîni, oxigenul trecînd în sînge, care-l transportă la celule). Se produc arderi, din care rezultă energia şi căldura organismului. Elimină bioxidul de carbon rezultat din aceste arderi, ca şi în celelalte sisteme, dar de importanţă secundară. Din experiment s-a remarcat slaba capacitate a celor doi subiecţi Mama Mamii — Nepoată, de apărare. Intervenţia unui al treilea factor, superior

dotat biologic, rezolvă impactul, dar nu-l lămureşte. Moartea lui L. nu înseamnă şi sfîrşitul speciei. Au trăit cu toţii fericiţi pînă la adînci bătrîneţi.

UN FEL DE FABULA

Scriitorul stătea la geam şi pîndea inspiraţia; dăduse foarte puţin la o parte colţul perdelei, pentru ca vecinii să nu creadă altceva şi privea atent în stradă. Şi în acea zi şansa nu era de partea sa. Sunetul strident al soneriei îl smulse brusc din pîndă. Se duse să deschidă dar nu era nimeni pe palier: suna telefonul.

— Alo? Da, eu sînt Scriitorul.

De cealaltă parte a firului Regizorul se dădea în ceasul morţii şi vocea lui prindea accente patetice:

— Dumneata eşti singura mea salvare! Peste 10 zile trebuie să prezint un scenariu ancorat în realitate, altfel criticii îmi pun pielea în băţ şi fac din ea portofele. Aju- tă-mă, scoate-mă din încurcătură şi copiii copiilor mei te vor pomeni seara în rugăciuni laice!

— Subiect ancorat în realitate, spui?

— Strict contemporan!

— Un vapor ... viaţa pe vapor, lupta cu valurile, în- tîlnirea cu malurile! Merge?

— Nene, fii serios, de glume îmi arde mie acum? Te rog, cum nu l-am rugat nici pe tata să mă lase să nu mă însor .. , hai, promite-mi ceva!

— Peste o săptămînă îţi aduc scenariul. E bine?

— Sînt sclavul tău! Lăudată fie ziua în care maica ta s-a hotărît să-ţi dea viaţă! Te salut!

Scriitorul nu se mai duse la perdea, se duse la masa de scris şi peste cîteva ore era cufundat într-un morman de hîrtii, maşina de scris ţăcănea cu

frenezie şi din toată alcătuirea aia nu se vedea decît chelia sa, roşie ca un bec de roentgen. Patima pusese stăpînire pe el, şi după 3 zile scenariul era gata. Luă un taxi şi se duse direct la Regizor care izbucni în plîns la vederea lui:

— Creştine! Cere-mi orice, în afară de 100 de lei, fiindcă asta n-o schimb!

înşfăcă lacom manuscrisul, mai să-l rupă, iar Scriitorul se instală confortabil într-un fotoliu.

Regizorul îşi aprinse o ţigară şi suflînd fumul cu voluptate deschise dosarul. Peste cîteva secunde se prinse de inimă şi întrebă moale:

— Nu l-ai văzut?

— Ce să văd, amice?

— Nasturele ... mi-a sărit de la cămaşă ... ce mi-ai adus, omule? — zbieră el îngrozit. Ţi-am cerut un scenariu foarte contemporan şi tu mi-ai adus „Haiducu I?ucu“. Ai înnebunit! Dacă scap fără infarct din chestiunea asta, voi trăi cît haiducul tău!

— 100 de ani! Şi să ştii că a murit, nu din cauză de boală, ci din motive de saturnism, de cît muşca virful gloanţelor de plumb!

Regizorul îşi turnă o cană cu apă în cap şi se trînti cu fruntea de birou, dar nu se auzi nici un sunet.

— Poţi să dai anunţul meu mortuar! M-ai asasinat. .. plînsul lui calm prevestea o izbucnire, poate fatală şi Scriitorul se grăbi să-l scoată din starea de şoc, mîngîindu-l pe creştet. Regizorul, fără să ridice capul, mormăi dintre braţe:

— Auzi, acolo! Haiducii ies din pădure ... caii tropotesc nerăbdători. Apare din frunziş haiducul Ducu şi rîde sardonic spre feudalii din vale, toţi graşi, cu figuri tîmpe şi pe cai înzăuaţi! Asasinule!

— Cînd ai întîlnirea cu factorii de decizie?

— Mîine! Dacă mai apuc ziua de mîine. Mă... Scriitorule, tu ştii că noi avem scenarii cu haiduci pînă în mileniul trei? îşi suflă nasul cu demnitate şi spuse simplu: mă duc să-mi cumpăr un kilogram de napoton.

Scriitorul îl împinse blind înapoi în scaun şi îi surîse blajin:

— Stai cu tata.. . refacem chiar acum! îl aducem

la' zi. Uite.

Maistrul Ducu. Scenariu. Muncitorii ies de la lucru sporovăind despre ziua ce-a trecut cu multe succese. în staţia de troleibuz duduie motoarele autobuzelor. Strada e în pantă şi în vale îi aşteaptă soţiile, cu copiii; cele fără copii vor face ...

Regizorul revenea încet, dar sigur, la viaţă; în final obrajii i se coloraseră nefiresc în roz şi-i întinse Scriitorului o mînă udă şi moale.

— Duci scenariul şi îmi dai după aia un telefon; dacă trebuie, îl tragem şi mai în actualitate. Am cîteva idei cu. maistrul, cu Ducu ăsta. Şi nici din punct de vedere cinematografic nu este greu; îl dezbraci pe Florin Piersic de suman şi iţari şi-i dai o salopetă şi cască de protecţie.

îl mai mîngîie o dată pe regizor, cu un soi de milă pe care acesta n-o observă şi ieşi cu pas gimnastic. Regizorul îşi găsi nasturele şi se duse la recuzită să şi-l coase.

A doua zi, îmbrăcat frumos, palid ca o cretă ţinută în întuneric, se prezentă în faţa comisiei. Şeful acesteia îl invită amabil să le citească scenariul, iar membrii îşi pregătiră pixurile şi carneţelele. După 2 ore regizorul scoase o batistă enormă din buzunar, îşi şterse obrajii, mîinile şi masa acoperită cu sticlă şi oftă: *sfîrşit...*

După cîteva minute, în care liniştea plutea ca p pasăre ameninţătoare, şeful comisiei spuse:

— Mda! Scenariul e bun, pot să zic că chiar merge ... dar are cîteva mici amănunte, mi-am notat vreo 150 care-l fac inutilizabil; dacă Scriitorul nu are nimic împotrivă, pentru că personajul îmi place foarte mult, aş sugera să-l transformăm, fiindcă are toate datele pentru a fi haiduc: e curajos, e drept, e ferm, e frumos... să-i spunem „Haiducul Ducu". înlocuim, mă rog, şi zicem „Haiducii ieşeau din pădure ... caii tropotesc nerăbdători; din frunziş iese şi haiducul Ducu şi rîde sardonic spre burghezo-moşieri- mea în formare, aflată mai la vale".

îl întrerupse un zgomot ciudat, neobişnuit; cu un zîm- bet nenorocit, Regizorul aduna de pe jos nasturii de la cămaşă.

Scriitorul se afla din nou la fereastră şi aştepta inspiraţia, îl aştepta şi pe poştaş să aducă banii pentru scenariul „Ducu haiducu", dar bucuria sa era întunecată de lipsa unui subiect pe care să-l atace imediat. Gloria îl obliga să bată fierul cît e cald (de aceea îşi instalase într-o bucătărie de vară o nicovală şi făcea potcoave artizanale) dar imaginaţia îi întorsese spatele şi nici nu dădea semne că ar avea de gînd să-l pupe iar pe frunte.

Vecinul de la etajul II, funcţionar la fabrica de mezeluri din localitate, unde număra plasticul de pe parizer şi tremura la fiecare control financiar, tocmai intra în curtea blocului, încărcat cu sacoşe.

„Da! Acesta e subiectul! Existenţa de zi cu zi a unui om ca toţi oamenii, insignifiant, cenuşiu, şters, definiţie a anonimatului modest. Insă în sufletul lui se petrec drame vulcanice. Etna e o pocnitoare pe lîngă adîncimea de suflet a unui asemenea om care trebuie pîndită, încurajată, scoasă din cochilia resemnată a sfioşeniei. E al meu. Pun potera observaţiei psihologice pe el, îl învălui ca pe-un degerat în şubă şi scriu, scriu pînă-l fac gigant pitic“.

Din chiar acea zi Scriitorul începu să-şi studieze personajul; dezamăgirea primelor informaţii fu cruntă. Funcţionarul de la mezeluri era mai mult decît nimic, era nimeni, cu o viaţă pe care vecina de vizavi, care-i cunoştea şi numărul maieurilor, i-o catalogă drept *fîs.* Tată exemplar, soţ politicos, dezlegător de cuvinte încrucişate, specialist în pus gogoşari pe iarnă, chel şi cu un umăr ridicat, cîte unul în fiecare săptămînă. Alte amănunte erau şi

mai lipsite de speranţă, dar Scriitorul miza foarte mult pe întîmplare.

Zilele treceau lungi şi stupide, amploaiatul mezelar ducea o viaţă de ceasornic, minutele şi le drămuia, din teamă faţă de soţie, odată ajuns acasă se închidea în camera lui şi dezlega cuvinte încrucişate.

Scriitorul îşi muşca mîinile — inactive — de ciudă; într-o seară, pe cînd urmărea cu tristeţe cum funcţionarul stingea lumina la aceeaşi fixă oră, 22 şi 30, i se arătă revelaţia.

Trebuie să provoc *întâmplarea, s-o întărit asupra acestui zero barat,* altfel confraţii mă duc la groapă şi eu nu am motiv să-i refuz ...

îşi întocmi un plan de întîmplări, pe puncte şi situaţii şi a doua zi, în zori, trecu la aplicarea lui:

— copiii care îi puseră piedică, pe cînd se întorcea cu sacoşele pline, fură mustraţi cu batista la nas şi degetul arătător molcom pendulat; ba mai mult, primiră şi cîte un măr ...

— individul beat care-l acostase în staţia de autobuz se lăsă din ziua aia de băut şi-l înjură pe Scriitor cu ajutorul unei pietre aruncate în geam, pentru viclenia cu care încercase să-l ducă pe panta nefastă a alcoolului.

— banii strecuraţi parşiv în buzunarul hainei fură duşi la miliţie de către soţia lui.

Scriitorul zăcea răstignit pe pat, cu un prosop ud pe frunte şi suferea cumplit, niciodată nu i se întîmplase aşa ceva; destinul putea fi forţat să ia altă cale, asta o ştia, dar în cazul acestui biped şoricesc nu era nimic de făcut. Păstra în rezerva strategică o ultimă variantă de scoatere a insului din platitudinea sa existenţială.

In ziua următoare, pe cînd Simaeiu Gălbeazăjunior se întorcea cu eternele sale plase, în faţa lui se prăbuşi subit o tînără superbă, astfel că funcţionarul lepădă sacoşele şi-o ajută să se ridice. Fata îşi reveni greu în simţiri, cu braţele atîrnate moi, dar optim, de gîtul salvatorului; lumea strînsă în jur îl lăudă pe vecin şi fata ţinu morţiş să-l cunoască pe omul cu suflet mare care nu trecuse nepăsător pe lîngă trupul ei căzut fulgerător pe

*

asfalt.

Scriitorul îşi freca mulţumit mîinile, Simaciu nu apăruse la orele 16 cu sacoşele! Ii venea să urle de bucurie, dar se limită să chiţcăie frumos.

Funcţionarul era în mrejele lui, încă o dată machiavelismul cotidian îşi arăta resursele şi îşi valorifica din plin influenţa; Simaciu, îşi spunea el, se afla acum în vreun restaurant retras la marginea oraşului, cu sacoşele goale lîngă el, numărîndu-şi îngrozit banii din buzunar, destinaţi altor produse decît coniacului 5 stele, dar piciorul tinerei leşinate îi arunca flăcări în vine, obişnuinţe şi reflexe.

Aşteptarea îi fu răsplătită din plin; Gălbează se întorsese acasă pe la 7 seara, rumen în obraji, fluturînd plasele goale; unui copil care mai încercă să-i pună piedică îi trase un şut în fund şi-l sudui de mamă. Soţiei, perplexă, îi dădu un brînci în casă, iar copiii fură ascultaţi la toate materiile, chiar dacă a doua zi era duminică.

Noaptea trecu nedrept de repede pentru Scriitor; hîr- tiile se adunau cu repeziciune în dreapta sa şi făcu un caloul sumar care-i permise să conchidă că în zece zile romanul era gata ...

In următoarea săptămînă înregistră cu satisfacţie noi şi noi probleme ivite, pe care urma să le transforme în literatură: Simaciu lipsi de acasă o noapte, se bătu la colţul străzii cu un cetăţean paşnic, rîse cu invective de invitaţia administratorului care chema locatarii la sădit pomi, soţia luă copiii şi se mută la o soră de-a ei, Simaciu primi o sancţiune pe linie administrativă pentru jignirea unei colege, cu mîinile; în fiecare seară, apartamentul ajuns în- tr-un hal făr’ de hal, bubuia de cîntece. Pierdu la cărţi şi vîndu sufrageria, pierdu şi cheile de la casă şi scoase uşa din ţîţîni. Scriitorul era sincer îngrijorat şi, mai ales epuizat, fiindcă nu ajungea să ţină pasul cu performanţele fostului funcţionar şi tată model.

încercă să-i vorbească într-o seară, în faţa vecinilor ieşiţi din bloc, dar se alese cu un „valea, Mitică!" şi un gest fără echivoc, făcut cu ajutorul antebraţului. Cu o figură tristă, Scriitorul se întoarse în casă, dar în sinea sa exulta. Ascultă un

timp cîntecele de pahar cîntate de Simaciu înainte de culcare şi zîmbind se puse pe scris.

Confraţii îl opreau pe Scriitor, curioşi să afle taina muţeniei sale, dar el ridica din umeri cu falsă candoare şi le spunea: „am ceva grozav, în curînd voi termina un roman fără final frumos".

într-o seară remarcă lipsa zgomotelor din bloeul vecin; lumina era stinsă, storurile trase: „o fi plecat cu *leşinată,* îşi toacă ultimii bani şi se descompune încetişor".

A doua zi apăru soţia cu cei doi copii, un camion readuse şi mobila din sufragerie, iar la orele 16 apăru şi Simaciu, cocoşat de eternele sale sacoşe. Scriitorul se simţi jignit şi îl pîndi, ştiind că în timpurile bune (pentru el) Gălbează ieşea la ora 18 să-şi cumpere ţigări şi să fumeze două în faţa blocului, în apartament nicotină fiind tabu; pe cînd îşi aprindea prima ţigară, Scriitorul se apropie şi ceru şi el un foc, chiar dacă detesta tutunul. Simaciu îl servi dezgustător de agreabil, discutară o vreme despre timp, apoi Scriitorul atacă direct subiectul:

— Lasă-mă să te fac celebru! împreună vom dovedi ceea ce se numeşte literatură inspirată din cotidian, şi nu zugrăveală peste tapet. Mai fă ceva, te rog, numai o ultimă boacănă şi după aceea sîntem amîndoi oameni făcuţi! Eu am provocat totul, Simaciule, te-ai comportat exemplar de execrabil şi antisocial. Te rog! Fă-i un copil leşinatei, poftim, atacă-mă pe mine într-o noapte şi je- fuieşte-mă, dă-ţi demisia şi cere să fii trimis disc-jokey ... te rog!

Simaciu îl ascultă liniştit, apoi îşi stinse gînditor ţigara de perete şi se uită împrejur; găsi ceea ce căuta, capacul de la o ladă de gunoi şi-l pocni pe Scriitor în cap. După aceea îşi aprinse a doua ţigară şi se duse mai încolo, unde era aerul curat.

OBSCURANTISM LA DOMICILIU

După cum just aţi observat, individul are din ce în ce mai mult posibilitatea să înveţe limba spaniolă fără profesor, să-şi construiască singur un motoraş de bareă, să hîrîie cu fierăstrăul de traforaj într-o bucată de placaj, să-şi facă deltaplan şi să sară cu el de pe balcon, cînd e curentul de aer ascendent şi curtea goală, poate să devină un mic electronist, acvarist, crescător de nutrii şi multe altele; desigur că ţineţi minte spiritul deosebit de glumeţ al acelui elev londonez care a făcut acasă o bombiţă atomică, dacă i-aş fi fost tată îi demonstram pe viu reacţia în lanţ, dar spre norocul lui nu e fiul meu şi nici mama lui nu mi-a fost prezentată cu ocazia vreunui *five o'clok,* la mine în cartier.

Extinzînd posibilităţile, mai mult decît nelimitate, de a face un lucru complementar meseriei noastre, preocupărilor cotidiene, de ce să nu facem şi vrăjitorii la domiciliu? Să ne ghicim singuri trecutul, prezentul şi viitorul; veţi observa că chiar după prima partidă de iniţiere veţi cunoaşte foarte bine toate datele referitoare la trecutul şi prezentul dumneavoastră, încît vă veţi mira ca ... niciodată de bogăţia coincidenţelor şi de justeţea acestora.

Dacă nu ne gîdilăm prea tare, dacă nu e nimeni în preajma noastră să ne vadă mormăind, aplecaţi peste mîna stingă, atunci ghicitul în palmă va fi prima izbîndă chi- romantică, descoperind astfel posibilităţile oculte ce zăceau latente în subconştientul dumneavoastră previzionar retro şi înainte. Femeile care vor descoperi în palmă nişte mici umflături tari, vor avea revelaţia spălatului de rufe şi a călcatului; acolo unde vor descoperi la capătul arătătorului şi mijlociului pete galbene vor fi ştiind că sînteţi fumătoare. Linia care pleacă de la baza arătătorului spre încheietura mîinii este linia vieţii.

Părerile sînt controversate aici: unii susţin că linia lungă înseamnă adînci bătrîneţi, alţii spun că linia scurtă e senectute mare.

Aceste păreri se verifică, în toate cazurile, la deces, dar să lăsăm subiectul ăsta morbid şi să atacăm altul mai senin: bolile ce vă pasc, ori cine vă cade la aşternut într-o oră, o săptămînă, o lună,

un trimestru, sau cel mult o zi; eu, de exemplu, ştiu cu cine voi dormi peste o săptămînă şi nevasta nu se supără: ou şoferul. Plecăm pe teren şi mi-a trecut o pisică neagră pe sub nas, ieri, de aia mă grăbesc să scriu schiţa asta nu fiindcă are nevoie posteritatea de ea, ori sînt eu niţel superstiţios.

Bolile se manifestă, în general, cu nişte simptome medicale, dar avînd bine pus la punct sistemul de referinţă
ehiromantic, nu trebuie să luăm în seamă faptul că avem temperatură, ameţeli, gura uscată, ochii şinşila şi altele care scîrţîie în anatomia noastră personală.

Dacă vi se bate pleoapa stingă, cineva v-a deocheat în mod sincer şi v-a blestemat din toată inima; răsfiraţi degetele de la ambele mîini, cît mai bine, apoi lipiţi-le două cîte două, cel mare rămîne afară şi cu el desenăm într-un kilogram de făină pusă pe un ziar cuvintele magice: „fire-ar pielea pe tine!“ Cu celălalt deget mare nu desenăm nimic, îi vopsim unghia cu cremă de ghete, stingem lumina şi încercăm să-l prindem cu celelalte opt degete lipite, în întuneric. Dacă reuşiţi, veţi afla cine v-a pus gînd rău şi cine vă iubeşte, de asemenea de ce boală vă veţi îmbolnăvi, direct pe numele ei latinesc.

Fierbeţi într-un litru de apă muşeţel, fire dintr-o mătură folosită o dată, capacul de la stilou, flori de tei, pre- săraţi, cînd a dat în clocot, un pumn de sare şi cît e încă fierbinte, beţi din cel mult două înghiţituri; veţi şti cu siguranţă dacă vă aşteaptă vreo avansare sau vreo salvare, asta în faţa blocului.

Celor care le ard călcîiele, după însurătoare, să-şi găsească alinare lîngă o altă femeie, le recomand un remediu — pentru a afla despre cine e vorba — deosebit de eficace; se stă desculţ în zăpada din balcon, numai în chiloţi şi maieu şi se aprind 5 steluţe nefolosite, de pe pomul de iarnă. Dacă e vară, nu desfaceţi pomul pînă în iunie, se duce efectul şi duduia respectivă nu mai apare. După ce simţiţi că vi se fac picioarele buturugi, intraţi în casă şi beţi un litru de lapte rece în care puneţi cîteva cubuleţe de gheaţă.

Peste cel mult 24 de ore veţi şti tot ceea ce vi se

va spune, dar nu trebuie, fiindcă nici n-o să puteţi să des- tăinuiţi manevra magică ce v-a adus în halul respectiv. Avertizez pe cei ce au încredere în propriile puteri oculte, să evite total implicarea vieţuitoarelor tradiţionale în arsenalul vrăjitoresc: pisicile, bufniţele, papagalii religioşi, ori cei şi mai spurcaţi la gură, şoarecii, şerpii, găinile albe şi ouătoare.

Această recuzită este total depăşită şi vă atrageţi neplăcerea deconspirării dacă veţi veni acasă, la bloe, cu o bufniţă la subsuoară, iar din sacoşă va emite semnale disperate o coadă neagră de pisică idem. Noile metode exclud cu desăvîrşire altă participare decît fiinţa noastră şi un inventar de lucruri neînsufleţite, orieînd aflătoare la casă; pentru a vedea din ce cauză bărbatul miroase a băutură, este de-ajuns să avem în casă un termometru, din care vom scoate mercurul şi-l vom pune în macaroane cu brînză, un prosop eu care vom scoate portofelul din buzunar, o foarfecă de croitorie cu care-i vom tăia toate şireturile de la pantofi, seara la ora 7, că doar n-o pleca în tenişi, şi mai avem nevoie şi de un păhăruţ cu apă distilată pe care i-l dăm să-l bea după ce-a mîncat macaroanele cu mercur.

Lista fenomenelor şi manifestărilor psihosomatopara- hemipateticosimpatetice este uriaşă, n-ar încăpea nici în paginile cărţii de telefon a oraşului Tokio, dar trebuie să ştim să le sortăm pe mari categorii ce îşi au, fiecare în parte, abc-ul remediilor şi decodificarea; unele fenomene ţin de manifestări ale organismului: bătaia de pleoape amintită, furnicături în membre, zbînţuiala picioarelor fără motiv, ţiuieli interurbane în urechi, mîncărimi la baza nasului etc.

Alte fenomene se referă la starea vremii şi la culoarea animalelor ce ne trec prin faţă sau prin spate. O a treia şi ultimă categorie se aplică acelor momente în care auzim ceva ce nu se aude. Pentru asta însă nu mai există nici o rezolvare.

Preliminarii: nu există nici un fel de preliminarii.

Aflîndu-mă în unele momente fericite ale vieţii mele — suspect de tuse măgărească, la o vîrstă cînd alţii au descoperit că intrînd în apă îi împinge cineva de jos în sus, sau că mărul îţi cade drept în cap, dacă stai sub un măr cu mere, fiindcă stînd sub un păr îţi cade părul, dacă eşti predispus la calviţie, iar dacă stai sub un măr şi îţi

pică o pară, atunci nu-i lucru curat — izolat cu strâşnieie de un medic care m-a confundat cu o bibliografie încă nestudiată, am găsit în noptiera înaintaşului meu, despre care doctorul cu pricina spunea că ţinuse o cură de slăbire atît de severă, încît nevasta l-a dus acasă în portmo- neu (între două monezi de trei lei), o carte de proverbe pe care am citit-o cu satisfacţie triplă, ţinînd cont de faptul minor că timp de oîteva zile, pînă am descoperit America asta fără coperţi, am învăţat pe dinafară afişe profilactice şi modul de întrebuinţare al extinctorului.

Eu citesc foarte mult, tot ce-mi cade sub mînă, nu stau să fac mofturi ori să citesc înainte cronici literare, fiindcă atunci adio lectură, umbli numai după semnificaţii şi filiaţii; în orice moment, propice sau nu, prefer o carte, indiferent ce, oricărei alte ocupaţii care nu presupune pas-alergătorul ochilor pe hîrtie. Consider că nu există momente nepotrivite pentru lectură, numai per-soane care nu sînt de acord cu treaba asta, ori care aşteaptă de la tine altceva decît nasul vîrît în carte. Ceea ee ne pricinuieşte adesea necazuri este faptul că acordăm prea multă atenţie lucrurilor mari care nu se interesează, iar pe cele mici care ne fac mai frumoşi — cum este şi cazul meu — le ignorăm şi atunci ele se răzbună. Dar nu din acest motiv am luat cuvîntul, ci pentru a vă lămuri în privinţa bolii de mai sus şi a proverbelor în cauză, pe care după ce le-am leeturat rapid, le-am reluat de mai multe ori, le-am învăţat pe de rost, apoi am pornit la adîncirea semnificaţiei lor şi fiecăruia i-am găsit o explicaţie istorică şi un act de naştere, cu bibliografie cu tot, după cum urmează; vreau numai să vă comunic că n-am avut tuse măgărească. Era pojar.

Neagu s-a supărat pe sat şi trei zile n-a mincat

Romantic flăcăul ăsta! Şi, mai mult ca sigur, de meserie cioban, intrat în litigiu cu satul care i-a încredinţat oile. Venind momentul plăţii, pentru munca lui cinstită, probabil că nu i s-a dat suma stabilită înainte, neexistînd contract scris din

motive de analfabetism. Avînd şi un depozit sufletesc doldora de ingenuitate şi candoare — **ee** dialoguri poţi stabili cu berbecul turmei, sau cu măgarul, timp de cîteva luni, sus în vîrful muntelui? — Nea- gu s-a comportat protestatar şi a declarat o micro grevă a foamei, obişnuit fiind, săracul, cu posturile astea prelungite, din moşi strămoşi.

Desfid pe oricine ar spune că treaba asta nu s-a petrecut în regimul burghezo-moşiereso. Ar mai fi o variantă, dar aceea mi se pare că ţine mai mult de nuanţa speculativă a unei realităţi cu puţine informaţii evidente: Neagu avea ulcer.

Consultaţi următoarele cărţi:

Mavruşca Sănătosu, *Kinestezia inteligenţei la oile tunse,* Editura Călindaru, f.a., 1908.

Calderon de la Lotca, *Cum m-am întors din Australia pe jos,* Edizzioni Spaghetti, Napoli (ediţie bilingvă, o pagină este tradusă, alta nu).

Io-s cu mortu'n casă, tu mă faci să rid!

Plonjăm în plin decameronism, de bună calitate: văduva Ies, tinerică, frumuşică, lingă dormeza eternă a răposatului, mai mult ca sigur decedat la o vîrstă apreciabilă, cu o diferenţă la fel de mare între el şi soţie, căsătorie din interes. Pe de o parte avere, pe de altă parte bogăţie trupească, mai puţin spirit, dar un rîs sănătos care umplea adesea casa. Poate că la o adică, cel dus mai lua cîte una peste cap, cînd ridica mîna. Replay: văduva Ies, cernită toată, cu o ceapă sub zăbranic, intră Ygrec, brunet şi sărac, cu care văduva se întîlnea, înainte să fie văduvă, prin livezi, fiind o zonă pomicolă.

Tot satul ştia de legătura lor — fiindcă acţiunea se petrece la oraş — mai puţin informat cel care ţine acum o luminare între degete ca să vadă întunericul — el vine lingă catafalc, trînteşte cu pioşenie o cruce mare şi se apleacă spre văduvă pentru a-i prezenta condoleanţe, dar îi spune: „ce zici, fă, cum te-ai speriat azi-noapte de pisică!?" E firesc ca pe văduva Ies s-o podidească rîsul. Restul nu mai e interesant, au trăit fericiţi pînă la adînci

bătrîneţi, iar rîsul ei cristalin a învîrtit multe burghie ale pizmei în inimile consătencelor, acrite şi stafidite. A trăi este un talent, cum spunea un filozof antic, Gheorghe, prieten cu mine încă de cînd terminam primara.

Au sărit proştii să scoată luna din iaz

„în anulu 1677, dupe mirenească alcătuire a izvodu- lui, s-a stîrnit în satu Pleasna, Covurlui, mare huiet ce sosia din ceriu, în chip de arătare de foc, carele pre urmă s-a slobozit cu aşişideri multă zvoană în iazu boieresc den hotară. Oamenii, pren colibe s-au rugatu fierbinte să-i erte de păcate, că păcătoşi sîntem cu toţii, mai puţin popa carele e foarte păcătos.

Au îndrăznit a ieşire bărbaţii pren fumamiţe, cu ciu- mege şi sîneţe, de s-au dusu la iazu boierescu să vază ce minune s-a tălmăcit de susu. lasulu hierbea ca un cazanu den iadu, unde dracii cei neadormiţi topesc catrană şi-i căftănesc pre păcătoşi, şi la fundu zăcea luna, numai sfî- rîind. Peştii toţi cu burţile în susu, de au mîncatu tot natu dzece zile, pînă unii s-au cufuritu, de nu mai aveai în tufe unde să te aşedzi, gemeau ca apucaţii şi suduia unii tare.

Cu furca şi lanţu, au scosu luna şi a doao dzi au vinită ispravnici de au dusu luna la loculu ei pe ceriu."

Documentul există, l-am regăsit absolut întîmplător, cînd căutam într-un anticariat un tom al unui confrate, epuizat, tomul nu scriitorul, fiindcă acesta e inepuizabil. Oricum relatarea anonimă dă de gîndit, iar proverbul îşi pierde autenticitatea.

Cine fură azi un ou, mîine va fura un bou

Ceea ce poate să pună pe gînduri, chiar şi pe unul neobişnuit cu gîndirea zi de zi (ceea ce se dovedeşte a fi, spun unii, costisitor, alţii obositor) este faptul că proverbul în cauză nu admite replică. Absolutismul cu care îşi proclamă sentinţa nu este

altceva decît încercarea de a masca un eşafodaj de logică şubredă.

Primo: nu scrie niciunde că după furtul oului urmează furtul boului.

Secundo: ordinea raptului poate fi inversată, în sensul că se poate începe cu boul şi termina cu oul.

Terţio: se poate proceda, pentru economie de timp şi diminuare de risc, plus avantaje materiale, prin a fura o găină; cu boul e mai greu, dar oricînd se poate găsi un specialist care să indice cu o precizie de 98,6% care vacă naşte bou, sau nu. S-ar putea ca vaca să dea lapte, ceea ce ne confirmă ideea că tot găina este o materie primă de furt fără risouri prea mari.

Ce ne facem cu cel care vrea să nu fure? Nu putem obliga pe nimeni să caute găina de ouă şi să tragă boul de funie! Oricum, trebuie să avem în vedere cît timp ne ia, spre exemplu, de a convinge un aviator, abia întors din cursă, să dea iama în cuibar, sau un bibliotecar, care şi-a petrecut mai toată viaţa între tomuri venerabile, să sară noaptea gardul şi să înşface boul de lîngă iesle.

Un cunoscut de-al meu, care toată existenţa şi-a trăit-o prin a păţi întîmplări neobişnuite, mi-a povestit ce-a simţit atunci cînd a furat un bou; raptul s-a desfăşurat neliniştitor de bine, dar el nu se gîndea în acele clipe la un asemenea aspect, capabil să-l facă pe un lucid să renunţe; starea emotivă îl ducea cu paşi mari spre locul unde avea să găzduiască boul. Acesta, cu o docilitate perfectă, l-a urmat prin locurile întunecoase, îl sprijinea cu şoldul lui lat să nu dea în şanţ, dar înainte să intre cu el pe poartă, boul s-a proptit în copite şi a spus calm: „băiatu’, vii afară şi-mi arăţi oul, după aia intră şi boul".

Omul cît trăieşte învaţă

Forma de învăţămînt nu contează, aşa cum nu contează nici retribuţia unui secretar literar la un teatru nescris, important este ca omul să fiinţeze şi atunci, indiferent de restul problemei, el învaţă. în caz că a dat în primire nu mai învaţă. Proverbul

acesta mă umple cîte- odată de o sinceră uimire, fiindcă m-am surprins nu o dată, de alţii nu vorbesc, ca să nu-mi iasă vorbe, că pur şi simplu nu învăţ; spre exemplu, mă aflam la ofiţerul stării şi mi-am adus aminte de proverb. Mi-am cerut scuze de la mireasă (s-a măritat ou altul, e de la sine înţeles) şi m-am întors peste cîteva minute cu o carte din seria enciclopediilor, despre vieţuitoarele de la Polul Nord, pe care am început s-o studiez cu rîvnă, de la pagina 456, unde o lăsasem. Notiţe n-am mai apucat să iau... chiar şi în timp ce scriu concluziile mele despre acest proverb, am în mînă stingă un dicţionăraş de sinonime, român-italian, ultima ediţie, şi sînt mîndru că am ajuns la sinonimele italiene ale verbelor: *a sugruma, a strangula, a gîtui, a sufoca etcaetera.* Cine ştie, poate într-o bună zi voi avea ocazia conversaţiei cu vreun italian şi doresc din toată inima să fac discuţia agreabilă şi dialogul spiritual.

Spune-mi cu cine te însoţeşti, ca să-ţi spun cine eşti

Nu garantez autenticitatea dialogului de mai jos, dar nu am nici un motiv să nu cred că n-a fost aievea:

— Spune-mi, tinere derbedeu, cu cine te însoţeşti?

— Cu fiica dumneavoastră, domnule!

— Dragă ginere!

Dar socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg... echivocul proverbului este argumentat şi de faptul că un însoţitor nu trebuie neapărat să-ţi fie prieten, îţi poate fi şef, duşman, amic nesincer, pot să fie toate cele 150 de sardele umane cu care călătoreşti în autobuz spre casa din cartier dar nimeni nu poate spune ce fel de caracter eşti, chiar dacă în timpul călătoriei desfăşori ca un evantai posibilităţile nebănuite ale limbii române, de a se aşeza în propoziţii enunţiative care pot face să roşească şi o domnişoară.

In fine, nu trebuie să excludem varianta următoare:

— Spune-mi cu cine te însoţeşti!

— N-am chef!

Acestor supoziţii pe care le-am surghiunit în simple afirmaţii fără acoperire, chiar dacă ele sînt argumente barosane, le adaug o strictă bibliografie orientativă:

Gicu Neufchatel, *însoţitorii Manei Lisa,* mss, fond IX, dosar 17.

Monica M. Moni, *Am avut şi eu un Viorel d'Ingres,* memorii, Editura Pramaty, Pundjab, 1911 (în) Colecţia Timpu.

îi dai un deget şi el îţi ia toată mina

La 1342, cavalerul rătăcitor Siegfrid Undzoweiter (von) după ce a tînjit la o privire a castelanei Brigitte Bar Dot, care l-a ignorat şi a scuipat pe trandafirul ce i-l adusese tocmai din Indii, s-a hotărît să plece în lume pentru a face fapte de mare vitejie, astfel sperînd să cîştige un surîs din partea fecioarei, mamă a patru castelănaşi grobieni. La jumătatea drumului, într-un sublim gest de disperare, îşi taie un deget, mijlociul de la dreapta, îl pune într-o batistă şi-l trimite Brigittei care-i răspunde imediat în scris:

„Caşcavalerule Zîgfrid, amu-i ora c-am primit deştiu matale. Dacă trimeţi şi braţu, ies pe crenel şi-ţ trag un zîmbet."

Continuarea poveştii n-o cunosc, izvoare scrise nu au rămas, dar mai circulă oral şi pe casete unele balade, desigur departe de arhetipul inspirat de păţania nefericitului von Undzoweiter. Iată una dintre ele: „Foaie verde, foi ca macu / O păţi Siegrid sireacu / Pomicica îi promise / Epistolă că-i trimise / Iar dăşteptu cu nesaţiu / îşi scurtă tot antebraţul în continuare varianta epică îşi pierde din forţă şi narează căutarea unui post de prim-ajutor.

Acest proverb m-a făcut să gîndesc foarte intens asupra unui aspect, deloc minor, şi anume acela că — documentat, deci de ce ţi se poate întîmpla dacă dai un deget — întinzi toată mîna de la bun început dar ţi se ia numai un deget, iar de-aici nu mai e decît un pas pînă la „Ii dai nas lui Cocean, el se suie pe divan", ori varianta „îi dai nas lui Ilie, el se suie pe dormeză". Neamuri proaste ...

1

1

1

Cine s-a fript cu ciorbă, suflă şi-n iaurt

Eroare! întîi drăcuie. Apoi, suflă din nou în ciorbă, doar n-o să o lase acolo pentru un borcan cu iaurt pe care scrie „miercuri" şi dedesubt e imprimat „duminică". Se spune că un om, într-o viaţă de aproximativ 70 de ani, mănîncă, la modul propriu, o lingură inpx, minus minerul. Operaţia este plauzibilă, prin îndepărtarea cu limba a straturilor de metal, prin sute de mii de duceri şi întoarceri de la gură-n farfurie, din farfurie, sus la mansarda vorbitoare. Această curiozitate n-are nici o legătură cu proverbul nostru, i-o vindem dezinteresant domnului Guiness . ..

şi-a reîmbrăcat fără un cuvînt halatul şl l-a invitat, tot muţeşte, pe pacientul întîrziat să se dezbrace şi să treacă în dosul eoranului.

„Cum staţi cu inima?" a întrebat tînărul pacient, dar medicul, ocupat cu învîrtitul unor butoane importante, n-a auzit întrebarea şi rău a făcut.

în momentul cînd a luminat ecranul, s-a prăbuşit de pe scaun şi nu s-a trezit decît atunci cînd o soră drăguţă îi făcea respiraţie gură la gură .. . n-a povestit decît filozofului Gheorghe ce-a văzut, el mi-a spus mie, sub consemn că nu voi face publică strania întîmplare, şi eu mă ţin de cuvînt.

Pe scurt, pacientul sfios era drac! R. n-a văzut nici o iotă din preaobişnuitul sistem osos, în loc de plămîni, în schimb, avea două busturi de îngeri cu aripile strînse. în rest, a mai apucat să zărească foarte mult păr, pe tot oorpul, dacă aşa se putea numi alcătuirea aia lichefiată, care purta pe suprastructură două corniţe drepte, frumos lustruite.

întorcîndu-ne la proverbul nostru trebuia să constatăm cu o anume tristeţe că. incompatibilitatea dintre datele proverbului şi datele dracului este ireconciliabilă. Cei care cunoso, cît de cît, alcătuirea primei părţi a enunţului, pot să afirme că nici pe departe nu seamănă cu dracul, mai ales dezbrăcat. Unele excepţii nu pot decît să mărească gradul de tristeţe, care este un fel de optimism care se ia în serios ...

Frate ca *frate, dar brînza-i pe bani*

Un proverb, eminamente comercial şi care încurajează consumul de produse lactate; ar putea fi perfect din punctul de vedere al logicii formale, dacă n-ar interveni nuanţe de disensiune cosangvină. Personal, mărturisesc că încă n-am fost rugat de fratele meu să-i dau brînză, pe gratis, şi nici eu nu i-am solicitat vreo putinică, în valuta forte a frăţiei.

în perioada schimbului în natură, acest proverb era deplin inoperant, iar respectiva brînză putea fi

schimbată pe o oaie, pe o mierţă de grîu, pe etc., ceea ce, să recunoaştem, nu era mare brînză.

Totuşi, acest proverb are şi părţile sale bune pe care nu le putem ignora sub nici o formă, cei care au surori, să-şi aleagă alt proverb. Deci, pentru a verifica gradul de sentiment pe care vi-l poartă fratele, cereţi-i brînză, dar spuneţi încă de la început că nu dispuneţi de fondurile necesare pentru achiziţionare, dacă acceptă o chitanţă de mînă, un cuvînt de onoare — ca între fraţi — înseamnă că ceva nu este în regulă cu el. Cererea trebuie făcută pe neaşteptate, la o zi onomastică, la o petrecere în familie, cînd oamenii se simt bine şi cîntă duios. Urmăriţi cu atenţie reacţia lui, pentru a putea comunica, confidenţial, soţiei, sau celei care stă lîngă dumneavoastră, „frate-meu s-a ramolit: i-am cerut o putină cu brînză, el fiind tîm-plar (inginer, meteorolog) şi stă de zece minute cu ochii holbaţi".

Inerenta bibliografie:

Dungu Malaguena, *Sora mea este un frate,* Almanahul pedagogic, ultimul număr (sub tipar, uitat acolo de un zeţar neatent)

Chirii & Metodiu, *Octoihul mare,* 1468, (paginile referitoare la evoluţia brînzei, din slavonă în latină)

Din volumul „Strigături lactate", aparţinînd lui Tre- boniu Cărnosu, am selectat cîteva:

1 ... / caş topit, ori brînză fină / armonia e deplină / *2 ... /* caşcavalul e-o plăcere / la nevoi şi la durere / 3 ... / frunzuliţă, foi de vacă / brînză a-nceput să-mi placă /

4 ... / cînd eram pe la liceu / mîncam numai penteleu *f* dar ajunsă la oraş / mulţumită-s cu fromage / după ce m-oi mărita / cu soţul lapte vom bea / mînă-n mînă vom zîmbi / cantităţi vom înghiţi / ...

Numai mama să nu fii!

Eu şi încă vreo 56t>/0 din populaţia globului sîntem feriţi de a pierde apa, dintr-un sfînt motiv; dacă ocazia au scăpat-o strămoşii noştri, în perioada matriarhatului, cînd bărbat în casă era femeia, cînd găina cucuriga şi cocoşul se uita amuzat, nu văd de ce să păţim noi aşa ceva.

mai ales acum, cînd umblăm după „Snagov“ carton şi noi surse de energie — eu am un prieten, filozoful antic Gheorghe, un om extrem de energic, dar asta totuşi nu ajunge, ou toate că răspîndeşte în jurul lui lumină cît o masă rotundă de sfinţi aureolaţi; din viaţa lui aş dori să vă redau cîteva aspecte, pe sărite, fiindcă indiscutabil individul este ... săritor şi merită: prietenul meu, filozoful antio Gheorghe, este coneitadin cu mine, ne-am născut în acelaşi sat; acesta a ajuns oraş, iar Gheorghe a ajuns altceva. A avut o viaţă destul de zbuciumată, dar nu l-au ocolit, nici bucuriile, dimpotrivă, s-au năpustit asupra lui.

Printre meseriile pe care le-a practicat: moaşă ilegală, pe aeroportul internaţional Kennedy; secretar literar la un teatru nescris, psiholog la fabrica de brînză „Pe-un picior de plai“, Moş Gerilă, cu diverse ocazii, stomatolog de femei şi altele.

S-a născut normal, ca toţi copiii prematuri, adică la 7 luni; pînă la vîrsta de 2 ani n-a scos nici un cuvînt şi a refuzat laptele mamei sale natale; i s-a dat lapte de capră şi nu s-a mirat nimeni că pînă la 2 ani a behăit. La această vîrstă a început să folosească al II-lea sistem de semnalizare, limpede şi desluşit, vădind un fond principal de cuvinte extrem de stufos pentru vîrsta sa. Evenimentul s-a petrecut aşa: într-o seară, buna lui mamă răsturna pe un fund de lemn o mămăligă. Taică-său păcănea din pipă şi făcea mujdeiul. Bunicul său, care a fost saint bemardez în primul mondial, cînta şlagărele infanteriei lui Franz loska, regimentul 23 călare.

Gheorghe stătea pe euptor şi-şi număra degetele de la mîini, cu degetele de la picioare; cînd a ajuns la 11, a rostit răspicat: „Auzi, bă, tată, lasă-l dracului de tutun, n-auzi cum zbiară nicotină în tine?“, după care a început din nou număratul, dar în sens invers; tot 11 degete i-au ieşit... maică-sa a scăpat mămăliga pe pisică, din cauza asta pisica a început să latre şi să se dea la om, taică-său a început să sughiţă şi era să moară de foame, fiindcă doctorii nu puteau să-l alimenteze mulţumitor şi eficace; bunicu-său a recidivat o rană de pe front, fusese călcat de un tren regimentar în

timp ce dormea în mijlocul unui drum din Galiţia, şi-a îmbrăcat mundirul şi s-a dus glonţ la unul de achiziţiona pene de găină, pe care l-a bătut măr, fără nici o explicaţie; achizitorul, după bătaie s-a apucat de muncă obştească şi a ajuns cîntăreţ folk din generaţia tînără.

După respectiva bătaie, bunicu-său s-a suit într-un plop fără soţ (care dovedeşte sălbatica defrişare a pădurilor în regimul burghezo-moşieresc) şi n-a putut fi dat jos decît prin tăiere, dar pînă a sosit aprobarea, i-au dat de mîncare cu praştia şi apă cu un balon meteorologic; el stătea demn în vîrful plopului şi cînta cu sentiment: „Mackensene, Mackensene, ce te-am jumulit de pene, la Mărăşti şi Mărăşeşti, nu găseşti?"

La vîrsta de 3 ani Gheorghe a fugit pentru prima oară de acasă, ascuns într-un car cu mere şi a fost descoperit de-abia după ce merele fuseseră făcute compot; el dormea într-un borcan şi ţinea cu amîndouă mîinile de celofan; cînd a fost întrebat despre mobilul faptei sale a mormăit gros: „mi se făcu dor de starea foetală!"

La 5 ani a cerut-o pe bunică-sa de nevastă şi a trebuit bătrînul infanterist să stea de pază cu puşca, fiindcă Gheorghe ameninţa, conform obiceiului local, cu răpirea. La 7 ani a mers la şcoală, sigur că da ... şi a spart un geam; taică-său l-a bătut cu atîta meşteşug că s-a auzit pînă la Constanţa, în chiar plin sezon turistic.

La 13 ani a înghiţit o perniţă cu ace de cusut şi a declarat că vrea să deschidă în sat o croitorie de lux să-l aducă în sapă de lemn pe Cristian Dior.

La 20 de ani a avut din nou o criză matrimonială şi a cerut-o de soţie pe nevasta popii, cu dorinţa imperativă ca popa să le ţină o predică laică şi să le binecuvînteze tovă- răşeşte unirea.

Popa s-a lepădat de credinţă şi sutană şi s-a dus aţă la Copşa Mică de unde a încercat să sustragă negru de fum ...

La 21 de ani a încălecat cel mai frumos porc din ograda lui taică-său şi l-a învăţat galopul, mersul în două picioare şi cabrajul la comandă; porcul s-a stins repede din viaţă, cu ajutorul dezinteresat al unui măcelar. Nu s-a găsit asupra lui nici un pic de

slănină, numai muşchi.

La 22 de ani a dispărut de acasă şi s-a întors după trei, declarînd că a fost muncitor într-un parchet forestier din Bărăgan; ca dovadă, a adus un camion de parchet cu care a pardosit pătulul de porumb şi cărarea din livadă,

Presupunem că lîngă blidul cu ciorbă se află un borcan cu iaurt; ne-am fript, deci, am înjurat cu sete, am sărit într-un picior, limba-i harcea-parcea. Ce facem în următoarele momente ale vieţii noastre? Ne aducem aminte de proverb. Vedem iaurtul. Credem în eficacitatea terapeutică a proverbului, a iaurtului. Ne năpustim asupra acestuia din urmă. Cum se suflă în iaurt? Bibliografia de specialitate este bogată, dar tot atît de controversată. Două sînt metodele care au prins teren şi în jurul cărora se poartă polemica de fond:

1. Se scoate iaurtul din borcan, într-o farfurie lată, ne tragem un scaun lîngă farfurie şi suflăm cu o forţă neobişnuită. începătorii trebuie să poarte ochelari de protecţie, pentru suflătorii avansaţi ajunge reflexul de închidere al pleoapelor (nu al ochilor, dacă închidem ochii în momentul acela dăm dovadă de deces şi nu mai are nici un sens suflatul şi, în general, toată povestea asta cu ciorba).

Iaurtul urmează traiectorii dintre cele mai ciudate, niciodată previzibile. Ceea ce nu poate fi pus la îndoială este costumul care îl putem da telalului. Specificăm acest lucru, fiindcă suflatul în iaurt, în ambele variante, presupune costumul de gală, femeilor rochii de lamă. După suflat urmează, nedezminţit, curăţenia prin casă şi curăţenia morală.

2. Suflăm extrem de delicat, ţuguiem buzele pînă ajung un fel de baiere de pungă, trebuie să ni se încreţească tare, pentru a putea apoi susura. Suflatul acesta seamănă, in extenso, cu stinsul unei lumînări de 1 mm înălţime în cadrul acestei variante, mai noile cercetări sugerează fluieratul unei melodii, cele mai eficace fiind fragmente din muzica preclasică. Ne-am convins de acest lucru şi propunem următorul fragment:

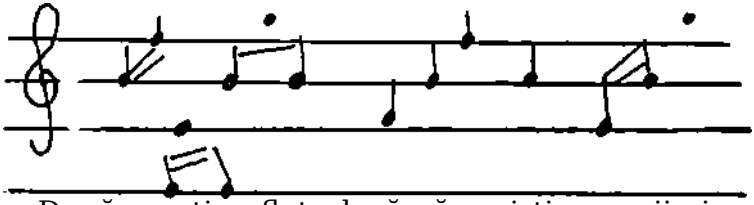

După ce-aţi suflat, dacă vă mai ţin nervii şi nu vă daţi anumiţi pumni în cap, puteţi ghici din ce piesă preclasică am ales fragmentul. Vă pot ajuta, spunîndu-vă doar că am ales acest fragment din... întîmplare.

Dacă vă frigeţi cu friptură, proverbul n-are nici un chichirez! iaurtul aşişderi; pentru o anume spargere a monotoniei, puteţi pune lîngă dumneavoastă în multe momente ale cotidianului, o sticlă eu lapte bătut, sau abătut.

Documentaţie: pentru cei care nu vor să aprofundeze toate laturile esenţiale ale acestui atît de fermecător proverb, ajunge şi un motto general: „Cu iaurt, cu gugo- şele, te făcuşi vornic, Michele!"

Meşteru' Manole, *Ciorbele în feudalism,* mss.

Abecedarul limbii finlandeze (toate literele şi toate lacurile) E.D.P. Helsinki, ediţia MCVX.

Glagovăţ Imprudencia, *Por una musica preclasica disco,* Edicion Molina de vento, 1899, Barcelona.

Femeia-i dracul gol

Dacă afirmaţia este valabilă, rămîne să stabilim — încercarea noastră nu are caracter de specialitate — în măsura datelor pe care ni le poate furniza realitatea ambientală şi ambientul real.

Aşa cum am procedat de fiecare dată cînd mă aflam într-o situaţie aparent de nerezolvat, m-am adresat bunului meu prieten, filozoful antic Gheorghe care mi-a trimis răspunsul prin poştă, el fiind răguşit. După citirea răspunsului am contractat şi eu o răceală gravă, ca dovadă că viruşii se transmit nu numai pe cale orală, dar şi în scris.

O cunoştinţă comună, medicul R... adiolog (la plecare el le spune celor consultaţi „adio", dar din

simpatie şi nu din diagnostic) se pregătea într-o zi să iasă din camera obscură, unde se simţea, după ani şi ani, placă fotografică, pentru a degusta un pic de soare de primăvară, unul dintre viciile sale agreabile, şi rar întîlnite, nu numai la radiologi. Scosul halatului i-a fost întrerupt de o bătaie timidă în uşă. In camera unde ardea becul roşu s-a strecurat un tinerel, după fizic, motolind în mîini o bască. R.

numai în ultimii doi ani mi s-a întîmplat de 7 ori, şi nu ştiu ce să fac: el nu răspunde sentimentelor mele curate, fiindcă nu-l lasă soţia... ce femeie egoistă, oare cum poate convieţui împreună cu ea?

Eu n-aş fi îndrăznit să mă îndrept spre el, dacă el nu s-ar fi îndreptat spre mine ... cu două sacoşe. M-am uitat în ochii lui, în sacoşele lui, avea ochi albaştri şi un kilogram de cartofi pe care dormea o găină de vîrstă dubioasă.

I-am zîmbit, mi-a zîmbit, am trecut unul pe lîngă altul, ca două marfare în gară, eu am întors şi capul, el n-a întors capul decît atunci cînd găina a sărit afară, fiind probabil bolnavă cu nervii ei. I-am ajutat să pună animalul înapoi în plasă şi degetele noastre s-au întîlnit în pene. Găina a dat cu clonţul şi l-a ciupit zdravăn, ceea ce, din respect pentru mine, nu l-a oprit să înjure delicat şi să-mi mulţumească pentru ajutorul ce i l-am daţ în plasă. Ne-am despărţit, el cu sacoşele şi cartofii, eu cu un sentiment nou-nouţ în inimă. Am fost o proastă, îmi spuneam, că nu l-am întrebat unde domiciliază de obicei... şi m-am întristat ca un final de poezie tristă. Dar soarta mi l-a adus iar în cale, la aprozar, unde eu luam fasole verde şi el fasole boabe. „Nu credeţi măi, tovarăşe, că destinul a hotărît să luăm acelaşi produs legumicol?[1]* — i-am spus eu.

Dumnealui s-a tras un pas în spate, s-a împiedicat cu picioarele şi mîinile în nişte lăzi cu oţet şi jos a fost. L-am ajutat să se ridice, aşa cum i-am ridicat şi găina şi el, tulburat, a ieşit pe uşă, fără să o deschidă, ceea ce l-a adus într-o stare de un hal fără hal, pînă l-au stropit cetăţenii cu apă, eu mi-am terminat toate cumpărăturile şi m-am aşezat zîmbitoare lîngă el. Cînd m-a văzut, din cauza de- licateţii sale sufleteşti, a rupt-o la fugă şi aşa rupt a rămas pînă în ziua de azi, de inima mea ce nu-l poate uita.. . ce să mă fac? Scrieţi-mi pe adresa „Căsuţa poştală 452“, pe numele de *Post Restant”.*

Calul de dar nu se caută de dinţi

Sincer să fiu, nimeni nu mi-a oferit încă un cal, dar cred că în nici un caz n-aş umbri gestul altruist

prin su- flecarea gingiilor respectivului cadou cabalin; darul aces- spre o anume instalaţie sanitară în care a instalat şi un original sistem de dispozitive, pentru trecerea timpului.

La 25 de ani l-am reîntîlnit în atelierul unui artist din plastic, tocmai cînd vroia să încalece un cal de bronz; a reuşit din prima încercare, iar sculptorul a rămas cu o paralizie infantilă a gurii şi o bîjbîială a corzilor vocale, astfel că nu putea să pronunţe decît vorbe care exprimă mişcarea, substantivele ioc; şi pînă în ziua de azi este aşa şi a luat şi un premiu.

S-a însurat cu acte în regulă şi şi-a ţinut noaptea nunţii ziua fiindcă pentru formalităţi l-a sculat la ora 0,01 pe ofiţerul civil al stării să-i zbiere la ureche „da!“ pe acoperişul casei părinteşti. Mireasa a putut foarte greu să fie convinsă să desfacă mîinile de pe horn. Cînd s-a reuşit chestia asta, naşul s-a ales cu o cărămidă în luminile ochilor şi de atunci declară sus şi tare că el i-a luat un interviu lui Sfîntul Petru, dar a pierdut banda de magnetofon cu înregistrarea.

Acum s-a potolit, dar toate rudele sînt cu nervii zbîr- nîitoare, în aşteptarea altei crize de personalitate a prietenului meu Gheorghe, aflat actualmente în tratative cu Salvamarul pentru a preda cursuri de Salvamont şi schi nautic pe lacurile înclinate.

Ochii care nu se văd se uită

în general, ochii aceştia se uită în toate părţile, ca să vadă ce n-au mai văzut de mult; proverbul pe care-l aveţi în faţa... ochilor a declanşat o tragedie de buzunar în sufletul unei vecine, singuratică şi blondă, la care — din nu ştiu ce motive — nu am voie să mă duc să cer cu împrumut cafea, zahăr, făină, ulei, piper, absolut necesare unui bărbat trecut de 30 de ani, care toată ziua este la serviciu. Am stenografiat jalea ei, apoi am pus-o pe hîr- tie, poate se va găsi un suflet caritabil care să-i dea mîini de ajutor, fiindcă indiscutabil avea nevoie de aşa ceva; e păcat, se prăpădeşte biata fată:

„Sînt o fiinţă umană disperată; m-am

îndrăgostit, fără leac, de un bărbat care reprezintă omul ideal, omul viselor mele, aşa cum mi l-am dorit şi trează şi în stare de veghe .. . este, indiscutabil, mai reuşit ca Făt Frumos; mi-e ciudă pe mine, fiindcă mă îndrăgostesc pentru prima oară.

ta, prin extensie, poate să fie de foarte multe feluri şi devine, tot mai dificil, chiar ilogic, să-l cauţi de dinţi, dacă nu posedă dantură. Spre exemplu, prietenul meu, filozoful antic' Gheorghe şi-a împlinit, cu ajutorul Direcţiei de poştă, un vis milenar:

„Sînt un om fericit; telefonul se află instalat, în sfîrşit, dacă întind mîna dau de el şi nu cred că e un vis, m-am ciupit de braţ, am ciupit şi telefonul de receptor şi amîndoi existăm! Regret că vecinul meu nu se poate bucura aşa cum mă bucur eu, fiindcă atunci cînd au venit să-i instaleze aparatul era surd deja, dar nu din cauza aşteptării, ci din cauza vîrstei.

Dimineaţa, pe cînd dormeam şi visam că vorbesc la telefon, a sunat telefonul: era un tovarăş răstit care m-a întrebat cînd am de gînd să-i trimit camioanele! I-am promis, că mie îmi place să mă ţin de cuvînt, că pînă mîine dimineaţă am să rezolv treaba asta. Nici nu m-a salutat . . . după aceea a sunat o fabrică de bomboane şi mi-a spus să vin să ridic fondantele în valoare de 6 milioane de lei, să aduc şi viramentul. M-am uitat în portofel: aveam 200 de lei, mai urma să achit 5 999 800 de lei; dacă vindeam frigiderul, cîinele de rasă vagabond al neveste-mi, cu mici împrumuturi de la prieteni sinceri, în 17 secole mă achitam şi puteam să ronţăi fondantele pînă la adînci veşnicii...

Cel mai drăguţ telefon l-am primit de la una Miţilica, aprigă femeie, care m-a ameninţat că dacă nu vin la 8 seara, ştiu eu unde, face din umbrelă ciomag şi din fizicul meu surcele. Mă voi duce .. .

Un tovarăş, Bobocel, m-a anunţat că mi-a adus kenti- şorul, că mîine pot să mişc din urechi pentru treaba aia . . . n-am plecat de acasă, chiar dacă sînt în concediu, fiindcă o voce groasă mi-a spus să stau lîngă telefon şi dacă îl sună *Petrică gură mare,* să-i spun că e un porc ... o fac şi pe asta, dar mi-e teamă să nu mă sune cineva din familie, că le-am spus despre instalarea telefonului... dar ce contează toate astea, cînd telefonul e lîngă mine şi

pot să-l ciupesc, să-l înghiontesc, să dau cu el de pămînt...“

Nu hainele fac pe om

Acesta este deja un adevăr de necontestat şi nici nu mai insistăm asupra acestui aspect, din motive lesne de înţeles; după ce omul a ajuns să strunească atomul, să se joace cu laserul, să scurme cu botinele magnetice praful lunar, vine o haină, fie ea şi frac şi... pe noi.

Problema poate fi privită şi din celălalt punct de vedere, şi atunci ni se mai îngăduie cîteva mici, foarte mici, observaţii, ca tot atîtea nuanţe ale aceleiaşi culori; într-a- devăr, pînă la o anumită vîrstă, omul, în faza sa de sugar şi mai încolo, îşi permite şi nimeni nu se supără prea tare, dacă face ceea ce face. Se schimbă scutecele, se mai plesneşte copilul la părţile moi, viitoarele părţi carosabile, dacă apucă să şadă pe un scaun care să-i permită să se foiască fără ca nimeni să se uite urît la el, dar pînă la urmă toate reintră pe făgaşul normal, pînă la o nouă recidivă. Trebuşoara asta nu ţine cît pămîntul, fiindcă de la 2 ani cel mai tîrziu 2 şi 1/2 nerespectarea veşmintelor atrage sancţiuni din ce în ce mai usturătoare.

Dar să lăsăm sugarii cu ale lor (inclusiv mămicile lor) şi să pătrundem pe un teritoriu pe care nuanţele nu se mai simt chiar aşa de în largul lor: exemplificarea este argumentul cu care putem închide gura, chiar şi pe a noastră. Cumnatu-meu Beniamin, cel cu vitejia cît Ceahlăul, s-a dus să vîndă sticle şi borcane goale, îmbrăcat cu costumul de ginere; chiar dacă în faţa sa mai era destulă lume, i s-a făcut urgent loc şi el, simţind că asta-i cartea pe care trebuie s-o liciteze, s-a apucat să necheze uşurel, ceea ce l-a făcut chiar şi pe achizitor să-i accepte sticla de vin ca pe una de şampanie, iar borcanul de muştar ca butelie de Riesling; a doua oară n-a mai ţinut figura, fiindcă a fost aşteptat de cîţiva tovarăşi, cumsecade în intenţii, dar cu aspecte care te duceau cu gîndul la fizionomiile de piatră din Insula Paştelui, care l-au suit într-o maşină cu clanţe numai pe dinafară şi pînă l-am recuperat a trebuit să fac eu pe nebunul, să spun cine-s eu, „ştiţi voi cine-s eu?“ la o adică,

încă era să intru în locul lui, nevinovat la secţia MEGALOMANI.

Iar exemplul, sireacu': în urmă cu puţini ani, am publicat un volum de sonete, privind cum prinde proporţii nevastă-mea, atît de gingaşe, de melancolice, că şi dom' Cellini şi-ar fi suflat nasul în zale; mi-a scris peste puţin timp o jună admiratrice, pe două pagini cîte cinci rîn- duri, mărturisindu-şi marea emoţie de a mai vedea asemenea *ultim mohican al sonetului* — am citat — şi că nici nu îndrăzneşte să mă roage ca să-i acord o întrevedere la o cafea, în ce cofetărie de la „Intercontinental" doresc eu. Mi-am pipăit cu imaginaţia buzunarele şi mi-am dat seama că, într-adevăr, de o cafea ne ajunge dacă o bem frunte-n frunte ca tăuraşii, cu paiul. Am refuzat politicos, că-mi dăduse şi adresa telefonică şi vocea mea a impresionat-o în aşa hal încît mi-a închis telefonul. A mai insistat tot în scris, pîndeam poştaşul, nu cumva să-i dea corespondenţa soţiei, şi după un timp a încetat să mă mai caute.

Pe la mijlocul unui iulie ne-am dus eu, nevasta, soacra şi socru-meu, ăl de-a spus „dumneata" unei cărămizi care i-a căzut între sprîncene, la ştrand. Dezbrăcat nu arăt în nici un caz a *Mitică rupe-lanţuri,* iar nişte chiloţi de baie, care înainte nu fuseseră de baie, ci indispensabili intraţi la apă, au obligat un grup de bărbaţi ce stăteau la rînd la bere, să dea din cap sincron şi să mormăie stereo: „da, mă, nevastă-sa bagă în ea cît încape şi la ăsta îi dă trei feluri de pesmet". N-am mai luat bere, dar cînd m-am întors la cearceaful nostru, pe care soacră-mea adormise comod, Beniamin conversa aprins (de insolaţie) cu o tî- nără. Am făcut prezentările şi tocmai atunci s-a stîrnit un pui de vînt care s-a dovedit îndeajuns de parşiv ca să-mi fluture chiloţii de baie jur împrejur pe instalaţiile ce-mi ţin loc de coapse. Fata era admiratoarea mea! S-a uitat niţel la mine, apoi s-a uitat cruciş în toate părţile şi a plecat de a sărit în bazinul pentru copii, direct în cap. Am vrut să-i strig că nu hainele (izmenele) fac pe om, dar nu mai aveam cui...

Găina *bătrînă face zeama bună*

Nu neagă nimeni acest lucru, poate numai cu amendamentul că o găină bătrînă .. . este în vîrstă; asta se poate lesne constata după dinţi, nu după cei ai găinii, bineînţeles. Să vedem acum, pe firul logic, cum poate o găină, cu o anume experienţă de viaţă, avînd în vedere vîrsta ei, prin cîte a trecut şi ce necazuri au călcat-o, să facă o zeamă şi încă bună! înseamnă că nu delfinii sînt cei care Ia ora actuală simbiozesc cel mai bine cu omul, în intenţiile sale de a-şi apropia regnul animal, ci găina. S-au văzut maimuţe care numără din doi în doi pînă la 3, cîini care miaună, porci care fac sluj, elefanţi care calcă dresori, tigri care . .., în fine s-au văzut destule, nu numai la circ.

Dar găină care să prindă gust de bucătărie, şi să şi gătească o supă bună din propria-i fiinţă, asta nu pot să cred nici dacă aş vedea, fiindcă aş striga cu glas tare: „mistificareee!" să se audă şi la cercul de ateism din care nu fac parte, fiindcă i-am spus administratorului, om cu frica lui Dumnezeu, că eu nu cred .. . atunci n-ai ce căuta acolo, cam aşa a fost replica, noi primim numai credincioşi ca să-i facem să nu mai creadă. Să ne imaginăm, mînca-o-ar tata de logică, că vine găina, sună la uşă şi spune, ciugulindu-şi sfioasă penele: „aş vrea să fac la dumneavoastră o supă, că aragazul meu e defect". Cine stă bine cu inima se va convinge pe loc. Deci, presupu- nînd că am acceptat să gătească la noi, s-o urmărim în bucătărie, cum îşi pune şorţul, cum cere apă, sare, tăieţei, niţel piper, astea rămîn la latitudinea fiecărui cetăţean care are şansa, ori neşansa, să primească vizita unei găini pusă pe gătit. Mă încearcă o anume amărăciune cînd analizez acest proverb, fiindcă am cumpărat nu demult o găină, din sector particular, nu prea bătrînă după aspect, dar odată dusă acasă, a adormit cu ciocul în plasă şi n-am putut s-o trezesc nici prin zbierete, fiind surdă, plus eă-i tremura şi capul de mai mare mila; pînă la urmă am dezbrăcat-o de pene, dar asta a scos-o numai puţin din senilitatea ei paşnică, am aruncat-o în oală şi de-abia la apă caldă a început să dea semne concrete că iubeşte viaţa; a stat vreo jumătate de

oră în oală, apoi a ieşit de acolo, păşind delicat, ca o divă din filmele cu baie, întîi un picior, apoi altul şi s-a dus sub sobă unde a adormit; am învelit-o cu o haină veche şi m-a privit cu o privire plină de mulţumire, numai că nu mi-a pupat mîna; acum o ţinem tot acolo, aştept să-i crească penele la loc. Ce-om mai face cu ea, rămîne de văzut; altfel e tare paşnică, consumă numai pătrunjel, cîte-o felie de parizer, numai tăiat mărunt, şi musai din mîna mea, stă cu noi cînd avem musafiri, dar nu mai avem musafiri.

A umbla cu ochii logodiţi

Descoperind acest proverb, mărturisesc că am rămas pătrat, 2/2, sensurile sale fiindu-mi la o primă lectură absolut ascunse; de-abia după ce am făcut cîteva exerciţii la oglindă, perioadă în care am reuşit nu numai să-mi logodesc ochii, dar să-i şi căsătoresc (divorţul lor m-a costat banii de concediu, fiindcă mă uitam într-o parte şi pleoam în alta, vroiam să sărut mîna soţiei şi nimeream butonul de contrast fin la televizor), am ajuns la deplina luminare a spiritului meu aflat iniţial într-o confuzie care mi-a dat temperatura de 39 cu 2.

Nu vreau să mai detaliez ce am gîndit şi ce gîndesc şi acum despre acest proverb; mă ia cu frig, cînd îmi dau seama cîte posibilităţi de interpretare zac în el, e mai bine să le lăsăm acolo, sau să le scoatem la lumină. Puneţi-vă în situaţia celui care umblă cu ochii logodiţi şi intră să întrebe de verighete pentru ei...

Chelului despre chelie
să nu-i spun vreo istorie

De ce nu? îi poţi povesti fără teamă istoria Romei în două volume, poţi să-i arăţi şi fotografii, din chiar clipa cînd cădea, fiindcă sînt sigur că nu se va supăra. Calviţia este o falsă problemă şi o văd numai cei care vor să ţină cont de ea; cunosc o sumedenie de exemple, în care soţia nu pregetă să-l mîngîie pe soţiorul ei pe emisfera lucioasă şi să-şi închipuie (în sine) că are o coamă de leu, aspră, de poţi raşcheta cu ea parchetul. Parcă în păr stă

fericirea omului! Sigur că nu, stă în măr. Există la ora actuală o mie şi una de soluţii pentru evitarea căderii părului; în cazul în care cade. Cineva mi-a povestit că există o soluţie, cu adevărat miraculoasă, dar i-a uitat numele, însă a păstrat pe retină imaginea eficacităţii sale: un individ a căzut de la etajul 20 şi praf s-a făcut: părul însă i-a căzut numai după vreo jumătate oră, în acest răstimp plutind alene, ca nişte fulgi cîrlionţaţi; cetăţeanul cu pricina folosise o soluţie care *încetinea* căderea părului şi nu este cazul să ne îndoim de eficacitatea ei, aşa cum nu s-a îndoit nici cunoştinţa mea de faptul că tipul a venit de sus în jos şi nu s-a mai ridicat.

Să nu se supere pe mine cei care au început să se pieptene cu prosopul, sînt lucruri mai grave în viaţă decît un fleac de păr stufos şi frumos care într-o zi s-a hotărît să nu mai fie frumos, după aceea stufos şi într-un final s-a decis să nu mai fie .. .

Cui nu-i place povestea cu căderea Romei, poate să asculte povestea cu căderea Bastiliei, sau căderea în careul de 16 metri; sînt la fel de palpitante.

Fereşte-te la tinereţe de desfrîu

Precis nu ştiu dacă acesta este un sfat, sau o povaţă; delimitarea dintre cele două este lesne de făcut, povaţa fiind un sfat în costum popular. Tenta morală este indiscutabilă şi trebuie să ne străduim să rărim frîul, fiindcă desfrîul nu aduce decît necazuri, mai ales desfrînaţilor stricaţi şi vicioşi. După cum converg datele proverbului, se pare că e bine să lăsăm treaba asta mai la bătrîneţe, cînd tot nu mai are nici un rost. Atunci în tihnă, cînd mergem după lapte, ziare, morcovi sau ieşim pur şi simplu la plimbare, putem să facem ce zice proverbul să nu facem, stînd pe o bancă rezemaţi cu bărbia în baston şi uitîn- du-ne aşa, agale, în sus şi în jos şi după aia de jos în sus. Concluzia mea este: ruşine!

Omul o nevastă şi o pisică trebuie să aibă în casă

De mic copil am fost foarte credul, poate şi din cauza asta mi-a mers aşa de bine, astfel că nu pot să mă plîng, ori să port duşmănie celor care m-au trimis în peţit la casa unde tocmai avea loc nuntă, sau la director în audienţă, să-i spun că sînt de acord să fiu avansat; astea sînt mici nimicuri, existenţa mea nu s-a împiedicat de ele, dar nici eu nu i-am împiedicat pe alţii să greşească. Citind proverbul în cauză, mi-am spus că înţelepciunea pe care o depozitează cu sîrguinţă, de multe secole, ştie ce ştie, cînd spune că unui om, ca să fie complet însurat, îi trebuie pe lîngă nevastă şi pisică.

Am urmat întocmai proverbul, dar fiind destul de voluminos în ceea ce priveşte personalitatea, mi-am procurat întîi o pisică; am adunat-o de pe stradă, nu mi-e ruşine să spun că m-am suit după ea pe un acoperiş unde am suportat reproşul scuipat şi miorlăit al unui motan, dar nu aveam prea mult timp de dialogat cu felina din cauza ploii ee începuse să toarne serios; orice rămînere a mea pe acoperiş, cu pisica smulsă de lîngă iubitul ei, în braţe, putea să însemne în cel mai bun caz vreo amărîtă de fractură. în clipa cînd am coborît n-am dat atenţie faptului că am fost urmărit cu atenţie încordată de mai mulţi vecini şi greu m-am dumirit de ce mi s-a oferit a doua zi la serviciu un concediu de odihnă nelimitat în ce staţiune vreau ei.

Odată dusă acasă, pisica a început să miorlăie mai ceva ca toate pisicile şi cîinii din Baskerville, dar i-am legat botul cu leucoplast, însă chiar şi aşa privirea ei mă străpungea mai abitir ca laserul; dimineaţa am închis-o în baie, i-am pus lapte într-o savonieră, dar am uitat să scot săpunul; cînd m-am întors acasă, băuse laptele, ca tot omul flămînd, dar şi făcea clăbuci cu fiecare zbîrlitură de mustăţi; m-am îmbrăcat frumos şi am plecat după partea a Il-a a proverbului, în compania unui prieten care avea pentru mine o partidă minunată, după spusele lui. Pe scări, fiind întuneric, n-am observat că mă atacă o fiară de mici dimensiuni care m-a zgîriat copios şi mi-a flendurit ciorapii; era, desigur, motanul ultragiat, îmi luase urma şi adresa, noroc

că era mic de statură altfel poate mi-ar fi spart şi geamul, ori mi-ar fi defectat soneria. Din baie i-a răspuns melopeic pisica cu clăbuc şi s-a pornit o asemenea tragedie încît am mărit pasul şi am luat liftul care încă nu era montat la locul lui; m-am adunat şi numărat cu grijă, nu păţisem nimic, prietenul meu făcea cruci mari cît la vederea unei minuni reale; am ajuns la familia respectivă care ne-a primit foarte bine şi m-a tratat cu iod; ne-am aşezat la masă, am discutat în general despre viaţă, am ajuns la unele concluzii comune, şi vă jur că fata îmi plăcea, doar că era un pic mai înălţuţă ca mine, cu vreo 15 cm şi eu măsor de la nivelul mării, desculţ, 180 de cm.

Mi-am spus că nu se face să mă port grobian cu o asemenea familie cumsecade şi am mai cerut un pic de şniţel şi sticluţa de iod, după care am făcut o aluzie foarte fină şi am spus: „Vă cer mîna fiicei dumneavoastră", ea mi-a dat-o peste masă şi ni s-au întîlnit degetele între nişte liliac artificial, exact pe tija aia ascuţită ca un iata- gan; am cerut iarăşi iod şi cu asta am plecat acasă, iar după două săptămîni fata aceea potolită şi cumsecade îmi purta numele şi se mutase, probabil tot din cauza asta, la mine. Cu pisica se înţelege bine, se ocupă mai mult de ea şi m-a rugat să nu-i distrug amorul şi să-l primesc şi pe motan în spaţiul locativ; am acceptat, nu sînt eu omul care să refuze ceva, mai ales cînd acel ceva e nevastă-mea. Acum stau şi aştept să văd *de ce* trebuie omul să aibă pe lîngă nevastă o pisică, sau pe lîngă pisică şi o alta . .. probabil e un amănunt conjugal care mie îmi scapă, aşa cum a scăpat Fidelia, pisica, de pe balcon jos, şi creatura dra... a diavolului a venit şchiopătînd înapoi şi s-a instalat pe perna mea, înainte de culcare. Eu pe pisică nu mă culc, mai bine ies cu motanul la o parolă pe acoperiş, că tot mă ocolesc vecinii şi îmi surîd de la mare distanţă, cu umbrelele puse în faţă.

Ochii văd, inima cere, ce să-i faci că nu-i putere ...

Chiar aşa.

1
2
4

Şi acest proverb se pretează la o sumedenie de interpretări, dar tocmai multitudinea asta de posibilităţi pentru divagaţii naşte pericolul de a aluneca în superficial, deci avantajele obţinerii unor rezultate practice şi aplicative se diminuează simţitor.

O anume disciplină în studierea atentă a proverbului, a paiului şi a boilor, fiecare bou în parte, ne fereşte pentru moment de seducţia expedierii acestui proverb în cîteva sentinţe sau variante, feţe ale aceleaşi monede, de hîrtie.

Ce noutate aduce acest pai, faţă de alte paie-surori? Nici una. Este un pai obişnuit, agrar, cu două capete, pot să fie găurite, ambele, sau numai unul, ce contează, fiindcă urmează să fie mîncat. Poate că ne stîrneşte interesul fiind un pai solitar, un singuratic al paielor, scăpat din batoză printr-un fericit concurs de împrejurări, sau neglijenţă a cooperatorului responsabil cu aria. Solitudinea, în cazul său, îi este fatală, fiindcă devine obiect de dispută şi boul una ştie, că de aia e bou. Să trecem acum la cei doi; din datele proverbului nu putem conchide dacă unul dintre ei are faţă de celălalt vreun ascendent moral, dacă este sau nu mai deştept, dacă deţine ceva secrete picante despre confratele său, pe care la momentul potrivit să i le vîre sub nări; nu credem, pentru că boii stau liniştiţi şi aşteaptă fiecare partea leului. Cum vom proceda?

— Le dăm fîn şi aruncăm scîrba aia de pai.

— Convingem unul dintre boi că celălalt e un mare bou.

— Folosim aceeaşi metodă de persuasiune şi-l îndepărtăm pe unul dintre ei, cel care ne este mai antipatic.

— Folosim metoda „cel mai bun să învingă" şi-i incităm la o luptă dreaptă, specificînd că nu se admit piedicile şi insultele în timpul combatului.

— Luăm paiul, facem din el o trişcă şi cîntînd din pai pe lîngă boi ne ducem în treaba noastră.

Mai sînt şi alte soluţii, dar ele rămîn la latitudinea celor care posedă măcar două dintre cele trei elemente; ceilalţi, pentru a se convinge de

justeţea şi seriozitatea cu care ne-am ocupat de acest proverb, să încerce să procure, iarăşi, măcar două dintre cele trei componente.

Omul de treabă nu iese din casă cu mîna goală

Dacă este frig îşi pune mănuşi, dacă este măcelar iese cu satirul în stradă. Dacă este căsătorit iese cu soţia în mînă, ceea ce nu este frumos, ce spun vecinii? în cazul că este frumos, ce spun vecinele? în cazul că este foarte de treabă, atunci iese cu un obiect oarecare de valoare, avînd în vedere că nu e casa lui, dar atunci numai de treabă nu se numeşte. Există desigur şi hoţi de treabă care te întreabă la colţ de stradă, noaptea, cît e ceasul şi ca să vadă mai bine ţi-l iau. Categoria aceasta de ladroni spiritualizaţi lucrează conform altor proverbe, pe care le cunosc foarte bine, dar le aplică unilateral: dintr-un loc de unde au furat nu mai fură . . . fără măsură. Am stat, totuşi, mai mult pe gînduri, mi-am comandat gînduri stil, eu picioare solide, astfel că pot să stau fără teamă că se descleiază, plus că-mi satisfac şi micul meu snobism cotidian şi am ajuns la concluzia că proverbul acesta i se potriveşte extrem de bine prietenului meu Gheorghe, filo- zoful antic. Ştiu acum cu precizie că el a citit acest proverb, l-a adulmecat vreme îndelungată, l-a sucit pe toate părţile şi din aplicarea lui a ajuns la un scandal monstru cu taică-său; de fiecare dată cînd pleca de acasă, lua cite ceva din mobilier: un dulap, un scaun, un ciorap, pînă să observe taică-său, pensionar somnoros, s-a trezit într-o dimineaţă că Gheorghe îl mutase pe pervazul ferestrei şi se căznea să scoată patul afară. Degeaba s-a opus bătrî- nul, Gheorghe a dus patul şi dus a fost şi el.

I-a dat bătrînului adresa mea şi acesta locuieşte de atunci la mine. Seara îi fac ceai de tei şi el îmi spune frumos: „mulţam fain, Ravecă“. Doarme foarte bine, ceea ce eu nu pot să afirm despre mine.

Porcului aici îi dai bice / El se-ntoarce şi îţi zice: /

Alalt mă lovea aice“

Acest proverb ascunde într-însul sîmburele unor enigme pe care feudalismul le ţine încă rapace în manuscrisele sale întunecoase şi răcoroase, cu răutatea celui care ştie că a pierdut totul; înseamnă, fără drept de tăgadă, că într-o vreme, porcul era mijloc de tracţiune şi era înhămat la căruţă, ba mai mult şi biciuit. Firea sa blîndă, răbdătoare îl făcea să se revolte în sinea (slănina) lui şi el întorcea alene capul şi grohăia mustrător: alt stăpîn, acelaşi obicei. *

Porcul contemporan nu mai suferă un asemenea tratament inuman: este tăiat, făcut bucăţi, cîrnaţi, tobă, le- bervurşti, sîngerete, în untură, în borcan, în cămară, nimic nu mai rămîne din el.

De ce era pus porcul la căruţă, ştiut fiind că nu are viteza calului, rezistenţa bivolului, puterea boului? Simplu de tot: oamenii pe atunci nu se grăbeau, cîte un secol trecea şi în două-trei sute de ani, iar un fleac de război ţinea cîte trei decenii, cu mici pauze pentru masa de prînz, adunat soldaţii adormiţi pe vecie, adunat armuri şi scăzut numărul de oameni. Din această cauză, odată plecat la drum, omul nu avea de ce să se grăbească, să spunem în secolul XIV, pentru că urma XV şi tot aia era, iar porcul era un fel de ausweiss, fiindcă este ştiut, osmanlîii nu mîn- cau carne de porc. .. dacă îi vedea cineva.

Starea precară a drumurilor obliga la înhămarea unui animal răbdător şi nemofturos; în faţa lui trebuia doar să meargă un pedestru cu o troacă ... cine nu este convins de argumentaţia mea, rog să mă contrazică. Adaug, întru întărirea celor afirmate, bibliografia de bază:

St. Morcu, *Cum se taie porcu,* Kalendariu de ambe sexuri, 1768

Luminiţa Ekvestru, *Doi purceluşi foarte jucăuşi,* poveşti carmangereşti / cu explicarea paşilor carmagnolei / în / Povestitoare, f.a., fără conţinut.

Anonimu Emil, *Haţ, ureche, eşti a mea!,* jocuri de societate, mss.

Poate voi fi acuzat de lipsă de modestie, de micro- machiavelism, pentru faptul că profit de orice prilej şi aduc în discuţie, în acest caz în scris, persoana mea, aşa cum este ea. Proverbul acesta, însă, m-a incitat să spun adevărul şi nu mi-e teamă să afirm că datele lui se mulează asupra existenţei mele ca o mînuşă pe o mînă, avînd acelaşi număr, din întîmplare, cu mînuşa.

Pînă am mers la şcoală am fost un copil cuminte; la 8 luni mă ceream la oliţă cu gesturi politicoase şi nu mă lăsam învins de reflexe pînă nu simţeam sub mine recipientul acela îngrozitor cu marginile reci. Rîdeam la comandă şi plîngeam din cînd în cînd să nu intre bunii mei părinţi la idei; nu mi-am julit niciodată genunchii, am învăţat pe de rost şi n-am uitat nici astăzi toate prostiile de poezii pe care m-au învăţat rudele, am numărat nemţeşte pînă la 10 în englezeşte, astăzi cam uit de la 8 în sus, dar nu mă mai pune nimeni să număr şi să spun „căţeluş cu părul respectiv". Nu făceam mofturi la masă, mîncam tot, mă spălam frumuşel pe botic, singur, nu mă mînjeam cu pastă de dinţi şi nici nu ceream noaptea să-mi aducă mama o portocală mare cît luna. La şcoală, am luat mereu locurile I, cu şi fără cununiţă, niciodată n-am avut 9 la purtare, am lipsit o singură dată aproape 3 luni, dar era, din păcate, vacanţă şi nu aveam ce face la şcoală. M-am căsătorit la îndemnul părinţilor cu fata pe care mi-au ales-o ei, am terminat cu brio o facultate, n-am întîrziat nici înainte şi nici după căsătorie peste ora 22. Nu m-a

văzut nimeni ieşind din restaurant, şi chiar cînd am fost cu familia vorbeam cu glas tare despre cei ce consumă alcool şi ridicam paharul cu sifon deasupra capului, să-l vadă şi contrabasistul din orchestră. Nu am ascuns banii, i-am dat toţi în casă şi după atîţia ani sînt ce-am ajuns. Cine face ca mine, ca mine să păţească l

în hatârul dumneavoastră / Iaca, m-arunc pe fereastră!

Acest proverb îmi este foarte drag şi mă reprezintă în cel mai înalt grad posibil; într-adevăr n-am putut niciodată să refuz pe cineva, dacă m-ar fi lăsat familia de capul meu, acum eram şi munte de pietate, instalam şi o cabană pentru excursioniştii rătăciţi şi musai găseau şi un ceai cald pentru ciolanele lor drumeţe şi ostenite.

Habar n-am de resorturile mercantile ale filantropiei; eu m-am născut filantrop, în maşina salvării, în drum spre Filantropia, cînd am ajuns acolo, mama şi cu mine, am făcut deja primul gest dezinteresat din viaţa mea şi i-am deschis uşa mamei, ca iedul, cu căiţa.

Soţia mi-a cerut s-o iau de nevastă fiindcă se *vedea deja* şi am dat scurt din cap, apoi mărunt şi cînd mi-am revenit, semnam în registrul acela mare, cu un stilou cu peniţă de aur şi capacul crăpat; iertat să-mi fie că am reţinut amănuntul ăsta idiot, dar în clipele acelea unice omul se comportă uneori ciudat, de exemplu ajuns la ofi-ţerul stării civile se însoară.

Colegii de birou mă roagă să le ţin locul pentru o zi şi eu le ţin locul, curios lucru directorul nu m-a rugat să-i ţin niciodată locul. O colegă mă trimite după banane la autoservirea din colţ şi eu mă duc; pe cînd vin cu ele înapoi, şedinţa de analiza muncii e în toi şi nu pot refuza să-mi fac o autocritică dură de să-mi meargă fulgii, absolut motivat, fiindcă lipsesc în timpul producţiei şi mă duc să mă îndop cu banane ca o maimuţă neşcolită.

O doamnă cumsecade m-a rugat în parc să am grijă de copilaşul ei pînă se duce să scoată nişte colete de la poştă, şi acum băieţaşul îşi satisface stagiul militar şi-mi scrie cu voce groasă: „dragă tată“. Tot soiul de indivizi mincinoşi, ranchinoşi, bîrfitori, invidioşi, urîţi peste poate la suflet, mă roagă direct sau prin fapte să scriu despre ei şi eu nu pot să-i refuz ...

Graba strică treaba

Citind acest proverb i-am spus soţiei: *Veto, mă opun!* Nu i-am mai explicat de ce sînt aşa negativist, ar fi însemnat să-i lezez spiritul de observaţie lipsă. Mă rezum la a trece în revistă cîteva din motivele care m-au făcut să zic NU şi îl ţin pe *nu* în braţe pînă o face pui:

— Şoferul de la autobuz răcneşte amabil: *urcă, neamule, că te las aici!,* iar tu să mergi la geamul lui, în stînga, să-l dojeneşti uşor cu degetul, să-i zîmbeşti cărunt şi înţelept şi să-i spui că graba strică treaba. Dacă nu dă peste tine, înseamnă că va folosi toate comorile lingvistice de nescris, ori va pune mînuţa pe levier.

— Pînă la plecarea trenului mai sînt cîteva minute şi îţi îndemni familia să iasă în stradă, că taxiul aşteaptă, dar trenul nu. Ce s-ar întîmpla dacă toţi membrii familiei s-ar întoarce ca la o comandă spre tine şi ţi-ar repeta proverbul respectiv? Credeţi că nervii sînt ca guma de mestecat?

— Apare pompierul pe scară, la geam, dar nu să-i împuieze capul Julietei cu prostii şi atunci ea, uşor înflăcărată, să-i murmure: *ce cască frumoasă posezi, ai răbdare, graba strică treaba ...*

— Musafirii sînt la uşă şi tu te fîţîi de colo-colo cu pijamaua pe tine, întrebîndu-te cu glas tare ce cravată să-ţi atîrni de mărul lui Adam. Desigur, le poţi deschide şi aşa, mai ales că un fermecător „graba strică treaba", te va lăsa singur în faţa mesei întinse şi a sticlelor nedesfundate. Pentru asta merită să te îmbraci frumos.

Romanii spuneau „festina lente" şi uite unde au ajuns: în Italia. Exemple mai sînt, ele nu aşteaptă decît să fie exprimate, explicate, detaliate, puse la îndemîna tuturor celor care se mai îndoiesc într-un fel sau altul, dar vorba aceea: graba strică treaba ...

Fie şi un lup mîncat de oaie!

Fie! Să facem acest hatîr oilor şi să ne

închipuim un masacru în toată legea organizat de blîndele mioare împotriva nevolnicilor de lupi, aflaţi la stînă, tocmai cînd se pregăteşte tunderea lor. Scena s-ar desfăşura în felul

următor: „Sufla un vînt rece de toamnă şi bieţii lupi se strîngeau unii într-alţii înfriguraţi, urlînd încetişor şi delicat. Părul le tremura pe trupuşoarele solide şi ciobanul clătină cu milă din cap: *dragii mei, tare mă mir dacă-o să prindeţi primăvara, să mai apucaţi în buze şi colţi vreun fir de iarbă ...*

Lupii scheunară înţelegător, privind spre cioban cu ochi mari şi lăcrimoşi, iar acesta vărsă în apa cloootită un ceaun cu mălai şi începu să îl mestece gînditor, în timp ce, cu cealaltă mînă, scotea fluierul din brîu şi doinea eterna jale. Frunzele se zbătură amarnic şi cerul se întunecă de să-ţi bagi mestecăul în ochi. Deodată măgarul ridică capul, ridică urechile şi zbieră prelung; cîinii se stîrniră mai abitir. Din vale urca spre stînă behăitul sinistru al oilor ieşite la pradă. începu să fulguiască, apoi peste cîteva minute, ninsoarea se înteţi. Turma de mioare, însetată de sînge, urca gîfîind spre stînă şi clopoţeii de la grumazul mioarei fruntaşe sunau a îngropăciune. Ciobanul călcă în mămăligă, scoase opinca fierbinte de acolo şi răcni gîtuit: „Toadere, Lisandre, irrra, mă, haida că vin mioarele, primejdie mare!" Apoi, cu gîtul întins scrutînd bezna grea: „Unde sînteţi, bă, adormiţilor, aduna-v-ar Dumnezău cu grebla astronomică". Cei doi apărură somnoroşi, învîrtind alene bîte uriaşe. Dintre brazi apăru mişcătoare o mare de ochi lacomi şi sîngeroşi; mioara din frunte dădu un behăit de luptă şi oile se repeziră buluc spre lupii adunaţi în cerc, sub ocrotirea cîinilor.

Lupta fu grea şi îndîrjită; ciobanii îşi apărau nu numai lupii, dar şi viaţa. Sub bîtele lor mari oile cădeau fulgerate, înainte însă muşcau cu sete din aerul pădurii. Un lup fu smuls dintre suraţi şi azvîrlit în mijlocul haitei de oi care-l termină într-o clipită. Zorii zilei îi găsiră pe ciobani cu mămăliga rece, dar victorioşi pe toată linia".

Doi pepeni într-o mînă nu poţi ţine

Datele acestui proverb pot fi combătute cu

uşurinţă, prin logica la prima vedere; se pot ţine şi încă foarte bine, dacă sînt de la aprozar, dacă sînt pepeni galbeni, sau pur şi simplu, dacă îi ţine altcineva în locul nostru, timp în care putem demonstra cu prisosinţă ce putem face cu amîndouă mîinile libere, dacă avem imaginaţie şi ocupaţie.

Napoleon, ca să luăm o pildă ilustră, putea să ţină doi pepeni în aceeaşi mînă: în timp ce dicta secretarului său, vorbea, se plimba, fuma, se uita la ce scria secretarul său, se uita pe geam, nu se uita pe geam, ţinea o mînă sub redingotă, cu cealaltă înfigea steguleţe pe hartă, sau scotea steguleţele de pe hartă, făcea harcea-parcea armate, era făcut harcea şi parcea, o iubea pe losefina şi-şi certa majordomul, o certa pe losefina şi-şi bătea calul, în fine, numai din această sumară înşiruire ne putem da seama că un om de talia lui — chiar scund fiind — ducea nu doi pepeni pe cinci degete, ci o întreagă bostă- nărie.

Dacă nimeriţi o zi ploioasă şi sînteţi în concediu, fără posibilitatea de a scăpa de acasă, luaţi totuşi doi pepeni, dintre cei măricei şi departe de privirea oamenilor, mai ales a celor dragi, încercaţi să-i ţineţi în palmă; greu va fi pînă îi convingeţi; cointeresarea fiecărui pepene în parte, nici unul să nu fie sub 5 kilograme, o realizaţi după cum vă taie capul. Reuşita nu poate să vă ofere decît mari satisfacţii morale.

O ultimă soluţie, şi cea mai avantajoasă, o reprezintă pepenii făcuţi felii subţiri-subţiri; ţineţi palma ca şi cînd aţi citi o carte, şi cu stînga înşiraţi feliile pe mînă; dacă sînteţi stîngaci, sau o să cadă pe jos, sau să procedaţi invers.

Beniamin al meu a mers mai departe cu proverbul şi a încercat treaba asta cu două ouă; în clipa cînd a reuşit ce nici columb n-a visat, soacră-sa, mama mea şi a Mano- lică, l-a întrebat pentru a zecea oară dacă nu ştie unde este strada Clăbucet; Beniamin şi-a ieşit din pepeni şi a vînturat disperat din mînă: „de unde naiba să ştiu, mamă?" Din chestia asta a ieşit scandal mare, unul dintre ouă, aruncat fiind pe geamul deschis, a aterizat, încă intact, pe capul soru-mi, Manolica, şi fără gălbenuş pe rimei e o fiară, darmite pavoazată în omletă

tînără!!!

Orice fel de meserie nu e rău omul să ştie

Cînd am fost mic am dorit să mă fac următoarele: marinar, hingher, butoi, cîntăreţ, marţi, bunic, lapte praf, inginer, iarăşi marinar şi în fine m-am făcut om mare ca Nicuţă Tănase.

Meseria e brăţară de aur, vorba unui cunoscut de-al meu, care a terminat cu ani în urmă dreptul dar nu i-a plăcut să stea la bară şi să pledeze, aşa că s-a făcut gestionar; reminiscenţele din perioada studiilor l-au adus în situaţia unică în felul ei, ca atunci cînd registrele contabile să fie închise (înaintea lui) să îşi dea jos halatul alb, verde la faţă şi să-i spună cerberului financiar care-l puricase: „ca nimic iau 3 ani!“ A luat patru.

Feciorul unui medic, vecin cu mine, a visat toată viaţa lui să joace Hamlet; cazuri de astea s-au văzut şi la actori, aşa că nu e de mirare pasiunea ce l-a cuprins pînă la obsesie: necazul cel mare nu era obsesia, ci faptul că, dincolo de statura cam secetoasă, era sîsîit, avea un tic nervos din cauza căruia părea că plînge tot timpul, aşa că admiterea sa în acest rol, măcar pe post de fost Yorik, i-a fost respinsă cu hohote. Pînă la urmă a reuşit totuşi, dar a trebuit taică-său, orelistul de femei, să înveţe la bătrîneţe o altă disciplină medicală şi aşa l-am văzut cu ochii mei (crucişi de mirare) pe Haplea spunînd *a fi sau a nu fi, aiasta-i chessstiunea* — pe „întrebarea* n-o ţinea minte; regizorul, cu soţia în luna a 8-a, i-a permis să se abată de la text în mod creator.

Dacă ar fi s-o iau de la capăt, cred că m-aş face de meserie tînăr; bineînţeles, fără mintea de acum, fiindcă cu ea am ajuns unde am ajuns, adică umorist, şi nu mă mai supăr cînd lumea rîde de mine, că şi eu rîd de alţii. Fiecare dintre noi a asistat la scene duios-inchizitoriale în care cîte-un plod era pus în faţa musafirilor să opteze pentru o meserie sau alta, iar el opta şi ofta în clipa aceea, cu disperare pentru oliţă, sau nici nu mai apuca să opteze, aşa cum spunea şi o respectabilă matroană,

culmea, de faţă cu multe urechi, ochi şi creieri: *şi filologie-l dau să facă numa' să-l văz inginer în Cluj!*

A greşit croitorul, s-a spînzurat spoitorul

în orice caz, spoitorul respectiv nu avea toate rotiţele bine angrenate, de vreme ce şi-a pus funia la gît şi a terminat viaţa prin înecare; trebuie să lămurim acest
caz, fiindcă cercetările întreprinse au fost superficiale şi aruncă o pată nemeritată asupra unor persoane absolut oneste. Croitorul, care de mult avea 20 de dioptrii, nu mai primea cam de pe la 5 dioptrii nici o comandă fiindcă pocise înfricoşător nişte stofe; din cauza asta un mire a ratat pe „da!" şi evident, pe mireasă, fiindcă un crac al pantalonului lăsa să se vadă o jartieră albastră scămo- şată, iar turul pantalonilor atîrna ca un şalvar de vizir gras; la o vestă i-a pus nasturii în spate şi proprietarul vestei a ajuns la glumeţi şi numai aici, după cîţiva ani, a ajuns la dexteritatea de a se încheia la toţi nasturii, fără să se clintească, unui alt client i-a pus vatelina de la umeri la piept şi de unde îl chema Gabriel, copiii îl strigau *nene Gabriela,* încît a intrat omul de un 8 Martie la o marochinărie şi şi-a comandat o poşetă cu încuietori cu cifru.

Din aceste motive croitorul, posesor însă al unui orgoliu rar întîlnit nu numai la croitori, pentru a crea impresia că afacerile îi merg bine, îşi croia şi răscroia propriile haine şi, culmea!, acestea îi ieşeau excelente! Cînd n-a mai avut ce să croiască, a vrut să îşi croiască soţia, dar aceasta nu i-a permis să deschidă gura şi să ridice metrul, fiindcă l-a pocnit cu unicul manechin în cap. Bietul croitor a căzut pe pat din izbitură, apoi la pat, suferind o uşoară locomoţie cerebrală, fiindcă făcea ca trenul şi o ruga — numai duminica — să-i dea voie să sporească regimul de viteză. Coincidenţă nenorocită, în această vreme spoitorul prosper, ferice, înconjurat de o familie numeroasă şi

sănătoasă, s-a îndrăgostit nebuneşte şi prosteşte de o fetişcană plină de nuri care i-a tocat repejor toată spoiala de bani ce o avea; văzîndu-se adus în pragul falimentului moral, judecat fără cruţare de o familie încă stupefiată, spoitorul şi-a pus capăt zilelor şi s-a aruncat în apă, neştiind să înoate şi a murit otrăvit. . . apa fiind reziduală. Asta-i adevărul, cercetările mele îndelungi l-au scos la iveală, odată cu spoitorul care a şi dat o declaraţie în scris, în acest sens. Croitorul e bine, s-a înzdrăve- nit: acum vrea să fie acceleratul Timişoara—Iaşi, şi i-a promis soţiei că dacă va întîrzia vreodată să-l pălească şi cu fierul de călcat, sau să-i dea să inspire mangal.

Musca la arat

Nici nu s-a luminat bine de ziuă şi musca a ieşit la arat; nu îi păsa că nu e nimeni să o vadă, dar îi era lehamite de toate cîte se spuneau pe seama ei, ba mai mult o viespe s-a apucat să-şi rîdă de ea, cînd s-au în- tîlnit pe hîrtie „muscamor", din fericire produsă de cooperativa locală, calitatea I, care oferea un gîdilat extrem de plăcut picioruşelor şi nu ambiţiona să ţină pe nimeni în captivitate. Cu aceste gînduri, deloc senine, dar plină de o mare şi unică hotărîre, musca a ieşit la arat, s-a pus pe lucru şi pe la ora 8, cînd a apărut şi boul, ea termi- nase deja o bună bucată de pămînt. Boul s-a mulţumit să o privească un timp, apoi a închis ochii şi s-a pus la prăjeală, întorcîndu-se zgomotos, din cînd în cînd, pe o parte şi pe alta.

Musca nu şi-a permis nici o clipă de răgaz, şi cu cît creştea suprafaţa arată, cu atît avea chef mai mare de lucru şi lucrul mergea cu spor, fapt care l-a iritat într-o oarecare măsură pe bou şi acesta s-a mutat la umbra unui copac din marginea drumului.

Terminîndu-şi treaba, musca s-a oprit, cu aripile puse la ochi, a rîs mulţumită şi s-a dus aţă la bou să-i spună că e gata pe ziua aceea şi e cazul să se apuce şi el de muncă. Acesta dormea adînc, sforăind puternic, de-i fre- mătau nările şi musca s-a aşezat pe el, privindu-l cu dispreţ.

Aşa a fost găsită, stînd pe pielea boului, care dormea ostenit, iar cîmpul era lucrat de la un capăt la celălalt.

LA NNV DE EDEN

(aspecte inedite din viaţa romanţată a lui Adam şi Eva, înainte şi după oferta pomicolă)

Deşteptarea se făcea la ora 5 fix — o echipă de îngeri pedeştri sufla în lujere de crini (pe linia melodică a binecunoscutei piese „Adă, doamne, trenu-n gară") şi cei doi se trezeau voioşi, dar nu mergeau la muncile cîmpului, ci la muncile raiului, ceea ce implica o altă organizare a producţiei. înainte de toate fugeau mină în mînă, cîteodată mîini în mîini, la cel mai apropiat izvor, unde se spălau frumos, şi pe faţă şi pe ochi, şi pe dinţi ei se spălau, căci igiena respectau. Se ştergeau la fel de frumos cu petale de trandafiri — import — flauşate, apoi cu părul încă ud alergau din nou, ca să-l zvînte.

în acest timp, pe un deal, Cain şi Abel făceau agricultură empirică: Abel apăsa vîrtos pe coamele dracului, înhămat la plug, iar Cain îl altoia din spate cu un ciomă- guţ; Abel numai mormăia blajin: „no, încetuţ, mă frate- meu, că ăsta fratricid se cheamă că e!“

în copaci ciripeau mii şi mii de fiinţe cu aripi şi pene, ba chiar şi furnicile cîntau de bucurie. Toţi cîntau de bucurie în regnul animal. în cel vegetal fremătau din aceleaşi motive. Şi eum să nu zbiere cu sîrg, fiecare pre limba sa, dacă cerul era senin, temperatura mereu în jur de 23 de grade paracelsius, aerul curat că vedeai pînă hăt departe, din aproape în departe, tot un deal şi-o vale, iar îngerii zburători nici că se auzeau, abia dacă un foşnet de mătase, îndoită-n şase se auzea, şi asta numai cînd aterizau la punct fix.

La ora 6 luau micul dejun format din: lapte,

miere, ambrozie, nectar de piersici (bulgăresc) pîinea raiului — făcută în casă — smîntînă de la cele vaci celeste, frişcă şi spumă de căpşuni; încheiau cu un pahar — potir de floarea-soarelui — plin ochi ou şpriţ de busuioc. Se ştergeau frumos pe gură, fiecare pe a lui, apoi iar se luau de mîini şi se puneau din nou pe fugă, şi dă-i, şi dă-i, fugeau pînă osteneau, pe iarba moale cădeau şi mii de giumbuşlucuri făceau, dar nu din cele la care vă gîndiţi dumneavoastră, pămînteni păcătoşi şi realişti, ce sînteţi.

Mai ales Adam era mare meşter în ghiduşii: prindea fluturii cei neştiutori, îi gîdila pe burticile lor, ăia să moară de rîs nu alta, sughiţau că li se ducea modelul mimetic de. pe aripi, ori înhăma la o coajă de nucă un melc prost şi cărunt, iar în coajă punea o furnică grasă şi rumenă în faţă ca un boier feudal. Şi iar rîdeau, că asta le era ocupaţia de bază, Adam avînd şi o specializare în hlizit.

Iar se duceau la rîu, că transpirau abitir, şi se spălau pretutindeni, apoi îşi schimbau frunzele cu altele proaspăt culese.

Se aşezau cuminţi pe o buturugă şi aşteptau să-i cheme Domnul; altul în locul lor s-ar fi scobit în nas, ar fi aprins tutun, ar fi zis măscări, dar cu ei nu era cazul încă. Un înger le făcea semne cu degetele sale trandafirii şi ei alergau din nou, de astă dată ponderat, tropotind politicos prin iarba înaltă, tocmai bună de coasă, dar nimeni n-o cosea, fiindcă şeptelul din rai nu mînca. Nici el. Domnul îi aştepta surîzînd înţelept, iar alături de el îşi zornăia cheile, obicei prost de care nu s-a dezbărat niciodată, Sf. Petru, administratorul de rai.

Cei doi veneau sfioşi în faţa Domnului şi Eva roşie toată, ca o roşie cînd e roşie, scurma cu piciorul ei mititel în iarbă aşa cum fac elevii cei nepregătiţi, ori poneii bine pregătiţi. Domnul îi lua la sine, în braţe, şi-i pupa pe frunte, ţocăind cu drag. Cei doi îi pupau mîinile; adesea, din grabă, se repezeau la aceeaşi mină, ceea ce-l făcea pe Sf. Petru să mormăie: *ăştia-s miopi, doamne, să le facem ochelari!*

Timp de o jumătate de ceas, Domnul le vorbea despre deşertăciuni, spunîndu-le că toate-s deşertăciuni, inclusiv Sahara, îi sfătuia să se

comporte corect, atît pe stradă, cît şi în curte, în societate şi în particular. Eva strica însă totul, dîndu-şi drumul la guriţa ei în formă de inimioară: „Şarpele, doamne, m-a îmbiat cu un măr de export!" Dumnezeu şi Petru se încruntau, fornăiau pe nas, iar acesta din urmă întreba: „Unde ţi-i conştiinţa, fato, şi-astea din comerţ sînt bune!" la care Dumnezeu, cît era el de doamne-doamne, izbucnea în rîs, cu mîna la gură. Văzînd asta, Eva îşi dădea şi mai abitir drumul la gură: „Şi m-am plimbat cu un înger, cu 12 în faţă!", la care era rîndul lui Cel de Sus să suduie încetişor, iar Petre să se intereseze spăsit: „cît a ajuns *kentu'?"* fiindcă era mare fumător, mirosea a tutun de te trăznea. Mulţi au intrat în rai cunoscîndu-i meteahna, doar unul a fost trimis controlor tehnic de calitate în iad, fiindcă pusese în pachetul de *lungi* mărăşeşti cu filtru.

După acestea, cei doi plecau iar mînă în mînă şi invers, iar Dumnezeu şi Petre rămîneau să-şi rezolve treburile zilei: o ploicică acolo, un potopel dincolo, o moli- muţă şi alte binefaceri, ca să le ştie oamenii de frică şi să-i iubească. Despre izgonirea din rai şi fuga de pe moşie, din păcate, nu deţinem date corecte şi suficiente. în orice caz, viaţa-n rai era trai pe vătrai, după cum afirmă cei care au fost acolo şi l-au văzut.

FAŢA BĂNUITA A LUNII

în noaptea ce a trecut, la orele 4,35 au fost aduşi la sediul circumscripţiei numiţii Vulpea şi Greierele, reţinuţi pentru tulburarea liniştii publice, refuz de a se încadra în chip civilizat în nocturnă şi stare de ebrietate, însoţită de anumite cuvinte. Anexăm procesul-verbal al discuţiilor ce au avut loc, Vulpea refuzînd să vorbească, dar am

indicat gesticulaţia sa, mai ales cu coada, ceea ce poate să fie revelator:

— Numele!

— Greierele!

(Vulpea dă din umeri)

— Ocupaţia!

— Greiere.

(Vulpea dă din coadă)

— Domiciliul?

— Natura înconjurătoare ...

(Vulpea nu dă din nimic)

— Ce aţi căutat pe strada La Fontaine?

— Pe dom' La Fontaine. Să-i zicem vreo două!

(Vulpea surîde vizibil)

— Aţi tulburat liniştea publică . ..

— Pardon, eu am ţîrîit numai, iar coana Vulpe nici n-a deschis botul.

(Vulpea surîde invizibil)

— Ce problemă aveaţi cu numitul La Fontaine?

— Reparaţii morale şi două de la obraz, plus adresa lui dom' Esop, asta pentru coana Vulpe.

(Vulpea pufneşte în rîs şi răspîndeşte în jur miros de vin îmbuteliat)

— Veţi plăti cîte o amendă de 1 000 de lei şi veţi fi discutaţi în faţa colectivelor de muncă.

(Greierele dă din antene)

(Vulpea dă să se ridice. Sînt conduşi spre ieşire).

♦

Declaraţia vulpii

Subsemnata V. Vulpe, încadrată în codrul muncii, stagiară la ferma de pui nr. 6, prin prezenta declar următoarele: în zorii zilei de 16 ale lunii m-am deplasat în vie, pentru *a ajunge la struguri.* Via era nepăzită, iar de jur împrejur se aflau mari cantităţi de lăzi nefolosite. M-am urcat pe o asemenea ladă şi am rupt un ciorchine din care am muşcat: *strugurii erau acri!*

în acea clipă dintre butaşi s-a ivit paznicul de vie, Antinous Prundean, zis Băbălău, avînd asupra lui o puşcă şi ochii cîrpiţi de somn. M-a somat regulamentar să stau, dar eu nici nu aveam intenţia să nu stau. I-am dat să guste din ciorchine,

spunîndu-i că altă dată să nu îşi mai bată joc de oamenii cinstiţi şi de lipsa mea de detentă. Constatînd ce am constatat şi eu, a roşit puternic şi m-a sictirit alene, somîndu-mă să părăsesc via şi să-mi ţin botul, altfel mă face scurteică pentru soţie. Menţionez că Băbălău nici nu este căsătorit cu soţia sa, trăind în concubinaj cu una Loredana Vermorel cunoscută sub denumirea de Piatră Vînătă, fiind brunetă şi cu un copil minor.

I-am cerut adresa lui Esop, dar mi-a vîrît puşca sub nas şi mi-a făcut vînt afară din incintă. Ultima oară cînd l-am văzut stătea pe o ladă şi se scobea gînditor în nas. Cred că era sincer. Aceasta este declaraţia mea, la care adaug că m-am întîlnit cu Greierele la bufetul lui Zorzo- nel, unitatea nr. 234, cu specific lactat, unde am consumat băuturi alcoolice pînă la ora deschiderii. După aia fiecare ne-am dus în treburile noastre şi ne-am întîlnit noaptea cînd am fost surprinşi... de faptul că organele ne-au depistat. Nu intenţionam nimic, numai să spargem un geam.

Declaraţia greierului

încă de la început vreau să arăt că artiştii simpli, doar cu atestat, nu mai sînt apreciaţi şi dumnezeu mă ştie cît am ţîrîit la viaţa mea plină de privaţiuni şi fără turnee. Toate necazurile mi se trag de la numitul La Fontaine, care se are bine cu Furnica, bestia asta ca să nu zic altceva, mai nasol.

Recunosc că toată vara am cîntat, fiindcă aceasta îmi este calificarea, gurist şi instrumentist, dar am făcut-o *la cererea Furnicii!* Ea mi-a promis că o să-mi dea plata în natură, după încheierea sezonului, şi eu am crezut-o, purtîndu-se cu mine ca şi cînd aş fi fost un ajutor de ospătar pe litoral, în sezon.

Cînd m-am dus să-mi cer drepturile (tîmpitul de mine, n-am semnat nici măcar o minută, dar aşa-i cînd te încrezi, că te arzi de nu te vezi) mi-a rîs în antene, mi-a trîntit uşa, mi-a dat cu tifla şi m-a nominalizat de *naiv,* ceea ce nu cadrează şi nici nu am să i-o iert în vecii vecilor, pînă la vara viitoare, cînd să vedem cine-i mai cîntă, usca-mi- s-ar instrumentul în mînă şi mîna pe el.

Bînd eu supărat la Zorzonel în incintă, recunosc

înainte de ora 10, dar noi trăiam demult pe fusul orar ăl nou, a venit Vulpea, roşie ca focul, de am băut amîndoi, dar nu să ne facem ca porcii aceia.

Noaptea ne-am dus să rezolvăm nedreptatea şi aşa am fost aduşi aici de bună voie cu maşina. Noi vrem să nu se mai zică prostii despre noi... Ce-am semnat, aia declar.

LEPANTO: ADRESANTUL NECUNOSCUT

Domnule Cervantes,

Ne vedem obligate să vă trimitem această scrisoare, chiar dacă starea în care vă aflaţi după bătălia de la Lepanto vă opreşte pentru un timp de a ne răspunde cu propria mînă stingă (aţi fost stîngaci, este de notorietate, altfel n-aţi fi tras la vîsle pentru barbari), dar se vede că acest lucru nu a avut nici o influenţă asupra gîndirii Dumneavoastră, senor, fiindcă v-aţi apucat să scrieţi despre numiţii Don Quijote şi Sancho Panza, domiciliaţi în La Mancha, care sînt nişte veritabili derbedei, în tot ceea ce fac, pe unde umblă.

Cîtă vreme s-au complăcut într-o stare vecină cu nebunia, afişînd un romantism cavaleresc apus, populat cu himere şi alte drăcii, iartă-ne Doamne, treaba a mers cum a mers, fiind amuzantă şi apreciată ca atare. Situaţia de fapt nu putea să dăinuie la infinit, lucru pe care noi, Morile De Vînt, l-am simţit primele pe spinarea (aripile noastre) în mod concret şi prejudicios.

Vă rugăm să reveniţi la bunele intenţii ce v-au animat iniţial, altfel ne vedem obligate să ne adresăm unor foruri superioare şi competente pentru a curma starea de fapt ce pune în pericol munca noastră, din învîrteli, prestigiul ce ni se duce în vînt, fără folos.

Anexăm prezentei scrisori o listă de pagube aduse recent, în acţiunea lor nesăbuită,

halucinogenă: *anexă*

1. Pînza de pe aripi distrusă în totalitate la patru (4) aripi

2. Degradări serioase la şipcile laterale

3. Părăsirea de către morar a utilajului, în timpul serviciului fără a anunţa maistrul de schimb

4. Imposibilitatea de a recupera timpii morţi din cauza lipsei de vînt şi a găurilor din aripi. Şvaiţer.

Acestea fiind zise (scrise), rugăm să le călăuziţi destinul spre alte zone geografice, cine ştie, n-ar strica să-i readuceţi la domiciliu, au umblat destul.

*

Miguel împinse fereastra şi se aplecă în întuneric: — Don Quijote, lăsaţi prostiile, că sculaţi tot satul! Spuneţi slugii dumneavoastră să nu mai arunce cu pietricele în geam şi poftiţi în casă.

Din întunericul cald şi gros, vocea lui Quijote răsună subţire, de enervare:

— Miguel, respectă-mă să te respect! Nici nu mă gîn- desc să intru în casă. Acoperişul meu e cerul liber, iar plapumă mi-s stelele.

Cervantes oftă şi îşi aprinse o ţigară. Ba nu, fiindcă pe atunci în Spania nu se fuma, Inchiziţia îţi scotea ţigările pe nas. Deci, Cervantes oftă şi, luînd bastonul de lingă pat, coborî în curte. Cei doi stăteau lîngă fîntînă, Sancho o adăpa pe Rosinanta, Catîrul se uşura zgomotos. Plutea în aer o mireasmă grea de portocali şi undeva, într-o depărtare, *un muy Undo cancion* stîmea potop de nostalgii. Castanietele tăceau, amorţite de oxigenul andaluz. Don Quijote se apropie de Miguel şi îl îmbrăţişă scurt:

— Te înţeleg, prietene, sînt geloşi pe faima mea de cavaler, pe izbînzile ce fac duşmanul să tresară înfiorat, răul să se ascundă în cotloanele întunericului ca şobolanii!

— Don Quijote, regret, dar e timpul să vă întoarceţi acasă!

Sancho prinse glas de lîngă fîntînă:

— Chiar aşa, stăpîne, e vremea, vine timpul culesului şi dacă nu am grijă de vie, la iarnă îmi mor copiii de foame.

Cavalerul îşi prinse capul în palme, apoi ridică

fruntea. în ochi îi luceau două lacrimi albastre:

— Faci cum doreşti, Miguel, e dreptul tău, dar mai acordă-mi un singur drum! Ne-am înţeles? Da?

Miguel dădu din cap şi reintră în casă. Cei doi încă- lecară, Rosinanta necheză uşurel şi Cervantes flutură mî- na validă nevăzut, spre noaptea care-i înghiţi pe cei doi. Stăruia în urma lor o cărare de argint, iscată de lună şi din cînd în cînd panaşul lui Don Quijote se izbea de lancea ţinută cu vîrful spre stele.

*

Către Mai Marii Morilor De Vînt

Revenim cu o nouă adresă cu care întregim plîngerea noastră anterioară, mai ales că Miguel Cervantes de Saavedra ne-a trimis un răspuns jignitor sub forma cuvintelor „hai, valea! “

— Rugăm a se lua măsuri urgente şi concrete împotriva numiţilor Don Quijote, de loc din La Mancha, şi a cetăţeanului — tot neîncadrat în cîmpul muncii — Sancho Panza care, nu o dată, s-au dedat unor acţiuni cu substrat huliganic, încercînd să ne împiedice — pe bază de confuzie — din bunul mers al activităţii noastre productive, constînd în măcinare;

— doleanţa noastră este cu atît mai îndreptăţită, cu cît cei doi nu au înţeles deloc contextul actualei crize energetice pe plan mondial şi ne-au pus sistematic beţe în roate şi lănci şi alte scule belicoase, lucru care ne înţepeneşte;

— cei doi, de asemenea, manifestă o intolerabilă atitudine faţă de patrimoniul cabalin-patruped, călărind pe deşelate, neacordînd bietelor dobitoace nutreţuri combinate şi concentrate, în paralel cu păşunatul montan în spaţii alpine adecvate, Pirinei şi etc.;

— împotriva celor doi mai pledează şi cîteva semnificative antecedente biografice care aruncă asupra lor lumina necesară şi demascatoare: aşa numitul cavaler Don Cutare s-a manifestat nu o dată în La Mancha ca un element turbulent, fiind necesară intervenţia alcadelui, a spiţerului şi a

altor cadre îndreptăţite la intervenţie. Amenzile aplicate, prezenţa la gazeta de uliţă n-au fost de nici un folos. La rugămintea de a-şi face autocritica a fugit numai în cămaşă de noapte, cu o lance veche în mînă, după don Alfonso, spiţerul, ca să-i rupă lemnul pe spate şi coastele. Se pare că suferă de un diabet avansat ca urmare a legăturilor — de notorietate publică deja — cu numita Dulcineea, flotantă în Toboso;

— stă noaptea pînă tîrziu citind cu glas tare cărţi, consumînd lumînări în neştire, istovind astfel indirect albinele suprasolicitate şi aşa. Cît despre anexa lui umană, Sancho, adăugăm la cele relatate mai sus doar faptul că a părăsit locul de muncă agrar, familia, şi astfel s-a sustras de la plata pensiei alimentare;

— pentru a putea să ne desfăşurăm şi pe mai departe cu folos şi eficacitate învîrtitul, cerem cu hotărîre sancţionarea celor doi, luarea unor măsuri care să meargă pînă la extremis, respectiv trimiterea lor în Spania pentru construirea unor castele.

Mulţumim pentru înţelegere, pentru popularizare şi vă dorim dumneavoastră alizeu bun în acţiunea de pedepsire a acestor doi fluieră-vînt.

NOUA MEŞTERI MARI...

Ca urmare a unor puternice viituri, podul de piatră s-a dărîmat. A venit apa şi l-a luat, ca şi cum n-ar fi fost niciodată. Oamenii s-au scărpinat în capetele proaspăt spălate de ploaie şi au hotărît, în unanimitate, să facă altul pe rîu în jos, mai în aval, altul mai trainic şi mai funcţional. Au cerut primăriei lemne din parchetul forestier, dar li s-a rîs în nasuri (veniseră trei dintre săteni) şi au fost trimişi înapoi în agricultură.

S-au adresat unui şantier de construcţii hidroenergetice din apropiere şi li s-a rîs în feţe (tot ăia trei săteni), fiind sfătuiţi să îşi vadă de agricultură. între timp, rîul ajunsese la o cotă acceptabilă şi se putea trece vadul cu piciorul.

Primarul umbla cu o falcă în cer şi una în pămîntul natal să recupereze lemnele podului, să le facă scăzămîntul, procentul de uzură şi eventualul memoriu justificat de recuperare, ca lemne de foc, iarna fiind departe, vara acolo, dar după cum mergeau treburile, şi în acel an, conform obiceiului din buni-străbuni, iarna urma să vină şi să ningă ce avea de nins.

Cei trei au rămas doi, ultimul mutîndu-se la oraş la fata lui care se măritase cu un *tesa,* băiat bun, tot din satul lor. Cei doi s-au dus la comună, avînd făcută o carte bună, cu tot dichisul, de către profesorul de română din sat. La sediul comunal li s-a făcut vînt sprş satul de domiciliu .prin cuvinte, hîrtia fiind înregistrată, numerotată şi trecută la dosarul rezolvărilor de perspectivă. Cei doi nu s-au lăsat şi au mers mai departe, cu riscul de a pierde importante zile-muncă şi lumină. Au ajuns la oraş unde s-au înscris la audienţă. Au fost chiar primiţi, ascultaţi, dar fiind sîmbătă şi meci la televizor, organul de resort i-a chemat luni, la prima oră; au venit cu o oră înainte de prima oră, dar organul n-a venit în ziua aceea, fiind încă de la prima oră în agricultură. S-au dus atunci mai sus pe nişte scări şi de la Direcţia Judeţeană de drumuri şi poduri s-au tot dus şi mai sus, la Direcţia constructorilor de poduri unde cererea lor a fost înregistrată, numerotată şi trecută la urgenţele anului 1993.

Din greşeală, cererea, devizul şi documentaţia au nimerit într-alt dosar cu care un arhitect s-a dus la o reuniune internaţională omagială — Le Corbusier — şi a prezentat un referat care s-a bucurat de un mare succes, satul fiind astfel cunoscut şi în Australia, că acolo a avut loc reuniunea.

Cei doi l-au aşteptat pe arhitect la aeroport, dar acesta făcînd o escală şi în altă ţară unde a prezentat sinteza referatului s-a întors cu trenul, dar acesta n-a oprit în Gara de Nord, ci lîngă Chitila, la schimbare de ace, drept care arhitectul a coborît, soacra lui fiind chitileancă şi a rămas încă o zi acolo, ca să-i iasă ziua rotundă la diurnă, plus cîteva legume timpurii pe care le-a adus cu un paner de provenienţă străină.

Cei doi s-au întors în sat, unul rîdea tot timpul,

celălalt tăcea mereu despre aceleaşi lucruri; între timp sătenii au pus mînă de la mînă şi au făcut un pod, pe rîu mai jos, altul mai trainic şi mai frumos. Primarul umblă din nou mînios: urmează să sosească o comisie, la faţa locului, pentru a trage la răspundere pe cei care au construit fără aprobare.

EFECTUL CAUZEI

în anticamera Serviciului de Invenţii Utile, S.I.U., se aflau doi oameni, amîndoi bărbaţi; unul ţinea în braţe o cutie, nu prea mare, pe care scrisese caligrafic *Perpetuum Mobile — inventator Euforiu Bragă,* celălalt ţinea mîinile în buzunare şi studia cu atenţie regulamentul S.I.U. şi obişnuitele indicaţii drăguţe care încep cu **NU...**

Printr-un difuzor, discret instalat în perete şi nu lipsit de o anume imaginaţie ghiduşă (era mascat într-o plantă agăţătoare fleşcăită) se auzi o voce dură, egală: *Următorul]*

Tăticul perpetuum mobile-lui se ridică brusc, i se vedeau genunchii osoşi cum bîţîie anapoda, şi cu o mînă. gelatinoasă prinse clanţa; peste o secundă uşa se închise, iar individul cu mîinile în buzunare se ridică şi el, aprinse o ţigară, se uită unde să arunce chibritul şi după un

moment alese pervazul geamului, ars, găurit, împănat cu chişţoace, semn că nu el descoperise primul această scrumieră sui-generis.

Dinăuntru nu se auzea nimic, probabil comisia stătea aplecată asupra maşinăriei universale şi i se uita în burtă; o rază de soare se anină pervers pe creştetul individului şi închipui o aureolă care i se potrivea de minune; poate buzele, prea subţiri, îl evocau pe diavol, dar era o impresie, atenuată de marii săi ochi albaştri cu care, desigur, împuşcase multe suflete feminine la viaţa lui.

Brusc, uşa se deschise, ca smucită de o forţă uriaşă (expresie citită într-o carte pentru copii) şi Euforiu Bragă se rostogoli în anticameră, nu înainte de a primi un zdravăn şut dorsal din partea unui picior autoritar şi irevocabil. Se ridică buimac, roşu la faţă şi se frecă la locul lovit, întinzînd şi mai mult o pată de culoare nedefinită, dar extrem de vizibilă pe stofa pantalonului. Individul cu ţigara se apropie de el, îl aplecă uşurel pe unul dintre fotolii, dar nu continuă operaţia anterioară ci scoase din buzunar un pacheţel, îl rupse la gură, turnă un pic de praf alb în palmă, scuipă tot în palmă şi începu să frece harnic partea molestată şi stofa murdară. Pata de culoare nedefinită, dar extrem de vizibilă dispăru în mai puţin de un minut. Şeful S.I.U., care privea gînditor scena aplaudă uşor, elegant, şi-l pofti pe individul cu ţigara să intre, nu înainte de a-i spune un nedisimulat-admirativ „bravo, dom’le!“

Cei doi dispărură în spatele uşii, iar Euforiu Bragă coborî încet scările şi vru să arunce în primul coş invenţia sa, dar acesta era ocupat cu alte cutii pe care scria „Perpetuum mobile".

UN CAZ DE PLAGIAT

Steaua lui Micşunel Arătosu a apus definitiv, dar ce spun eu, a căzut, s-a făcut praf şi pulbere,

destinul i-a întors spatele, a răzbunat malefic cine ştie ce păcat în-

grozitor al vreunui strămoş în linie dreaptă, pierdut în negura timpului, devenit nisip de clepsidră.

Pe scurt, lui Micşunel i-a secat inspiraţia, în plină glorie, la momentul de vîrf, cînd fiecare ales se gîndeşte la strada care-i va purta numele, iar rudele se gîndesc la drepturile de autor postume; vîrsta îi acorda, cu generozitate, încă timp îmbelşugat la dispoziţie, era în măreţia forţelor fizice şi mai ales spirituale, medicii ar fi şomat dacă l-ar fi avut de pacient, dar vizitele sale în spitale erau cerute nu de vreo boală, ci de raţiuni superioare, pentru a împărtăşi scrobitelor surori medicale din lumina spiritului său unio. Cărţile lui Micşunel se vindeau ca apa în Sahara (ca pîinea caldă nu, că doctorii n-o recomandă şi oamenii s-au conformat scoţînd cu acest prilej şi comparaţia asta comestibilă din arsenalul mijloacelor stilistice literare), avea braţul drept mai gros — ca tenismanii — de atîtea autografe date şi modestia lui stîrnea ură cinstită în rîndul confraţilor.

Ce să mai vorbim de asaltul pe care-l executau asupra sa revistele, dornice să-l aibă de colaborator! Nu mai prididea, pauvre homme, să satisfacă cererea pieţii, dar îşi făcea noaptea zi şi răspundea cu modestă promptitudine oricărei solicitări, chiar şi la revista apicultorilor a publicat un eseu despre limba română, dulce ca un fagure de miere.

într-o dimineaţă însă, cînd să mîntuie rapid o prozuţă acolo, o schiţă pentru a deveni scenariu la televiziune, a observat întîi cu enervare, apoi cu groază, că nu poate să lege un subiect de un predicat, darmite să găsească un subiect! După ce s-a chinuit îngrozitor, timp de două zile şi tot atîtea nopţi albe, s-a prezentat cu schiţa cerută, în care era vorba de doi tineri care se sinucid din cauza meschinăriei părinţilor pentru că nu se pot căsători; ca să meargă treaba şnur a plasat acţiunea în Verona, iar apoplexia mută a redactorului a sugerat sfios să fie mutată în Ialomiţa.

Cei care-l iubeau au taxat întîmplarea ca o formă superioară de spirit, duşmanii şi-au zis, cu o

ură neîmpăcată în barbă şi în general peste tot, că vizează nici mai mult nici mai puţin să se tutuiască cu marele Will; în fine, cazul a fost dat uitării, dar ofertele erau zero, vizavi de masa cererilor.

S-a dat bolnav şi a stat în spital o lună, în singurătate, înconjurat de sute de admiratori, imberbi, june cu flori, babe de vîrste arheologice îndopîndu-l cu bomboane; într-o noapte a fugit din spital şi s-a dus într-o staţiune de munte unde în chiar ziua sosirii i-a fost organizată o întîlnire cu oamenii muncii veniţi la odihnă şi el a trebuit să ia din nou drumul în spinare. N-a stat mai mult de o zi într-o peşteră de urşi, părăsită, s-a reîntors acasă şi primul lucru care l-a făcut a fost un chef dezgustător, soţia acuzînd un şoc grav, asemănător cu cel pe care-l au paraşutiştii oare sar fără paraşută.

Apoi a început să fie văzut colindînd cîrciumi sordide, plecînd urechea la discuţiile de la mesele învecinate pentru a ciupi măcar un pui de subiect, dar a luat şi bătaie pentru chestiunea asta, a învăţat peste 50 de romanţe şi cîntece de pahar, dar n-a mai fost în stare să însăileze o propoziţie originală. După aceea, lumea a început să-l ocolească, fiindcă tapă, şi-a vîndut mobilele, o cunună cu lauri, de provenienţă internaţională, soţia l-a părăsit, copiii idem şi a rămas singur în faţa maşinii de scris, ruginită de atîtea lacrimi picurate pe claviatură. Şi pe cînd cazul lui părea definitiv îngropat, într-o dimineaţă, în zori, ziua încă se învelea cu noaptea, a fost văzut mergînd în parcul oraşului, suindu-se pe soclul statuii lui Eminescu, avînd un carneţel soios în mînă şi un muc de creion, cu care a copiat versurile ce stăteau scrise pe pagina de bronz din mîna poetului. Le-a trimis la o redacţie cu un pseudonim şi aceasta i-a răspuns: „încercări neconcludente. Trebuie să citiţi mult, apoi reveniţi"...

CAPITOLIUL INDUSTRIAL

Chiar dacă părea de necrezut, faptul în sine era demonstrat de realitatea concretă, precisă şi paradoxală: în tot marele Combinat nu mai exista nici o maşină de scris. în bună stare, iar corespondenţa se îngrămădea pe biroul secretarelor într-un ritm care putea provoca infarct şi unui cosmonaut hîrşit. Despre cumpărarea uneia noi nici nu se punea vorba, fondurile de recuzită fiind transferate sportului (echipa de fotbal intrase în campionatul orăşenesc) iar luatul lucrului acasă nu intra în discuţie în aceeaşi ordine de idei, din alte motive.

într-o şedinţă care a durat peste patru ore, s-a adoptat opinia colectivă a directorului, aceea de a trimite, în condiţiile care le aveam, o adresă la C.R.M.S. (exact, Cooperativa de Reparat Maşini de Scris) în care să se arate situaţia şi să se ceară urgent un depanator capabil şi inimos, pentru cele 11 maşini invalide, ştirbe în marea lor majoritate. Telefonic nu s-a contactat cooperativa în cauză din cauza cuplărilor aiuristice care ne trimiteau de regulă şi în ordine la: o seră de zarzavaturi, la un magazin mic-gros (închis temporar din cauză de mic şi gestionar ajuns la gros), iar o adresă scrisă la telefoane iar nu puteam trimite în scris din motivele ştiute.

Adresa a fost întocmită la cea mai validă maşină şi arăta aşa:

Cătr Cooperativa d Rparat Maşini d scris
Prin przntа rugăm să trimitţi un dpanator pntru a rpara cl unsprzc maşini d scris djct cu plata în viramnt
din contul nostru.

Dirctor gnral

în aşteptarea depanatorului, hîrtiile urgente şi cele mai urgente continuau să se adune pe mese,

pe dulapuri, una dintre dactilografe a făcut un şoc nervos şi s-a cerut pompier voluntar, alta s-a măritat fără să-şi anunţe soţul, dar în ziua nunţii a venit o adresă de la Cooperativa salvatoare care ne anunţa:

Kătre
Kombinatul Utilaje Konstrukţii

Din kauza înkărkăturii mari de prestaţii kare se află kuprinse în kontrakte ferme nu putem să deplasăm niki un depanator pînă la jumătatea lunii viitoare.

Ku stimă,
ing. şef Kostikă S.

Adresa a avut efecte diferite la conducere şi personalul administrativ, în funcţie de antecedente, de tensiune şi experienţă de viaţă. Singur eu am rezistat ferm pe poziţii, după ce am rîs vreo două zile, cu mici pauze fireşti cînd mă aflam în incinta unei anume instalaţii, dar am rezolvat problema şi iată-mă posesorul unui concediu de vară în luna august la mare, plus o primă: cu banii care i-am recuperat de la echipa de fotbal care fusese eliminată din campionatul orăşenesc pentru folosirea unui jucător aflat dincolo de limita de pensionare, am achiziţionat — în numerar — 10 gîşte falnice şi cu penaj corespunzător volumului mare de corespondenţă din întreprindere. Am rezolvat şi problema cernelii, plantînd în curtea interioară tufe de coacăze, fructe ce produc o excelentă cerneală neagră şi care nu se şterge nici cu pic, nici cu lamă. Trbui kap în anumit situaţii...

DRAGA REDACŢIE

Mă adresez dumneavoastră, fiindcă ştiu că multe sesizări ale oamenilor muncii au primit sprijin, ba au fost şi rezolvate. Pe mine mă cheamă Doniazada şi sînt sora lui Şeherezada, soru-mea. Ea, după cum aţi citit în *bepe- teu,* în traducere, s-a măritat binişor cu regele Şahriar, tăticu, viziru', a dat-o cu inima îndoită, fiindcă Şahriar a mai fost căsătorit şi rămînea mereu văduv, după bunul plac.

V-am scris ca să vă apucaţi de reparaţii morale: să ştiţi că nu soru-mea, Şeherezada, a fost cu poveştile, ci eu i-am povestit regelui cele 1 000 de poveşti (n-au fost 1001, fiindcă a 235-a am repetat-o, dar Şahriar e cam năuc la memorie) iar soru-mea stătea ca mutu' în porumb şi numai asculta poveştile mele, după care se retrăgea cu soţul ei şi eu rămîneam să pregătesc altă poveste, acestea fiind nopţi pierdute, de vreme ce biblioteca haremului era slab dotată, cu tot controlul Marelui Eunuc, făcut în pripă, iar pentru bibliografia de bază trebuia să ies noaptea din harem şi să umblu pe la anticari.

Pe mine mă doare puternic acest lucru, zău, toată lumea Şeherezada în sus şi în jos, i-au dedicat operă, balet au făcut-o, iar eu, proasta, că proastă am fost cînd i-am spus Marelui Băieş, „nu, Băieşule, nu mă mărit cu tine", acum aş fi fost şi eu la casa mea. Sau la Casa scriitorilor...

Ce vreau eu? Faceţi, dom'le, lumină în treaba asta, puneţi-mă şi pe mine în drepturile mele legitime şi pogoare asupra voastră slava cerului, ambrozia nemuririi şi veşnica tinereţe, strălucitoare ca ochiul de cocoş. Adică-i drept eu să mă spetesc dînd din gură, şi soru-mea să stea tolănită sedentar pe divane ad-hoc, să sugă acadele (veni- i-ar diabetu'!) şi să clipocească alene din gene şi sprînce- ne, iar eu să turui cu dicţie, să nu cumva să-l supăr pe sacul ăla de osînză! Măcar dacă ar fi fost şi el un lord, să asculte acolo, fără să caşte — măcar cu mîna la gură — ori să zîmbească o dată. Mă bucur, totuşi, că nici so- ru-mea nu-i mai

este în graţii, de cînd cu emisiunile de televiziune, că şi-a luat unul color, alb-negru şi toată ziua (noaptea) stă cu nasul în el, de-l bombardează electronii, după cîte am auzit că fac electronii.

Sărut-mîna şi pămîntul, pulberea de aur dintre încălţările voastre şi vă rog smerită să daţi o dezminţire; vă stau la dispoziţie, puteţi să veniţi şi cu carul de televiziune să mă filmaţi ca atare şi în prim-plan, asigur eu masa şi cazarea la echipă, restul nici nu se discută.

Aştept răspuns, fie-vă zilele sărbătoare şi pruncii voioşi...

DIN ISTORICUL REVELIONULUI

întîi au apărut hidrocarburile. După cîtăva vreme — cam 2 miliarde de anişori — fiinţele vii, iar pe creanga cea mai de sus stătea strămoşul nostru, cugetînd cam cum îşi va petrece noaptea de 31 spre 1 ianuarie, plictisit peste măsură de acelaşi program: scoală-te dimineaţa, deretică prin peşteră, du-te după hrană în pădure, fereş- te-te de hrană, pune vîrf de silex la suliţă, dă fuga după nişte jar la peştera vecină şi, dacă mai rămîne vreme, fă-ţi chip cioplit sau desenează artă primitivă pe pereţi, în aşteptarea comisiei de la Fondul Plastic care să ţi-o achiziţioneze.

Primele revelioane s-au desfăşurat cu anumite dificultăţi, avînd în vedere că totul era din piatră, chiar şi lemnul. Pe atunci nu se bea din pahare şi nici nu se ciocnea din cauză de hernie. Avantajul era că puteai să te îmbraci cu aceeaşi blană cu care mergeai la vînătoare; dacă stăteai mai aproape de foc riscai să rămîi cu ea prea mică. Petrecerea se spărgea odată cu primul cap.

Ce cîntece se cîntau? „Măi, Iguanodon, don,

don“, refrenul fiind reluat de cîte ori era nevoie, fiindcă alt vers nu exista în acest cîntec, sau „Ia mai toarnă-un bolovă- nel, să ne mai zobim niţel“, în caz că paharul cădea de pe masă pe membrele unuia dintre membrii participanţi, ori „Ioane, Ioane, cromagnoane", baladă vitejească despre un tînăr care a răpus o namilă de aia cu gabarit de-păşit, printr-o singură izbitură de pumn între ochi, după ce în prealabil îşi confecţionase o scară cu care s-a suit pe capul bestiei.

în tot acest timp omenirea n-a prea stat pe loc; în sclavagism nu era timp pentru pierdut vremea, piramidele aşteptau să fie ridicate, iar fundul Nilului să fie în- sămînţat.

De asemenea, bărbaţii erau plecaţi să cucerească teritorii străine, că aşa era la modă, şi cucereau pînă se pensionau, sau din cauza sclerozei, mai cucereau o dată ce ocupaseră altădată. Stăteau toată ziulica în şei şi se ţineau de şale, aveau hrană rece sub şeile astea şi chiuiau de mama focului, că speriau şi copiii care dormeau în aşteptarea feudalismului. Seara, caii se culcau pe pămînt şi stăpînii lor dormeau mai departe în picioare, vorbind în somn şi strîngînd în mîinile puse sub cap nişte hăţuri imaginare.

E clar că în aceste condiţii n-aveau de ce să îşi ureze „la mtilţi ani!“, de vreme ce învîrteau săbiile deasupra capului şi chiteau cum să dea mai vîrtos cu ele.

în Evul Mediu treburile se schimbă. Avea omul castelul lui şi făcea pe feudalul pînă nu-l luau ţăranii şi meşteşugarii la întrebări, prin intermediul translatorului de cîmp: furcă, îmblăciu, coasă.

Ajunşi la castelul-gazdă, pupau mîna castelanei şi aşa rămîneau, în unghi drept, din cauza armurilor. Vizierele nu incomodau cîtuşi de puţin la băute, avînd prevăzută cîte o deschizătură cu gratii pe unde încăpea şi un butoi. Feudalul care făcea ochi dulci vreunei femei, în prezenţa soţiei, prin clămpănire de coif, zbucium de pinteni şi alte fiare vechi, era scos în zăpadă şi lăsat acolo să ruginească pînă la terminarea revelionului.

Ce cîntece aveau în repertoriu? „Bade, vizieră nouă“, „Turnir-turniraş“, „Pe umeri zalele-ţi curg rîu“. Se dansa — ca şi azi — de la mare distanţă, călcatul pe picioare fiind picioare rupte, pe refrenul „luhuhu şi iarăşi hu / Ţucu-te Robert Anjou“.

în timp ce bărbaţii trăncăneau vrute şi nevrute, din cauza vinului, doamnele jucau interesante jocuri de societate: cine rupe urechea porcului cu dinţii, dintr-o bucată, cine aruncă peste gard un viţel sau cine-şi buşeşte feudalul, tot dintr-o bucată, cu tinichelele în sus, ca să nu se mai poată ridica. Ele erau gingaşe, predispuse la răpire şi din cînd în cînd îşi făceau vînt cu evantaie sau se scărpinau pe spate cu nişte lopăţele de lemn — strămoşul săpunului — în formă de degete arătătoare. Şi pe atunci îi durea capul dimineaţa, dacă depăşeau cei 20 de litri de vin permişi de soţie. Ca să găsească un algocal- min, se suiau pe corăbii şi plecau ca nebunii după calmante. Aşa a început era marilor călătorii geografice în jurul pămîntului şi invers.

O POVESTE

Şi-i spuse împăratul lui Făt-Frumos: „Adu-mi fata înapoi, feciorule, şi a ta va fi, plus 1/2 din împărăţie, spor de vechime la stabilirea pensiei şi buletin de cetate". Cînd auzi Făt-Frumos zisele şi spusele astea ademenitoare, mai ales că fiica împăratului, Cosînzeana, cîştigase şi un concurs de frumuseţe *Miss feuda,* încălecă iute, cit ai spune acetildimetilinfenibutazonă (aspirină şmecheră) şi plecă în căutarea fetei care, pasă-mi-te, se găsea la castelul Zmeului, răpită de acesta.

Merse el cit merse, cînd la trap, cînd la galop,

tropa- trop şi iarăşi trop, pînă ajunse la castelul cu pricina, aflat în mijlocul unei păduri întunecoase, plină de patrimoniu şi rezervaţie naturală.

Bătu la poartă cu buzduganul de oţel (import) şi ieşi mama Zmeului care-i zbieră din turn: „Mă, huliganule, beţivule, la ora asta se păstrează liniştea, interzis bătutul covoarelor, lălăitul în casa scărilor, parcarea maşinii, amendă de la 100 de lei la 8 ani puşcărie!"

Calul, de spaimă, făcu treaba mare, dar n-apucă să cureţe locul fiindcă veni un grădinar bătrîn care-l luă de acolo şi-l folosi ca biogaz la încălzirea serelor. în timp ce lucra se aplecă spre Făt-Frumos şi-i zise: „Cosînzeana e în turnul nr. 2, G 6“.

Feciorul neînfricat merse la locul indicat şi atîta stărui prin diferite strigăte că fata ieşi în turn, Făt-Frumos o înşfăcă iute, cît ai spune A de două ori, şi pe-aici ţi-i drumul, conform săgeţilor indicatoare! Cosînzeana nimic nu zicea, numai rîdea pe sub mustăţi (ale lui) iar feciorul deja se vedea tînăr pensionar, cu proprietate personală şi întabulare în regulă. Pe cînd credea că a scăpat, îl ajunse din urmă un huruit, un duduit, un mîrîit, un clefăit, un greul pămîntului, ce mai, Zmeul, dar Făt-Frumos aruncă între ei un lac mare şi adîncos, rase o pădure de pe suprafaţa pămîntului, zvîrli nişte stînci asupra lui şi ajunse aproape de castelul împăratului, dar Zmeul îl ajunse şi-i trase o sfîntă de bătaie, de-l băgă în pămînt, întîi pîn’ la gleznişoare, apoi pîn’ la ţîţişoare, pîn’ la buzişoare, şi la sfîrşit pînă-n nucleul pămîntului, la temperaturi mari. O luă pe Cosînzeana, care-i mulţumi frumos, c-o scăpase de Frumos, îl pupă, îl giugiuli, mii de ghiduşii îi făcu şi peste 9 luni născu un zmeuţ drăguţ şi liniştit, o frumuseţe de flăcău.

Feciorul merse amărît la împărat, dar acesta îl primi la poarta castelului şi-i spuse: „Feciorule, bucură-te că nu poruncesc să îţi steie picioarele unde-ţi stă capul, fiindcă ai vrut să strici o căsnicie fericită, ai provocat inundaţii, ai umblat la patrimoniul forestier şi ai făcut gălăgie între orele

14—17. Pleacă!"

Făt-Frumos plecă amărît şi cum mergea el aşa, o în- tîlni pe Sf. Vineri, colţ cu Depozitului şi aeeasta îi spuse să o caute pe Sf. Sîmbătă, dar repede, că avea zi scurtă ... aeeasta i-o prezentă pe Mămica Pădurii şi pe loc feeiorul de cum o văzu se şi... dar asta e o altă poveste.

UN CAZ DE ECHITAŢIE

De astă dată, Făt-Frumos şi Cosînzeana nu mai aveau nici o scăpare, chiar dacă bietul dobitoc, nobilul animal etc. depunea toate eforturile să pună distanţă între el şi semenul său cabalin pe eare-l călărea un Zmeu mai setos ca oricînd de sînge: răsuflarea lui fierbinte pîrjolea ceafa celor doi (mai mult pe a Cosînzenei aşezată în spatele flăcăului) şi un miros de pucioasă otrăvea aerul curat al peisajului prin care treceau cu viteza gîndului — bun — florile se uscau la trecerea Zmeului, greierii răguşeau şi... ete.

în disperare şi cunoştinţă de cauză, ştiut fiind că Zmeul nu era un tip care să pună puşca jos cu una sau cu alta, Făt-Frumos zvîrli în urma sa o perie din păr de porc, nu plastic pîrît, şi crescu mintenaş în urma lor o pădure de porci care grohăiau alene: pînă să se descurce din turma de grăsuni, Zmeul pierdu teren, cam două ture de pistă avans, dar odată ieşit la liman nu mai zăbovi nici o elipă şi se avîntă din nou în urma fugarilor. Calul său era, evident, superior, rasă pură, nu ameliorat şi într-un ceas îi zări iarăşi pe fugari, hărnicind la poalele unui deal nefolosit corespunzător. Cioturile rămase

de la o defrişare pripită îi canoniră amarnic pe urmăritori, dar scăpară şi de cioturi, aceste furci caudine în pantaloni scurţi, şi aş- teme-te iarăşi la drum, pe-aici ţi-e drumul, cît îi drumu'!

Ducipalul lui Făt-Frumos îşi spori eforturile, deveni un Trucipal, dar degeaba, Zmeul sosea, mai ameninţător ca un destin implacabil, ca un rapid în haltă, ca un nor anticiclonic, ca... să nu mai vorbim de paloşul care-l învîrtea în aer ca pe un buzdugan. Distanţa dintre cei cinci deveni un fleac, un mizilic de jumătate kilometru, Zmeul puse din nou în funcţiune aruncătorul de flăcări, azvîrli din mers amenda pentru foc deschis în pădure, pompierilor de serviciu, şi aproape că-i ajunse pe cei doi, cînd Făt-Frumos aruncă în urma sa o bucată de asfalt şi Zmeul încetini pasul, să nu-şi frîngă nobilul armăsar gleznele, ştiut fiind că un cal cu piciorul rupt e jumătate salam, jumate faţă de piele încălţăminte lux.

, Nobilul dobitoc, animalul credincios, Ducipalul lui Făt- Frumos necheză bucuros, dar cam superficial, după aprecierea stăpînului, fiindcă acesta îi repezi un pumn în ţeastă care grăbi pasul calului şi sugrumă în faşă nechezatul de optimism.

Zmeul privi disperat în faţă la gropile ce se iţeau ici-colo, suflă zgomotos pe nări, se scărpină în ureche, se trase necăjit de păr, îşi frecă mîinile, apoi descălecă, luă calul în spate şi pe marginea drumului o luă la fugă. în curînd, sub presiunea nervilor, a sentimentului de frustrare ce-l încerca, îi zări din nou pe fugari, iuţi pasul, surd la solicitările hărmăsarului: „lasă-mă jos, boierule, fire-ai al ciorilor de urît!“

Ajuns la o porţiune de şosea cu patru piste, inversă rolurile şi acum chiar că era clar: peste cîteva minute avea să-i pape, cu cal cu tot, pe cei doi fugari. Făt-Frumos trînti, ca replică finală, o penibilă cruce, pînă la burio, dar Cosînzeana băgă mîna în sîn, scoase o pilă şi o aruncă în urma lor. Zmeul sosi, tot un abur şi o năduşeală, se aplecă, ridică pila, o privi cîteva clipe şi spuse: „în fond, ce-am eu cu băiatul ăsta?"

STIMATA DOAMNA FALCOSU

Aflu cu netrebnică satisfacţie despre încetarea din viaţă (prematur, la o vîrstă coaptă) a celui care v-a fost soţ — necredincios — timp de douăzeci de anişori, iar mie duşman fidel, tot în aceeaşi perioadă.

Da, madam Fălcosu, eu sînt *fetiţa aceea răguşită* care vă telefonează în fiecare noapte, de trei ani încoace, aţi ajuns să-mi destăinuiţi lucruri stupide şi intime, pe care nici răposatul nu le-a ştiut, v-am impresionat spunîndu-vă că sînt într-un scaun cu rotile, că am insomnii şi caut apropierea de oameni, copilăria fiindu-mi compromisă; eu sînt *farmacia de noapte 44* care vă ceream imperios să ve- niţi după purgative şi laxative, odată ce le-aţi comandat, tot eu *mic-gros* în inventar, şeful de birou al acelui dobitoc solemn care a răposat, făcîndu-mi cea mai ordinară figură posibilă, tocmai acum cînd i-am pregătit lovitura vieţii, cu care speram să îl dau de pămînt de să-i sară scîntei din fundul lui important. încă o dată s-a dovedit un ticălos nemaipomenit, o fiară agreabilă în cotidian, dar un parşiv cu principii estetice, cu alură de călău din romanele de capră şi sfadă.

Şi ce duşmănie frumoasă era între noi! Oreste şi Pilade, asasini, mereu gîndind, plănuind o nouă figură, definitivă, care să-l aducă pe adversar în situaţia fetiţei cu chibrituri la uşa celuilalt, în sezoanele cu climă improprie şi vînt care zguduie crengi. A murit, dare-ar boala în el, v-a făcut fericită, aţi pierdut toate motivele de nelinişte, angoasă şi plîns conjugal pe care vi le-a oferit cu toptanul — mie, însă, ce-mi mai rămîne de făcut? Aşa duşman nu mai găsesc eu! Era loial, cinstit în ura lui, mi-o spunea atît de bărbăteşte în faţă, la fel de viril ca şi mine cînd îl scuipam în obraz cu saliva verbelor clorhidrice. Cînd ne dădeam mîna o făceam cu atît amar de iubire că ne pocneau falan- gele, strîngeam cu speranţa că vedem pe obrazul celuilalt o schimonoseală, o lacrimă în ochi, dar nimic, eram de puteri egale şi luam lecţii de karate cu acelaşi profesor.

Din prima clipă în care ne-am cunoscut,

duşmănia a fost totală, perfectă şi reciprocă; primul punct l-a marcat el reuşind să dovedească cu martori că am trecut de geamandură la Mamaia, nu pentru că n-aş fi văzut-o.

I-am sistat şi eu abonamentele la nişte reviste în limbi străine şi i-am ologit profesorul de engleză cu bascula cumnatului meu. Mi-a făcut fotografii la o nuntă — eram din partea miresei — în care m-a prins în momentul cînd sărutam cast mireasa, a trimis pozele soţului şi ăsta a aranjat internarea mea rapidă, procurînd din timp ghips pentru a-l oferi ortopedie! la cîteva minute după internarea mea. Directorul lui a găsit în coşul de hîrtii o copie a unei anonime, chiar lîngă masa de lucru. La retrogradare mi-a răspuns cu încercarea de a-mi acosta soţia în autobuz în calitate de încornorat, ceea ce i-a reuşit. Lista e lungă, madam Fălcosu, distrugerile reciproce ar ocupa prea mult spaţiu şi ele trebuie detaliate, altfel se duc în paştele lor şi n-au nici un chichirez.

Repet: ce mă fac acum? De unde mai găsesc eu un duşman aşa de bun? Dacă aţi şti ce i-am pregătit, cît m-am bucurat dinainte ... şi acum mă lasă mască, pune mîinile pe piept, nesimţitul şi se mută în deal. Vroiam — pur şi simplu — să-l laud. Da, să-l laud din răsputeri, să-l ridic în slăvi peste tot, oricui, să li se facă greaţă şi lehamite oamenilor de el, să-l ocolească, să-l buşească ierarhic! Acum degeaba, are o scuză şi eu nu dau în cel căzut *sub pămînt.* Ar mai fi o soluţie, gîndiţi-vă bine, am dreptul la reparaţii morale pentru jignirea ce mi-a adus-o: vă invit să fiţi soţia mea . ..

NUNTA CU DAR

(povestire în dulcele stil „vînjos”)

încercînd să-şi încheie haina, Semproniu Nagîţ, vicepreşedinte al cooperativei agricole de producţie „Tot înainte", constată că nasturele refuză să i se supună, iar încercarea de a-şi suge burta îi agrava relieful venei care pulsa neliniştit pe tîmpla stingă. Se aşeză pe un scaun, oftînd amărît, cuprins de un mare moment de sinceritate, poate singurul de pînă atunci; ajunse la concluzia că n-a realizat încă nimic serios în viaţă, că singurul merit care-i revenea, într-o oarecare măsură, era calitatea de tată al copiilor săi.

„Am să mor azi-mîine, şi oamenii din sat m-or uita, nu voi fi pomenit în cîntecele lor strămoşeşti, nimeni nu şi-o aduce aminte de mine la gura sobei, în serile de iarnă, cînd afară ninge şi în casă oamenii se uită la televizor".

încerca un sentiment sfîşietor, singurătatea îl cotropise şi ar fi plîns, dar glanda lacrimală nu mai ştia de mult — din copilărie — ce trebuie să facă în asemenea situaţii. Ar fi dorit să verse o lacrimă acolo, să iasă la soţia lui cu ochii roşii, grav, dar dacă nu se putea, nu se putea!

O singură bucurie îi lumina ceasul acesta de necruţătoare analiză: avea doi copii, un băiat şi o fată, mai mare, Loredana Ana Nagîţ, care, uite, cum se duce timpul, fire-ar el al ceasului!, se mărită a doua zi cu un băiat bun de la oraş care lucra în comuna alăturată, ca medic şi făcea naveta la ei în sat, mai ales de cînd o cunoscuse pe Loredana la un priveghi, în calitate de invitat de onoare, fiindcă el o îngrijise pînă în ultima clipă pe răposata ... cum o fi chemat-o, Doamne, ţine-o la pieptul Tău!, hotărî el în ultima clipă şi cu un efort încheie nasturele.

Da! Va fi o nuntă că şi Zamfira lui Coşbuc ar păli de invidie! A dat totul pentru ca acest eveniment să ră- mînă în memoria sătenilor, mai abitir ca steaua căzătoare care dăduse foc şirei de paie, transformată ulterior de pompieri în neglijenţă de serviciu şi consum de alcool, toate acestea căzînd pe capul paznicului contractual Cornel Viţel care fusese mutat disciplinar ca cioban stagiar. Seara urma să dea familiei şi vestea cea mare, bomba

zilei, prilej pentru vecini să-şi înghită invidia cu noduri: invitase şi invitaţia fusese acceptată, pe tovarăşul primar de la municipiu, plus un cenaclu literar cu muzică folk cu tot, contra masă şi poezii, cîte două de cenaclist, şi *zdrăngă- neală* cîtă încape! Lăutarii din sat nu participau, erau plecaţi la televiziune, dar aveau să-şi muşte mîinile: pentru un fleac de *pleiboc,* lăsau bunătate de nuntă, nu-i nimic, mai avea pe cîţiva sorişi pe listă, care îl refuzaseră, vine ea socoteala zilelor muncă!

îşi îmbrăcă din nou hainele de peste zi şi burta cu tendinţe de expansiune îşi luă locul obişnuit, adică peste curea; intră hotărît în bucătărie unde trebăluiau femeile, chicotind asurzitor. Le aruncă un „alo, femei, mai blajin, că nu vin turcii!", aşa, să se afle în treabă, şi înregistră mulţumit potolirea zarvei. Coborî în pivniţă, verifică butoaiele, numără sticlele cu vin, cele cu ţuică, mai şterse praful de pe două glaje pîntecoase cu whisky (la potroace, pentru tov. primar) şi se încruntă nemulţumit: Rafail, bunicu-său, nu terminase de pus varza în butoi!

— Al bătrîn, vino, dom’ne, jos că am o vorbă!

Rafail apăru dintre butoaie, rîzînd subţirel: era matei. Semproniu îl privi dînd mustrător din cap şi-l întrebă senin, ca să nu înjure:

— Cînd te astîmperi, ăl bătrîn? Ai 100 de ani în cap şi bei ca un recrut!

Bunicul se sprijini frumos de un butoi şi sughiţă prelung, cu ecou. Semproniu n-avea cu cine discuta în seara aia; urma să-l scoale la noapte, să termine de aşezat eăpă- ţînile de varză la butoi. îl luă de subsuori, şi-l aburcă pe trepte, iar bătrînul îl pupă drăgăstos pe o ureche, dăm- fuindu-l verbal:

— Mare mai eşti tu, nepoate!

„Nepotul" îl lăsă din mîini şi bătrînul făcu drumul retur; se rezemă de un butoi şi repetă cu seriozitate afirmaţia, dar Semproniu era deja sus.

*

Zorile îl prinseră foindu-se în aşternut, somnul îl ocolise, dar nu era obosit; scutură uşurel femeia de lîngă el şi soţia, fără un cuvînt, se sculă supusă,

aprinse lumina şi ieşi afară. Semproniu scoase de sub pernă lista de activitate şi o consultă încruntîndu-se. în afară de varza nepusă în butoi, toate se desfăşurau normal. Rafail, bunicu-său, intră mărunt în odaie, spuse un „mneaţa" plictisit şi puse ibricul pe sobă. în curînd se răspîndi un miros aţîţător de cafea, dar nu făcu nici o mişcare. Aştepta. Şi aşteptarea i se împlini: Rafail îi aduse cafeaua la pat şi în timp ce i-o întindea zise:

— O făcui aseară!

Semproniu Nagîţ îl iertă cu un zîmbet, mirîndu-se mereu că bătrînul care avea un secol în raniţă se ţinea mai bine ca el, la cei 55 de ani ai săi; nu-l durea nimic, ţinea paharul cu amîndouă mîinile.

— Du-te şi aşează varza, pe diseară s-o scoatem proaspătă, la sarmale!

— Acuşica, tovule, să-mi beau cafeaua! Bătrînul se aşeză tacticos pe marginea patului, pescui o ţigară de după ureche şi privind zorii pe geam, adăugă molcom:

— îmi pleacă strănepoata, ai să rămîi singur, vai de capu' tău, bătrîne!

Era prea mult pentru Semproniu care *chiar în clipa aceea* se simţea bătrîn! îl înghionti zdravăn cu piciorul, de să-l dea jos de pe marginea patului şi se sculă fără o vorbă. De enervare nu nimerea cracul pantalonilor şi bătrînul îl atenţionă blajin: *pa rînd, nepoate, pa rînd!*

*

Cornel Viţel, pe care-l năşiseră vicele şi Decretul 400, fu punctual şi la ora 6 termina de tăiat lemnele pentru cuptorul de pîine; cînd îl văzu pe Semproniu că vine spre el, apucă o surcea şi începu să se scobească în dinţi. Acesta îl sictiri în gînd, dar astăzi avea nevoie de el, aşa că-i zise rîzînd: „Du-te, mă, în casă, fire-ar burta ta de hapsîn!“

Ciobanul improvizat aruncă surceaua sugestivă şi o luă alene spre bucătărie; pe scări se opri şi-i strigă de acolo:

— Mă, nea *Sempre,* ţuica-i pe poliţă?

— în pivniţă, vezi că-i acolo ăl bătrîn! Deschise

poarta de la livadă şi-i privi atent pe oamenii care ridicau cortul; chiar în mijloc se afla un nuc vechi, rămuros şi acolo vroia el, în jurul nucului să aşeze *elita,* într-un semicerc, iar ceilalţi, spectatorii, pe scaunele aduse de la cămin, numerotate, lucru care-i uşura simţitor *strategia ...*

*

îşi aprinse o ţigară mai tîmosită şi se aşeză ostenit pe grămada de lemne tăiată de Cornel Viţel; acesta apăru ca din pămînt lîngă el, palid ca luna şi cu ochii măriţi de groază; Semproniu îl privi cu lehamite, „pun pariu că iar umbli la glume“, dar ciobanul cuprins de friguri îi arăta spre pivniţă. Semproniu îl înjură de mamă, nu pricepea farsa dobitocului şi avea destule pe cap, încă deunăzi blestema gîndul ăl prost că nu lăsase pe nimeni să-l ajute.

Viţel îl prinse de mină şi-i transmise dîrdîiala, Sem- proniu se scutură brutal, hotărît să-l scoată afară din ogradă. Ciobanul, fost paznic contractual, prinse glas cu o voce venită din copilărie:

— Al bătrîn, acolo ... în pivniţă ... gata.. . odih- nească-1!

Semproniu se prinse de inimă, îl durea violent şi se temu o clipă că n-avea să-şi mai vadă fata mireasă. Coborî fuga în pivniţă şi-l văzu pe Rafail lîngă butoiul cu varză, cu o varză lîngă cap, ca o pernă rotundă. Ciobanul ajunse şi el, pe fund, în pivniţă; nu-l mai ţineau picioarele.

— Ce-a fost, mă? şopti Semproniu ridicîndu-l cu o mînă tare.

— Cînd am coborît în pivniţă, ăl bătrîn punea varza şi sughiţa de mama focului. M-am dat lîngă el, să-l sperii să-i treacă sughiţul şi.. .

— I-a trecut, mama ta de nebun!

Luă o varză în mînă, nici el nu ştia de ce, şi-şi îngropă capul în foile ei parfumate şi reci; era amorţit de o durere, care nu-i venea de la moartea bătrînului, ci de la ceva nedesluşit, ce nu-l lăsa ca să respire, ori să urle. Ciobanul se trăsese la un perete şi acolo îi turna la cruci; Semproniu puse varza jos, îi făcu semn să-l ajute la ridicatul lui Rafail, dar Viţel scutură violent din cap şi de-a- ndăratelea merse spre scară. Vicele îl ajunse din doi paşi:

— Pune mîna, glumeţule, altfel te îmbrac *dungat!*

Ciobanul mai mult îl încurca, dar trebuia să-l facă părtaş la nenorocire, să i-o transmită şi să-i pecetluiască gura podidită de spasme.

Bătrînul trăgea nespus de greu, poate erau la mijloc şi cei 100 de ani, fiecare cu greutatea şi păcatele lui; se opri la jumătatea pivniţei, îl puse pe bunicu-său jos şi capul acestuia sună pe ciment. Avea mustăţile zburlite şi o spaimă îi ţinea pleoapele deschise. Unde să-l ducă? Ce să facă? Se aşeză jos lîngă mort şi Viţel profită de moment ca s-o şteargă pe scări, împiedicîndu-se la fiecare treaptă. Semproniu se ridică, îşi puse o cupă de ţuică — nu-i tremura mîna — şi o bău din două

*

înghiţituri. Scuipă focul ce-l ardea pe limbă şi aprinse o ţigară, evitînd să privească la bătrînul cu picioarele desfăcute, braţele întinse ca într-o gimnastică funebră.

. — Auzi, femeie, vino pîn' la mine! strigă el gros din uşa pivniţei.

Soţia, ştergîndu-şi mîinile de şorţ, îl privi întrebătoare, dar el o zori cu un gest care nu admitea întîrziere; slabă, căruntă, i se alătură şi privi fără voie în pivniţă unde-l zări pe bătrîn, odihnind nefiresc.

— Iar s-a îmbătat?

— Neam! A murit... *a crepat* cordul în el, suta de ani, ce vrei? bolmăji vicele.

Soţia puse mîna la gură, dădu să strige tînguitor, apoi se opri văzîndu-l pe Semproniu că o priveşte cumva curios, cu capul pe un umăr. înţelese că situaţia era mai gravă decît părea. Semproniu îşi consultă ceasul şi zise calm:

— Lucrăm în *paralel,* nunta pe primul plan, şi închise uşa pivniţei cu lacătul.

— Şi sarmalele? întrebă femeia potolită şi ea de liniştea bărbatului.

— în oală de pămînt, ca de obicei! sună replica sec şi vicele porni spre cameră, învîrtind cheia pe deget.

Venirea celor doi, mireasa Loredana Ana şi ginerele Paulică, mări confuzia tatălui-vice, dar acesta era ferm hotărît să realizeze nunta în bune condiţiuni, iar moartea bătrînului s-o treacă aproape nevăzută, s-o paseze pentru a doua zi, spre seară, ca întîmplată chiar atunci; pivniţa era rece, iar Rafail...

Fata ţinea foarte mult la străbunicu-său, şi printre primele informaţii care le ceru fură şi cele despre acesta; vicele era pregătit, îl expediase imaginar pînă în capul satului după o căruţă mai arătoasă, şi explicaţia fu înghiţită mai lesne decît şi-ar fi închipuit. Cei doi se ţineau de mînă pe unde umblau şi Semproniu îşi făcu o mare cruce mentală de mulţumire că ginerele nu era curios să-i vadă renumita pivniţă pe care o filmase o dată şi

televizionea, dar revenise de mai multe ori pentru a constata îmbunătăţirile aduse şi altele.

Mama soacră îi primi în camera *din deal,* le încălzise apa în baie, să lepede praful de pe drumuri şi se învîrtea în jurul lor, cloşcuţă, mulţumită dar şi speriată de evenimente. Fata era prea fericită ca să simtă neliniştea maică-si, iar Paulică zăcea sfios pe un scaun, mulţumin- du-se să rotească nişte ochi apoşi şi calzi.

Vicele se învîrtea pe la poartă, nerăbdător de venirea tîmplarului de la ceapeu, leat cu el, îi făcu semn să intre repede, îl duse în bueătăria de vară şi-i expuse situaţia în clar, fără fiţe, ca la armată. Tîmplarul, cap întreg, simţi că se lasă cu nişte *albăstrele* şi-i ceru cu neruşinare 1 500 de lei pentru sicriu, cu un aconto de jumătate pe care Semproniu i-l înmînă fără să clipească; ultimul domiciliu, forestier, al lui Rafail, urma să sosească musai după lăsarea serii şi trebuia adus cu deghizament şi precauţii în capătul grădinii. Tîmplarul Ilarie asculta indicaţiile în poziţie de drepţi şi se gîndea la casetofonul pe care dorea de multă vreme să-l cumpere ca să asculte cîntece cu Gică Petrescu şi să-şi imprime propriile melodii pentru posteritate.

Odată „sigilat", bătrînul putea să aştepte terminarea nunţii, pentru ca apoi să ia drumul dealului întru eternitate; soţia vicelui băgă capul pe uşă şi-i ceru şoptit cheia de la pivniţă. Semproniu îi făcu vînt tîmplarului, tot uitîndu-se la ceas şi merse el personal să aducă din pivniţă oalele de pămînt şi vinul pentru peţitori. Programul îşi urma cursul obişnuit şi vicele nu vroia să renunţe la nici un punct al acestuia, inclusiv partea folclorică, pentru ca primarul să înţeleagă cum că el nu s-a rupt de tradiţie, o respectă, în datele sale laice şi o aplică de la cap la coadă. Popa, care-i dăduse tîrcoale cu cîteva seri înainte, primise un butoiaş cu ţuică şi promisiunea c-au s-o facă şi pe *aia,* mai tîrzior, peste cîteva săptămîni.

Pe la ora 2 fugi în cameră şi se îmbrăcă în ţoalele cele mai bune, şi de astă dată nasturele nu-l mai supără pe burtă. Nu stătu să cugete la

problema asta, strada se umpluse deja de săteni, dornici să asiste la tot alaiul care vîn- zolea prin curte şi fuma în draci; apăru zîmbitor pe treapta de sus a scărilor, alături cu nevasta eare-şi vopsise obrajii cu ruj şi dîrdîia mărunt, primit cu urale de oameni. In urma lor ieşi Paulică, mirele, şi se opri prostit lîngă ei, cu picioarele întoarse înăuntru ca şi copiii nărozi. Vicele îl luă pe după umeri şi-l duse în curte, unde-l dădu în primire peţitorilor, ca aceştia să-i explice rolul ce îi revenea.

Arunca mereu, fără să vrea, priviri către uşa pivniţei şi lacătul masiv, greu, îi dădea linişte, nu cîtă i-ar fi trebuit, dar dacă lucrurile mergeau cum le gîndise, avea să treacă şi peste necaz. La ora 16 şi 30 de minute sosi şi oaspetele de la municipiu, însoţit de alţi cîţiva tovarăşi, în două maşini personale şi îmbrăcaţi frumos. în clipa aceea, vicele uită de Rafail care dormea veşnic după un butoi, şi întinse o mînă fermă, îl privi pe primar în ochi şi-i ură tare bun venit cu mulţumiri. Oaspeţii porniră spre livadă, se aşezară sub nuc şi în curînd cetele de flăcăi atacară uvertura peţitului, cu tot dichisul. Tovarăşul primar se întreţinea cordial cu mirele, pierit de emoţie, dîndu-i sfaturi care erau primite cu explozii de rîsete, făcîndu-i cu ochiul mereu, lucru de care se molipsi şi acesta, spre hazul şi mai mare al comesenilor.

Vicele îl scoase pe Cornel Viţel, ascuns după droşcă în şură, şi-i porunci să aducă butoiaşul cu ţuică: „boule, e în bucătărie!“ şi boul de Viţel îl aduse, rostogolindu-l, spre bucuria celor din livadă. „La vin mi-o fi mai greu, dar mă descurc eu, paştele ei de viaţă!“ îşi spuse cu glas tare Semproniu şi soţia-l privi uluită. El o prinse de braţ. O duse niţel mai încolo şi îi şuieră:

— Fă, bea o ţuică să prinzi curaj, parcă acu’ ai ieşit din spitale!

O însoţi pe femeie pînă în camera lui, îi dădu un pahar de apă, plin ochi cu ţuică şi femeia-l bău docilă, cutre- murîndu-se. Se aşeză o clipă, apoi prinse să zîmbească şi pe cînd să iasă din bucătărie înjură şi ea cu glas răguşit. Semproniu înnebunea încetişor.

*

Sosiră şi muzicanţii folk, poeţii, pletoşi şi năbădăioşi iar unul la vederea lacătului urlă, spre deliciul celorlalţi „jos feudalismul, daţi-mi un topor! “, Semproniu i-ar fi dat cu multă plăcere, dar nu pentru a sparge lacătul. Ii aşeză cu greu la locurile lor, îi imploră să cînte ceva şi chitariştii începură, în toate limbile pămîntului, mai ales în englezeşte şi ţigăneşte, să zbiere cu foc.

*

Se înserase de-a binelea şi Nagîţ aduse pe mese lumînări, în sfeşnice sofisticate, împrumutate de la teatrul din municipiu, contra a 45 de abonamente pentru jumătate de stagiune. Impresia fu colosală şi pivniţa căzu într-un întuneric încurajator. Poeţii cenaclişti, încurajaţi de atmosfera romantică, improvizară o scenă dintr-o masă de ser
viciu şi de acolo adresară urările rimate tinerilor însurăţei, care fură primite cu aplauze şi amabilitate, fiindcă erau poezii scurte şi nici autorii n-aveau veleităţi homerice, în lungimea inspiraţiei sacre.

Unui folkist îi plesnise o coardă şi umbla după o capră din vecini să-i împrumute una pentru a cînta un străvechi cîntec haiducesc; capra n-avea maţe de vînzare, nici de dat cu împrumut.

Nagîţ nu se mai putea baza pe nevastă-sa care căzuse într-o extremă melancolie ţuicară şi jelea încetişor, în batistă, pe ăl bătrîn şi din cînd în cînd mai muşca dintr-un castravete pe care uitase să-l cureţe. Mireasa, ameţită de muzică, de atît omenet adunat în livadă, se strînsese lîngă Paulică al ei şi-l mîngîia pe mîna rece; acesta dădea *noroc* cu rîvnă şi cu cine apuca, iar clienţii nu lipseau, astfel că risca să transforme noaptea nunţii într-o straşnică paradă de somn, dar nici mireasa nu se gîndea la dulci plăceri legale, o durea capul, era supărată pe maică-sa, şi-o enerva obrazul rumen al tatălui-vice care îşi făcea veacul lîngă primar, la urechea lui stingă.

Sosirea sarmalelor fu întîmpinată cu urlete

unanime, mai puţin se manifestară oaspeţii de la municipiu care se săturaseră deja, ei mai mîncaseră fel de fel de sarmale la viaţa lor, dar participară la entuziasmul colectiv cu aplauze discrete la care se alăturară şi poeţii, rămaşi patru la număr, după ce capra-l culcase la pămînt pe liderul lor plecat să-l recupereze pe folkistul cu coarda plesnită.

Semproniu îi făcu un semn discret lui Viţel şi acesta îl urmă supus spre pivniţă.

— Aducem vinul! Şi după aia poţi să te duci la mama dracului acasă!

— Nea *Sempre,* nu mă povesti că am copii de crescut! Miliţienii nu are umor, frate!

— Bine! Că doar mie mi s-a întîmplat necazul... ţine lacătul!

Coborî în pivniţă, să ia unul dintre butoaiele de cincizeci de kile şi Nagîţ se lăsă la pămînt, gata nebun: Rafail dispăruse.

*

Nici el nu ştia şi niciodată nu avea să ştie cum adusese singur butoiul ăla la subsuoară, urmat de Cornel Viţel care purta tot aşa dezinvolt un altul, tot sub braţ, că rămase lumea încremenită; se auzea capra behăind în vecini şi folkistul pupînd-o în bot. Aplauzele stîmiră roiuri mari de fluturi şi unii oaspeţi săriră să-şi încerce şi ei puterea, dar renunţară. îi priveau cu toţii pe cei doi voinici, care la prima adiere de vînt mai puternică s-ar fi prăvălit de pe picioare. Oamenii porniră să împartă vinul şi cei doi se traseră în beznă, spre bucătăria de vară, să-şi pritocească spaimele. Urletele lor le acoperi un „La mulţi ani!“ general, astfel că nimeni nu văzu ivirea tîmplarului, cu sicriul pe cap, bine făcut, cu scobitoare în colţul gurii şi pus la mare fix.

Duseră sicriul în spatele bucătăriei şi-l acoperiră cu fîn, dar nu se mai puteau mişca de acolo, umblătoarele îi trădaseră definitiv. Tîmplarul le întinse o sticlă cu ţuică şi Nagîţ bău jumătate din ea, fără să-i simtă gustul, iar Viţel după două încercări nereuşite de a-şi descleşta dinţii, renunţă.

într-o secundă fură în picioare la auzul propunerii ca cei tineri să se joace de-a ascunselea prin livadă! Nagîţ alergă spre ei cu braţele deschise şi scoase un fel de muget care fu interpretat în fel şi chip, dar în general pozitiv, îi adună pe cei cîţiva dornici de pupături prin întuneric şi le sugeră să joace telefonul fără fir, iar cîştigătorul avea să primească de la el 1 000 de lei, pe loc! La această ofertă intrară în joc şoferul oaspeţilor de la municipiu, soţia lui Nagîţ şi Paulică, ginerele, turtit bine de tot. Cînd văzu că jocul s-a legat, Semproniu dădu fuga din nou în spatele bucătăriei şi tîmplarul îi ceru „obectul". Nagîţ dădu neputincios din mîini şi spuse:

— Nu-l mai am! L-a luat cineva . ..

Tîmplarul, om care văzuse multe la viaţa lui, dădu din umeri şi termină restul de ţuică ce cloncănea pe fundul sticlei. Nuntaşii o dăduseră pe romanţe şi vocea primarului se detaşa dintre toate, adîncă, gravă şi falsă.

— Nea *Sempre,* hai să-l căutăm! Dacă umblă mortul după bănuţ?

Vicele îi şterse cu sete o lopată după gît, dar Cornel Viţel nici n-o simţi. Tîmplarul se puse pe un rîs gîjîit, înfiorător şi Sempre îi dădu încă 100 de lei să tacă. După care se aşeză pe fînul de mascare de pe sicriu şi-şi evaluă foarte serios şansele de supravieţuire pînă în zori.

*

Vicele se baricadă în veceu, ca să nu mai fie deranjat de nimeni, dar mulţi zgîlţîiau uşa, unii şi înjurau, astfel că se văzu nevoit să părăsească ospitaliera încăpere şi să se refugieze într-un stejar din fundul livezii, de unde avea o privire de ansamblu asupra nunţii, dar nici o perspectivă despre rezolvarea enigmei referitoare la dispariţia afurisitului defunct centenar. Logica lui imediată refuza să acorde credit puterilor supranaturale, ori unei răzbunări celeste pentru tratamentul nu întotdeauna omenos pe care-l aplicase bătrînul (indiferenţa era cea mai blîndă atitudine faţă de ăl bătrîn) pînă în clipa în care creanga de sprijin cedă şi Semproiu veni pe pămînt ferm, nu înainte de a-şi

hărtăni haina în crengi.

Aştepta din clipă în clipă să-l audă pe şeful de post strigîndu-l, se vedea deja într-o celulă, cu alţii de teapa lui şi-şi jură că dacă va scăpa cu bine, va înapoia şantierului de la şcoala nouă toate plăcuţele de cesarom pe care le luase de acolo, cu acte în regulă, dar uşor falsificate.

Arboră un aer nepăsător şi reintră în cercul nuntaşilor care-l primiră cu strigăte voioase, unele mai mult decît voioase, şi-şi spuse că era prea puţin sigur ca cineva să se intereseze de răposat în momentele acelea cînd vinul era la discreţie şi nimeni nu îl ocolea.

Apropiindu-se de nuc, unde tocmai se înjunghiau sarmalele auzi distinct inima făcîndu-i *crrac:* Rafail stătea cuminte la masă şi degusta cu ochii închişi o cană cu vin.

*

Picioarele refuzau iarăşi să-l slujească şi fu aproape recunoscător soţiei cînd aceasta se dădu aproape de el, mirosind puternic a ţuică şi-i spuse voios şi tare, să acopere gălăgia nuntaşilor:

— Există Dumnezeu, Sempre, pupa-i-aş genunchele sfinte!

Semproniu Nagîţ holbă ochii, scutură din cap ca un căluţ nărăvaş, se ciupi de braţ, dar era al soţiei, pus peste al său, şi-i făcu un semn bătrînului să vină la el. Acesta sosi plutind. Era din nou matol, dar *viu!*

— Ai crezut că-s mort, nepoate... ţi-am spus ea să eşti un mare porc.

Nagîţ aprobă mut.

— Mi-ai făcut şi sicriu!

Semproniu răspunse tot mut şi tot afirmativ.

— De ce, mă?

Aici nu mai ştiu ce să răspundă. Se aşeză Ia o masă, aiurit, rase două căni cu ţuică şi se puse pe plîns, lacrimi pe care nuntaşii le interpretară altfel, cu respect şi înţelegere. Adormi cu capul într-o farfurie cu răcituri şi refuză să se scoale chiar şi atunci cînd i se anunţă vestea că mireasa, Loredana Ana, fugise cu şoferul, iar ginerele

Paulică a fost găsit sforăind cumplit într-un sicriu aflat în spatele bucătăriei de vară.

TATAL NOSTRU, GHIOCEL

Din comoditate, omenirea a căzut la înţelegere asupra minunilor şi a decis că ele nu ţin decît trei zile, după expirarea acestui termen ele pierzîndu-şi valabilitatea, devenind cotidianul cel mai diurn şi zilnicul de toate zilele; din această cauză, multe lucruri şi întîmplări minunate, (de aceea se spune unei femei frumoase că e o minune . ..) demne măcar de a ţine un sejur complet, cu vizitarea împrejurimilor, au căzut în gura ştirbă a anonimatului care le-a morfolit cu gingiile ei roze şi le-a mistuit o dată pentru totdeauna. Restul procesului de digestie nu mai prezintă nici un interes pentru omenire.

De asemenea, omenirea s-a dovedit la fel de opacă, atunci cînd a trebuit să diferenţieze aceste minuni după calibrul lor, aria de răspîndire, persoane cauzatoare de minuni; de exemplu, apariţia sfintei Clarissa de Brabant în mijlocul credincioşilor de la Lourdes, care învăţau să înoate, nu trebuie pusă pe acelaşi picior de egalitate cu pornirea unui „trabant“ de pe loc, în mijlocul unui grup de necredincioşi şi invidioşi. Din aceeaşi cauză, este superfluă apropierea minunatului Petrache Lupu de la Ma- glavit, via Făurei, de lupul care s-a lăsat mîncat de oi, iar gestul lui Moise, care a depistat cu un toiag geiger un izvor cu proprietăţi curative nu este acelaşi lucru cu descoperirea unui izvor de apă minerală care, apoi, este lăsat să îşi verse bulele aiurea;

Moise putea să facă milioane, dar nu avea ce să cumpere cu ele, pe cînd... eh, alte timpuri, alte haşdoiouri!

Cam acestea erau, în mare, gîndurile lui Ghiocel N. Pătimaşu, *funcţionar muncitor* la o mare fabrică de nasturi mici, rumegate în fotoliu, lîngă un nes rece. Nu-l putem învinui deliberat pentru pierdere de timp, fiindcă aştepta începerea, la televizor, a unui meci de fotbal din divizia A, şi era cel puţin justă decizia lui de a face două lucruri inutile în acelaşi timp. Era singur acasă, înconjurat de obiecte cunoscute, dragi fiecare în parte, despre care ar fi putut să povestească unui auditoriu atins de boala politeţii, pînă în pînzele albe; bunăoară, despre dulapul cu două uşi şi oglindă în formă de inimă pe care l-a primit ca mită de la soacră pentru a-i lăsa fata să se mărite cu un inginer agronom, posesor de şaretă. Odată dulapul adus în casă, Ghiocel a răcnit spre nasul ei borcănat: „O iubesc, avem unde ne pune hainele!", ceea ee a declanşat şi o răcire a relaţiilor dintre cei doi, răcire care, mai ales în t'mpul iernii, lua proporţii de gripă. Cu timpul, soacra a acceptat fatalist evidenţa şi nu i-a mai vizitat decît rar, de cîte două ori pe zi, pînă în noaptea cînd s-a mutat în deal şi Ghiocel i-a dus cu mîna lui o coroană de garoafe naturale, păstrînd pentru orice eventualitate şi bonul de la florărie. Sigur că da, totul este trecător, iată s-a dus şi publicitatea TV, să acordăm fiecărui rău necesar atenţia cuvenită, altfel nu am şti să ne bucurăm de bunele rele, în intimitate, Ghiocel manifesta surprinzătoare valenţe pentru speculaţia metafizică, un freuduleţ de bună calitate îl îmboldea spre psihanaliză, ceea ce pentru buna sa soţie reprezenta cel mai perfect napoton. în momentele acelea, cînd monologurile sale, uşor amare, se derulau lin şi în întuneric, se auzea sforăitul soţiei, Ghiocel, aprindea lampa de carte. Ridicat cu fundul sus în perne, ofta, îşi mişca degetele de la picioare, le privea pe rînd, aştepta să li se întîmple ceva, să devină toate opozabile poate, îi mai trăgea un oftat şi-şi lua locul obişnuit, cu spatele la soţie şi faţa la perete. Bigudiurile din

capul doamnei Pătimaşu i se înfigeau, invariabil două, între omoplaţi şi el se visa şerif undeva în Vest. La Arad sau Vinga.

Privea cu superioară indiferenţă zbuciumul economicos al celor 22, aprecia surîzînd efortul real al copiilor de mingi şi sorbea cu zgomot din ceaşca de nes, de pe care doi pitici se uitau la un iepure cu fundă roşie la gît.

Fluierul arbitrului îl smulse din atitudinea sa estetică de apreciere critică binevoitoare. Trecuseră încă 45 de minute. „Oare cîte reprize mai am eu de trăit?" — Odată cu implacabila scurgere a vremii ambiţiile sale deveniseră tot mai mărunte, sfîrşind prin a sucomba din lipsă de suport moral.

Medicii pe care îi consultase disperat nu-i găsiseră decît o sănătate de fier, care ameninţa să-i propulseze binişor viaţa către anul 2000 şi după el. Cît după, asta medicii nu o ştiau fiindcă erau oameni suferinzi. Sperase, în taină, o boală care să-i aducă la cap somităţi medicale, să se vadă şi el o dată în „Magazin" la rubrica de curiozităţi, cu poză din faţă şi explicaţie dedesubt: „Ghiocel N. Pătimaşu, omul cu trei plămîni şi inima în formă de rinichi".

Nu, toate erau la locul lor, funcţionau frumos şi nici la întreprindere nu-l critica nimeni. Eh, să fi venit directorul cel mare la el şi, faţă de toţi, să-i strige în faţă: „Calculele tale, Ghiocel N. sînt false, strigă greşeala din ele!" şi el să-i susţină privirea şi să-i tune, tot în faţă, „Nţ!" şi să dovedească, chiar acolo pe loc, că a avut dreptate subalternul, iar directorul să înceapă să-l asuprească. Revoltaţi, colegii ar trimite o anonimă acolo unde trebuie şi lucrurile s-ar rezolva pozitiv: Ghiocel ar ieşi din martiriu niţel mai palid, dar cu fruntea sus şi adevărul de braţ.

De unde! O singură dată directorul a dat mîna cu el, de un 8 Martie. Cei doi copii ce îi avea, doi băieţi, unul de 7 şi altul de 9 ani, erau dezarmant de normali, nu îi oferiseră niciodată ocazia să se răţoiască la ei pentru că au spart un geam cu

mingea, vecinii îi ridicau în chip dezgustător în slăvi, mototolii ăştia nu spărgeau nimic, nu se luau la bătaie cu cei de vîrsta lor, se spălau şi cînd nu li se spunea, mîncau tot din farfurie şi reveneau de la joacă — unde se duceau după insistenţele mamei — cu genunchii intacţi şi hainele în regulă. La întreprindere încă nu se prezentase nimeni să ceară voluntari sindicalişti pentru o expediţie pe Marte. Nu-l cunoşteau ei, celelalte 4 miliarde de suflete de pe mapamond, pe Ghiocel N. Păti- maşu! S-ar fi dus pînă acasă să-şi ia haine adecvate şi, pe-aici ţi-i drumul!, hai pe Marte-n explorări!

Nu avea patima stadionului, nici pe cea a băutului; o singură dată venise acasă la orele 2 din noapte, dar numai în hol şi-a dat seama că fusese cu nevastă-sa la revelion. Pe femeia aceasta o cunoştea dinainte de naşterea ei: se înţelegeau din priviri, cînd nu se uitau unul la altul se înţelegeau din cuvinte, de zilele onomastice ea venea cu o pereche de bretele, avea deja 20 care-i ajungeau pînă în mileniul 3, chiar purtate zi de zi, iar el sosea cu o cutie de bigudiuri, madam Pătimaşu număra în dotare 4 255 de bucăţi, un bigudiu dispărînd în chip misterios. S-a gîndit să fumeze, dar după ce a terminat ţigara, soţia a chemat salvarea şi el a suportat un clistir umilitor şi nejustificat. De aceea, orice ţigară îi aduce în memorie pe Vlad Ţepeş. ..

Măcar un hoţ necinstit să năvălească în casă, să se lupte fără menajamente, pînă cînd unul dintre ei va învinge, indiferent care va fi acela! Meciul, ca şi viaţa sa, mergea înainte, nu se întîmpla nimic deosebit, scorul era de zero la zero pentru gazde, ştie crainicul ce ştie, iar viaţa lui Ghiocel avea înscris pe tabela de marcaj zero, alb pe toată linia, dar acest lucru crainicul nu-l mai ştia.

Acum nu-i mai produceau bujori de satisfacţie în obraji laudele colegilor de birou, care-l declaraseră solemn, arhetip de onestitate conjugală şi, zîmbind, *monument,* dar nu specificau ce fel de monument.

Parşivul spirit de autoconservare îl ţinea pe loc şi la suprafaţă, altfel ar fi uitat să tragă aer în piept după fiecare expiraţie. în chiar momentul acela, al

executării unei lovituri libere indirecte, îl traversa o stare de *lehamite cosmică.*

Uite, e gata şi meciul, oamenii pleacă acasă, sau nu pleacă acasă, se duc cu-n prieten, da, să bea ceva. Ei nu aveau prieteni, cei pe care îi invitaseră cu disperare, după maximum două ore o ştergeau elegant şi nu mai reveneau niciodată. A doua zi lăudau la toată lumea excelentul sirop de zmeură al doamnei Pătimaşu şi-i îndemnau cu insistenţă şi pe alţii să-i viziteze, mai ales pe cei pe care îi urau. Se auzi cheia în uşă: se întorceau copiii de la plimbare, mereu însoţiţi de mama lor şi pe acelaşi traseu unde nu umblau maşini şi nu erau derbedei: muzeul de zoologie al oraşului. Dacă ar fi întîrziat, ce scandal minunat s-ar fi putut provoca! Oftă din nou şi îşi oferi o mică diversitate în unitate: se închise în baie şi acolo continuă, ca un penseur de Rodin, firul fără de sfîrşit al ideilor. Privi un săpun şi ajunse la concluzia că totuşi este un om fericit.

*

— Ce-i, Ghiocel, te doare burta? — se interesă grijuliu Narcisa Pătimaşu, născută Gladiola.

Numitul Ghiocel, pocnindu-şi bretelele purtate peste maieu, surise strîmb de tot:

— Ehei, femeie, dacă ar fi numai burta, cu un carbo- cif s-ar rezolva totul! Toate antinomiile societăţii de consum şi-ar găsi leacul. Ia omenirea, prin factorii ei răspunzători, un cărbune de stomac şi gata cu bombele de orice tip! încă un cărbunaş acolo şi dispar toţi gestionarii necinstiţi! Tu nu vei pricepe aceste lucruri, eşti unică şi minunată în suava ta neştiinţă. Trecu pe alt registru: făcuşi vinete, *mamă?*

— Da! Şi încă aşa cum îţi plac ţie, cu maioneză.

Domnea un calm absolut liniştit. Nu era nimic pe o rază de 24 000 de km care să le tulbure liniştea şi vinetele. Cu maioneză. Atacînd, fără chef, mîncarea preferată, Ghiocel se gîndi supărat la faptul că pînă la bătrîneţe mai avea foarte mult; atunci, cu siguranţă, vreo boală avea să dea cu el de pămînt, dar se ducea naibii farmecul, cine a mai văzut bătrîneţe fără hibe?

Măcar dacă Narcisa s-ar fi pretat la ceva, gen „Dama cu camelii", să tuşească şi să hîrîie, dar ţi-ai găsit! Singurul eveniment major din viaţa ei a fost scoaterea unui dinte de lapte care rămăsese prizonier nebăgat în seamă — ca un japonez care n-a aflat că e gata al doilea mondial — printre dinţii de maturitate. Doctorul stomatolog s-a mirat, apoi a dispărut în gura Narcisei, de unde s-a întors muşcat la un deget şi cu o fasole albă. Nici măcar nu a durut-o, cu toate că doctorul i-a dat o porţie de anestezic capabilă să aducă boul de bunăvoie la abator.

La televizor se cîntă „Hora Unirii", hai şi noi, Narciso, să dăm mînă cu mînă şi să mergem la culcare. Peste 15 minute o sărută pe frunte, între bigudiuri şi întoarse spatele. Cele două pistoale i se înfig imediat între coaste şi instantaneu îi răsare sub pleoape răposatul John Wayne care-i cere împrumut, pînă la chenzină, nişte bani. Refuză zîmbind sardonic, îi spune vreo două despre muncă şi avantajele ei. De aici începe un tras cu puşcoacele!!!

*

— Vă caută o doamnă, tovarăşe Pătimaşu! strigă femeia de serviciu de jos, din curte.

Ghiocel rămîne impasibil, cine să-l caute pe el şi mai ales o femeie, care-i doamnă? Desigur, o glumă proastă a colegilor, care în marea lor suficienţă cred că sînt grozavi. Apelul se repetă, de astă dată pe un contraalto care nu mai poate fi ignorat.

îşi strînge meticulos hîrţoagele, îşi pune strategic călimara, să vadă la întoarcere dacă i-au umblat deştepţii ăia prin hîrtii şi dînd din umeri coboară hotărît să le facă hatîrul, altfel n-ar fi avut zi bună cu ei. De altfel, scrie cu pix.

De departe, zăreşte, într-adevăr, o femeie, dar nu ştie dacă e doamnă. Doamne, ea este învăţătoarea lui ăla mic, tovarăşa Trăsnea! Femeia se agită mărunt în faţa porţii, bălăngănind fără rost o sacoşă uriaşă în care, probabil, are o clasă întreagă cu tablă cu tot. Cînd îl zăreşte, se lipeşte de grilaj şi strigă:

— Tovarăşe Ghiocel! Ah, tovarăşe Ghiocel! după care roşeşte nemotivat şi începe să scurme cu pantoful.

— Copilul, tovarăşă învăţătoare! Copilul! Ce e cu copilul? Imagini terifiante îi zburlesc părul de pe ceafă, cel de pe capul propriu-zis nu mai reacţionează de cîţiva ani, fiind lipsă.

— Oh; nu trebuie să vă speriaţi aşa total, nu este nimic rău, aş spune că e dimpotrivă. Ciudat!

Mă, se gîndeşte Ghiocel, de cînd trag femeile la măsea înainte de ora deschiderii? Se dă mai aproape şi o adulmecă politicos, dar nu simte nici o adiere cu specific, învăţătoarea nu-i observă manevra, continuă să vînture sacoşa aia uriaşă, cu care-l atinge pe Ghiocel de cîteva ori peste mîinile cu care încercase să-i potolească mişcarea de pendul rimelat.

— Ştiţi, piuie ea, cu acelaşi aer zăpăcit, există pe lume lucruri minunate pe care nu ni le putem' explica şi poate e mai bine aşa, să rămînă învăluite într-o aură de mister şi inefabil. Adoptă glasul pedagogic: ştiţi vreo minune, dintre acestea, tovarăşe?

Ghiocel, ca la clasă, drepţi şi fără să clipească:

— Căpăţînile de piatră din Insula Paştelui, tovarăşă învăţătoare!

— Stai jos! spune femeia, dar îşi revine. Scuzaţi-mă, nu mai staţi pe vine, sînt pur şi simplu uluită, aş zice chiar înspăimîntată superficial, dar înspăimîntată.

Cotrobăie în sacoşa de naufragiu şi scoate cîteva file de caiet, cu marginile zdrenţuite. Poftim, asta e opera fiului dumneavoastră, Clopoţel Pătimasu, din clasa a Il-a bî!

Ghiocel se posomorăşte brusc: ce atîta mascaradă pentru vreo poznă de copil care nu face pozne? Aşa sînt femeile astea, din *domeniu;* statul la catedră şi înghiţitul prafului de cretă, uite unde duce. Bine, totuşi, că ăsta mic s-a pus, în sfîrşit, pe rele! Hotărăşte să fie parşiv:

— A făcut vreo trăsnaie, tovarăşă Trăsnea?

învăţătoarea nici nu-l aude, flutură cu frenezie hîr- tiile şi numai că nu gîngureşte de fericire.

Totuşi, a băut *madona,* pe un fond de refulare şi s-a trezit în ea *spirtul* de răzbunare, de vendetă, sau de vedetă, conchide simplu Ghiocel şi primeşte, fără reacţie, hîrtiile.

— Hai! bucuraţi-vă, împreună cu mine, pe din două să ne fie fericirea! Trăim un moment mare şi eu, să nu uitaţi să spuneţi lucrul ăsta atunci cînd trebuie, i-am depistat *aptitudinea.*

Ghiocel stătea nemişcat, palid şi nefericit. Era depăşit clar de evenimente şi de temperamentul învăţătoarei. Aceasta îi smulge hîrtiile din mînă, face cîţiva paşi înapoi şi începe să strige:

„Orfice căi, pînă unde suflete îţi aşterni
mantia de tiran La picioarele celor care
de mult Au uitat să mai umble?"

— Ei, ce spuneţi nu e minunat, cu adevărat? In-cre- di-bil?

— Zic ,că aţi băut apă de foc! răcneşte disperat Ghiocel, dar învăţătoarea îl întreabă nu pentru a i se răspunde, nici nu-l ascultă, de astă dată face paşii înainte şi ajunge cu nasul în mînecuţele lui Ghiocel care se lipeşte de grilaj. I se uită în creştet şi vede părul vopsit în mai multe nuanţe şi simte o nevoie concretă de a lătra la urechea recitatoarei în transă.

„Cît cîntec prelins pe evidenţe!
Măcar un unghi mort să avem,
iubito, Geometria noastră,
proprietate personală La subsuoara
ei se uită, Nepăsarea oraşului,
ridicînd Asfaltul la rang de
premisă".

— Dacă nici asta nu e poezie de excepţie,. atunci demisionez, stagiară cu catedră, mă duc pînă la inspectorat şi pun hîrtia cu semnătura mea pe birou, spune hotărîtă învăţătoarea şi Ghiocel înclină să o îndemne să facă treaba asta. îl priveşte pe Ghiocel în luminile ochilor şi cu glas stereofonic continuă: astăzi, 17 octombrie, anno domini, fiul dumneavoastră, Clopoţel, de 7 ani şi 4 zile, din

clasa a Il-a bî, a scris aceste versuri la compunerea ce le-am dat-o cu tema: „Oraşul nostru, floricică între flori"!

— Fugi, femeie, că te caută doctorii! îi scapă lui Ghiocel, dar ea nu aude, îl priveşte cu un soi de adulaţie pe care Ghiocel a mai văzut-o la un căţel care aştepta farfurioara cu lapte. Se simte distrus în totalitate, se miră că e întreg, dar e bine că are bretelele sub cămaşă, altfel s-ar nărui fleaşcă pe trotuar.

— Vă invit la o cafea, tată de geniu ce sînteţi! Acolo vom hotărî cum să-i îndrumăm pe mai departe paşii acestui poet aflat în clasa a Il-a şi în plină maturitate creatoare. Să chibzuim cît să dăm şi cît să nu dăm spre publicare şi publicităţii, prin mass-media şi printr-un văr de-al meu care e slujbaş la televiziune, la camere. întreţine caloriferele din camere. Ghiocel însă ezită din cauza unei recente paralizii infantile. Hai, dom'le că am şi de două coniacuri mici!

Ghiocel se lasă tîrît de mînecuţa stingă şi de soartă, care-l ţine strîns; cu drepturile de autor mai vedem noi, şopteşte tovarăşa Trăsnea.

Pînă la urmă s-a dovedit că cei doi au putut încropi banii necesari nu numai pentru două jumătăţi de coniac; cea mai bună dovadă o reprezenta Ghiocel N. Pătimaşu care trecea prin parcul oraşului în pas gimnastic, cîntînd cît îl ţinea gura. De gîndit însă, nu mai putea să gîn- dească, nu-şi aducea nici măcar aminte cum o cheamă pe soacră-sa. Starea asta a lui a fost interpretată just de învăţătoarea Trăsnea, care l-a ţinut politicos cu capul sub un robinet pînă Ghiocel a început să horcăie.

L-a şters cu batista ei, l-a scuturat zdravăn timp de cinci minute, după care s-a dus acasă, fiindcă Ghiocel ţinea morţiş să fugă cu ea în lume, „luăm troleibuzul şi nu ne oprim decît la capătul lumii".

S-a dezmeticit totuşi, după ora 22, şi a luat-o şi el spre casă, cu o puternică durere de cap, încă nerealizînd MINUNEA care dăduse buzna în viaţa

lui, îi tulburase imaginea de fiecare zi asupra lumii şi a proiecţiei sale în lume. Gura îi era amară fiindcă mîncase cîteva frunze de nuc, sugestia aparţinînd unui tip de vîrsta lui care se clătina şi el binişor pe picioare: „ascultă-mă pe mine, frate întru maligane, mănîncă frunze de nuc, sînt mai rele ca fierea, dar acasă nu-ţi pune cucoana sucitorul pe *mezenter!“,* l-a pupat în chip de consolare şi Ghiocel s-a pus pe mîncat frunze. De aceea, cînd a intrat în hol, avea o figură de asasin care şi-a scăpat victima din mînă. De spaimă, bigudiurile Narcisei stăteau drepte şi în sus. îi sări de gît, plîngînd, dar Ghiocel o îndepărtă blînd şi, prinzînd-o duios de bărbie, rosti:

— Doresc maioneză fără vinete! îţi voi vorbi ca de la bărbat la bărbat!

Narcisa trecu pe bocet de cor antic şi Ghiocel o privea cu mîinile în şolduri de pe everestul tainei ce-o aflase. în cameră se auzeau vocile copiilor şi tatăl de geniu se lumină brusc. Păstra încă, pentru deplinătatea atmosferei, aerul acela de condamnat la moarte care a aflat că pedeapsa i-a fost comutată în muncă la domiciliu.

Narcisa se aşeză pe un scaun în faţa lui şi întrebă hotărît:

— Cine e femeia, domnule Ghiocel? Mi-a spus o vecină că ai fost văzut de ochii ei, intrînd la braţ cu o femeie în bufetul „Ciocîrlia".

— Oh, este o femeie minunată! înaltă, cu piept bogat, ca un corn al abundenţei. . .

— Aha! Deci, mi-ai pus coarne, domnule, nu-i nimic ... ameninţarea Narcisei era potolită şi cu atît mai periculoasă.

— ... Ochi jucăuşi, continuă Ghiocel, cu-n mers de prinţesă şi coapsă de balerină slabă.

— Lucrează la voi?

— La noi, la alţii, pretutindeni unde întîlneşte omul care să-i corespundă dorinţelor.

— Şi tu cu o stricăţică de asta, colectivă, umbli? Acum cînd eşti în vîrful dealului şi pe buza malului?

— Alo! femeia, te rog să nu o jigneşti... este fecioară, *vergină* unică şi abundentă, atunci cînd vrea. Şi cu mine a vrut.

— Du-te, spală-te pe dinţi că ţi-s verzi, cine ştie ce aţi băut. Narcisa strînse o roşie în pumn şi făcu un bulion al deznădejdii.

întors de la baie, Ghiocel răcni:

— E *Soarta,* dacă n-ai înţeles pînă acum, este destinul cu pseudonim, este norocul ce ne-a ieşit în cale sub forma copilului matale! Vezi? se bucură el, vorbesc şi eu în rime, ereditatea l-a păscut pe ăla mic şi acum a dat pe dinafară. Narcisa îl privea complet aiurită. Nu fă pe geloasa fiindcă nu ai de ce! în afară de tine nu cunosc nici o femeie fizică. Jur! şi puse mîna pe o carte de bucate, ceea ce o impresionă foarte mult pe Narcisa.

O lăsă să strîngă masa, apoi o luă pe după umeri şi o aşeză cu blîndeţe pe un scaun. îi vorbi rar şi pe înţeles făcînd cocoloaşe de pîine. Pe cînd termină şi planurile de viitor, era mîntuită şi o pîine de jumătate kilogram pe care o modelase cu entuziasmul imaginaţiei. Ceasul arăta ora 5, dar celor doi nu le era somn. Totuşi, Narcisa se întinse îmbrăcată pe pat, fredonînd: „Mai, mai, mai, dilaila“, iar Ghiocel care se bărbierea în baie îi trăgea mereu cu ochiul, ceea ce o făcea pe Narcisa să moară de rîs.

După ras şi spălat, Ghiocel se duse în camera copiilor şi, privindu-i cum dorm, mai ales pe ăla mic, duse mîna la un chipiu imaginar şi rămase încremenit aşa, într-o impecabilă poziţie de drepţi. Pocnindu-şi bretelele din mers, se opri în bucătărie unde-şi unse o felie de pîine cu unt. Termină de mîncat, şi ascultă o clipă mormăitul Narcisei apoi atacă şi el solidar: „Mai, mai, mai, dilaila“, căruia îi

puse şi-un benghi final, cu un „iuhuhu!" răsunător.

Aştepta întoarcerea copilului de la şcoală în casa scărilor; cînd îl văzu urcînd, fugi în casă şi luă un ziar. Pentru orice eventualitate mai luă şi un aer grav, aşa cum îi şade bine unui părinte cu copii deştepţi.

Clopoţel îi spuse cuminte „sărut-mîna“ şi Ghiocel se ridică cu buzele zîmbitoare, cît toată gura, şi se poate afirma fără şovăire că o avea pînă la urechi, chiar şi cînd o ţinea pungă. Acum depăşea toate aşteptările şi copilul îl privi cu capul pe un umăr.

— Hai, să-ţi dea tata să mănînci, hopa sus!, şi-l duse în braţe pînă lîngă plită. Ei, ce mănîncă *domnu' Cîrlova,* cărniţă de pui, cărniţă de porc sau cărniţă de viţel? Astea, fiule, au calorii, te bagă în sperietori cîte calorii au! Te faci de la ele cît un halterofil, sau măcar cît unul care practică culturism general.

Copilul, total buimăcit, strîngea picioarele deasupra sobei şi în ochi îi jucau lacrimi:

— Am făcut ceva rău? îmi dai carne?

— Foarte rău, oftă ipocrit Ghiocel. Foarte rău, cînd nu ne-ai spus că scrii poezie. Să te ajutăm şi noi cu un sfat, o metaforă-două, acolo. Rîse, sclipindu-şi vipla: nu-i nimic, tu scrie înainte, băiete, ai toate condiţiile. Uite aşa se creează. La ora 5 te apuci de scris, clar? Pînă la 7 să-mi scrii cîteva poeme, bine?, să meargă tata cu ele pe la edituri şi reviste. 11 privi cum mănîncă şi, fără voie, îşi etală obsesia: mă, Clopoţel, tu nu le-ai copiat de undeva? Spune, să nu mă faci de rîs acum în culmea tinereţii!

— Fii liniştit, tată! Şi *tovarăşa* m-a întrebat.

— Da' cum naiba îţi vin aşa în minte cuvinte de astea grele?

Copilul îşi frecă fundul de scaun, apoi ridică nişte ochi mari şi luminoşi:

— Uite-aşa!

Ghiocel N. Pătimaşu se declară de acord cu răspunsul. Se duse în camera copilului, verifică temperatura pe un termometru cumpărat de dimineaţă, aprinse toate luminile, aşeză încă o dată

hîrtiile, cele 4 creioane, două pixuri şi stiloul lui de *semnături,* apoi ieşi în vîrful picioarelor. Copilul se aşeză cuminte pe scaun şi începu să scrie. Băiatul cel mare, Floriccl, îl găsi pe taică-său îngenuncheat la gaura cheii.

— Marş şi mănîncă, să nu aud că respiri! Frate-tău este un poet!

Floricel zîmbi stingherit şi execută ordinele primite. Uşa îl izbi zdravăn pe Ghiocel în frunte, dar el o primi cu seninătate:

— Ce s-a întîmplat, Clopoţel? Ai necesităţi?

— Lasă-l pe Floricel să vină în cameră, că nu mă deranjează.

Tatăl geniului ezită o clipă, scărpinîndu-se pe bila lucitoare ce îi ţinea loc de cap şi aprobă:

— Dacă te stimulează, să intre! Ieşi pe balcon, trase aer în piept şi începu să privească strada cu ochii mijiţi. „Alergaţi încolo şi încoace, oameni ce sînteţi, iar aici sus, la etajul III, apartamentul 95, se scrie Poezie, mă!

In aşteptarea televiziunii, stătea cu Narcisa la masă şi făceau bilanţul, la două săptămîni după ce Clopoţel Pătimaşu se dăduse în petec ca poet:

— Editura „Pasărea mării“ — vrea un volum pînă la 1 decembrie. Revistele se înghesuie şi ele, dar m-am gîndit să dăm numai la alea ce au foaia mai velină şi sînt mai lunare. Astea de-s săptămînale ies prea repede. . . n-am găsit traducător în japoneză, mi-a recomandat un coleg pe unul care *se ştie* de-a *finlandeza,* merge pentru început şi limba asta.

— Ghiocel, nu te supăra, dar mie treaba asta nu-mi place! N-am fost mai fericiţi aşa, fără poezia lui Clopoţel?

Pătimaşu senior o privi cu dispreţ:

— Femeia rămîne tot femeie, chiar dacă-i bărbat în anumite situaţii! Doar nu-s tîmpit să dau norocului cu piciorul? Mîine-poimîine, nu termină bine liceul şi este în manuale. Păi, ia gîndeşte-te, să ajungi să înveţi tu despre tine însuţi. Eşti depăşită la toate capitolele şi paragrafele, lasă-mă pe mine

să mă ocup de viitor. Tu ai prezentul la dispoziţia dumneavoastră.

— Lasă-i copilăria, Ghiocel, dacă e aşa de geniu cum se spune, o să fie şi mai încolo. Nu pricepe tabla înmulţirii şi tu îl ţii cu nasul în hîrtiile alea. Ieri a luat un 2 genial la geografie, fiindcă a spus că Dunărea se varsă în Mureş.

— Dacă chiar te interesează, apoi să ştii că asta e o licenţă poetică, madam, poeţii pot orice.

— Treaba ta, dar după aia să nu mai vii să-mi ceri salată de vinete cu maioneză, că nu primeşti!

— Ţie ţi-e gîndul la maioneză şi lingă tine, trup din trupul tău, grupă sangvină din A II-ul tău, scrie pentru viitorime, aici mi-i crucea, dacă nu-l vezi cu statuie pe cînd o fi major de 18 ani! Lasă-mă singur, bucătăria *Vă aşteaptă!*

John Wayne îl întrebă calm, cu mîna la şold:

— Ascultă-mă, bine de tot, *Pătimaschu,* e pentru ultima oară că îţi cer poeziile lui Little Bell. Altfel, pielea ta n-o să poată fi folosită nici ca strecurătoare.

Ghiocel îl privi chiorîş, apoi duse şi el mîna la şold:

— Ioane, ne cunoaştem de multă vreme, amnarul ei de *life,* pe mine nu mă sperii cu pîrîitoarea aia cu butoiaş. Nu îţi dau nici măcar un vers din creaţia lui Clopoţel. Au umblat după ele pînă şi comanşii, apaşii, un văr de-al lui Winetou şi degeaba. Unde le stau picioarele, le stă acum scalpul şi scalpelul.

John Wayne rise scurt de tot şi pistolul lui făcu „BUM!”

Ghiocel sări din pat, drept în mijlocul camerei; de dincolo se auzeau zgomote precipitate. Ieşi cu precauţiune şi primul lucru pe care îl zări fu o fiinţă: Floricel, băiatul cel mare, care aduna de pe covor cioburile unei vaze.

— Ce faci aici, mă, la miezul nopţii? Eşti somnambul?

Copilul, roşu la faţă, ascundea ceva la spate.

Ghiocel se apropie cu paşi mari şi-l prinse de mîna dosită. Copilul strîngea în pumn nişte hîrtii. Ghiocel le despături febril.

— Poezii! Aha, furi poeziile lui frate-tău? şi „pleosc” una după ceafă.

Copilul calm, cu obrajii în flăcări îi spuse:

— Să ştii că nu Clopoţel scrie poeziile! Eu le scriu şi el le dă ca ale lui.

Ghiocel leşină foarte repede, izbindu-se patetic cu că- păţîna de parchet. Narcisa a sărit cu nepăsare peste un preinfarct şi i-a turnat în cap cîţiva litri de apă. Dezmeticit, Ghiocel se ridică prin propriile forţe pe picioarele dfri spate şi se trînti pe-un pat. Leşină din nou, fiindcă Floricel nu-i iertă palma peste ceafă.

— Eu scriu poezii, iar Clopoţel pictează. Uită-te!

Tatăl geniilor nu mai vedea. Iarăşi urmă un transport de apă pe care Narcisa n-o drămuia deloc.

— Să vină Clopoţel la mine, murmură cu glas stins Ghiocel.

Acesta, ca să evite discuţiile cu palma, aducea cu el cîteva creioane colorate şi o planşă de desen. Se aşeză lingă taică-său şi în cîteva minute îl zugrăvi — cu un talent deosebit — cum stătea răstignit, cu pijamaua ridicată pînă la subsuori şi mîinile pe piept.

— Seamănă al naibii de bine, puişor, fu de acord Narcisa şi mai turnă preventiv o cană cu apă peste bila lui Ghiocel. Acesta o primi resemnat şi se întoarse cu faţa la perete.

Ghiocel se tîrăşte dintr-o cameră în alta, incapabil să se fixeze într-un loc anume; se simte furat de ceva foarte scump inimii lui, care nU i-a aparţinut niciodată; simte absurdul acestui sentiment, dar nu are chef nici măcar să analizeze dacă ceea ce s-a întîmplat a fost vis sau realitate.

Ca de obicei, copiii sînt la insecte, la muzeul zoologic, împreună cu Narcisa; la televizor se

transmite un meci de fotbal, dar sufletul lui Ghiocel nu îmbracă astăzi decît tricoul cu numărul 13, al resemnării şi umilinţei. Voi fi o veşnică rezervă, cugetă el şi se opreşte lîngă uşă. Soneria îl sperie: timp de cîteva săptămîni a trebuit să facă faţă curiozităţii omeneşti, să răspundă la întrebări care nu aveau nevoie de răspuns, a pozat televiziunii şi şi-a dorit din toată inima să li se voaleze filmul, dar băieţii erau meseriaşi buni, s-a văzut pe micul ecran, chel şi voios ca o reclamă de suzete.

Deschide fără chef; în prag, zîmbindu-i feciorelnic, stă Elvira Prapure, vecina lor, domnişoară bătrînă şi dactilografă de zece degete.

— Deranjez? bubuie ea cu glas gros, suflecîndu-şi buzele.

— Nu, domnişoară, tocmai mă pregăteam să mă întind niţel. Intraţi, îi face el loc, poftiţi în cameră.

Elvira se execută prompt şi se instalează în fotoliul lui, aşa că el rămîne în picioare. Sesizează că domnişoara se uită la bretelele lui colorate şi caraghioase, dar nu-i pasă. N-a făcut-o pe Barbă-Albastră niciodată, cu atît mai mult îl tentează acum să-i fure un sărut femeii ăsteia cu chip de cal îndrăgostit.

— Nici nu ştiu cum să încep, tovarăşe dragă, face Elvira Prapure şi aprinde o ţigară mirositoare care i-l reactivează pe Ţepeş, ascuţind o *critică de lemn.*

— Daţi-i drumul cu începutul, pe drum aflăm noi ce şi cum!

— Aşa mi-am şi închipuit că sînteţi: viril în exprimare şi decis să puneţi punctul pe i!

Ghiocel o priveşte lung şi tîmpit; simte nevoia să se aşeze. Preferă totuşi să rămînă în picioare, ca să nu vadă dactilografa că pijamaua i-i scurtă pînă la glezne.

— Eu am să vă spun concret ce doresc! Nu ocolesc nimic, dumneavoastră răspundeţi cu „da“ sau „nu“.

Ghiocel ridică din umeri. Ce-i pasă lui de dorinţele trombonului ăsta rujat?

— Am auzit şi m-am bucurat că aţi zămislit două genii la interval de doi ani.

Ghiocel mănîncă o lămîie imaginară pe care pune niţică chinină.

— Eu mi-s fată bătrînă şi singură. Odată am vrut să mă logodesc cu un tînăr, dar nu i-a dat voie soţia lui şi mi-a smuls anumite fire de păr din cap. Nu se mai vede acum, îl linişteşte ea pe Ghiocel care a întins instinctiv capul.

—- Femeie ingrată, murmură Ghiocel şi nu se ştie cui se adresează, soţiei prezumptivului logodnic, sau Elvirei.

— Aşa că acum, cînd simt că amurgul e pe aproape cu crepusculele sale, vin să vă rog să-mi faceţi un pustiu de bine!

— Orice! Vreţi nişte făină, sare, piper?

— Oh, tovarăşe Pătimaşu... Ce departe sînteţi de ceea ce doresc! Brusc se ridică în picioare şi-l sperie pe Ghiocel cu privirea ei agresivă: *Vreau să-mi faceţi şi mie un geniu!*

Ghiocel, calm, leşină din nou; înainte de a-şi pierde cunoştinţa se trage rapid spre pat, astfel că evită impactul care i-a lăsat o amintire neplăcută sub forma unui cucui cît două, pe chiar vîrful bilei.

Ghiocel N. Pătimaşu stă în fotoliu şi aşteaptă să înceapă meciul. Lîngă el se sleieşte un nes rece. Din curte se aude un zbierăt formidabil: „Mamăăă! Copiii lui nenea Pătimaşu m-au pus să mănînc nisip!"

Tatăl geniilor dă din umeri: să se descurce Narcisa, ea le-a dat liber, au ajuns spaima cartierului. Narcisa stă în balcon şi rîde:

— Nu vă sfătuiesc să-l deranjaţi acum pentru un pumn de nisip. Aseară mi-a venit dimineaţă şi acum e cu capul greu. A fost şi el la o bere. Şi rîde din nou.

La televizor se dau rezultatele tragerii loto. Privind hoţeşte spre uşă, Ghiocel scoate din buzunar biletele de loto şi un creion. Deodată sare în picioare, se apropie de ecran să vadă mai bine, se convinge şi-şi duce mîna la gură să nu i se audă sughiţul de satisfacţie.[2]

---

2 Ne oprim aici, urmarea a povestit-o demult nenea lancu Caragiale şi, în orice caz, mult mai bine...

SCHIŢA UMORISTICA

Subsemnatul Cornel Udrea, de meserie om, cu specialitatea om bun, în deplina mea facultate mintală —■ făcută la zi, drept care pot prezenta la nevoie şi diploma — gă- sindu-mă în cea mai splendidă condiţie fizică şi morală, niciodată mai voios ca acum, doresc să las din vreme anumite bunuri materiale şi spirituale care îmi aparţin, fie în linie dreaptă, fie nu, următorilor:

— vecinei mele care s-a uitat şi se uită de ani de zile pe gaura cheii, îi las broasca, zăvorul şi buretele cu care şterg sistematic de pe uşă sudoarea frunţii dumisale, cinstită, amestecată cu pudră roz, compactă;

— şefului meu de birou îi transfer spre deplină proprietate toate sesizările despre mine, ce le-a făcut la direcţiune, originalul rămîne la sediu, pentru ca în lungile seri de iarnă, cînd afară ninge liniştit şi în casă arză-l focul, să aibă cu ce să îşi umple seninătatea şi să-şi întoarcă cu 360°, la domiciliu toate amintirile din cîmpul muncii, printre oare cu siguranţă, sau măcar yale, mă aflam şi eu. Sesizările poate să le ia şi acum, fiindcă nu intenţionez să fac pe snobul şi să dau un bănuţ pentru trecerea regulamentară a Styxului, în general nu doresc deloo să fac aşa ceva: simt că am stofă de nemuritor şi asta n-o dau pe mîna oricărui croitor, nici chiar particular, fiindcă vreau s-o croiesc singur, de aceea voi purta cu fruntea sus un costum veşnic, la două rînduri şi cu vestă;

— primei mele iubiri care s-a măritat cu a doua ei mare iubire, după ce m-a trădat în chip cinstit, îi las scrisorile de dragoste ce mi le-a scris, ca să vadă cîte greşeli de ortografie a putut să facă; de asemenea, îi las un bilet de cinematograf de acum 25 de ani — a pierdut cu această ocazie pe Raf Vallone în „Nu-i dă pace sub măslini", fiindcă n-a venit — cu rugămintea să nu-l vîndă la suprapreţ, atunci cînd se va afla că el mi-a aparţinut. Să nu

accepte nici un fel de ofertă, mai ales din partea Muzeului Literaturii Române şi a Muzeului Antipa, să nu piardă nici o clipă speranţa, chiar dacă pe bilet scrie: „păstraţi biletul pentru control". Eu, cetăţean conştiincios, le păstrez pe toate, de cînd am început să merg la film, am vreo două kilograme de cotoare, dar nimeni nu m-a căutat acasă pentru a mi le cere la control. Laudă celui care a descoperit textul de mai sus, să fie sănătos, eu îi dăruiesc abacul meu electronic cu care mi-am făcut calculele în viaţă;

— fotografiile mele, între 6 luni şi 3 ani le las Cooperativei „Deservirea", pentru a le mări... la 8 luni, respectiv 5 ani;

— mătuşii mele îl las pe unchiu' Ilarie, fiindcă nu am suferit-o sincer în viaţa mea. Nu-l va putea înstrăina de la casă, numai după deces; rog pe unchiul Ilarie să fie politicos şi s-o lase pe ea să facă primul pas în direcţia humus. Voi fi prezent cu peisaj, sau peisaj, în formă de salcie zîmbitoare;

— editorilor care mi-au refuzat cărţile, fără ca măcar să-mi răspundă în scris că-s un prost şi că ei nu publică în general proşti, le las toate manuscrisele mele... de la Marea Moartă;

-— celui care în fiecare dimineaţă îşi ambalează motorul maşinii în faţa ferestrei mele, devenită uşă de garaj, ca să nu zic altceva, îi las cu drept de folosinţă uzufructu, toate ambalajele de algocalmin fiole şi o culegere de blesteme din satul meu natal, pe care le-am transcris cu dragoste duioasă numai şi numai pentru el. Nefiind omul care să fac un rău cuiva, îl anunţ că am renunţat să mai fabric dinamită la domiciliu, fiindcă de fiecare dată mi-a ieşit aluat de cozonac; pe ultimul l-a preparat nevastă-mea şi doi musafiri au explodat. Nimeni nu s-a interesat de soarta lor, nici la serviciu şi nici de acasă, înseamnă că degeaba făceau umbră asfaltului, în municipiu şi pe glob;

— celor de la care am împrumutat cărţi le las orarul de funcţionare al anticariatului, secţia vînzare, pentru a putea să-şi recupereze cărţile — unele cu autograf — pe care mi le-au dăruit, sau le-am împrumutat eu de la ei pentru o săptămînă, acum 15 ani;

— confraţilor mei umorişti, le las toţi banii mei lichizi, solizi n-am avut şi nici nu am, pentru a cumpăra medicamentele necesare, umorul dumnealor fiind în mare suferinţă; le sugerez să achiziţioneze plante medicinale, sau flori de cîmp, eventual un cîmp, unde să se adune o dată pe an, sau pe lună, deoarece acolo gravitaţia e un flecuşteţ, şi n-o să mai fie persoane aşa de grele, şi să-şi aducă aminte de mine în cadrul organizat, eu fiind încă în viaţă;

— celor care nu m-au iubit, le dăruiesc simbolic mîna mea întinsă, pe care o vor primi pe bază de bon;

— mai am multe lucruri de lăsat, dar acelea sînt proprietate personală, aşa că le duc cu mine, inclusiv patul pliant, lampa de carte pentru că, sînt sigur, mă voi plictisi şi-am să mai răsfoiesc cîte-un volumaş (cu lampa) să văd ce mai ceaca-paca jocheii Pegasului pe care i-am lăsat în exterior;

— anexez prezentei schiţe umoristice, atît de drăguţ intitulată, următoarele două pagini de la sfîrşit, fiecare să-şi aleagă ce doreşte. Prietenului meu, critic literar, îi revine şi cuprinsul, pentru a nu mai fi obligat să citească toată cartea. El nu mai citeşte demult, dar tot de atunci nimeni nu-l mai citeşte pe el. Este Dumnezeu în cer!

— rămînîndu-mi neplasat doar şifonierul cu uşi duble şi oglindă veneţiană, m-am gîndit să se bucure de el un vechi prieten din copilărie, mare Don Juan, pe nume

Gheorghe. Pentru a nu se plictisi singur în dulap, anexez şi o pisică, minus lădiţa cu nisip;

— cel care doreşte toate cele 94 de cecuri de maşină[3] trebuie să angajeze în ziua respectivă un big band de jazz, care să-mi cînte după ştime „It's a long way to Caron", cu solo de baterie, sau să conjuge, fără să clipească, 4 verbe care exprimă nemişcarea, în latineşte, la mai mult ca perfectul, ceea ce este de-a dreptul un timp sublim.

Dispoziţii jinale:

Restul las de la mine, fiindcă aşa am făcut mereu . . .

3 am făcut eu calculul, nu vă mai osteniţi: 470 000 de lei...

CUPRINS

Mărturisire 5

H_2Q

Ego şi fratele său, AlterEgo..... 8
Supremaţie onomastică.....10
Un interlocutor agreabil ….....14
Cum am devenit umorist şi cum am să ajung redactor-şef ?0
Păşeşte cu dreptul!..... 24
Probleme nerezolvate.....27
Rezolvare promptă 29
O situaţie 9 31
Reacţie în lanţ.....33
Puterea obişnuinţei 37
M,ai orbi ca Montagu.....42

CLEPSIDRA CU MINUTARE

Un concediu neplăcut..... 50
Nea Machiavelli..... . 55
Misticism cu sos de roşii..... 58
O bătălie inegală..... 61
O Zeneală..... 64
Tristan y Solda..... 69

RETUŞURI FOTOGRAFICE

Bolovanul filozofai..... 80
Lovestori.....• . 82
Din istoria medicinei 87
Despre fizică 89
Legendă piezoelectrică 90
Variante-arhetip.....91
Un fel de fabulă..... 9.3
Alt fel de fabulă..... 96
Obscurantism la domiciliu.....99
Proverbe comentate..... 102
La NNV de Eden.....134
Faţa bănuită a lunii.....137

Lepanto: adresantul necunoscut ... 139
Nouă meşteri mari..... 143
Efectul cauzei 144
Un caz de plagiat 145
Capitoliu industrial 147
Dragă redacţie..... 149
Din istoricul revelionului.....150
O poveste..... 152
Un caz de echitaţie 154
Stimată doamnă Fălcosu..... 156
Nuntă cu dar..... 157
Tatăl nostru, Ghiocel 168
Schiţă umoristică..... 183

Lector: ŞTEFAN DAMIAN
Tehnoredactor: A. MOLNAR

Apărut: 1985. Bun de tipar: 31.07.1985. Comanda nr. 2619. Coli de tipar: 11,75. Hîrtie: velină de 70 g/m². Format: 16/54X84.

Tiparul executat sub comand nr. 189/1985, la întreprinderea Poligrafică „Crişana" Oradea, str. Moscovei nr. 5. Republica Socialistă România